

THE ANDHRA PRADESH Legislative Assembly Debates OFFICIAL REPORT

CONTENTS

	Pages
1. Drought conditions in the State ...	171
2. Papers placed on the Table ...	177
3. Drought conditions in the State (Contd.) ...	178
4. Business of the House ...	209
5. Andhra Pradesh Appropriation (No. 2) Bill, 1982 ...	210
6. Half-an-Hour Discussion :	
re : Misappropriation of funds in Lidcap ...	238
7. Short Discussion on Transfer of Teachers in Panchayat Raj Department ...	265
8. Announcement :	
re ; Ejection of Speaker ...	277
9. Short Discussion on Transfer of Teachers in Panchayat Raj Department ...	277
10. Appendix	
re : Agenda for 3-9-82 ...	294
11. Written answers to questions (starred) and short notice questions on the Table as per announcement made by Mr. Deputy Speaker ...	295
12. Matters under Rule 329 :	
re : Raid by S. I. of Police, Thiruvuru, Krishna District on the House of one Sri G. Krishna Mohan Rao ...	309
re : Cultivation of Lands submergeable under Thandava Reservoir in Narsipatnam Taluk ...	310

(To be Contd. on IIIrd Cover Page)

**THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
PRINCIPAL OFFICERS**

Speaker

Deputy Speaker : Sri A. Eswara Reddy

Panel of Chairmen : 1. Smt. D. Indira
2. Sri D K. Samarasimha Reddy
3. Sri B Niranjana Rao
4. Sri V. Sobhanadreswara Rao
5. Sri K. Govinda Rao
6. Sri C.N. Reddy

Secretary : Sri E. Sadasiva Reddy

Joint Secretary : Sri D.L. Narasimham

Deputy Secretary : Sri M. Ramanadha Sastry

Assistant Secretaries : 1. Sri S. Purnananda Sastry
2. Sri M. Viswanatham
3. Sri J V. Ramana Murthy
4. Sri P Bashaiah
5. Sri A.V.G Krishna Murthy
6. Sri M.V. Hanumantha Rao
7. Sri N. Pattabhirama Rao
8. Sri Habeeb Abdur Rahman

Chief Reporter : Smt. M.V.S Jayalakshmi

(Contd. from 1st Cover Page)

re	Deaths due to food poisoning in the Tribal villages of Sangiguda and Gazulaguda in Vizianagaram District	...	311
re	Closure of Mini Co-operative Spinning Mills at Uravakonda	...	312
13.	Calling Attention Matters :		
re	Proposed collection of penalties on lands under R. D. S. Canals	...	314
re :	Treating of Hamlets, Tandas and Harijanawadas as a single unit of revenue village for the purpose of electrification	...	315
re :	Non-payment of salaries to the employees of the Samachara Bharathi	...	316
re ;	Contribution for sanction of P. W. S. Schemes in Rural areas	...	317
re ;	Injustice to the local people in employment of SHAR Project, Sriharikota, Nellore District.		318
14.	Papers placed on the Table		319

THE ANDHRA PRADESH
LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

Thirty Seventh Day of the Twelfth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Friday the 3rd September, 1982.

The House met at Half-past Eight of the Clock

(MR. DEPUTY SPEAKER IN THE CHAIR)

DISCUSSION

re : Drought conditions in the State

శ్రీ ఎం. ఆదయ్య (ప్రాయకరావుపేట) : నాది ఒక పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ పేషన్. ఇటువంటి ప్రధానమైన మంచినీటి సమస్యమీద చర్చ జరుగుతున్నప్పుడు ముఖ్య మంత్రిగారు సభలో లేరు. రాయలసీమలోనూ మిగతా ప్రాంతాలతోనూ త్రాగడానికి నీరులేకపోవడంవల్ల ప్రజలు చాలా బాధపడుతున్నారు. ఆ విషయాన్ని సభలో చర్చిస్తున్నప్పుడు ముఖ్య మంత్రిగారు సభలో లేకపోవడం చాలా దారుణమైన విషయం. దయచేసి ఇటువంటి దానిమీద ఆధ్యక్షులవారు తగిన చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి కె. ప్రభావతమ్మ (రాజంపేట) : ఇప్పుడు పామీస్మీద ఆప్పోజిషన్ వారు ముందు మొదలు వెట్టాలని ఏమైనా రూలింగు ఉందా ?

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ (నరసంపేట) : అది ఆప్పోజిషన్ వారి కనీస ప్రీవెలెంట్ ఇప్పుడు ఉన్న డైమును జాగ్రత్తగా వాడుకోవాలి కాబట్టి 10-30 గంటల లోపల మెంబర్లు మాట్లాడడం పూర్తి చేసేటట్లు చూసి మిగతా అరగంట లోపల మినిష్టరు గారు రివల్యూషన్ చేసే బాగుంటుంది.

* An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి (నక్కికల్ : ఇప్పుడు ప్రభుత్వం వారు కరువుమీద ఇచ్చిన చిహ్న ప్రకారం చూస్తే దాదాః అంతా బాగానే ఉన్నట్లు ఉంది. వర్షపాతం సగటు లెక్కలు ఏదో చూపించి తెలంగాణా, రాయలసీమలో ఏదో బొటాబడి వర్షం పడిందని కోస్తా జిల్లాలలో ఏదో నామ మాత్రం వర్షం పడిందని రిపోర్టులో వ్రాశారు, ఏదో యావరేజీ చూపిస్తూ ముసగే పరిస్థితి ఏమీలేదు కాబట్టి లెక్కలుబట్టి మంచిగానే ఉన్నట్లు చూపిస్తున్నారు. రాయలసీమ పరిస్థితి చూస్తే మరీ విచిత్రంగా ఉంది. అగదు వల్ల యావరేజీ వర్షపాతము తీసుకొని లెక్కలు కట్టడం మంచిదికాదు. ఈ నార్మల్ ఎక్కడనుంచి వచ్చిందో మాకు ఆర్థం కావడంలేదు. యీ నార్మల్ వర్షపాతం ప్రకారం ఒక్కొక్క తాలూకాలో వర్షము ఎక్కువగా పడుతున్నట్లు ఒక్కొక్క తాలూకాలో వర్షము నార్మల్ గా ఉన్నట్లు కనిపిస్తోంది. ఇప్పుడు వర్షపాతము అంటే ఆ ప్రాంతంలో చెరువులు, కుంటలు పూర్తిగా నీరు నిండడం అనుకుంటాను. దేశ వ్యాప్తిగా 19 శాతం వర్షం తక్కువగా ఉంటే తక్కువ వర్షము, అంతకన్నా ఎక్కువ ఉంటే ఎక్కువ వర్షము పడినట్లు ప్రభుత్వం లెక్కలు వేస్తున్నట్లు తెలుస్తున్నది. ఇదివరకు యీ డ్రౌట్ కండిషన్స్ కు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం వారు కొన్ని వర్షతులు ప్రకారం లెక్కలు కట్టేవారు. గంజీ కేంద్రాలు ఏర్పాటుచేసి ఆ గంజీ కోసము ఎంతమంది వచ్చేవారో లెక్కలు తీసుకొని ఆ ప్రకారంగా ఖామం యొక్క పరిస్థితి అవనా వేసేవారు. ఈ ప్రభుత్వం కూడా ఆ పద్ధతి ప్రకారంగానే యీ వర్ష పాతము లెక్కలువేసి సగటు తీసుకొని లెక్కలు తయారుచేస్తున్నది. రాయలసీమ, కోస్తా జిల్లాలలో, మెట్ట ప్రాంతాలలో ఈ సంవత్సరం వర్షము పడినట్లు దాఖలా ఎక్కడాలేదు. ఆ ప్రాంతాలలో, చెరువులలో, కుంటలలో నీరు కనపడడంలేదు. ఆఖరికి పెద్ద ప్రోజెక్టులు అనుకున్న నాగార్జునసాగర్ మఱి పెద్ద ప్రాజెక్టులు కట్టినా ఆ ప్రాంతాలకు నీరు అందించలేకపోవడం జరిగింది. మహారాష్ట్రలో పడిన వర్షము వల్ల నీరు మినకు అందుతుందనే ఉద్దేశ్యముతో పరిచేలలో నాట్లు వేసుకోవడం జరిగింది. ఇప్పుడు శ్రావణ మాసంలో వర్షము పడవచ్చుననే ఉద్దేశ్యంతో ప్రభుత్వం ఉంది. కాని అది జరగలేదు కాబట్టి ప్రభుత్వం మంచిసీటి సరపరాకు కేటాయించిన దబ్బు ఏ మూలకూ సరిపోదు. ఈ మంచిసీటి సమస్య మన రాష్ట్రంలో తీరని సమస్యగా ఉంటున్నది. ముందు ప్రభుత్వంవారు ఓపెన్ వెల్స్ త్రవ్వించారు. ఆ ఓపెన్ వెల్స్ ఎండిపోయినాయి. తరువాత బోరు వెల్స్ 80, 90 అడుగుల లోతువరకూ కూడా త్రవ్వినై అందులో నీరుకూడా లేకుండా ఎండిపోయినాయి. కాని ప్రభుత్వం వారు మాత్రం ఎన్ని బోరు వెల్స్ త్రవ్వించారు, ఎన్ని ఓపెన్ వెల్స్ త్రవ్వించారు అవేది లెక్కలు చూపుతున్నారు. బోయిన మే నెలలో ఉన్నబోట నీరు ఇప్పుడు లేదు. దీనివల్ల ప్రయివేటు రైతులు ఎవళ్ళ అయినా శక్తిగలవారు యింకా లోతుకు కావులు త్రవ్వించుకొని నీరు తెచ్చుకోగలుగుతున్నారు తప్ప సామాన్యులకు నీరు అందడం

Issue : Drought conditions in the State

లేదు. దీనివల్ల యిప్పటికే ఎన్నో గ్రామాలలో ప్రజలు వలసలు పోవడం ప్రారంభం అయినది. పట్టణంలో వచ్చి దొరుకుతుండేమోనని వెతుక్కుంటూ చాలా మంది వెళ్లిపోయారు. ఇవాళ, దాదాపు సగం గ్రామాలు ఖాళీగా ఉన్నాయి, స్కూల్స్, జిల్లాలో, మెట్ట ప్రాంతంలో ఎంతో మంది కూలీలు వెళ్లిపోయారు : చిన్న రైతులు దాకవా వేసి చాలా బాధపడుతున్నారు ; మూడు నాలుగు సంవత్సరాలుగా యిదే వర్షాధిక్యం. పైరైకు పెట్టుబడి పెరిగిన విషయం మీకు తెలుసు. వేరుశనగ లాంటిది విత్తనం పెట్టిన తరువాత, చాలా పెద్దయెత్తున పెట్టుబడి పెట్టి పెట్టిన తరువాత, చివరికి పూర్తిగా ఎండిపోవడం జరుగుతున్నది. ఆ రైతు దీనావస్థ చెప్పలేము. ఇప్పుడు సేద్యం ఎంత జరిగిందో లెక్కలు యిచ్చారు. ఈ లెక్కలు తప్పు, స్కూల్స్ జిల్లాలో, పరిస్థితులు యీ లెక్కలు పూర్తిగా తప్పు అని తెలియజేస్తున్నాయి. బాపుల క్రింద, చెరువుల క్రింద అక్కడ మూడు వంతులు సాగు కాలేదు. అసలు యీ లెక్కలు ఎట్లా సేకరించారు? అర్థం కావడం లేదు. మీరు వెళ్లి చూడండి, పైపు ఎండిపోతున్నవి. ఆగస్టు నెలలో వర్షపాతం బాగా ఉన్నదని చూపిస్తున్నారు ; కాని ఇంతవరకు ఒక్క చినుకు లేదు. వనిలేక, వశుగ్రానం లేక, త్రాగడానికి నీళ్లు లేక కూలీలు, రైతాంగం అవస్థపడుతున్నారు. ప్రభుత్వ శాశ్వత కరువు నివారణ చర్యలు తీసుకుని వుంటే యిప్పుడు యీ పరిస్థితి వచ్చి వుండేది కాదు. కరువు వచ్చినప్పుడు ఎప్పటికప్పుడు దాట వేస్తూ, శాశ్వత పరిష్కారానికి పూనుకోకపోవడం, దెంపిరతీ మెజర్స్ ఏవో తీసుకుని కాలం వెళ్లుచుండడం వలన ప్రయోజనం లేదు. శాశ్వత చర్యలు తీసుకుంటే తప్ప యీ సమస్య పరిష్కారం కాదు. కరువు వనులక్రింద ప్రజలకు ఏవి నిజంగా వువయోగమో ఆ వసులు చేపడితే బాగుంటుందిగాని. కాంట్రాక్టర్లు బాగుండే వనుల వలన ప్రయోజనం లేదు. అందుకు సీద్ మైన, అవసరమైన విదులు కేటాయించి తగు చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి కె. ప్రభావతమ్మ : అధ్యక్షా, ప్రతి సంవత్సరం యీ కరువు గురించి మాట్లాడడంతోనే సరిపోతున్నది శాశ్వత ప్రాతిపదికపై కార్యక్రమాలు చేపట్టకపోవడం వల్లనే యీ విధంగా కరువు విలయతాండవం చేస్తున్నది. ఈ నోట్సు చూసినప్పటికీ గత నాలుగు సంవత్సరాలుగా కరువు పరిస్థితులు పున్నాయనేది అర్థమవుతుంది. ఈ సంవత్సరం పరిస్థితి చూడండి, సెక్రెటేరియట్ లో అధికారులు కూర్చుని సెప్టెంబరు వరకు ఆగండి. అంటే ప్రజలకు మనం చేసే మేలు ఏమీ వుండదు. నేను రెండుసార్లు రాజంపేటకు వెళ్లి వచ్చాను, నిమ్మ, మామిడి, మొదల యిన తోటలన్నీ ఎండిపోయాయి. ఫిబ్రవరిలోనే ప్రజలు కరువుతో బాధపడుతుంటే సెప్టెంబరు వరకు ఆగాలి అనడం ధర్మంకాదు. వెంటనే రిలీఫ్ వసులు డిక్లెయర్ చేయవలసిన అవసరముంది. వరుసగా కరువు పరిస్థితి వుండడం వలన, డ్రీయింగ్

వాటర్ కూడా చాలా పెద్ద సమస్యగా వుంది. కొన్ని కి.మీ.లు పోయి నీళ్లు తెచ్చుకోవలసిన పరిస్థితి వుంది. తిరి వీళ్ల తరువాత కూడా గ్రామాలకు త్రాగడానికి నీళ్లు ఇవ్వలేకపోతే యింక మనం ఎందుకు సెక్రెటేరియేట్ లో వుండే వారికి ప్రజల బాధలు తెలియవు. గ్రామాలలో వుండే వారికి, అక్కడ తిరిగే వారికి తెలుస్తుంది. కలెక్టర్లుకు తెలుస్తుంది. కలెక్టర్లు నుండి మీకు కరువు లేదని రిపోర్టు వచ్చాయా? సెక్రెటేరియేట్ వరకు ఆగాలని యీ నోట్ లో ఎందుకు చెప్పవలసి వచ్చింది? ఒకసారి కడప జిల్లా గురించి చెబుతాను. 1982 మైనర్ ఇరిగేషన్ సోల్స్ వున్నాయి. వీటి క్రింద 18 వేల 800 ఎకరాలు సాగు కావాలి. ఈనాటికి ఒక్క ఎకరం కూడా ఇందులో సాగు కాలేదు. అలాగే డ్రై క్రాప్స్ కు సంబంధించి గ్రాండ్ నెట్ 19 వేల ఎకరాలలో వెయ్యాలి. 20 వేల ఎకరాలలో సజ్జ వెయ్యాలి. కాని, వేసిన కాస్త కూడా ఎండిపోతున్నది. ఈ పరిస్థితిలో మనం ఇంకా మీనమేషాలు లెక్కబెడుతున్నాం. అలాగాక, వెంటనే డ్రాట్ గా డిక్లర్ చేసి, రిలీఫ్ మెజిస్ట్రేట్ చీఫ్ చెయ్యవలసిన అవసరముంది. అన్ని బకాయాలు, లోన్లు, కోఆపరేటివ్ సెక్టర్, రెవిన్యూ, కమర్షియల్ బ్యాంక్స్ అన్నీ వాయిదా వెయ్యవలసి వుంది. అన్ని పద్ధతులు వెయివ్ చెయ్యాలి, రైతులకు యీ విధంగా రిలీఫ్ ఇవ్వాలి. ప్రెష్ లోన్స్ ఇవ్వాలి. స్కూళ్లు, కాలేజీలలో ఫీజులు కట్టవలసిన అవసరం లేదని ప్రకటించాలి. అలాగే క్రింకింగ్ వాటర్ నష్టయేజీ సంబంధించి చర్యలు తీసుకోవాలి. ఇప్పుడు మన వద్ద వున్న రిగ్నో చాలవు. అదనంగా సంపాదించి పనిచేయించాలి. మధ్యప్రదేశ్ నుంచి తెప్పించి చేస్తామని మా వద్ద అన్నారు. ఇంతవరకు ఏమీ లేదు. వెంటనే తగు చర్య తీసుకోవాలి. డబుల్ గేజ్ పంప్ సెట్స్ సరిగా పనిచేయడం లేదు. వాటిని రిపేరు చేయడానికి స్పేర్ పార్ట్స్ కూడా దొరకడం లేదని వింటున్నాము. ఈ పంప్ సెట్స్ రీజనరేషను త్వరితంగా చేయవలసి ఉంటుంది. ప్రతి తాలూకాలోను బోర్డు ఇంకా లోతు చేయవలసిన అవసరం ఉంది. 200 అడుగుల లోతు వెళ్ళినప్పటికీ నీళ్లు దొరకని పరిస్థితులలో ఉన్నాము. ఇంకా డ్రిల్ చేసి అయినా నీరు ప్రొవైడ్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. రివెన్యూ మంత్రిగారు ఆర్థిక మంత్రిగారు ఇక్కడ ఉన్నారు కనుక వెంటనే డ్రాట్ ఏరియా క్రింద డిక్లర్ చేసి కరువు పనులు చీఫ్ చేయాలి. వద్దం ఇకముందు వస్తుందనే ఉద్దేశంతో కరువు పనులు ప్రారంభించడానికి వెనుకడుగు వేసే వ్యూహంలో ప్రతి కుటుంబానికి బియ్యం అంతవరకు నష్టయి చేయవలసి ఉంటుంది. సెక్రెటేరియేట్ వరకు ఆగాలి అనే ఉద్దేశం పెట్టుకోకుండా వెంటనే డ్రాట్ ప్రాంతంగా డిక్లర్ చేసి కరువు పనులు చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకటరెడ్డి (నంద్యాల) : అద్యక్షా, రివెన్యూ మంత్రిగారు ఇచ్చిన నోటుబుక్ల చూస్తే కర్నూలు జిల్లాలో అంత తీవ్రమైన ఖామ పరిస్థితులు లేవేమో అని

re : Drought conditions
in the State

పించే విధంగా ఉంది. రాయలసీమ జిల్లాలలో కడప, ఆనంతపురం, చిత్తూరు జిల్లాలలో పడమటి ప్రాంతాలలో ఆగస్టు చివర వరకు పరిస్థితి ఆందోళనకరంగా ఉంది. ఈ మూడు జిల్లాలలో పోల్చి చూస్తే, కర్నూలు జిల్లా పరిస్థితి మెరుగ్గా ఉంది. ఈ స్టేటుమెంటు ఆగస్టు నెల 15 తేదీ వరకు కర్ణాటకానే ఉందని ఒక్కొక్కరినూ తరువాత పర్కొతులు మారాయి. జూను, జూలై నెలల్లో వర్షాలు ఎక్కువ కారణంగా నప్పటికి కొద్దిగా పడినప్పటికీ వేసిన విత్తనాలు మొలవడానికి, మొలిచిన ప్రైరులు బ్రతకడానికి ప్రైరులు ఆకాజనకంగా ఉన్నాయి. ఆగస్టు 15 వరకు రైతు ఉత్సాహంగానే ఉన్నాడు. ప్రైరులు బాగా కనబడగానే దానికి కావలసిన రసాయనిక ఎరువులు కొనడానికి, కలుపులు తీయడానికి తన సర్వస్వము ఖర్చు చేసాడు. ఈనాడు ఆ ప్రైరులన్నీ ఎండిపోయాయి. ఎండిపోతాయి కాదు, ఎండిపోయాయి. సర్వం పోగొట్టుకుని రైతు చాలా బాదతో ఉన్నాడు. రాయలసీమ అంతా చాలా దీనావస్థలో ఉంది. అంతకంటే కర్నూలు జిల్లా రైతులు మరింత దీనావస్థలో ఉన్నారు. సర్వస్వం తెచ్చి పెట్టుబడి పెట్టి కోల్పోయారు. మిత్రులు రాఫువరెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ ఒక ఎకరం వేరుశనగ వేయాలంటే రు. 5000 లు కంటే తక్కువ ఖర్చు కాదు. కర్నూలు జిల్లాలో నాలుగు లక్షల ఎకరాలలో వేసారు. కొర్ర, ప్రత్తి వేసారు. 14 లక్షల ఎకరాలలో రైతులు విత్తనం వేయడం జరిగింది. రైతులు 60 కోట్లు పెట్టుబడి పెట్టి సర్వం కోల్పోయారు. వారిని ఆదుకోవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం పై ఎంతైనా ఉందని చెప్పక తప్పదు. కరువు నివారణ పనులు తీసుకోవడంవల్ల రైతులకు ఏవిధంగా ఉపయోగపడుతుందో ఆలోచించాలి. కంట్రాక్టర్లకు ఆఫీసర్లకు ఉపయోగపడుతోంది తప్ప రైతులకు కాదు. మా ప్రాంతంలో రెండవ వంట ప్రైరు ఇప్పటికే తీసివేస్తున్నారు కనుక సెప్టెంబరు నెలలో వర్షాలు పడితే పొగాకు, జొన్న, ధనియాలు, నెనగలు ప్రైరు వేసుకోడానికి వీలుంటుంది. ఆప్పులు, నమ్మిడి ఇప్పించి పెన్సిలైన్స్ కు వర్తిల్లజరుకు విత్తనాలకు వారికి ప్రీ నవ్లయి చేస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. గత మూడు సంవత్సరాలుగా రైతులు దీనావస్థలో ఉన్నారు కనుక రైతులను ఆదుకోకపోతే ప్రయోజనం లేదు. పోయిన సంవత్సరం వివరీతమైన వర్షాలు వడ్డాయి. ఆప్పుడూ నవ్లపోయాడు, ఇప్పుడూ నవ్లపోతున్నాడు. రైతులను కాపాడవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం పై ఉంది. మార్జినల్, స్మార్ట్ ఫార్మర్లన్ను అంటున్నారు. మా ప్రాంతంలో 40 ఎకరాలున్న రైతుకు కూడా తినడానికి తిండి లేదు. పరిశ్రమలు, ఇతర వ్యాపారాలున్న రైతులను వేరే చూడండి. కేవలం వ్యవసాయం మీదనే బ్రతుకుతున్న రైతు మా ప్రాంతంలో 40 ఎకరాలలో వల ఉన్నా సీలింగు లోవలనే ఉంటాడు. అతడు పడకరాలలో వేరుశనగ వేసి బదు వేలు నవ్లపోతున్నాడు. ఆ పెట్టుబడి ఎక్కడనుంచి తెచ్చుకోవాలి? 6-10 ఎకరాలున్న మార్జినల్, స్మార్ట్ ఫార్మర్లనే కాక మా ప్రాంతంలో ఇతర రైతులను

కూడా అడుకోవలసి ఉంది. ఈనాడు అక్కడకు వచ్చిన ఉద్యోగులు వర్షాలు పడితే పంటలు పచ్చగా ఉంటాయి అంటున్నారు. జూను, జూలై నెలల్లో విత్తనాలు వేసారు. కొర్ర 70-80 రోజులలో పంట వస్తుంది. ఇప్పటికే 70-80 రోజులైనది విత్తనాలు వేసి. ఇప్పుడు వర్షాలు పడితే పండుతాయా అని అడుగుతున్నాను. అన్నీ ఎండి పోయాయి. వేరుశనగ కూడా వెర్రెటీని బట్టి 90-105 దీనాల్లో వచ్చే పంట. ఇప్పటికే మూడు నెలలైనది వేసి. ఇప్పుడు వర్షాలు పడితే పంట ఎట్లా వస్తుంది? రైతుకు విరిపిగా అప్పులు ఇవ్వాలి. స్కూల్ ఫార్మ్యుకు ఇంటరెస్టు వెస్ చేస్తాం అంటున్నారు. మాటలలో జరుగుతోంది కాని ఎక్కడా కనపడడంలేదు. మిగతా రైతులకు ఇంటరెస్టు వెయివ్ చేసి సమానమై వాయిదాలలో అప్పు తీర్చుకునేట్లు చేయాలి అని కోరుతున్నాను. మాకు కె.సి. కెనాలు ఉంది. ఈరోజు తలలు పగల కొట్టుకుంటున్నారు, ఖాసీలు జరిగే ప్రమాదం ఉంది. అక్కడ అన్ ఆఫర్ రైజ్ కల్లివేషను అరికట్టి ఎవరికీ హక్కు ఉన్నదో వారికి నీరు పారించడానికి ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాను. సెంట్రల్ టీం వచ్చి ఉంచే బాగుండేది. ఇప్పటికే ఆలస్యమైనది. మంత్రివర్గులు చొరవ తీసుకుని సెంట్రల్ టీం త్వరగా తనిఖీ చేయడానికి ఆ ప్రాంతాన్ని కరువు ప్రాంతంగా డిక్లెర్ చేయడానికి చూడాలని కోరుతున్నాను. పంటల బీమా పథకం అమలు చేస్తాం అన్నారు. అది వల్లినీటిలోనే ఉండేమో, అచరజలో లేదేమో అనే అభిప్రాయం నాకు ఉంది. పంటల బీమా పథకాన్ని రాయలసీమ ప్రాంతానికి వర్తింప చేయాలని ప్రతి సంవత్సరం నష్టపోతున్న రాయలసీమ రైతాంగాన్ని కాపాడాలని మంత్రివర్గులను కోరుకూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

00 A.M.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య (మార్కాపురం) : అద్యక్షా, కరువు నివారణ విషయంలో ప్రభుత్వానికి నిర్దిష్టమైన ఆలోచనా విధానము వుందా? ప్రతి సంవత్సరం రైతులు కరువుకు బలికావడము, ప్రభుత్వం తాత్కాలికముగా కొద్దికొద్దిగా సహాయం చేయడం, తరువాత వడిన వర్షాలవల్ల పైర్లు పచ్చగా వున్నాయని చెప్పడం వరిపాటి అయిపోయింది. ఈ విధానము యిట్లాగే కొనసాగితే రాయలసీమ, తెలంగాణా, కోస్తాల్ ఏరియాలోని అవ్ లాండ్ రైతుల పరిస్థితి ఎట్లా వుంటుందో ఆలోచన చేయవలసి వుంటుంది. రెవెన్యూ మంత్రిగారికోపాటు, అర్థికమంత్రిగారు, ముఖ్యమంత్రిగారు కూడ యిక్కడ వుండాలి. అటువైపు, యిటువైపున వున్న సమస్యలంతా ఏకకంఠముతో వర్షాలు లేవు, పైర్లు డెబ్బతిన్నాయి, మంచినీటి ఎద్దడి యెర్పడిందని వెబుతూ వున్నప్పుడు అర్థికమంత్రిగారు, ముఖ్యమంత్రిగారు యిక్కడ లేరంటే కరువు పరిస్థితులను ప్రభుత్వం ఏ విధంగా పరిష్కరించాలనుకొంటున్నారో సులభముగా గ్రహించవచ్చును. ఈ రోజున చిత్తూరు జిల్లాలో బావులు, చెరువులు ఎండిపోయాయి.

వంటలు ఎండిపోయాయి. ఇప్పుడు వర్షము వడినా చేతికి వచ్చేది ఏమీ లేదు. ప్రకాశం జిల్లాలో ఆనాపుష్టి బీభత్సానికి ప్రజలు వలస పోతున్నారు. ఈ జిల్లా, ఆ జిల్లా అని కాకుండా మెట్టప్రాంతాలన్ని కరువు పరిస్థితిలో చిక్కుకొని వున్నాయి. ప్రభుత్వం యిచ్చిన రెయిన్ ఫాల్ ఛార్జ్ తారాగణము కాదు. ఎలపండిలి, అసకపల్లి తాలూకాలు చెప్పి ఆ జిల్లాలోని తక్కిన తాలూకాలను వదిలివేశారు. ప్రకాశం జిల్లాలోని బెన్సవారపేట, మార్కాపురం పొదిలి తాలూకాలను గాలికి వదిలి వేశారు. వర్షము యూనిఫారమ్ గా వడ్డము లేదు. ఒక ఏరియాలో వర్షం వడిందని అంతటా వుందని చెప్పడం న్యాయం కాదు. ఏదో హైదరాబాదులో రెయిన్ గేజ్ ప్రకారం రెయిన్ ఫాల్ అంతెలు చెపితే అవి ఎంతమాత్రము న్యాయము కాదు. ఎన్ని చెరువు లలో నీరు వచ్చింది. నాకు వచ్చిన సమాచారం ప్రకారం 10 శాతం కూడ నీరు రాలేదు. నీరు వచ్చిన చోట కూడ 2, 3 నెలలకు మాత్రమే సరిపోయేటట్లు వుంది. కె.సి. కెనాలు క్రింద కాని, నాగార్జునసాగర్, సోమశిల రిజర్వాయరు క్రింద కాని తెలంగాణాలోని చాల ప్రాంతాలలో నాట్లు పడలేదు. వేసిన పెరు ఎండిపోతోంది. కరువు పనులకోసము 100 కోట్లు అయినా ఖర్చు పెట్టవలసి వుంటుంది. 100 కోట్లు ఎక్కడనుంచి వస్తాయి అంటారు? అన్ని పక్షాలతో కూడిన ఒక హై లెవెల్ కమిటీ ప్రధానమంత్రి వద్దకు పోయి మన పరిస్థితులను తెలియజేసి 100 కోట్ల సహాయము కావాలి. లేకపోతే ఈ కరువు పరిస్థితినుంచి బయటపడలేమని చెబు తాము. మెట్ట తాలూకాలను కరువు ప్రాంతాలుగా వెంటనే డిక్లెర్ చేయాలి. ఫుడ్ వర్ వర్క్ క్రింద తీసుకొంటారో, ఎన్ ఆర్.ఇ.పి, క్రింద తీసుకొంటారో వెంటనే వసులు కల్పించాలి. వ్యవసాయ కార్మికులకు, చేనేతవృత్తి చారికి యిచ్చిన సహకార సంఘాల ఋణాల వసూలును ఆపుకేయాలి. పరుగుగా 3 సంవత్సరాలు కరువు వున్న ప్రాంతాలలో లోన్స్ అన్నీ మాఫీ చేయాలని జి.ఓ వుంది. విద్యార్థుల పీజా మాఫీ చేయవలసిన అవసరం వుంది. లేకపోతే వారు మనమీదకు వచ్చే అవకాశం వుంది. కరువు నివారణ చర్యలను ఈ సభలో ఇప్పుడు ప్రకటించకపోతే ప్రజలు అందోళన చేసే పరిస్థితికి దారి తీస్తుందని మనవిచెస్తున్నాను.

PAPERS PLACED ON THE TABLE

G. O. Ms. Nos. 221 dt. 2-2-1979 and G. O. Ms. No. 125, dt. 29-1-1982 as per the assurance given by the Minister for Revenue while answering L.A.Q. No. 9640 on 2-9-1982.

The Minister for Revenue (Sri N. Janardhana Reddy): Sir, with your kind permission, I beg to place on the Table copies of G. O. Ms. No. 221, Revenue, dated 2-2-1979 and G.O.Ms. No. 125, Revenue, dated 29-1-1982 with regard to the Registration and Stamps in pursuance of the assurance given by me yesterday while answering L.A.Q. No. 9640.

Mr. Deputy Speaker : Papers placed.

శ్రీ కె. యానాదిరెడ్డి (కావలి) : అధ్యక్షా. ఆలసమైనా కరువు పరిస్థితిపైన ఈ రోజున చర్చ పెట్టించుకు నంతోషము. నా ఎరియాలో కావలి, వింజమూరు తాలూకాలు వున్నాయి. కావలి మున్సిపాలిటీ. కావలి గురించి ఇది వరకు మున్సిపల్ మంత్రిగా వున్న మాజీకొరావుగారికి బాగా తెలుసు. అప్పటి పస్టిరేయిప్పటికీ వుంది. టాంకులద్వారా మంచినీటిని సరఫరా చేసి ఎంతో సహాయము చేశారు. అప్పుడు కలెక్టరుగా వున్న పార్థసారధిగారు స్వయముగా శ్రద్ధ తీసుకొనుటవల్ల పరిస్థితి చక్కబడింది.

అప్పుడు ఈ డ్రింకింగ్ వాటర్ స్కీము కావలి టౌన్ కు చేకవ్ చేయడం జరిగింది. తుమ్మలవెంట ఆనే గ్రామం నుండి ఫిల్టర్ పాయింట్ ద్వారా పైప్ లైన్ వేసి కావలికి డ్రింకింగ్ వాటర్ సప్లయి చేస్తూ వచ్చారు. వర్షాధారం మామూలుగా వుంటే కావలిలో 90 పర్సెంటు బావులలోకి నీరు వస్తుంది. ఇప్పుడు పూర్తిగా వర్షం కురవలేదు కనుక డ్రింకింగ్ వాటర్ సమస్య తీవ్రమైంది. తుమ్మలవెంటనుండి పైప్ లైన్ ద్వారా వచ్చే నీరు మధ్యలో అయిదారు గ్రామాలనుండి రావలసి వుంది. ఆ గ్రామస్తులు పైపు లైన్ ను వగలగొట్టి గుంటలలో నీరు పట్టుకొంటూ వుండటంవల్ల ఆ నీరు కూడా రావడంలేదు. సేను మునిసిపల్ మంత్రిగారికి, డ్రవుడ్ మంత్రిగారికి మనవిచేశాను. కావలి టౌన్ కు మంచి నీరు సప్లయి చేయటానికి తగిన చర్యలు వెంటనే తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. అదికారులు ఇచ్చిన లిస్ట్ చూస్తుంటే చాలా బాధ కలుగుతున్నది. కావలి తాలూకాలో అసలు వర్షం లేదు. పల్లెలలో బోర్ వెల్స్ త్రవ్వించవలసివుంది. కొత్తగా కట్టిన కాలనీస్ లో బోర్ వెల్స్ ఇవ్వడం లేదు. అక్క నీటి సమస్య ఎక్కువగా వుంది, మా నెల్లూరు జిల్లా బాగ్యవంతుల జిల్లా, నెల్లూరు బియ్యం పేరుపొందిన బియ్యం అక్కడ అంతా డబ్బు ఉన్నవాళ్లు అనే పేరు ఉంది. 1980-81 లో డెల్టాలో నీరు లేకపోతే జనార్ధనరెడ్డిగారే మైహూరునుండి నీరు తీసుకువచ్చారు. వారు, అదికారులూ చాలా కష్టపడ్డారు. ఇప్పుడు మరల అలాంటి పరిస్థితే వచ్చింది. ఇప్పుడు తిరిగి అలాంటి శ్రమ వడవలసి స్థితి ఏర్పడిందని మనవిచేస్తున్నాను. అంతా రాయలసీమ గురించి మాట్లాడుతున్నారు. డెల్టా ఏరియాలో కూడా ఒక్క నీటి చుక్క లేదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ. డి. వెంకటరెడ్డి : కడప కిర్నూలు జిల్లా ప్రజలు సర్వనాశనం అవుతున్నారు. మాకు పోయిన సంవత్సరం కూడా అన్యాయం జరిగింది.

శ్రీ కె. యానాదిరెడ్డి : నెల్లూరు తాలూకా, కొవ్వూరు తాలూకాలలోని ప్రజలు చాలా ఇక్కట్లు పడుతున్నారు. కేంద్రంనుండి ఎక్కువ నిధులు సంపాదించి యీ కరువు పరిస్థితి ఎదుర్కోవాలని కోరుతున్నాను. కూలీలకు పనులు లేవు, వారికి

సద్విడి క్రింద వియ్యం సప్తయి చేయాలి. ఈ సంవత్సరం వివరీతమైన గాలి వుండటంవల్ల బావులలో నీరు వుండటంలేదు. పశుగ్రాసం కూడా దొరకడం లేదు. కావలి తాలుకాలో, వింజమూరు తాలుకాలో, ఉదయగిరి తాలుకాలో పశుగ్రాసం లేక కైతులు చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. మంత్రిగారు చాలవ తేచి కిల్లి వెడుతున్నామన్నాడు. అక్కడ కేంద్ర ప్రభుత్వంతో మాట్లాడి, తమ పలుకువడి ఉపయోగించి ఈ కరువు ప్రాంతాలను ప్రమాదంనుండి తప్పించటానికి వెంటనే చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. వెంకట్రామయ్య (గుత్తి) : అధ్యక్షా, మంత్రిగారు సీజనల్ కండిషన్స్ పై మంచి నోటు అందజేశారు. ఏ విధంగా జిల్లాలు కరువులో బాధ పడుతున్నాయో తెలియజేశారు. మూడవ పేజిలో

As earlier referred to, the South West Monsoon will be active till the end of September. Telangana and Rayalaseema regions receive highest rainfall in the month of September. On averages the rainfall in the normal year during September would be 165.5 m. ms. for coastal Andhra, 136.2 m.ms. for Rayalaseema and 183.7 m.ms. for Telangana. In order to have a correct picture about the deficiency in rainfall or otherwise, it would be necessary to watch the September rains also.

ఇంక మూడు నాలుగు రోజుల్లో ఎసంబ్లి సమావేశాలు వూరి కానున్నాయి. సెప్టెంబర్ వరకూ వాచ్ చేసి ఏమి చేయాలి. ఇక్కడ చూస్తే

A prolonged dry spell in July followed, by mere precipitation in the month of August in the Rayalaseema region is causing great anxiety both to the Government and people of that region.

We are grateful to the Revenue Minister to noting the real conditions. But what is the remedy? It is very alarming to say.

14 తాలూకాలకు 82 లక్షల రూపాయలు డ్రింకింగ్ వాటర్ కు ఇస్తే అది ఎక్కడ ఖర్చు వెట్టాలి? దాంతో పశువులకు మేత కూడా రాదు. జనార్ధనరెడ్డిగారు ఘోరం మా ప్రాంతంలో అడుగు పెట్టినప్పుడు వర్షం వడింది. ఇప్పుడు కూడా రాయలసీమలో వారు అడుగు పెడితే వర్షం వడుతుందేమో. ప్రతి సంవత్సరం తుంగభద్ర గురించి చెబుతున్నాము కాని ఏమీ చర్య తీసుకోవడం లేదు. ఈనాడు మనకు వర్షం లేకపోయినా తుంగభద్రలో నీరు ఓవర్ ఫ్లో అవుతున్నది. దానిని మనకు సప్తయి చేయడానికి ఆనంతపురంలోని ఇంజనీర్లు నాటకం ఆడుతున్నారు. వారు ప్రజల ప్రాణాలతో చెలగాటం ఆడుతున్నారు. అక్కడ సూపరెండెండ్ గ్ ఇంజనీర్ ను ట్రాన్స్ ఫర్ చేయాలని మేము చెబుతూ వస్తున్నాము. మిడ్ పెన్నార్

కెనాల్ అగంతవ్యయం ద్వారా గుండా పోవే అవుతూ ఉంటే అక్టోబర్ 15, 16 డిప్లీ బ్యాటరీస్ తెరవటానికి 50 వెలు ఖర్చు అవుతుంది, వేయి ఎకరాలలో వంట పండించవచ్చు. అది హత్తి చేయాలని రైతులు పిచిచేసు సువత్సరాలనుండి మొర పెట్టుకుంటూ ఉంటే ఆ సుహానుదావుడు ఏమీ పట్టించుకోకుండా ఉన్నాడు. ఆ నీటిని సుబ్బరాయసాగర్ కు తీసుకు వెళ్లాడు. ఇప్పుటి పరిస్థితులలో,

The Government should rise to the occasion. Please permit us 2 T.M.C. on Mid Pennar canal to save the ryots and the ayacutdars. But what action will be taken ?

హైదరాబాద్ కెనాల్ మా గ్రామం నుండి ప్రవహిస్తున్నది కాని దానిని కళ్లతో చూసి ఆనందించాలి. అంతేతప్ప ఆ నీటిని మేము అనుభవించే పరిస్థితిలో లేము. మాకు గుత్తి చెరువు, పాతపట్నం చెరువు, ఎర్రతిమ్మరాయి చెరువు అనే మూడు చెరువులు వున్నాయి, నేను రెవెన్యూ సెక్రటరీగాడికి, క్రావణకుమార్ గారికి, బీవ్ ఇంజనీర్ రాజారావుగారికి చెప్పాను. అయ్యదు సువత్సరాల నుండి చెబుతూనే వున్నాను. ఈ మూడు చెరువులను లోకల్లైడ్ చేయవలసిందని చెబుతున్నాను. వర్షాలు లేనప్పుడు, తుంగభద్ర ఓవర్ డ్రో అవుతున్నప్పుడూ ఈ మూడు చెరువులను పెండుకు లోకల్లైడ్ చేయకూడదు; బీవ్ ఇంజనీర్ వాట్ ఓసోరెస్ నెవర్ నారాయణ సింగ్, జిల్లా కలెక్టరు గారను కలిసి మాట్లాడాము. 1.5 డి.ఎమ్.సి. నీరు ఇస్తే ఈ మూడు చెరువులను నింపవచ్చు. పశువులకూ, ఎనుమ్యలకూ కూడా ఉపయోగపడుతుంది. దానికి చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను. మిడ్ వెన్నార్ పెన్నె నదులలోని నీరు వచ్చినప్పుడు ఎక్కువగా నీరు ఆవటానికి క్యాలెన్సింగ్ రిజర్వాయర్ కట్టండి ఇని చెప్పినా చర్యలు తీసుకోవడంలేదు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ : అదృష్టా, ఇంత ప్రధానమైన చర్య సవలో జరగుతున్నప్పుడు ప్రెస్ గ్యాలరీలో ఎవరూ లేరు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : ఇవాళ ప్రెస్ స్ట్రీట్ చేస్తున్నారని చెప్పారు.

Sri M. Venkaiah Naidu : You have to create an impression in the minds of the Government and the people. The publicity is also an important thing. I request the Minister to make some arrangement when such an important issue is being discussed.

Minister for Revenue (Sri N. Janardhan Reddy) : I will make an arrangement that the Secretariat people can release to-morrow.

Mr. Deputy Speaker : The A. I. R. Correspondent is there.

శ్రీ కె. వెంకట్రామయ్య : కరువు వచ్చినప్పుడు 3 లక్షలు ఉపకృతి, ఒక కోటి రూపాయలు తీసుకోవడం అని చెప్పడం తప్పితే మరాయలసీమలో శాశ్వత నివారణ పనులు ఏమీ చేసారో పరిశీలించవలసిందిగా వాడుతున్నాను. 200 కోట్ల రూపాయలు కేంద్రం నుండి తెస్తాం, కరువు వచ్చినప్పుడు వంకాయలు అంటున్నారు. 300 అడుగుల పోర్ వెల్డ్ ప్రాజెక్టును నిర్మించాలని కోరుకుంటున్నాను.

We will be very happy and the people will be very happy if permanent solutions have to be taken,

శ్రీ వి. శివరామకృష్ణారావు (బద్వేల్) : ఆధ్యక్షా : ఆంధ్రప్రదేశ్ కరువు విలయ లాండవం చేస్తున్నది. కడప జిల్లాలో మరీ ఉద్భవం వుంది. పాడల్ కు కూడా ఇబ్బందిగా వుంది. క్రిందటి సంవత్సరం కొద్ది ప్యాల్ గా పున్నా గత మూడు సంవత్సరాల నుండి అక్కడ కరువు వుంటున్నది. ఈ సంవత్సరం వర్షాన్ని అధ్యక్షులు వున్నా సెప్టెంబరు వరకూ వేలియించాలనినడం కంటే ఇప్పటివరకూ ఏమీ వర్షాలు తినుకున్నారని అడుగుతున్నాను. 30 లక్షల మందికి డ్రింకింగ్ వాటర్ సప్లయ వెస్టామి చెప్పినా ప్రభుత్వం ఇంకావరకూ జి.పి. ఇన్ఫ్రా నిర్మించలేదు. 21 లక్షలు ఇచ్చారు. 40 లక్షలు డేము ఖర్చు పెట్టి వున్నాము. ఇంకా 20 లక్షల కమిటీ మెంట్ డ్రింకింగ్ వాటర్ కు వుంది. కడపకు కమీషనర్ వచ్చారు. వారు రాయచోటి, లక్ష్మిరెడ్డిపల్లి, కోడూరు, రాజంపేట తాలూకాలను చూశారు కాని నిర్ణయించడం, బెడ్జెట్ తాలూకాలకు రాలేదు. మా ప్రాంతాలను చూడలేదు. శాశ్వత కరువు నివారణ పనులు ఆవరణలో పెట్టకపోయినా కనీసం వాటి గురించి ఆలోచించాలి అని అడుగుతున్నాను. శ్రీకైలం ప్రాజెక్టు నుండి లెఫ్ట్ బ్రాంచి కెనాల్ అడిగాము. దాని గురించి ఆలోచించినట్లు కన్పించడంలేదు. కరువుకు ఖర్చుపెట్టడం బ్యూరో కొంత ఖర్చు పెట్టి ఈ కెనాల్ ను డెవలప్ చేయండి. తీసుకోవలసిన పనులు సెప్టెంబరులో తీసుకుంటామని కాకుండా వెండినే మా కడప జిల్లాలో పనులు డెవలప్ చేయాలని, పర్మనెంట్ రిలీఫ్ మెజిస్ట్రేట్ తీసుకోవాలని కొరుతున్నాను. ఇదే పరిస్థితులు మరి రెండు సంవత్సరాలు కొనసాగితే రాయలసీమ రాజస్థాన్ అవుతుంది కనుక వెంటనే అక్కడ డ్రింకింగ్ వాటర్ సప్లయ చేసి డ్రాట్ రిలీఫ్ పనులు డెవలప్ చేయవలసిందిగా కోరుతూ నెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. శ్రీనివాసరావు (నాగర్ కర్నూలు) : ఆధ్యక్షా, తాలూకా కేంద్రాల 9-30 A.M. లోనే వర్షపాతం ఫిగర్స్ ఈ నోటులో ఇచ్చారు. అవి సక్రమంగా లేవు. ఎర్రబీచ్ వర్షాలు పడడమనేది మనకు పరిపాటి. ఆ వర్షం ఒకచోట వడి ఇంకొక చోట వడదు అందుచేత అది క్రయచేరయ్యాగా తీసుకోకుండా చూడాలని మనవిచేస్తున్నాను.

వర్షాలు పడిన వివరాలు ఈ నోటులో ఇచ్చారు. ఆ గావ్స్ ఎక్కువగా ఉన్నాయి. ఈ మధ్య 15, 20 రోజులనుండి తెలంగాణ ప్రాంతంలో వర్షం పడకపోవడంవల్ల వంటలు ఎండిపోతున్నాయి. అనలు వర్షాలు లేకుండా పడ్డాయి. అది కూడా ఈ రిపోర్టులో పొందుపరచాలి. ఇందులో పరిణాట శాతం చూపించారు. నాట్లు వేసారు కాని వేసేవారిలో 80% ఎండిపోయాయి. కనుక దీనిలో ఇచ్చిన పిగర్లును మార్చ వలసిన అవసరం ఉంది. చెరువులలో, కుంటలలో ఎంత వర్షపాతం ఉందని ప్రతి విలేజ్ నుంచి రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు ద్వారా తెప్పించండి. అప్పుడు తెలుస్తుంది. మీరు కంప్యూటర్ ప్లాను వేసారు. బాగానే ఉంది. ఇప్పటినుంచే ఓపెన్ వెల్పు వేయాలి. అంటే ఇప్పుడే శాశ్వత ఇవ్వాలి, ఇప్పుడు త్రవ్వడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఇప్పుడు ప్రాక్యూర్ మెంటు ప్లాను లేదు. అందులో ముఖ్యంగా రైస్ ను తీసుకొని వెల్లె తాలూకా కేంద్రాలలో పెట్టే పథకం చేట్టాలి. ఎస్ఆర్ఇపికి ఎక్కువ పండ్లు రాబట్టడానికి కృషి చేయాలి. వసులు లేని రోజులలో వారికి వసులు కల్పించాలి. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి అధిక నిధులు తీసుకొని వచ్చి ప్లాన్ ప్రోజెక్టు కొందరగా ఇంప్లిమెంటు చేసేటట్లు చూడాలని మనవిచేస్తున్నాను. పశుగ్రాసం తీసుకొని వచ్చే విషయం ఆలోచించాలి. మొత్తం మహబూబ్ నగర్ జిల్లా అంతా అనా పృష్టి పరిస్థితులను ఎదుర్కొంటున్నది. కనుక ఆ జిల్లాకు తగిన న్యాయం కలుగజేయాలి. మనవిచేస్తూ నెలపు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ డి. మునుస్వామి (కోడుమూరు) : అధ్యక్షా, ఇప్పుడే మిత్రులు గౌరవ సభ్యులు శ్రీ బొజ్జా వెంకటరెడ్డిగారు మా జిల్లా విషయాల గురించి చెప్పారు. మా జిల్లా కలెక్టరుగారు రెండు రోజుల క్రితం ఒక ప్రెస్ మీట్ మెంటు ఇచ్చారు. వారు దానిలో చాలా క్లియర్ గా చెప్పారు. 14 లక్షల ఎకరాల మెట్ల పైరులు మాడి పోయాయి. ఇప్పుడు వర్షం వచ్చినా కోలుకోవు. త్రాగే నీటి పరిస్థితి తీరుతుంది. 14 లక్షల ఎకరాల పైరులు పోవడంవల్ల 60 కోట్ల నష్టం ఉంటుందని కలెక్టరుగారు చెప్పారు. మంత్రిగారు ఇచ్చిన నోటులో ఒక విషయం చెప్పారు. Kurnool is far better than Cuddapah and Chittoor అనే విషయం చెప్పారు. ఈ నోటులో వర్షపాతం గురించి చెప్పారు. ఈ వర్షపాతం మీద ఆధారపడి చర్యలు తీసుకోకపోతే ఈ కరువు మొత్తం రాష్ట్రాన్ని ముంచి వేస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను. దీనికి వర్షంవెంటు స్ట్రక్చర్ క్రియేట్ చేయాలని అందరూ వెబుతున్నారు. రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటులో ప్యామిన్ కోసం ఒక మినిస్ట్రీని ఏర్పాటు చేయాలి. వారికి ప్యామిన్ కు సంబంధించిన పథకాలు తీసుకునే కార్యక్రమం ఇచ్చండి. వారు ఎప్పుడూ సెంట్రల్ గవర్నమెంటును కాంటాక్ట్ చేసేట్లు చూడండి. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు నుంచి విరివిగా నిధులు తెప్పించుకునే కార్యక్రమం రెబట్టండి. అప్పటికప్పుడు ఖావి

త్రవ్వండని అంటే త్రవ్వలేము. దప్పిక తీరదు, మిగిలి చస్తాడు అని మనవి చేస్తున్నాను. Nature is against to us. ఈశాన్య పవనాలవల్ల వర్షం వస్తుందని అంటున్నారు. ఈనాడు ఒడిస్సాలో వర్షం వస్తున్నాయి. ఇక్కడ నీరులేక చస్తున్నాము. మా జిల్లాలో ఒక నానుడి ఉంది. నర్సారు ఏరియాలో తుపాను వస్తే రాయలసీమలో వర్షం వస్తుందని అంటారు. మాకు ఆది ప్రజామోసనిషిస్తుంది. నర్సారు ఏరియాకు తుపాను రావాలని మేము కోరడం లేదు. ఈనాడు కృష్ణా జిల్లాలో మెట్ట ప్రాంతాలు ఉన్నాయి. వారు కూడా చాలా బాధ పడుతున్నారు. కర్నూలు జిల్లాలోని వెస్ట్రన్ పార్ట్ లో నా నియోజకవర్గం ఉంది. నేను ఈ వర్షం 40 మైళ్ల దూరం నడిచి ప్రయాణం చేసాను. వేరుశనగ వంట పోయింది. త్రాగడానికి నీరు లేదు. వఘగ్రాసానికి కష్టం అయిపోయింది. మీరు తొందిరగా మేకొక్క కేంద్ర ప్రభుత్వంతో కార్పొరేషన్ జరపడం మంచిదే కాని కరువు విపరీతమైన తరువాత కరువు పనులు చేబడదామంటే ఇబ్బంది అవుతుంది శ్రీ రాఘవరెడ్డిగారు చెప్పారు. కరువు ఎక్కువ అయిన తరువాత పనులు చేబడితే కాంట్రాక్టర్లకు అఫి సర్లకు లాభం అని చెప్పారు. దానివల్ల కరువు ఇంకా దాండ్లవించడానికి వీలౌతుంది. మా ప్రాంతంలో కెసి కెనాల్, డిబిసి, హెచ్.ఎల్.సి ఉన్నాయి. వాటి డ్రైలాండ్లు లోని రైతులు విపరీతంగా బాధ పడుతున్నారు. ఈ విషయం గురించి కలెక్టర్లకు చెప్పడం, మంత్రిలకు చెప్పడం, ముఖ్యమంత్రిలకు చెప్పడం, ఇంజనీర్లకు చెప్పడం జరుగుతున్నది. ఏన్నిస్సార్ల చెప్పినా పనికి ఎవ్వ కాలేదు, ఎవరికి చెప్పినా చెవి వేడి కాలేదు. వారు పన్నులు కట్టలేకుండా బాధపడుతున్నారు. సెప్టెంబరులో మంచి వర్షాలు వస్తున్నాయి అంటున్నారు. అప్పుడు వర్షాలు వచ్చినా లాభం లేదని అందరికీ తెలుసు. ఎప్పుడో సెప్టెంబరులో వర్షాలు వస్తే మన రాష్ట్రంలో వర్షం వస్తే నమయం. అప్పుడు వర్షం వస్తే పుగాకుకు, ప్రత్తికి, జొన్నకు ఏమైనా ఉపయోగ పడుతుంది కాని పరిసాట్లకు మాత్రం ఉపయోగపడదు. కాబట్టి ప్రభుత్వం వారు ఈ విషయంలో జాగ్రత్తగా ఉండి ప్రజలను ఆదుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. నారాయణస్వామి (బెక్కలి) : ఆధ్యక్షా, ఈ రోజున కరువు పరిస్థితుల గురించి చర్చించుకునే దురదృష్టం మనకు ఏర్పడింది. ఇది మనకు కొత్త ఏమీ కాదు. ఈ కరువు పరిస్థితుల గురించి మనం ప్రతినవత్యరం తాత్కాలికమైన చర్యలు తీసుకొనడం జరుగుతున్నది. కాని శాశ్వతమైన పరిష్కారానికి చర్యలేమీ తీసుకోవడం లేదు. ముఖ్యమంత్రితో కలిసి విషయాలు వివరించారు. కరువు దాపురించే పరిస్థితి ఉందని చెప్పినట్లుగా చెప్పారు. ఆది ప్రాంతాలకు ఎంతవరకు నిజమాతుందో చూడాలని మనవి చేస్తున్నాను. వర్షంపై ఆధారపడి సాగు చెస్తున్నటువంటి ప్రాంతాలలో పూర్తిగా వంటలు ఎండిపోయాయి. ఆకాల వర్షాలవల

పంటలకు నష్టం కలుగుతున్నది. ఇప్పుడు పంటల మీద కోఆపరేటివ్ సొసైటీలవారు అప్పులు ఇస్తున్నారు. నన్నకారు రైతులకు ఇచ్చిన అప్పులమీద వడ్డీలు మాఫీ చేస్తున్నారు. కాని ఆ వడ్డీలో ఉన్న లోపాలవల్ల కాని, అక్కడ అమలు చేసే అధికారుల నిర్లక్ష్య వైఖరివల్ల కాక వడ్డీ మాఫీ సక్రమంగా జరగడంలేదు. 20, 30 సంవత్సరాల క్రితం తీసుకున్నటువంటి రుణాలు నేటికీ అలాగే ఉన్నాయి. తీసుకున్న అసలు కన్నా వడ్డీలు ఎక్కువ కట్టిన పరిస్థితులు ఉన్నాయి. ఒకటి, రెండు కరువులకు గురి అయితే ఆయా నన్నకారు రైతాంగానికి ఇచ్చినటువంటి రుణాలు ఘాతిగా మాఫీ చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. లేకపోతే రైతుకు ఏముక్తి కలుగదని మనవిచేస్తున్నాను. మా జిల్లా గురించి ఈ నోటులో వ్రాసారు. ఇచ్చాపురం, సోంపేట తాలూకాలలో వర్షపాతం కొంచెము తక్కువ ఉంది, మిగిలిన తాలూకాలలో పుష్కలంగా ఉందని చెప్పారు. అది యదార్థంకాదు. డిస్ట్రిక్టు హెడ్ క్వార్టర్సు లోను, తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్సులోను కూర్చొని వ్రాసిన రిపోర్టు ఇది. ఇది యదార్థమైన రిపోర్టు కాదు. జూన్ నెల మధ్య భాగంలో ప్రారంభించవలసిన వ్యవసాయ పనులు జూలై 18వ తేదీకి శ్రీకాకుళం జిల్లాలో పరిమితమైన వర్షాలకు విత్తనాలు వేయడం జరిగింది. 50 శాతం విత్తనాలు మొలిచాయి. అప్పటినుంచి నేటివరకు వర్షాలు నరిగా వడలేదు. ఈనాడు ఇచ్చాపురం, సోంపేట, మందన, వలాన తాలూకాలలో త్రాగడానికి మంచి నీటి ఎద్దడి ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. నారాయణపురం ఆనకట్ట క్రింద ఉన్న భూములలో కాని వంశధార ప్రోజెక్టు క్రింద ఇరిగేషన్ అయ్యే భూములలో కాని జూలై 18వ తేదీవరకు విత్తనాలు మొలవలేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ సంవత్సరం శ్రీకాకుళం జిల్లాలోని కరువు పరిస్థితులను సమీక్ష చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను అక్కడ ప్రత్యేకమైన సర్వే ప్రభుత్వం తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. లేకపోతే ఏ ప్రాంతాలు ఎలాగున్నాయో తెలియదు. కోనా ప్రాంతంలో ప్రతి సంవత్సరం దిశంబరు నెల నుంచే తీవ్రమైన పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. ఈ విషయం గురించి గత 10 సంవత్సరాల నుంచి ఎన్నో కోట్ల రూపాయల కార్యక్రమాలు తీసుకోవడం, అవన్నీ తాత్కాలికమైన చర్యలుగా ఉండడం జరుగుతున్నది. పర్మనెంటు చర్యలు తీసుకోలేదు. ఇచ్చాపురం తాలూకాలో 30 గ్రామాలకు మంచినీరు ఏర్పాటు చేసారు. వాటికి భూగర్భ జలాలనుంచి నీరు తీసుకొంటున్నామని అంటున్నారు. ఆ విధంగా చేస్తే జీడి తోటలు కొబ్బరి తోటలు నాశనమయ్యే పరిస్థితి ఉంది. కనుక దగ్గరలో ఉన్న బహుదానది నుంచి, మహేంద్రనది నుంచి వాటర్ తీసుకొని సరఫరా చేయాలి. అక్కడ భూగర్భ నుంచి నీరు తీసుకునే పరిస్థితి లేదు, అక్కడ వలాన టౌను ఉంది. అక్కడ త్రాగడానికి నీరు లేదు ఇప్పుడు. నోపాడలో మంచినీటి సౌకర్యం లేదు. కాబట్టి వారికి మంచినీటి సౌకర్యం కలుగజేయాలని మనవిచేస్తూ నెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ కె. వి. పతి (పుంగనూరు) : అక్కడ, మంత్రిగారు ఇచ్చిన నోటులో ఆక్టోబరు మధ్యలో ప్రారంభమైన ఈశాన్య రుతు పవనాలవల్ల రాయలసీమలో వర్షాలు పడతాయని వ్రాసారు. ఇది జ్యోతిష్యమువలన వాతావరణ పరిస్థతులకు తెలిసిందేమో తెలియదు. మామిడి వళ్లు ఎక్కువ వండితే ఆ సంవత్సరం వర్షాలు పడతాయి అని మా ప్రాంతంలో అనుకుంటారు. అది ప్రకారంగా వర్షాలు పడలేదు. ఉత్తర కార్తి వచ్చింది. ప్రజలు ఎక్కడికైనా పోవాలని అనుకుంటున్నారు. చిత్తూరు జిల్లాలో ఎప్పుడూ దీనికి బాధ పడుతున్నారు. కనుక వాస్తవ ఎక్కడికైనా పోవాలని అనుకుంటున్నారు. వర్షం పడుతుందని మంత్రిగారు అన్నారు, పడితే సంతోషమే. ఈ నోటులో వర్షపాతం లెక్కలు ఇచ్చారు. అది చాలా అందోచరరంగా ఉంది. ఆ వర్షపాతం లెక్కలు సరిగా లేవు. అది నిజం కాదు. ఒక తాలూకాకు, ఒక సమితికి వర్షపాతం సూచిక వేర్వేరుగా ఉంటుంది. దగ్గర, చుక్కర ప్రాంతాలలో వర్షపాతం చేసే కేంద్రాలు ఏకాంక పెట్టాలి, బెప్పాము. కానీ వాటి గురించి బుతం ఏమీ చర్యలు తీసుకోలేదు. మా ప్రాంతంలో చిటువరి చల్లడానికి పోతే మామ పొలంలో వర్షం పడలేదు, అల్లుని పొలంలో వర్షం పడింది. అప్పుడు అల్లుడు చిత్తనాలు చల్లారు, మామ చల్లలేదు. ఇటువంటి సందర్భాలలో వర్షపాతం ఏట్లాగ నిర్ధారణ చేస్తారు? ఈ కరువు వచ్చిందంటే ఎప్పుడో సహకారం చేయడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుంది. మంచిసీటి ఎద్దడి వివరీతంగా ఉంది. పశుగ్రాసం లేదు. నా నియోజక వర్గంలోని రామసముద్రం, పుంగనూరు పిర్కాలలో వర్షం లేదు. అక్కడ పరిస్థితులు ఎట్లాగ ఉంటాయో మంత్రిగారు అర్థం చేసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. తాత్కాలిక ఉపశమనం కలుగజేయడానికి డబ్బు కేటాయించడం, దానితో కొన్ని నివారణ పనులు చేబట్టడం, దానితో కాంట్రాక్టర్లు లాభ వడదం జరుగుతున్నది కాని నిజంగా శాశ్వత కరువు నివారణకోసం కార్యక్రమం జరుగలేదు. మా ప్రాంతం ప్రక్కన ఉన్న కర్నూటిక ప్రాంతంలో ఎప్పుడూ కరువుకు లోనవుతున్న ప్రాంతాలలో మంచి ఏర్పాట్లు చేసారు. అక్కడ వర్షం పడుతున్నది. మంచి వర్షిణి ఉంది. పశుగ్రాసానికి ఎటువంటి ఇబ్బంది లేదు. అక్కడ చేసిన విధంగా ఇక్కడ మనకు కూడా చేస్తే కాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇటీవల చిత్తూరు జిల్లా ఉన్నట్టోట్టోగి వచ్చి ఒక విషయం చెప్పారు. శాశ్వత కరువు నివారణ వధకం క్రింద సోషల్ ఫార్మేషన్లోని డబ్బును వీటికోసం ఉపయోగించుకోమని చెప్పడం జరిగింది. ఆ విధంగా సహాయంచేస్తే కరువునుంచి మనం బయట పడతామని చెప్పడానికి వీలులేదు. పుంగనూరు తాలూకాలో మా నియోజక వర్గంలో 1329 సీటి వనరులు ఉన్నాయి. 5 ఎకరాల ఆయకట్టునుంచి 1500 ఎకరాల వరకు ఆయకట్టువి ఉన్నాయి. వీటిలో 90 వర్సెంటు వరకు ఒక వంటకు కూడా వీరు బాలకు. పోలార్

పెన్నార్ అక్కడే స్టార్ ఆవుతుంది. వర్షము వడితేనే చెరువులకు నీరు వస్తుంది 15 రోజులు వర్షము వడితేతప్ప పంట చేతికి రాదు. వేసిన విత్తనాలు మట్టిలో వేసి నట్లవుతుంది. వర్షము రాకపోతే రైతులు తీవ్ర నష్టాలకు గురవుతారు. ఇండెన్సివ్ కేర్ తీసుకొని కాళ్ళక కరువు నివారణ కార్యక్రమాలు చేపట్టాలని కోరుతున్నాను. ప్రాంత ప్రాంతానికి మార్పులు వుండనే వుంటాయి. కాబట్టి, తాత్కాలికముగా కరువు నివారణకు కార్యక్రమాలు చేపట్టడం జాగుండదు. కంట్రాక్టర్ల బాగుపడతారు. రైతులకు గాని, కార్మికులకు గాని, వ్యవసాయ కూలీలకు గాని, ఎలాటి సహాయం జరగదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. సన్యాసినాయుడు (ఎలమంచిలి) : అధ్యక్షా, వర్షాభావము రాష్ట్ర మంతటా విపరీతంగా వుంది. అందులో విశాఖపట్టణము చెప్పక్కరలేదు. ఎలమంచిలి తాలూకా ఇదే పరిస్థితికి వచ్చింది. ఈ సంవత్సరమేకాదు, ఏ సంవత్సరములో నైనా వర్షాభావ పరిస్థితి ఏర్పడితే, అక్కడ ప్రభుత్వమిచ్చిన గౌడ్లెన్స్ ప్రకారం కరువు డిక్లెర్ చేయడంలో జదికారులు నిర్లక్ష్యము చేశారు. ఈ కరువు ప్రజానీకానికి గొడ్డలిపెట్టయింది. ఈ కరువును తీర్చే పరిస్థితి గురించి ప్రభుత్వము ఆలోచన చేయాలి. మెట్ట పంటలు దెబ్బతిన్నాయి. వరి నాటులు వేయలేదు. తక్కువ కాలములో పండి విత్తనాలు వేయదలచుకున్నా. వర్షాలు వడే దశ వూర్తి అయినట్లు కనబడుతున్నది. ప్రభుత్వము చాలా క్రద్ద తీసుకొని రైతాంగాన్ని ఆదుకొనుటకు ఎక్కువ ఋణ సహాయం చేయవలసిన అవసరము ఎంతయినా వుంది. ఐ.ఎస్.ఎస్. లోన్ను క్రింద మా జిల్లాకు రు. 18 లక్షలు యిచ్చారు. అందులో రు. 9 లక్షలు ఎలమంచిలి తాలూకాకు యిచ్చారు. ఒక్కొక్క తాలూకాలో 50.60 వేలు సన్నకారు రైతాంగముండగా, కేటాయించిన ధబ్బుతో ఏటా సహాయం చేయగలమో ఆలోచన చేయండి. ఈ విషయంలో ప్రత్యేకంగా ఎక్కువ గ్రాంటులు పంజారు చేసి, తక్కువ కాలములో పండే పంటలను వేసుకొనుటకు గాను సహాయ పడవలెను.

సహకార రంగములో యిచ్చిన రుజాలను ల్యాండు మార్ట్ గేజ్ బ్యాంక్ నిర్బంధముగా వసూలుచేసి, ఇండ్లకు తాళాలువేసి, ఈరోజువరకు తాళాలు ఇవ్వకుండా ఆఫీసులో పెట్టుకొన్నటువంటి ఉదంతాలు ఉన్నాయి. దానిపై ప్రభుత్వము ఇంత వరకు చర్య తీసుకోలేదు. ఈ రంగములో ఇంకా ఇతరత్రా యిచ్చిన రుజాలు కూడా చాలా వున్నాయి. వాటి వసూళ్లను చెంటనే నిలుపుదల చేయాలి. రెవిన్యూ విషయంలో కూమి వన్ను రద్దు చేయాలి. తక్కువ లోన్ను వసూలు చేయకుండా, నిలుపుదల చేయాలి. ఎలమంచిలి తాలూకాలో మంచినీటికి చాలా యిబ్బందిగావుంది. కోస్తా ప్రాంతములో దాదాపు 10-15 గ్రామాలలో ఉప్పునీరుతప్ప, మంచినీరు సరవరా కార్యక్రమంలేదు. ప్రభుత్వము కాటాగరీ (1) మరియు (2) అని తయారుచేసి,

పున్న యిబ్బందులను తొలగించుటకు డబ్బు లేదని అన్నప్పుడు. మూతక కాగితం తీసుకొని, వెంటనే పుచ్చునీరు పడే ప్రాంతాలన్నిటిలో మిసీ వాటర్ సర్దుము స్క్రీము తయారుచేసి అమలు చేయకపోతే అక్కడి ప్రజల గత ఏమవుతుంది అలోచించాలి కోరుకున్నాను.

శ్రీ సీ నారాయణరెడ్డి (మందని) : అప్పవా, కలెంటింగర్ జిల్లా గుంపి మాత్రమే మాట్లాడుతున్నాను. డిపార్టుమెంటు వారిచ్చిన నోటులో ఈ జిల్లాలో 7 తాలూకాలు మాత్రమే చూపించారు. కొత్త తాలూకాలు చూపించలేదు. ఈ ఓడు తాలుకాలలో మాత్రమే రెయిన్ గేజ్ వుండవచ్చు. కొత్త తాలూకాలలో పెట్టలేదు. ఈసారి విడితమైన విషయమేమంటే, వర్షము అంతటా సమానంగా పడలేదు ఈ ఊరిలో వడితే, వ్రక్క ఊరిలో వర్షముండదు. ప్రత్యేకంగా కొన్ని తాలూకాలలో పరిస్థితి మెరగ్గా వుందని అంటే అది సమంజసము కాదు. నీజనల్ రిపోర్టు వారి దగ్గర స్టేరియో టైప్ రిపోర్టు వుంటాయి. దానిని వారు ఫిలప్ చేస్తారు. నీజనల్ కండిషన్ అంటే "గుడ్" అని అంటారు. ఫాదర్ కండిషన్ అంటే "శాటిస్ ఫ్యాక్టరీ" అని అంటారు మొన్ననే, నేను వారితో విచారించాను. "పక్ష గ్రాసము లభించడం లేదు, త్రాగడానికి నీరు లేదు మా బావులలో నీరు లేదు. మీరు అన్నీ "శాటిస్ ఫ్యాక్టరీ" అని ఎందుకు వ్రాశారు?" అని అంటే,.... ఆ విధంగా వారు అనకపోతే వారికొక యిబ్బంది, భయం వుంది. 'శాటిస్ ఫ్యాక్టరీ' అని వ్రాయకపోతే, ఏదో ఒక చర్య తీసుకోవాలి. అది వారికి తెలియదు. అందుచే ఆ ఓడ వదలించుకొనుటకు ఆ విధంగా వ్రాస్తారు. వారిచ్చిన రిపోర్టు సెంచ్ వర్సెంట్ తప్పింది. రెయిన్ గేజ్ మీదనే ఆధారపడడం వల్ల కొన్ని ప్రాంతాల వారికి సవ్యము కలుగుతున్నది. ఎవరి నైనా పంపి రిపోర్టు తిప్పించుకుంటే మంచిది. కాల పరిస్థితులు, ఋతువచనములు తెలియని వాణ్ణి, "ఆడీ"తాడీ" అంటే ఏమో తెలియని వాణ్ణి రిపోర్టు అడిగితే "అయ్యా అంతా శాటిస్ ఫ్యాక్టరీ" అ అంటాడు. పరిస్థితులు చాలా ప్రమాదకరంగా వున్నాయి కాబట్టి, వెంటనే చర్యలు తీసుకోవలెను. మాకు శ్రీరాం సాగర్ ప్రాజెక్టు వుందని అనుకొంటారు. అందులో కొన్ని నిబంధనలున్నాయి. కమాండ్ ఎరియాలో పున్న చెరువులను నింపుటలేదు. కొంత నీరు వచ్చినందువల్ల వాళ్ళు నాట్లు వేశారు గా, పంట యింటికి వచ్చే నూచనలు కనబడడంలేదు. గతసారి పంట పొట్టపై వచ్చిన పుడు నీరులేక, రైతులు చాలా నష్టపోయారు వాటిపైవున్న నిబంధనలను లెక్కలోకి తీసుకోకుండా, లోన్ను యిచ్చే కార్యక్రమం పెట్టుకోవాలి. కొన్ని గ్రామాలలో కేవలము వ్యవసాయ కూలీలు, వ్యవసాయేతర కూలీలుంటారు. పరిస్థితులు ఈవిధంగా వున్నప్పుడు వారికి కూలీ నాలిలేక, వలసపోతున్న చిన్నవారు రైతులను నేను స్వయంగా చూచాను. వారు నన్ను వచ్చి కలిశారు కూడా. చాలా మంది టటణములో

పనులు దొరుకుతాయని ఆకక్కడకు వెళ్ళారు. వారికి గుంటలను త్రవ్వటలో గాని, చెరువులు, లోడ్లు మరమ్మతులు చేయుటలోగాని, లేదా బావులను లోతు చేయుటలో గాని పనులు కల్పించి, ఉపాధి కల్పిస్తే, వారి జీవనం గడుపుకోడానికి ప్రభుత్వము సహాయము చేసినట్లవుతుందని మనవి చెస్తున్నాను. కాయలు, గడ్డలు తినాలన్నా పీరికి దొరకడం లేదు. వారి పరిస్థితి దుర్భరంగా వుంది. కరువుకు బాగా గురైన గంగాధర ప్రాంతాలలోని మంతెని, మట్టువల్లి, జాగిలాల ప్రభుత్వ రికార్డులలో చూపించారు. ఇంకా చాలా గ్రామాలున్నాయి. కొన్ని తాలూకాలలో రెయిన్ గేజ్లు లేనందువల్ల, అక్కడ స్టండి రిపోర్టు లేవు. అనుభవము లేనివారిని రిపోర్టును పంపించి "రెయిన్ గేజిలో నీరు పోసి, లేకపోతే మా ఆయ్యవారు కొడతారని భయముచే అందులో నీటిని నింపి కొలత చూపిస్తే మీరు ద్వా బట్టి "కాటిన్ ష్యాకర్టీ" అని చెబుతున్నారు.

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి : సి. ఎస్. రెడ్డి గారు సర్వీసులో వున్నప్పుడు, వారు పంపిన రిపోర్టు కూడా వున్నాయి.

శ్రీ సి. నారాయణరెడ్డి : మేము పల్లెటూరి వాండ్లము. మాకు ఋతువంటే ఏమిటో తెలుసు. నేను చెప్పేది ఎకలాకాదు. ఏదో మనకు దొరుకుతుందని నేను చెప్పడం లేదు. క్రొత్త ప్రాంతాలలో కరువుకు గురైనచోట్ల తక్షణ కరువు నివారణ చర్యలు తీసుకోవలెనని కోరుతున్నాను.

00 A.M. శ్రీ బి. లింగయ్య (దొమ్మటం) : ఇప్పుడు మనము ఆంధ్రదేశములోని కరువు కాటకాల విషయం చర్చిస్తున్నాము కాబట్టి ముఖ్యంగా మెదక్ జిల్లాకు సంబంధించిన సమస్యను ప్రభుత్వ దృష్టికి తేవాలని మాట్లాడుతున్నాను. ఇంటిపేరు కస్తూరివారు ఇంటిలో ఏమీలేదు అన్నట్లు మెదక్ జిల్లాలో ఇందిరాగాంధీ పార్లమెంటు ప్రతినిధిగా ఉండి కూడా అక్కడ తాగడానికి నీరులేకుండా లేస్తున్నారు. ఇక కరెంటు ప్యవహారం చూస్తే నూటికి నూరుపాళ్ల గ్రామాలకు కరెంటు యిచ్చామన్నారు కాని లిఫ్టులో లైటులు వేసిన గ్రామాలు పేర్లు వ్రాసుకుంటారు కాని ఏమీ పని జరగలేదు. గ్రామాలలో కరెంటు లేక ఆవేకమైన బాధలు వధుతున్నారు. కరెంటు లేకుండా హైటర్ బావులు పనిచేయవు. మన రెవెన్యూ మినిష్టరుగారు విద్యుచ్ఛక్తి విషయం కూడా చూస్తున్నారు కాబట్టి ప్రత్యేకంగా వారికి యీ సంగతి చెబుతున్నాను. ఈ కరెంటు లేకపోవడం, త్రాగడానికి మండ్లనీరు లేకపోవడం అనేవి-మెదక్ జిల్లాలో ఉన్న సమస్యల విషయం గవర్నమెంటుకు తెలవడం జరిగింది. శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ మెదక్ జిల్లా పర్యటనలో కూడా యీ సమస్యలు వారి దృష్టికి తేవడం జరిగింది. ఒక నమిలిలో కూడా మంచినీటి వనరి ఎన్ని విన్నపాలు నివినా కల్పించలేదు.

(ఇంటర్వ్యూ)

ఈ మెదక్ జిల్లా ఇందిరాగాంధీ ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న జిల్లా కాబట్టి అక్కడ ద్రవ్యమందమైన అభివృద్ధి జరిగినట్లు అనుకుంటున్నారు. కాని అసైజషన్ వెంటనే ఆ విషయం ఎంతవరకూ నిజమో తెలుసుకునేందుకు మెదక్ జిల్లా చరిత్రను చూడమంది. మెదక్ జిల్లాలలో వున్న పంటలకు కూడా నీరు అందవంలేదు. ఎండిపోతున్నాయి. ఈ కరువు కాటకాలకు సంబంధించి కృష్ణా గోదావరి జిల్లాలకు ఎక్కువ ప్రాముఖ్యత యిస్తున్నాయి. కాని యీ కరువు కాటకాలు ఎక్కువగా రెలంగాణా, రాయలసీమ జిల్లాలలోనే ఉన్నాయి. అక్కడ మందినీరు లేక, పశువులు తినడానికి గ్రానము కూడా లేకుండా ఉన్న పరిస్థితులు ఉన్నాయి. షోనీ నాగార్జున సాగర్ తెల్ల కెనాల్ వాటర్ మెదక్ జిల్లాకు వస్తుండేమో అని ఆసీనే ఆది రారుండా చేస్తున్నారు. ఈ కరువు కాటకాలు ఎలా తీవ్రరూపం దాల్చి ఉన్నాయో ముఖ్యమంత్రిగారికి యిదివరకే చెప్పడం జరిగింది. ఇందిరాగాంధీగారు మెదక్ జిల్లా టూరు జరిపి రెండు నెలలు అయ్యా కాని యింకా యీ కరువు కాటకాలు నివారణకు ఏమీ పనులు జరుగలేదు. మెదక్ జిల్లాలో బోర్ వెల్స్ ఏమీ వేయలేదని ముఖ్యమంత్రి గారికి, రెవెన్యూ మంత్రిగారికి చెప్పడం జరిగింది. కాబట్టి వారు తగిన శ్రద్ధ తీసుకోవాలని కోరుతూ కలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బి. రామారావు (జగ్గయ్యపేట) : కృష్ణా నదిలో ఎవుడూ నీరు ఉంటుంది కాబట్టి మా ప్రాంతమైన జగ్గయ్యపేట నందిగామాలకు నీరు ఉంటుందని అనుకుంటారు. కాని అది నిజము కాదు. ఎందుకంటే నాగార్జునసాగర్ వాటర్ టైలెండ్ వరకూ వెళ్లవంలేదు. అందువల్ల గుడిచాడ, కైకలూరు, గన్నవరం, కంచీకర్ల, మైలవరం, తిరువూరు, విన్నన్నపేట, నూజివీడు ప్రాంతాలలో ఆనలు నీడలేని పరిస్థితి ఉంది, అందువల్ల మెట్ట ప్రాంతాలైన వాడిలో పైరులు వేయడానికి ఏలులేక పోతున్నది. వేసిన పైరులు కూడా విసన్నపేట, తిరువూరులలో దెబ్బతినిపోతున్నాయి. నందిగామకు నాగార్జునసాగర్ ఎడమ కాలువ నీరు వస్తుందనే ఆశతో నారులు వేసుకుంటే అక్కడకు నీరు రాకపోవడంవల్ల పైర్లు ఎండిపోయాయి. అక్కడకు రెవెన్యూ ఆధికారులు వెళ్లి ఎందుకు ఎనెస్ చేయలేదో అర్థం కావడంలేదు. ఇక్కడ రిపోర్టులలో మాత్రం పంటల పరిస్థితి, వర్షపాతం సాటిస్ఫాక్టరీగా ఉందని అంటారు. కాని విన్నన్నపేట, నందిగామ, కంచీకర్ల ప్రాంతాలలో ఛాలా దుర్బిల్లమైన పరిస్థితి ఉన్నది. అక్కడ ప్రక్కనే ప్రవహిస్తున్న కృష్ణా నీటిని చూసుకోవడమే తప్ప రైతులకు నీరు అందే అవకాశం లేదు. మాగాణి ప్రాంతంలో అయితే కొంత వరకూ యింకా పైరులు వేసుకుంటున్నారు. అవి కూడా కొన్ని ఎండిపోయాయి. ఇప్పుడు గౌరవ సభ్యులు వతిగారు దెప్పినట్లు కృష్ణా జిల్లాలో అల్లుడు వేలో వర్షము

పడి, ప్రక్కనే ఉన్న మామ చేలో వర్షము పడక నాట్లు వేయని పరిస్థితి ఉంది. అందువల్ల వర్షము అన్ని చోట్ల పడిందని అనుకోవడానికి లేదు. ఇక్కడ ప్రాదరా బాదులో కూడా టాంకుబండమీద వర్షము పడి కంటోన్ మెంటు ప్రాంతంతో వర్షము పడని సందర్భాలు ఉన్నాయి. అందువల్ల కైకలూరు, గన్నవరం, విస్సన్నపేట నూజువీడు కంచికవర్గ మొదలైన ప్రాంతాలకు వెంటనే ఆదికారులను పంపి కరువు నివారణ పనులు ప్రారంభించాలని అట్లాగే మంచి నీరు సరఫరాకు కూడా ఇబ్బంది లేకుండా అన్ని పనులు కేంద్రాని ఆశీర్వాద శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వడ్డె రంగారావు (ఇందరు) : ఆధ్యక్షా, కృష్ణా జిల్లాలో కొంత ప్రాంతం బాగా వున్న మాట వాస్తవమేగాని, నా ఏరియా నముద్రవు ఒడ్డు ఏరియా ; కొన్ని గ్రామాలలో ఇంతవరకు నీళ్లు లేవు. చాలా ఘాగాణి దూములలో ఇంతవరకు సాగు చెయ్యలేదు. వారికి మంచినీళ్లు కూగా లేవు. ఇటువంటివి ఆరేడు గ్రామాలు వున్నాయి అలాగే పది గ్రామాలు మొట్ట ప్రాంతంగా వున్నాయి. అక్కడ వేరుశనగ వేళారు. సుసాను వచ్చి మొత్తం మేట వేసుకుపోయింది. కరువుకు గురియైన ప్రాంతాలను గుర్తిస్తున్నట్లుగానే నా ఏరియాలో వున్న యీ ప్రాంతాలను కూడా ప్రభుత్వం గుర్తించాలని నేను కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ డి. వెంకటరెడ్డి (తాడివత్తి) : ఆధ్యక్షా, అనంతపురం జిల్లా వెనుకబడిన ప్రాంతం అనేది అందరికీ తెలిసిన విషయమే ఐతే, మొత్తం రాయలసీమ అంతా వెనుకబడిన ప్రాంతమే, ఈ జిల్లాలో ప్రతి సంవత్సరం రైతులు కరువుకు తట్టుకోలేక, బాదలో గ్రామాలు విడిచిపెట్టి పోతున్నారు. అనంతపురం జిల్లాలో యీ సంవత్సరం పరిస్థితి బాలా దారుణంగా వుంది. ఇప్పుడు వేరుశనగ వేళారు ; ఇప్పుడు వర్షం వచ్చినప్పటికీ, ఆది పెరిగే అవకాశం లేదు. రెవిన్యూ మంత్రి పరిపాలనా దక్షులు, వారు అక్కడ ప్రజలకు ప్రత్యేకంగా సహాయం అందజేయవలసిందిగా నేను వాటికి మనవిజేస్తున్నాను. రెవిన్యూ మంత్రిగారు మా జిల్లాకు వచ్చినప్పుడు, జిల్లా పరిషత్తులో బ్రహ్మాండమైన సమావేశం ఏర్పాటు చెయ్యడం, పెన్న ప్రొజెక్టు కుడి ఎడమ కాలర్లకు సంబంధించి రిజిస్ట్రార్షన్ పాస్ చేసి అందిజేయడం జరిగిందో పోయిన సంవత్సరం 60 లక్షలు యిచ్చారు. కాలర్లు శ్రవణానికి రెండు మాడు మాసాల క్రిందట 20 లక్షలు మంజూరు చేశారు నార్ కెలారీకు సంబంధించి సర్వే జరిగింది. కాని ఇంతవరకు డబ్బు ఎలాద్ చెయ్యలేదు. అక్కడ కూడా డబ్బు ఎలాద్ చేసి, కూలింకు పనులు కల్పించమని కొరుతున్నాను. అలాగే, తాడివత్తి మునిసిపాలిటీలో మంచి నీళ్లు లేవు. 77 నాటికి అక్కడ ఏరి వేల జనాభా అయింది. రెండు వేల సం. నాటికి లక్ష జనాభా దాటిపోయేట్లుగా వుంది. 15 లక్షలయినా యిచ్చి అక్కడ మంచి నీటి స్కీము అమలు జరపాలి. లేకపోతే అక్కడ మంచి

నీటికి చాలా ఇబ్బంది వదుతున్నారు. పరిస్థితి చాలా పెద్ద సమస్యగా పరిణమిస్తుంది. ఆ విధంగా చెయ్యవలసిందిగా కోరుతూ, యీ సమయం యిచ్చినందుకు తమకు ప్రత్యేకవాదాలు తెలుపుకుంటున్నాను.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న (సోంపేట) : అధ్యక్ష మంత్రిగారు తమ సోంపేటలో యిచ్చిన లెక్కలు గారడి లెక్కలు తప్ప మరేమీ కావని మనవికెస్తున్నాను. ఈ రెయిన్‌ఫాల్ లెక్కలపై ఆధారపడి ఆలోచన చేస్తే ఆక్కడ ఒకే ప్రయోజనమేమీ వుండదు, నార్మల్ రెయిన్ ఫాల్ వుండవలసింది 184 పాయింట్లు, శ్రీకాకుళం జిలాలో 171 మాత్రమే వున్నది. అంటే నార్మల్ గా వుండవలసినదానికి 13 పాయింట్లు తక్కువగా వుంది. వంటలు పూర్తిగా ఎండిపోయింది. వంశధార క్రింద నాట్లు వేస్తే వరదలొచ్చి కొట్టుకుపోవడం జరిగింది. అందువలన, యీ లెక్కలపై ఆధారపడి ఆలోచించకూడదని నా మనవి. అలాగే, నెల్లూరు జిలా సమస్య చూడండి. నాకు తెలిసినంతవరకు గత 30 ఏళ్లలో కూడా, పెన్నార్ ఝిల్లా యొక్కలో నీటిబొట్టు లేని పరిస్థితి ఎన్నడూ లేదు. ఆ పరిస్థితి యీ ఏడాది వచ్చింది. తాలూకా హైద్రాబాద్ లో రెయిన్‌ఫాల్ టకాడు చేసే దానిని ఏర్పాటు చేస్తున్నారు, అక్కడ ఏమైనా వర్షం పడితే అది మొత్తం తాలూకా అంతా పడినట్లుగా లెక్క వేస్తున్నారు. అది తప్పు, హైదరాబాదులోనే చూడండి, ఎలారెడ్డి గూడెంలో వర్షంపడితే ఖైరతాబాదులో వుండదు. ఖైరతాబాదులో పడితే ముషీరాబాదులో వుండదు. ఒకచోట వర్షంపడితే మరొకచోట వుండదు కాబట్టి, యీ పరిస్థితిని దృష్టిలో పెట్టుకుని, వర్షంపడింది వర్షాలేదు అనే పద్ధతిలో మాట్లాడితే అది చాలా ప్రమాదం అవుతుంది ; అలాగే క్రాప్ గురించి కూడా రెవిన్యూమంత్రిగారు యిచ్చిన లెక్కలు ఆదే పద్ధతిలో వున్నాయి. అక్కడక్కడ నాట్లు వేసిన మాట నిజమే, జూన్, జులైలో వడిన వర్షాలనుబట్టి మా జిలాలో కూడ కొద్దిగా నాట్లు వేశారు, కాని ఇప్పుడు అవి పూర్తిగా ఎండిపోయాయి. కొన్ని చోట్ల వరద వల్ల కొట్టుకుపోయినవి. అలాగే, ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఏర్పడిన కరువు పరిస్థితి గురించి వారు కేంద్ర ప్రభుత్వంలో మాట్లాడడానికి ఢిల్లీ వెళ్లినట్లు ప్రతికలలో వచ్చిన వార్తలను బట్టి మాకు అర్థమవుతున్నది. లేక, వారు ఇంక దేనికి వెళ్లాలో తెలియదు. వారు ముందు స్టేట్ మెంట్ యిస్తే, ఆ తరువాత మాకు క్లారిఫికేషన్లు అడగడానికి అవకాశం యిస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి (కమలాపూర్) : అధ్యక్షా, రెండు మూడు నూచనలు చేస్తాను. కరింసగర్ జిలా, శ్రీరామపాదసాగర్ ప్రాజెక్టు ; వీల్ల కొల్వలు లేక గామాలకు నీళ్లు విడుదల చెయ్యలేదు. అక్కడ వెంటనే నీళ్లు విడుదల చెయ్యడానికి

చర్యలు తీసుకోవాలి. లేకపోతే, ఇంజనీర్లకు లంచాలు యిచ్చుకోవలసి వస్తున్నది. కరువు పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకుని. రమ్యూనరేటివ్ వుండాలనేది పట్టణం కోకుండా సెంట్రల్ వండ్లు సంపాదించి, ఆయా గ్రామాలలో ఎలక్ట్రిసిటీ సరఫరా చెయ్యాలి. పది సం.ల క్రిందట కరువు బావులు త్రవ్వారు. అందులో నీళ్లు లేవు. కరువు బావులంజే నార్మల్ కంటే చాలా తోతుగా త్రవ్వలేతప్ప నీళ్లు పడవు. అందువలన, ఇప్పుడు అక్కడ నీళ్లు లేవు. సరఫరా చేయించాలి. అలాగే, అన్ని లోన్ను తక్షణం సస్పెండ్ చెయ్యాలి. రెవిన్యూ నుంచి కో-ఆపరేటివ్ లోన్ను వరకు బ్యాంకుకు వెళ్లి అప్పు తీసుకుంటే స్టాంపు డ్యూటీ ఎగ్జెప్షన్ అడిగాము. ఇక్కడ మాకు ఇచ్చిన జివో హైపాథికేట్ చెయకపోతే వర్తించదు అన్నట్లు ఉంది. తెలంగాణాలో కరువు కాటకాలు ఏత్పాడ్డాయి కనుక లోన్ను పేమెంటుకు ఎగ్జెంప్షన్ ఇప్పించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. బి. చిన్న మల్లప్ప (రాయదుర్గ్) : ఆద్యక్షా, కని విని ఎడగని కరువు పరిస్థితులు నా ప్రాంతంలో ఏర్పడిన విషయాన్ని ముఖ్య మంత్రి గారికి రాయదుర్గ్ చిత్తల్ దుర్గ్ క్రొత్త రైల్వే లింక్ ప్రారంభించే సందర్భంలో మా జిల్లా మంత్రి వీరప్పగారు తెలియజేశారు. దానిని గురించి నేను మరల మాట్లాడ దలచ లేదు. అందరూ ఒకేసారి చెబుతుంటే "కలిపి కొట్టరా జావేటి రంగా" అన్నట్లు ఉంటుందని నేను తేరే చెప్పదలచలేదు. ఏవైలు ఆఖరు వారంలో వర్షం కొంత పడింది. అప్పటి నుండి నేటివరకు ఒక బొట్టు పడలేదు. ఇప్పుడు వర్షం వచ్చినా పంటలు పండవు. ఇక ముందు వర్షం వచ్చినా రాకపోయినా, కరువు వసులు కలిసిపోతే బేయాలని కలెక్టర్ గారికి ఆర్డరు పంపాలి. ఆ ఆర్డరు కాపీ మాకు ఇస్తే కాని మేము ఇక్కడ నుంచి కదలి వెళ్లము. కానన సభ సమావేశాలైన తరువాత మంత్రిగారు అనంత పురం జిల్లా పర్యటనకు రావాలి. అనంతపురం జిల్లా కరువు కాటకాలకు ఎట్లా గురి అవుతున్నదో స్వయంగా వారు చూడాలి. రివెన్యూ మంత్రిగారు మా జిల్లా వస్తే వర్షం వస్తుందని మా అనుభవం. చెనుక వారు వచ్చినప్పుడు రెండుసార్లు వర్షం వచ్చింది. కరువు నివారణకు శాశ్వతమైన ప్రతిపాదన ఏదైనా బేయాలని కోరుతున్నాను. మేము కర్నాటక రాష్ట్రానికి ఆసుకొని ఉన్నాం. మహారాష్ట్ర, కర్నాటక ముఖ్య మంత్రులతో మన ముఖ్య మంత్రి గారు సంప్రదించి మాకు శాశ్వత కరువు నివారణకు స్కీము తయారుచేసి ఆమలు బేయించాలి కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. అదెయ్య : ఆద్యక్షా, ప్రస్తుతం రాష్ట్రంలో ఏర్పడిన కరువు పరిస్థితిని గమనించి ఈ సమస్య శాశ్వత పరిష్కారానికి ఈ నాటికైనా ఈ సభవారు చర్చించడం ముదావహం. మే నెల నుంచి ఇంతవరకు రా: ఎవక్కడా సరైన వర్షాలు పడలేదు. రైస్ గేజిలను ఆధారంగా చేసుకుని అధికారులు వర్షపాతం

రిపోర్టులు ఇస్తారు. తాలూకా, జిల్లా కేంద్రాలలో ఉంటాయి కనుక ఆ కమిటీ వరిస్థితులనే అవి చెప్పగలవు కాని గ్రామ ప్రాంతాల్లో వర్షియైనా ఆ లెక్కలు చెప్పి యచేయవు. ముఖ్యంగా విశాఖపట్టణం, విజయనగరం, శ్రీకాకుళం జిల్లాలలో ఈ రిపోర్టులు వాస్తవ పరిస్థితులను వివరించ జాలవని స్పష్టంగా చెబుతున్నారు. విశాఖ పట్టణం జిల్లా పరిషత్తు సమావేశంలో విశాఖపట్టణం జిల్లాను కరువు ప్రాంతంగా ప్రకటించాలని తీర్మానం చేసి పంపారు. ప్రభుత్వం ఇచ్చిన లెక్కల ప్రకారం కాకుండా, కర్నూలు జిల్లాకు సంబంధించి జిల్లా కలెక్టరు గారు కరువు ప్రాంతంగా ప్రకటించాలని రిపోర్టు పంపితే సైఫైంబరు మాసంలో వర్షం పడవచ్చును. అక్టోబరు మాసంలో వర్షం పడవచ్చును అంటే ఎంత హాస్యాస్పదమో ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. మంత్రిగారు మాకిచ్చిన రిపోర్టులో విషయాలు స్పష్టంగా లేవు. ఇకముందు వర్షం వచ్చుతుంది అనేది కానే కాదు. ప్రస్తుతం ఆ జిల్లాలలో వర్షపాతం ఏ విధంగా పడింది, పంటల పరిస్థితి ఎట్లా ఉంది అనేది చూడాలి కాని అక్టోబరు, డిసెంబరులో వర్షం వచ్చుతుండనేది కాదు. ఇకముందు వర్షం పడినప్పటికీ ప్రయోజనం లేదు. ఇప్పుడున్న కరువు పరిస్థితులను ద్విప్పిలో వెట్టుకుని రైతులను ఏ విధంగా అదుకోవాలనేది ఆలోచించాలి. పశువులకు గ్రానంలేదు. ఎల్.ఎం.టి లు రైతులను ఇబ్బంది పెట్టి రుణాలు వమాలు చేస్తున్నారు. వాడిస్ పోస్టుపోస్ట్ చేయించాలి. ఈ విషయంలో ముఖ్య మంత్రిగారు స్వయంగా కలుగజేసుకుని కేంద్ర ప్రభుత్వంతో మాట్లాడి సహాయం తీసుకురావాలని కోరుతున్నాను. రైతాంగం వేసిన నువ్వు, బేరు తెగ, వరి, అరటి, చెరుకు పంటలు పూర్తిగా నాశనమై పోయాయి. శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖపట్టణం జిల్లాలలోనే కాక తూర్పు గోదావరి మెట్ట రైతాంగం కూడా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. రివెన్యూ మంత్రిగారు ఆ జిల్లాలు పర్యటన చేసి తవణ చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. రైతులను ఆదుకోడానికి కరువు పనులు చేపట్టి రాష్ట్రం మొత్తం కరువు ప్రాంతంగా ప్రకటించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం నాయుడు (రాహురు) : ఆధ్యాక్షా, కరువు నిర్ధారించే టప్పుడు వర్షపాతం మీద ఆధారపడడం ఆకాశ్రీయమైన విషయం. ఈ రోజున రుతు పవనాలు లేవు. నైరుతి, ఈశాన్య రుతు పవనాలని మనం అనుకోనేవి ఇప్పుడు రావడంలేదు. వాయు గుండమో, సుడి గుండమో ఇటువంటిదేదో వచ్చి ఎప్పుడో ఒకప్పుడు కొన్నిచోట్ల వర్షం వచ్చుతున్నది. అదే రికార్డు అవుతున్నది. కరువు పరిస్థితులు అనేవి ఆకాల వర్షాలవల్ల అనావృష్టివల్ల, అతివృష్టివల్ల ఏర్పడు తున్నాయి. సాధారణంగా జరుగుతున్నది సస్యాన్నికూలంగా వర్షం పడకపోవడం గత సంవత్సరం అక్టోబరులో వర్షం పడింది. ఈ సంవత్సరం ఇప్పుడవరకు సరైన వర్షం నెల్లూరు జిల్లాలో పడలేదు. రైస్ గేజిలు ఏమీ సూచించినప్పటికీ సస్యాను

కూలమై వర్షం ఇంతవరకు వడలేదు. గత సంవత్సరం నెల్లూరు జిల్లాలో మెట్ట ప్రైదులు దెబ్బ తిన్నాయి. జూను నెలలో కొద్దిగా వేరుశనగ వేయడం, ఆది ఎండి పొవడం జరిగింది ఇటీవలనే రైతులు రివెన్యూ మంత్రిగారికి చూపించారు కూడా. రెల్ల ప్రాంతాలలో రెండు లక్షల ఎకరాలలో నాట్లు పడవలసి ఉండగా 300 వేల ఎకరాలలో మాత్రం వడ్డాయి. పాయంట్లలో నీళ్లు రావడం లేదు ప్రైదులు ఎండిపోయే పరిస్థితి ఉంది. వర్షం వడితే తప్ప ప్రైదులు సక్రమంగా రావనేది నిర్ణయం ద్వారా చెప్పవచ్చు రివీవ్ కార్యక్రమాలు తీసుకోవాలని చెప్పాం. ప్రైదుల పరిస్థితి గమనించు కరువు పరిస్థితిని ఆలోచించి ఏమి చేయాలనేది ముందే నిర్ధారణ చేయండి. కరువు వచ్చినప్పుడు ప్రజలు, ప్రభుత్వం సంక్షోభంలో పడతాయి ఇదే పరిస్థితిలో ఎన్ని కలు కొనసాగితే వాటి ఏదుర్కొనే పరిస్థితి ఉండదు దీనిని గమనించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. బి. తిరుమలయ్య (వికారాబాద్) ఆధ్యక్ష, గత మూడు సంవత్సరాలూ కరువు మనలను వీడిస్తున్నది. రంగారెడ్డి జిల్లాలో మూడు తాలూకాలే తీసుకుని మిగతా తొమ్మిది తాలూకాల్లో వర్షం పడిందేమో అనే భావం కలిగించారు. నిన్న సాయంత్రం ఎం.ఎల్.ఎ క్వార్టరు వద్ద వర్షం పడింది. దానిని బట్టి రంగారెడ్డి జిల్లాలో వడింది అనుకుంటే ఏమి అరుకోవాలి? రాయలసీమ, తెలంగాణా, నర్సారు జిల్లాల్లో మెట్ట ప్రాంతాలను కరువు ప్రాంతాలుగా డిక్లర్ చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. మంచి నీళ్లకు చాలా కష్టంగా ఉంది. బైటమ్ పోతే నీళ్లు దొరకడం లేదు. మాకు మొక్కజొన్నలు వస్తాయి, దానిని బట్టి వంటలు బాగా ఉన్నాయని కరువు లేదని అనడం సరైన పద్ధతి కాదు. మరువల్లి, పరిగి, తాండూరు, వికారాబాదు, మేడ్చెల్, రాజేంద్రనగర్, హయాత్ నగర్ లో ఆక్కడా, ఆక్కడ వర్షం పడడం చూచి, మొత్తం జిల్లాను పరిశీలిస్తే, మొత్తం జిల్లాను కరువు ప్రాంతంగా డిక్లర్ చేయవలసి ఉంటుందని చెబుతున్నాను

30 A.M. శ్రీ కె. నరసంహారెడ్డి (భువనగిరి) : నిజాము కాలములో చేసినట్లుగానే ఈనాడు ఏర్పడిన కరువు పరిస్థితులలో కూడ పాలో ఆవుతున్నారతప్ప ప్రజా ప్రభుత్వముగా అవసరము వున్న చోట సహాయము చేయలేదు. నల్గొండ జిల్లా అంతా రెయిన్ ఫాల్ ఎక్కువ వుందని రిపోర్టు యిచ్చారు. 4 తాలూకాలలో చెరువుల క్రింద కాస్తు కాలేదు 1950-60 10 సంవత్సరాల ఏవరేజీ రెయిన్ ఫాల్ మా తాలూకాలో 980 మి.మీటర్స్. 1960 నుంచి 1970 వరకు గల 10 సంవత్సరాల ఏవరేజీ 660 మి.మీటర్స్. 1970 నుంచి 1980 వరకు గల 10 సంవత్సరాల ఏవరేజీ రెయిన్ ఫాల్ 650 మి.మీ. 1982 వరకు నడిక 600 మి.మీటర్స్ ఏవరేజీ రెయిన్ ఫాల్ మా జిల్లాలో నదులు లేవు బావులపైన వ్యవసాయము. 60

ఆడుగుల లోపల గాసి నీరు దొరకడములేదు. జూన్ 10వ తేదీన చౌటుప్పల్లో 60 మి.మీటర్స్ వర్షము పడేటప్పటికి 20 చెరువులు తెగిపోయాయి. తరువాత మరల వర్షము పడలేదు. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని నల్గొండ ఆంధ్రా దాగానే ఉండగా రేపా తెలియదు. నల్గొండ జిల్లాలోని మెట్టప్రాంతాలకు తక్షణమే కరువు ప్రాంతాలుగా ప్రకటించాలి.

శ్రీ పి. అమ్మిరెడ్డి (అనవరతి) : తూర్పు గోదావరి జిల్లా అనగానే అంతా పచ్చగా వుంటుందనుకొంటారు. నాలుగవ వంతు డెల్టా ఏరియా అయితే మూడు వంతుల ప్రాంతము మెరక ప్రాంతము. మెరకప్రాంతాలలో కరువు పరిస్థితి వుంది. నాట్ల వేసినప్పటికి 30 రోజులలో రావలసినది 60 రోజులవడమువల్ల ఎకరానికి 10 బియ్యాలకంటే ఎక్కువ వండే పరిస్థితి లేదు. దీనికి కూడ బోను తెగులు తగిలి నట్లు జాబులు వచ్చాయి. వండే కొద్ది వంటను అయిన రక్షించుకోవడం చాల యిబ్బందికరమైన పరిస్థితి ఏర్పడే ప్రమాదము వుంది. శి క్వింటార్స్ లోపల వంట వుంటేనే రెమిషన్ యిచ్చే ఏర్పాటు వుండేది. ఇది ఎప్పుడో 40 సంవత్సరాలనాడు చేసిన నిర్ణయం. ఇప్పుడు వ్యవసాయపు పెట్టుబడి ఖర్చులు ఎక్కువైనాయి. రి క్వింటార్స్ వంట వరకు రెమిషన్ యివ్వడము న్యాయము. జగ్గంపెట, రాజా నగరం తాలూకాలలో కరువు ఎక్కువగా వుంది. అక్కడ సహాయక చర్యలను తీసుకొనవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ. ఎస్. జైపాల్ రెడ్డి (కల్వకుర్తి) : అధ్యక్షా, కరువు పరిస్థితిపైన ఆపిషి యల్ రిపోర్టు ఏదైతే వుందో అది అకస్మాత్తుగా తయారైనది కనుక సంపూర్ణముగా లేదని చెప్పాలి. అగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంటు యిచ్చిన రిపోర్టులో మహబూబ్ నగర్ గురించి ఏమీ ప్రస్తావన లేదు. మహబూబ్ నగర్ జిల్లా యిరిగేషన్ పైన ఆధారపడి వుంది. అక్కడ గత శి సంవత్సరాలనుంచి అనావృష్టి పరిస్థితి వుంది. నీటి మట్టము వూర్తిగా తగ్గిపోయింది. నీటి మట్టము లెక్కలు దీనిలో లేవు. మనము క్రాప్ ఎక్స్ పెరిమెంట్స్ చేయవలసిన అవసరం వుంది. మా కల్వకుర్తి తాలూకాలోని కరువు భీకత్వాన్ని ఎప్పుడూ సేను చూడలేదు మంచి నీటి కొరత తీవ్రముగా వుంది. శి సంవత్సరాలుగా అనావృష్టి పరిస్థితి వున్నా కూడ వంప్ నెట్స్ రావడమువల్ల నార్మల్ గా వుండే వాటర్ డేబుల్ ఇప్పుడు లేదు. రిలీఫ్ వర్క్స్ వెంటనే తీసుకో వాలి. 1973-74 లో మన స్టేటులో డ్రౌట్ వచ్చినపుడు 100 కోట్లకు పైగా రిలీఫ్ వర్క్స్ పైన ఖర్చు చేశారు. గత శి సంవత్సరాలనుంచి డ్రౌట్ వందర్పములో రిలీఫ్ వర్క్స్ తీసుకొనడములేదు. రివ వైనాన్స్ కమిషన్ పెట్టిన క్రయిటరియా మనకు అడ్డు వస్తున్నది. ఈ యిబ్బందిని ఇప్పుడైనా కేంద్రానికి తెలియచెప్పి పెద్ద ఎత్తున సహాయాన్ని తీసుకురాగలరా అని ఆడుగుతున్నాను. రెవెన్యూ మంత్రిగారు ఢిల్లీ డ్రిప్ చాలానే వేస్తున్నారు.

శ్రీ జి. మల్లవార్డునరావు (గురజాల) : అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ఇచ్చిన నోటు మాస్తే గుంటూరుకు అన్యాయం జరిగినట్లు కన్పిస్తున్నది. గుంటూరు జిల్లా పరిస్థితి అందోళనకరంగా లేదన్నాడు. దేనిని బట్టి అలా ఇచ్చారో తెలియడం లేదు. గుంటూరు జిల్లా అనగానే సహజంగా ఇది భౌగోళికమైన జిల్లా, అన్ని విధాలా ఐదవృద్ధి చెందిన జిల్లా అని అనుకోవడం పొరపాటు. కనుక ఆ నోటులో వ్రాసినది మార్చవలసిన అవసరం వుందని మనవిచేస్తున్నాను, గుంటూరు జిల్లాలో సాగు ప్రాంతం మెట్ట ప్రాంతం. నాగార్జునసాగర్ వచ్చిన తరువాత రెండు రకాలైన కావలు ఏర్పడ్డాయి. నీరు వుంది కాని వదిలే అధికారులు లేరు, నీరు వుంది కదా వదలండయ్యా అంటే నీరు వదిలితే కట్టలు లెగే పరిస్థితి వుంది కనుక నీరు వదిలేది లేదని అంటున్నారు, 13 వేల క్యూసెక్కుల నీరు వదలవచ్చు. కనుక వెంటనే ఆ నీటిని వదిలితే 80 వర్షం నాట్లు వేసుకోవడానికి వీలు వుంటుంది కనుక ప్రభుత్వం వెంటనే అట్టి ఉత్తర్వు ఇవ్వవలసిందిగా కోరుతూ నెలవు తీసు కుంటున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. నారాయణరావు (వరచూరు) : అధ్యక్షా, ప్రకాశం జిల్లా అద్దంకి, వరచూరు తాలూకాలలో వున్న నీటి సమస్యను గూర్చి మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకు రాదలచుకున్నాను. ఈ సంవత్సరం మే, జూన్, జూలై నెలల్లో ప్రభుత్వం 50 గ్రామాలకు మంచినీటి వసతి కల్పించింది. కానీ వర్షాలు లేక ప్రైవరలకు నీరు లేదు. ప్రస్తుతం త్రాగునీటి ఏ చెరువులోనూ నీరు లేదు. కలెక్టరు కూడా ఆ విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురాలేదు. పేదవాడూ, కూలీలు వదిలైతే వదిలి వెళ్లి పిపాలతో మంచినీళ్ళ తెచ్చుకుంటున్నారు కనుక ఆక్రమణ వెంటనే చెరువులకు నీరు వచ్చే ఏర్పాట్లు చేసి కనీసం అక్కడి ప్రజలకు త్రాగునీటి సదుపాయం కలుగజేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎస్. విజయరామరాజు (నాగూరు) : అధ్యక్షా, విజయనగరం జిల్లాలో మునుపెన్నడూ లేనంత కరువు పరిస్థితులు ఇప్పుడు ఏర్పడ్డాయి. చీపురుపల్లి, గజవతినగరం తాలూకాలలో 75 వర్షం నాట్లు పడలేదు. ప్రారంభంలో పార్కటీ పురం, పురుపాం ప్రాంతంలో వర్షం పడినా గత పదిహేను రోజులుగా వర్షం పడ నందువల్ల భూములు వీటిలు వారి మొత్తం చేసిన నాట్లు మండిపోయే పరిస్థితి వుంది. పట్టిగడ్డ రోజువారీ, నాగావళి రెగ్యులేటర్లలో నీరు తగ్గిపోతున్నది. కాల్వలను డ్రోడౌన్ చేయడం వల్ల డెయిలెండ్ భూములకు నీరు అందటం లేదు. విజయనగరం జిల్లాను కరువు ప్రాంతంగా ప్రకటించి మిగిలిన జిల్లాలలో ఇస్తున్న రాయితీలను మా జిల్లాకు కూడా ఇవ్వాలని కోరుతూ నెలవు తీసుకుంటున్నాను.

re : Drought conditions
in the State

శ్రీ ఎస్. పి. వెంకటేశ్వర చౌదరి (చిత్తూరు) : అధ్యక్షా, చిత్తూరు జిల్లాలో 11 తాలూకాలను మాత్రమే కరువు ప్రాంతాలుగా ప్రకటించినట్లు పంత్రిగార్చిన్ నోటు ద్వారా తెలుస్తున్నది ఆగస్టు 15వ తేదీకి 75 తాలూకాలలో కరువు ఉండే ఆగస్టు చివరకు 87 తాలూకాలలో కరువు వచ్చింది. చిత్తూరు తాలూకాలో చిత్తూరు సవి తి. గంగాధర సమితిలో వర్షపాతం తక్కువగా వుందని, తాలూకాలో యూనిట్ గా తీసుకొని దానినే కరువు ప్రాంతంగా ప్రకటించకపోవడం జరిగింది. ఆగస్టులో రెయిన్ ఫాల్ తీసుకుంజే 77 పర్సంటు డెఫిసిట్ వుంది. అందువల్ల మెట్ట ప్రైరులు ఎండిపోయాయి. చిత్తూరు జిల్లాలో వేరుశనగ జేస్తారు. అది కూడా ఎండిపోయింది. రైతులు, ప్రైరు, డబ్బు కూడా నష్టపొవడం జరిగింది. పంత్రిగారు ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకుని చిత్తూరు జిల్లాకు సహాయ వడవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎస్. జనాగనరెడ్డి : మాట్లాడటానికి సమయం తక్కువ వుంది. మాట్లాడ దలచుకున్న సభ్యులు చాలామంది వున్నారు. ఏ సభ్యులైనా కన నియోజంవర్గ వంస్థితి గురించి నాకు ఉత్తరం వ్రాసినా నేను వాటిని పరిశీలిస్తాను.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న : ఎమ్.ఎల్.ఎ.లు వ్రాసిన ఉత్తరాలకు ప్రొమినెన్స్ ఇచ్చి చర్యలు తీసుకుంటామంటే వ్రాయటానికి మాకు ఆభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ కె వెంకటేశ్వరరావు (కొల్లాపూరు) : అధ్యక్షా, ఈ సంవత్సరం నైరుతి ఋతు వవనాలు మా జిల్లాలో చాలా ఆసంతృప్తిగా వున్నాయి. గతసారి మహబూబు నగర్ జిల్లాలో మూడు తాలూకాలను అనావృష్టికి గురి అయిన ప్రాంతాలుగా ప్రక టించారు. కాని ఈ సారి మొత్తం జిల్లా పరిస్థితి అద్వాన్నంగా వుంది. ఆ ప్రాంతాలలో గత మూడు సంవత్సరాల నుండి వర్షాలు లేనందువల్ల గత సంవత్సరం మోరమైన కాటక పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. ఈ సంవత్సరం కూడా అనావృష్టి తీవ్ర రూపం దాల్చింది. గత సంవత్సరం ఏ విధమైన రిలీవ్ మెజిస్ట్రే తీసుకోలేదు. కనీసం త్రాగేనీటికి మాత్రం కొద్దిగా డబ్బు ఇచ్చారు. ఈ సంవత్సరం గ్రౌండ్ రివెల్ కు వాటర్ వచ్చింది. మంచినీటి కరువు కూడా ఏర్పడింది. త్రాగటానికి నీరు దొరకని పరిస్థితి ఏర్పడింది. మాకు అందజేసిన స్టాటిస్టికల్ డేటా వున్న పరిస్థితికి విరుద్ధంగా వుందని మనవిజేస్తున్నాను. ఆగస్టు పదిహేను వరకూ 25 పర్సంటు కంటే ఎక్కువ డెఫిషియన్చి వున్న ప్రాంతంగా కొల్లాపూర్ ను ప్రకటించి ఇప్పుడు ఆ లిస్టులో దానిని ఎగురగొట్టారు. మీరు స్థాపించిన గేజ్ ప్రకారం న్యాయసమ్మతమైన వద్దతిలో వారు రీడింగ్ జేయడం లేదు. ఎందుకు ఈ స్టాటిస్టిక్స్ మీద ఆధారపడుతున్నాలో అర్థం కావడం లేదు. దయచేసి ఈ వద్దతికి స్వస్టి చెప్పి ప్రభుత్వ విధానంలో మౌలికమైన మార్పులు తీసుకువచ్చి అనావృష్టి ప్రాంతాలలో దీర్ఘకాల ప్రణాళికలపై కాక స్వల్ప

కాలిక ప్రణాళికలకు ఎక్కువ సహాయం చేయాలని కోరుతూ నెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి (క్యాంపేట): ఆధ్యక్షా, వర్షాలు కరవాయే, వంటలు కరువాయే, వస్త్రాలు తప్పని రోజులు లేవాయే, విన్నవింతుకుందామంటే డ్రైము లేదాయే. వరంగల్ జిల్లాలోని జనగామ తాలూకాలో ఆనలు వర్షాలు పడలేదు. వర్షాల తాలూకాలో వర్షాలు బాగా పడినవి. దానివల్ల వెనరి చేనులు వర్షాల పాలై పంటలు చెడిపోయి రైతులు నానా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. అక్కడవున్న రైతులు విత్తనాలు, ఎరువులు వేయకుండా బాధపడుతూ ఉంటే, ఇక్కడేమో వేసిన పంటలు అతివృష్టివల్ల దెబ్బ తిన్నాయి. నెప్పెంబరు. ఆగస్టులో వర్షాలు వస్తే నాట్లు ఎట్లా వేస్తారు? ఇన్ని వర్షాలు పడినా నెప్పెంబరు మాసములో కూడ మంచి నీరులేని గ్రామాలు వర్షాల తాలూకాలో ఉన్నవి. చలివాగు ప్రాజెక్టు శిఖంలో నడి బొడ్డన వున్న దొంగల సింగారములో రి కిలో మీటర్ల దూరము నుండి ప్రజలు మంచి నీరు తెచ్చుకుంటున్నారు. కాబట్టి వర్షాలవల్ల కరువు పోతుందనుకుంటే పొరపాటు. వర్షాలు పడినవి, కాని బావుల్లో పూట రాలేదు, కేవలం బావుల మీద ఆధారపడినవారు చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. అదే విధంగా కెనాల్స్ వస్తాయనే వుద్దేశముతో కాకతీయ కెనాల్ క్యాచ్ మెంటు ఏరియాలో వున్న చెరువులకు అన్నింటికి గండ్లు వెట్టారు. దానివల్ల నీరు నిలువలేదు. యీ కాలవ పూర్తి కాలేదు దానివల్ల కరువు ఏర్పడుతున్నది. కాబట్టి మొత్తం జిల్లాలో కరువు వనులు ప్రారంభించాలి. ముఖ్యంగా జనగామ తాలూకాలో ఏదైనా పర్మనెంటుగా ఆలోచించాలని అక్కడి ఎం.ఎల్.ఎ మొత్తుకుంటున్నారు. కాకతీయ కెనాల్ లిఫ్ట్ ఇరిగేషను ద్వారా వాటరు తీసుకువచ్చే ఏర్పాటు చేస్తే వాటరు దేబులు వెరుగుతుందని మొత్తుకుంటున్నారు. అయినా వట్టింతుకునే దిక్కులేదు. గత నాలుగు సంవత్సరాల నుండి కాకతీయ కేనాలును సిద్ధిపేట ద్వారా జనగాం తాలూకాకు తీసుకురావచ్చని చెప్పడం జరుగుతున్నది. అందుకని అది తీసుకురావాలని కోరుతూ నెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జి. సుందర రామయ్య (అల్లూరు): ఆధ్యక్షా, నేను కరక్టివ్ మెజర్సు గురించి ప్రస్తావించ దలచుకున్నాను. మిత్రులు వెంకట్రామయ్యగారు, చిన మల్లయ్యగారు కరక్టివ్ మెజర్సు గురించి చెప్పారు. రెవిన్యూ మినిస్టరు గారు అడుగు పెడితే వర్షం వడుతుందని చెప్పారు. నిజంగా చాలా చీవ్ గా ఆయ్యే కరక్టివ్ మెజరు. ఆయన అడుగు వెడితే నీళ్లు, భక్తుతాయంటే పోయి అడుగు పెట్టి రమ్మని కోరుతున్నాను. వెల్లూరులో బోబిలి అతివృష్టి అయిపోతుంది. ఎందుకోసమో గాని వెల్లూరులో అ చిట్కా మంత్రక పొరడరి లేదు. ఈ కరువు నివారణ కొరకు మొత్తం ఎంత ఖర్చు వెడుతున్నామనేది కాదు. అమృతాంజనం చూదిరి పూసి సమన్య రిలీఫ్

అనేది గాకుండా ఒక మాస్టరు ప్లానును కరువు నివారణ కొరకు జేసుకొని దాని ప్రకారం పండ్లను వెచ్చించాలని కోరుతున్నాను. మూడవది, మ్యాన్ మేడ్, గవర్నమెంటు మేడ్ డ్రాట్ ఒకటి ఉంది. డెవలప్ మెంటల్ యాక్టివిటీస్ లో మైలవరం డామ్ ను కట్టారు. దానివల్ల అసహాయతగా వచ్చే పెన్నా నీరు నెల్లూరుకు రాకుండా పోయింది. అది ఆయన సబ్జెక్టు కాదు అనుకోండి. ఇది ప్రభుత్వ సబ్జెక్టు.

Nellore lost certain riparian rights because of Mylavaram Dam. The Government should see that Nellore would have its own riparian rights.

ఇక్కడ వన్స్ వాటరు ఇచ్చి ఉంటే పంటలు మాడిపోయే పరిస్థితి ఉండేది కాదు. అది కరకు చేయాలని కోరుతున్నాను.

Sri Gulam Samdani (Bodhan) : Sir, I will speak about Nizamabad District. Though there is Nizam Sagar Project, there is much water trouble and at Demakonda and Kama Reddy water problem is there. Tail-end lands under Nizam Sagar Project are not getting water. Cultivation has become impossible. They are not getting water. I have discussed the matter with the District Collector. I have given a letter to the District Collector. I have gone to the villages and taluks of the district and there in the Tanks, there is no water. There, cultivation is done only at 20% or 30% of the areas because of water problem.

Apart from these things, in Nizamabad, 10,000 labourers are not having work. They connected with Sugar-cane cultivation and paddy cultivation. So, relief measures are necessary.

శ్రీ డి. కె. నమరసింహారెడ్డి (గద్వాల) అధ్యక్షా, తాము ఒరిజనల్ గా రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు ప్రాడక్టు, గాబట్టి మావట్ల కొంత వుదారంగా ఉండి కాస్త లైము ఎక్కువ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ఈ స్టాటిస్టిక్స్, ఫిగర్స్ చూస్తూ ఉంటే నాకు ఏమీ అనిపిస్తుందంటే

They are not worth to be on the paper.

కాస్తవంగా పేజీ లో మాస్తే మా తెలంగాణా జిల్లాలపైన ఇంత సీతకన్ను ఇందుకో మాకు అర్థం కావడం లేదు.

"The General conditions in Telangana districts by the end of August are not adverse, But many tanks in these areas (except in Khammam district) have not received good supplied of water and also the rainfall during the month of August in certain parts was not very satisfactory. But these Telangana districts receive the highest rainfall in the month of September only"

మనం ఇప్పుడు సెప్టెంబరు మొదటి వారములో ఉన్నాము. సెప్టెంబరులో వర్షాలు వస్తవి.

How can we definitely say that we will receive the highest rainfall in the month of September only.

పేజీ 2, పేరాగ్రాఫ్ 2 లో ది

“The monsoon started almost on time this year in the month of June, but it was very much erratic and also not widespread.”

అని మళ్ళీ తమతో మనవిచేస్తున్నాను. అంతేగాకుండా మాప్రాంతములో పోయిన సంవత్సరం కరువు, అంతకు ముందు సంవత్సరం కరువు. పోయిన సంవత్సరము డ్రాట్ రిలీవ్ కమిషనరుగారు వచ్చి పెద్ద వటాటోవముతో జిల్లాలో తిరిగిపోయారు. కొన్ని ప్రాంతాలలో నీరు ఇబ్బందిగా ఉందని స్వయంగా చూచిన తరువాత ఒక బావికి గ్రాంటు ఇచ్చిపోయారు. ఐతే అనే గ్రామములో త్రాగడానికి కూడ ఈ రోజుకు మంచిసీరు లేక ప్రజలు ఇబ్బంది పెడుతున్నారు. 16 వేల జనాభా వున్న గ్రామం. మంజూరి ఇచ్చిన తరువాత కూడ ఈ నాటికి డబ్బు లేదని బావిని మొదలు పెట్టలేదు. ఈ విధంగా డబ్బు లేకుండా కరువు కార్యక్రమాలు మొదలు పెట్టకుంటే ప్రజలు ఏమి అంటారో తమరు ఆలోచించాలి. తమరు రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటులో ఉండినారు. ఈ వివరాలు చూస్తూ ఉంటే బాధ కలుగుతుంది. జిల్లా పరిషత్తు ఏక గ్రీవంగా తీర్మానం చేసి పంపించడం జరిగింది. తక్షణమే ఈ ప్రాంతములో కరువు డబ్బు కేటాయింపుకపోతే మాకు ఇబ్బందులు కలుగుతవి అని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటాన్నాను.

శ్రీ సి హెచ్. విఠల్ రెడ్డి (నరసాపూర్) : అదృశ్య, మెదక్ లో నార్మల్ వర్షం 2127 మిల్లీ మీటర్స్ జూన్ లో 218.1 మిల్లీ మీటర్లు, నార్మల్ కన్నా ఎక్కువ వడిందన్న మాట రెక్కలలో. అగస్టులో అదే విధంగా వుంది. నేను కోరేది ఒక్కటి. చెరువుల్లో నీరు ఉండా లేదా అనేది చూడాలి. గ్రౌండు వాటరు దిగిపోతున్నది. నీరు అందడం లేదు. కాబట్టి వెంటనే వాటరు సప్లయ గురించి కార్యక్రమం వేపట్టేందుకు రెండు మూడు కోట్లు విడుదల చేయవలసిన అవసరం ఉంది. రహదార్ల గురించి కల్పించవలసిన అవసరం ఉంది. దాని కొరకు రెండు మూడు కోట్లు విడుదల చేయాలి. వర్షం కుడినట్లు రెక్కలు కావు. వాస్తవంగా కుంటల్లో చెరువుల్లో నీరు ఉండా లేదా అనేది, నాట్లు వడినవా లేదా అనేది చూడాలి. పునాన పంటలు వూర్తిగా దర్శనం అయినవి. వెంటనే మంత్రిగారు మెదక్ ను దర్శించాలని కోరుతున్నాను.

1-00 A.M

శ్రీ జి మధేధర్ రావు (జగిత్యాల) : అదృశ్య, కరీంనగర్ జిల్లా పేరు ఎత్త దంతో అందరూ కమాండు ఏరియూ గుర్తిస్తారు. వాస్తవ పరిస్థితులు చూస్తే జిల్లా

మొత్తంమీద 20% కమాండు ఏరియా ఉంది. అందులో నగానికి పైగా ఎక్కడయితే నీరు ఉంటే అక్కడ నేద్యం చేస్తే మొట్ట క్రింద గుర్తించి వీ రెట్లు పెనాటిటీ చేయడం జరుగుతున్నది. నీళ్ల సౌకర్యం లేనిచోట మాగాణి క్రింద గుర్తించడం జరుగుతున్నది. దాదాపు 60% భూమి కమాండు ఏరియా క్రింద ఉన్నది. ప్రవసాయానికి అనుహాలంగా లేని భూములను గుర్తించే వని ప్రభుత్వం చేయలేదు కనుక అక్కడ పంటలు బాకా పండుతాయని అనుకోవడం జరుగుతున్నది. అది హిరపాటి. కొంచెము వర్షం వడినా పంటలు వేసుకోవడంపల్ల మార్చూస్ దాగుండక రకరకాలైన డినిజెన్ వస్తున్నాయి. అందుచేత జగిత్యాల, కదినగర్లలోని ధూములను కమాండు ఏరియాగా గుర్తించే ప్రయత్నం చేస్తే అక్కడి ప్రజలకు అన్యాయం చేసినట్లు అవుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ నోటులో 20%, 20.3% అని ఈ రకంగా లెక్కలు ఇచ్చారు. దీనిని ఆధారంగా చేసుకొని వర్షం వడిందని అనుకోవడం మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకోవటాన్ని.

Sri M K.V. Reddy (Koilakuntla) : Speaker, Sir, many parts of our State, particularly in Rayalaseema and more particularly in my Constituency, there is famine. we are in the grip of gruesome famine. Miserable suffering and hard-ship is experienced by the people of Rayalaseema. I am receiving many reports from my Constituency about the total failure of rain-fall. No prospects of harvest this year. This Constituency is really in a serious condition. Rayalaseema is known for the severe famine and I request the Government to take permanent measures for relief operations by providing adequate funds and by giving top priority. We have an able Revenue Minister known for his dynamism and effective action. I hope and trust that he will take suitable action and provide adequate funds to meet the famine situation.

శ్రీ బి.టి.ఎల్.ఎన్. చౌదరి (అనంతపూర్) : అదృష్టా, మేము ప్రకృతితోనే పోరాటానికి అలవాటు పడినవారం అని చెప్పకొనడానికి చాలా విధాతిస్తున్నాము. అది సభకు తెలిసిన చారిత్రాత్మక సత్యం. నాలుగు సంవత్సరాలనుంచి నేను ఈ విషయం మాట్లాడు తున్నాను. ఈ సభలో దీనిని గుర్తించి నేను మాట్లాడడం ఏవసారి ప్రకృతిమాత మాకు ఎప్పుడూ శీతకన్ను వేసి ఆ కరువు రాక్షసి కరాళ దంష్ట్రాల ఇనుప గజ్జెల తల్లి మొట్టమొదటి రాయలసీమలో ఎక్కడ అడుగు పెడుతుందంటే అనంతపురం తాలూకా, పెనుగొండ తాలూకాల మధ్యలో పెడుతుంది. అక్కడినుంచి పర్యటన ప్రారంభించి రాయలసీమ అంతా పూర్తి చేస్తుంది. ఇది అనాదిగా వందల సంవత్సరాలుగా వస్తున్న సత్యం. రెవిన్యూ మంత్రిగారు ఇచ్చిన నోటులో అనంతపురం ప్లన్ లి రెయిన్ ఫాల్ అవి చెప్పారు. సర్వసాధారణ పర

పాతం కంటే 20 శాతం అదనంగా వచ్చిందట ఇది నమ్మకకర్మం కానిది. ఎందుకంటే మా అనంతపురం తాలూకాను రెండు తాలూకాలు చేసారు. సింగనమల తాలూకా అని, అనంతపురం తాలూకా అని. కరువు అంటూ వస్తే అనంతపురంలో ముందు వస్తుందని చెప్పారు. తుంగభద్ర మై లెవెల్ కెనాల్ క్రింద ఉన్న ఆయకట్టు కొంత సింగనమల తాలూకాలో ఉంది. ఆయకట్టు కలిగి, నేడ్యపు నీటి బావులలో నీరు బాగా ఉండి వర్షపాతం అంతో ఇంతో ఎక్కువగా ఉన్న సింగనమల తాలూకాలో మైసన్ రిజి.7% అన్నారు. ఇక్కడ మైసన్ అన్నారు. మంచినీటికి కటకటలాడే మా చోట ప్లస్ అన్నారు. అసలు ఈ రెయిన్ గేజ్లు ఎక్కడ వెట్టారు; నిజంగా ఈ రెయిన్ గేజ్లలో రాజకీయ దురుద్దేశాలతో ఏమైనా నీరు పోసి ఈ లెక్కలు చూపిస్తున్నారా అనే అనుమానం నాకు ఉంది. ఈ లెక్కలను పరిగణనలోని తీసుకోకూడదని కూడా మనవిచేస్తున్నాను. అనంతపురం జిల్లా అంతటినీ, కడప జిల్లా అంతటినీ, చిత్తూరు జిల్లా అంతటినీ, కర్నూలు జిల్లా అంతటినీ అంటే రాయలసీమ మొత్తాన్ని కరువు ప్రాంతంగా వెంటనే ఇప్పుడే ప్రకటించే ఏర్పాటు మీద్యారా రెవిన్యూ మంత్రిగారు చేయాలని కోరుతున్నాను. కరువు, కరువు అని ప్రతినంవత్సరం మేము చెబుతూనే ఉన్నాము ఈ కరువుకు శాశ్వత నివారణోపాయం ఏమైనా చేసామా అంటే చాలా పథకాలు వేసుకున్నాము. కాని అవి ఏమైనాయి? రాయలసీమలో శాశ్వతమైన పరిధిలో ఒక పథకం తీసుకోండి. తాత్కాలిక పరిస్థితులకు ఒక పథకం తీసుకోండి ఈ రెండింటినీ సైమల్టేనియస్ గా చేయాలని అంటే ఇంతవరకు శాశ్వతమైన కరువు నివారణ పని చేబట్టలేదు కదా తాత్కాలికమైనవి కూడా ప్రయోగిస్తే బేసిన్ లో తీసుకోలేదని మనవిచేస్తున్నాను. డిస్ట్రెస్టు తక్కువ లోన్ను ఈ సంవత్సరం ఇవ్వాలని మేము అడిగితే ఇంతవరకు పామిస్ కోడ్ ఎవ్వరి చేయడానికి ప్రభుత్వం ముందుకు రాలేదు. కాబట్టి డిస్ట్రెస్టు తక్కువ లోన్ను ఇవ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను. దెంపరీ మెజర్సు, పర్మనెంటు మెజర్సు తీసుకొని కొన్ని కోట్ల రు.లు రెలిజి చేసి వర్క్సు దేకప్ చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. పర్మనెంటు మెజర్సులో నేను 3 విషయాలు చెబుతాను. 1. ఎఫోర్స్ నేషను. 2. చెకా డామ్సు కనస్ట్రక్షను. 3. పర్క్యూలేషన్ టాంక్సు. ఈ మూడు అయినా మా జిల్లాలో ఈ సంవత్సరం ప్రారంభించాలని మంత్రిగారిని ప్రార్థిస్తున్నాను. ఇప్పటికే ప్రజలు భయందోషంతో ఉన్నారు. ఇప్పటికే మా ప్రాంతంనుంచి వలస ప్రారంభమైనదని మనవిచేస్తూ నెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ తె. వరదారెడ్డి (జనగాం) : అద్యక్షా, వరంగల్ జిల్లా గురించి శ్రీ జాగా రెడ్డిగారు చెప్పారు. మంత్రిగారు ఇచ్చిన నోటులో జనగాం తాలూకాలో జూలైలో టి సెంటి మీటర్లు వర్షం ఉన్నట్లు చూపించారు. జనగాంలో అసలు ఒక చుక్క

అయినా నీరు వడలేదు. నేను మా ఉనగాం గురించి ఒక విషయం చెబతాను. గత రిపో, 70 సంవత్సరాల చరిత్ర చూస్తే నెంట్రల్ గవర్నమెంటు దీనిని కడవు ప్రంతంగా అంగీకరించిన సత్యం తెలుస్తుంది. అందుకొరకే ఈ ల్యాండు సీలింగ్ కు కూడా ఇక్కడ ఈ ప్రాంతానికి ల్యాండు సీలింగ్ వద్దించిన వరకు కడవు ప్రాంతం అనే వుద్దేశ్యంతో 10 శాతము భూమి కూడా ఎక్కడ పెట్టబడింది. అయితే నేను ఒకటి మనవిచేస్తున్నాను. దీనికి ప్రత్యేకంగా యావ్వు రాష్ట్రంలో ఎక్కడైతే ఈ కరువు ఉందో అక్కడ సమగ్ర పథకం తయారు చేయకపోతే మాత్రం ఎంత ఇచ్చినా, మంత్రిగారు ప్రస్తుతానికి ఇచ్చిన డబ్బు మాత్రం అది కేవలం నీళ్లలో పోసిన మాదిరి అవుతుంది తప్ప ము లాభం లేదు మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎల్. అంజనేయులు (మహబూబ్ నగర్) : అధ్యక్షా, మనం కరువు, కరువు అని ప్రత్యేకంగా మూడు సంవత్సరాలనుంచి చూస్తూ వస్తున్నాము మన రాష్ట్రంలో రెండు ప్రాంతాలలో తెలంగాణా ప్రాంతం, రాయలసీమ ప్రాంతం ఇవి మూడు సంవత్సరాలు నరాసరిగా కరువు ప్రాంతాలుగా ఉన్నాయి. ఈ కరువు ప్రాంతాలకు ప్రత్యేకంగా మన ప్రభుత్వ యంత్రాంగం మరి ఈ జిల్లాలలో ఉండే టటువంటి వారు, ఈ ప్రాంతంలో ఉండేటటువంటి పేద ప్రజానీకానికి ప్రత్యేకంగా వీరు గాని నివారణ కొరకు ఏవైనా పథకాలు ఇంతవరకు మాత్రము చూపించలేదు. మరి ఎప్పుడైనా ఈ కరువు ప్రాంతం వారికి నీటి సౌకర్యం ఎలా ఉంది త్రాగడానికి నీరు ఏమి ఉంది అనే మాట కూడా ఇంతవరకు ఆలోచించలేదు. మహబూబ్ నగరు జిల్లాలో కొన్ని గ్రామాలలో ఇచ్చిన ఈ రెయిన్ పాల్ గేజీట కరెక్టుగా ఉన్నాయని చెప్పడానికి వీలులేదు. అది తానీల్ దారుగారు గిరదావరుని అడిగితే ఆయన పట్టాణిని అలా ఆయన క్రింది వాణిని అడిగి ఒక షారిష్ తక్కు తయారు చేస్తారు. ఈ కరువు ప్రాంతాల మీద రివెన్యూ మిస్ట్రుగారు శీత కన్ను కంటే, మాత కన్నుగా ఉండి దానికి పండ్లు ఎలాట్ మెంట్ బాగా చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. రామచంద్రరాజు (ఉండి) : అధ్యక్షా, కరువు అనేది ఒక ప్రాంతానికే, ఒక మనిషికే పరిమితం అయింది కాదు. దుర్లభ్యవశాత్తు ఈ కరువు నివారణకి కొన్ని ప్రతిబంధకాలు కూడా వస్తాయి. కారణం ఏమిటంటే ఒక ప్రాంతంలో రాయలసీమ గాని, తెలంగాణాగాని, స్కూరు జిల్లాలలో అవ్ లాండ్ గాని, జంగా రెడ్డి గూడెం మొదలైన కొన్ని కొన్ని ప్రాంతాలలో నీటి సౌకర్యం లేక, నర్సాలు లేక కరువులు వస్తూ ఉన్నాయి. మొత్తం ఆ ప్రాంతం ప్రాంతం అల్లా కరువు అని తగవులు వడడం వల్లనే పూర్వం నుంచి అసలు కరువు నివారణకు ఇబ్బందులు

వస్తున్నాయి. ఎక్కడైతే వర్షాలు లేవో ఆ ప్రాంతాన్ని గుర్తించి స్పష్టమైన బాషలో మన అధికారులు తయారు చేసుకుంటే ఇబ్బంది ఉండదు. కాని అక్కడ లోకలుగా ఉన్నటువంటి లీడరు మా ప్రాంతానికి కరువు, మా ఊరుకి కరువు అని మామూలుగా వారు ఇబ్బంది పెడుతున్నారు. ఇది వాస్తవం. ఈ లెక్కలు వేసే వనిలో తాసిల్ దారునో, రివెన్యూ ఇన్స్పెక్టరునో ఉపయోగించడం మానివేసి పైన ఉన్నటువంటి వారిని డిప్యూటీ సెక్రటరీనో, ఎవరినో నిక్కచ్చిగా ఏ ప్రాంతంలో కరువు ఉందో, ఏ ప్రాంతంలో వర్షాలు లేవో ఏ ప్రాంతంలో నీరు లేదో వ్రాసే వారిని పంపించాలి. అక్కడ లోకల్ గా ఉండే ఎం.ఎల్.ఎ. కూడా వారితో ఉండి, అక్కడ ఆ జిల్లాలో మంత్రులు కూడా మిగిలిన కార్యక్రమాలు మానుకుని స్వయంగా వెళ్లి చూసి ఏ ప్రాంతంలో కరువు ఉందో, ఎక్కడ నీరు లేదో సరి అయిన లెక్కలు తయారయే టట్లు చూడాలి. భాగ్యవంతులు బీదవారు అన్ని రెండు వర్గాలు ఈ దేశంలో ఉన్నంత కాలం కరువులు తప్పకుండా ఉంటాయి. ఎప్పుడైతే ఒకటే యూనిట్ చేసి ఆర్థిక సమానత్వం పెట్టామో అప్పుడు కరువే ఉండదు. అది నర్దుకుంటారు. కరువు ప్రాంతానికి ఉంటుందిగాని మనపులకు కాదు. కాని ఈ లెక్కలు తయారు చేయడ ములో పెద్ద ద్రోహము జరుగుతూ ఉంది. మోసము జరుగుతూ ఉంది. కొంత అన్యాయం జరుగుతూ ఉంది. పెద్దపెద్ద ఆఫీసర్లను వేస్తే ఈ లెక్కలు సరిగా వేరారు. లోకల్ ఎం.ఎల్.ఎలను, మంత్రులను ఆ ప్రాంతాలు పర్యటించి లెక్కలు తయారు చేయడంలో వాటితో కూడా ఉండేటట్లు క్రొత్త పద్ధతి ఆవలంబించి లెక్కలు తయారు చేయించాలని మనవి చెస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్య నాయుడు (ఉదయగిరి) : డ్రాటును గురించి రెవెన్యూ మంత్రిగారు ఇచ్చిన నోటు విషయంలో చాల మంది డౌట్లు వెలిబుచ్చారు. ఎవరో కావాలని గేజిని మార్చి వ్రాస్తారని నేను అనుకోవడం లేదు. మొత్తం మీద ఇచ్చినటువంటి రిపోర్టు అన్ని ఏరియానులోని వాస్తవమైన పిక్కరుని ఈ నోటు ప్రతి బింబించడంలేదు అని మాత్రం నేను మీ ద్వారా రెవెన్యూ మంత్రిగారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఇది మనసులో పెట్టుకోవాలని కోరుతున్నాను. వారు వెంటనే సెంట్రల్ గవర్నమెంటుతో మాట్లాడవలసిన అవసరం ఉంది ఆవసరమైతే ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా కలిసి వెళ్లి వీలైనంతవరకు సెంట్రల్ గవర్నమెంటుని కన్విన్సు చేసి ఎక్కువ డబ్బు కనీసం ఒక వంద కోట్లు అయినా తీసుకురావడానికి ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ వేళ ఈచర్య జరుగుతున్నప్పుడు ఇక్కడ పంచాయతీ రాజ్ కార్యకర్తలు, వ్యవసాయ శాఖా మాత్యులు, రూరల్ వాటర్ సప్లయ శాఖా మాత్యులు ఉండి ఉంటే వాటికి కూడా పరిస్థితి ఆర్థము అయి ఉండేది. అన్నిటికంటే నెల్లూరు ఛారిటాబుండ్ అని అనుకుంటారు. ఎందుకంటే మా రెవెన్యూ మంత్రిని

మాసి వరిస్థితి చాల సంతుప్తి కరంగా ఉందనిపిస్తుంది. కాక ఆక్కడ వర్షపాతము మనం ఒక సారి చూస్తే అగస్టులో 23.7 మిల్లిమీటర్లు వడింది. మామూలుగా పక వలసిన వర్షం మీ రిపోర్టు ప్రకారమే 75.2 మిల్లిమీటర్లు ఉంది. ఇది అపేక్షితంగా వచ్చిన రిపోర్టు. ఉదయగిరి తాలూకా, ఆత్మకూరు తాలూకా కావలి తాలూకా, వెంకటగిరి, రావూరు పొదలకూరు లాంటి ఆప్ లాండు ఏరియాస్లో వరిస్థితి రోజు రోజుకి చాల అధ్యాన్నంగా తయారవుతూ ఉంది. ఈరోజు ఆక్కడ చాల ప్రాంతాల్లో మంచినీటి కొరత ఉన్నది. ఇక రాజోయే రోజులలో ప్రజలకు కరువు వర్షాన్ని పూర్తిగా వచ్చే ప్రమాదం ఉంది. ఇప్పుడే కరువు వచ్చింది. జనం అంతా వలస వెళ్లిపోతున్నారు, తిండిదానికి అసలు బ్రతికేదానికి అవకాశం లేదు అని చెప్పేదానికి నిద్రముగాలేదు గాని ఆ పరిస్థితికి దారి తీస్తున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. ఆ పరిస్థితికి దగ్గరలో ఉన్నాము. నెల్లూరు జిల్లాలో ఏ చెరువులోను నీరు లేదు. గంకిపాలెం ప్రాంతాల్లో నా నియోజకవర్గంలో కొద్ది పాటి నీరు మినహాయిస్తే అటు ఉదయగిరి, ఆత్మకూరు గాని, వింజమూరు గాని ఈ తాలూకాలలో చెరువులలో ఒక చుక్క నీరు లేదు. దానిని బట్టి మీకు పొజిషన్ అర్థం అవుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. కనిగిరి రిజర్వాయరు, నెల్లూరు టాంకులో కూడా వాటర్ డ్రై అయిపోయింది. రివిన్యూ మంత్రిగారు తమకు ఉన్న ఇన్ఫ్లయన్సు ఉపయోగించి కర్నాటకలో ఉన్న ఎక్స్‌సెన్ నీటిని తుంగభద్ర ద్వారా, మైలవరం ద్వారా తీసుకువచ్చి కర్నూలుకి ఏమైనా పీడు చేసే అవకాశం ఉండేమో చూడాలని మనవి చేస్తున్నాను. అంటే కడప కర్నూలుకి నీళ్లు ఇవ్వవద్దనికాదు. ప్రెసుంచి నీళ్లు వస్తే అందరికీ వస్తాయి. అసంతృప్తం అంటే మన మంత్రిగారు పి.వి. చౌదరిగారు చెప్పారు అది అసంతృప్తం అని. నిజంగా అది అంతా ఘోరం. ఏదో కొద్దిమంది అసంతృప్తులకి చెందిన వారు ప్రాదరాజాదులో ఉండే వారు తప్పినై ఆక్కడ అంతా ఘోరం. అందుచేత ప్రయోగించిన బట్టి వీరైసంత ఎక్కువ అనిసెన్స్ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. దీనికి ముందుగా ఎస్టిమేట్లు తయారు చేసుకుని ఉంచుకుంటే డబ్బు వచ్చినప్పుడు సర్దుకొడానికి వీలుంటుంది. ఓపెన్ బోర్ వెల్పు వర్షు కూడా డేక్వ చేయాలి. వార్ ఫుటింగులో డ్రింకింగు వాటర్ సమస్యను తీర్చాలి. ఏదో వర్షాలు పడవచ్చు సెప్టెంబరుకి అని మంత్రిగారు అన్నారు. అది మనందరి యొక్క ఆభిమతం, కోరికగాని ఒక వేళ వర్షాలు పడక పోతే అప్పుడు బాధపడకుండా ఇప్పటినుంచి కావలసిన ప్లాను తయారు చేసుకుని కావలసిన ఆహార దాన్యాలు ప్రాక్యూరు చేసి రైతుకి సద్వికృతి ఇవ్వవలసిన చోట సద్వికృతి ఇచ్చి వెయిర్ ప్రయను పావులలో రైతు నిలువలు ఏర్పాటు చేయాల్సిన మనవి చేస్తున్నాను. ఆప్ లాండు ఏరియాస్లోను, నెల్లూరు లోను, తెలంగాణాలోను రైర్ ఏరియాస్లో రైతులు సద్వికృతి మీద అమ్మవలసిన పరిస్థితి ఉంది. దానికి కావలసిన ఏర్పాట్లు కూడా చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

దానికి కావలసిన పదకము ప్రభుత్వము తయారు చేసింది. ప్రభుత్వంవారు కేంద్రానికి వంపే రిపోర్టులో దాన్ని కూడా పేర్కొనండి బావులను లోతు చేయడం చాలా ముఖ్యము. మా నెల్లూరు జిల్లాలో దురదృష్టవేషమంటే మాకు వర్షము వడి, వంట చెడిపోయింది. మిగతా ప్రాంతాలలో వర్షములేక వంటలు ఎండిపోయాయి. అప్పులు తెచ్చి, వంటలు వేసుకొన్నాము. అవి ఎండిపోతున్నాయి చెరకు వేసిన మెట్లపైరులు బావులలో నీరులేక ఎండిపోతున్నాయి. బావులను లోతు చేయడంలో ప్రయారిటీ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. కరువుకు, అరువుకు సంబంధముంది. కరువు వచ్చినపుడు కోవేరేట్ బ్యాంకులు, వయనాన్సియల్ ఇన్స్టిట్యూషన్లలో అప్పులు వసూలు చేయడాన్ని నిలుపుదలచేసి, విరివిగా అప్పులు ఇవ్వడం ప్రారంభించాలి. ఇందుకు రిజర్వు బ్యాంకును కన్వీన్స్ చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. మైసర్ ఇరిగేషన్ కు సంబంధించిన రీలి కోట్ల రూపాయలు ప్రపంచ బ్యాంక్ మనకు కమిట్ అయింది. మనము స్కీములను తయారుచేసి పంపక పోవడంతో ఆ ఆమోంటు రిటిజు కాలేదు. ఎక్స్ప్రెస్ ప్రావునువేసి, స్కీములను త్వరగా తయారుచేసి, రీలి కోట్ల రూపాయలు వచ్చేదానికి ప్రయత్నించాలి. ఆ ఆమోంటును ఏ ప్రాంతానికైనా ఉపయోగించి, వారి జీవనోపాధికి తోడ్పడవచ్చు. పర్మనెంట్ అనెడ్స్ క్రియేట్ అవుతాయి. డ్రవుట్ ఎదుర్కొనే సమయంలో తాత్కాలిక సహాయం చేయడంతోబాటు, పర్మనెంట్ అనెడ్స్ క్రియేట్ చేయటానికి ప్రయత్నము చేయాలి. మనకు వచ్చే దబ్బులో ఎక్కువ భాగాన్ని మైసర్ ఇరిగేషన్ కు ప్రాధాన్యత యిచ్చి, వుపయోగించాలి. నాగార్జునసాగర్ లో వాటర్ ఉంది. డైరెండ్స్ కు నీరు ఇవ్వాలి. తుంగభద్ర నుండి వెన్నాడను నీరు తెచ్చి, చచ్చిపోయే వంటలకు ప్రాణం పోయింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వము తరపున ముందు 10 కోట్లు ఆద్యాన్యుగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో ఖర్చుచేసి, తరువాత కేంద్రానికి వంపే రిపోర్టులో ఇక్కడి వాస్తవాలను, ప్రజల ఆవేదనను, అందోళనను వాళ్ళ ఆర్డము చేసుకొనేలా వ్రాసి, వారి చృష్టికై, తప్పక కేంద్ర ప్రభుత్వము రెస్పాన్స్ ఇస్తుంది. దానివల్ల త్వరలో సెంట్రల్ డీం ఏర్పడి, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని ప్రాంతాలను మాచేదానికి వీలు ఏర్పడే అవకాశాలున్నాయి. వీలైనంత త్వరలో ఈ చర్యలకు పూనుకోవాలని కోరుతూ నెలపు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎస్. జనార్దనరెడ్డి : ఆధ్యక్షా, ఇది నా దురదృష్టవేషం, లేక రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దురదృష్టవేషం గాని, నాలుగవ దఫాగా ఈ సభలో సభ్యులు కన్సర్న్స్ ఎక్స్ ప్రెస్ చేయడం, నేను మాట్లాడడం జరిగింది. ఉప్పెన వచ్చినా, తుపాను వచ్చినా, కరువు వచ్చినా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వము రాష్ట్ర ప్రజల వెంట నిలబడి, వాళ్ళలో నైతిక బలము తగ్గకుండా, సహాయ సహకారాలు అందించడం నాలుగు దఫాలుగా చేశాము. ఈ నాగరిక ప్రపంచములో ప్రజలు ఎలాటి కష్టాలకు గురికావడం జరగదు. ప్రభు

త్యము శ్రద్ధ వహించి, వారికి అండగా నిలుస్తుంది. ఈ సంవత్సరము సమస్యలు ఎక్కువ మంది ఇంకా తమ తమ నియోజక వర్గాలలోని తీవ్ర పరిస్థితులను ప్రభుత్వ దృష్టికి తేవాలని ప్రభుత్వము ఆకాంక్షిస్తున్నది. వాంఛనీయ ప్రభుత్వానికి ఎంతో ఉపయోగకరంగా వుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ రాష్ట్రములో ఇప్పటి వరకు పరిస్థితులను, రాబోయే పరిస్థితులను ప్రభుత్వము కచ్చితంగా మనసులో పెట్టుకొని, దానికి చర్యగా, సమగ్రమైన పథకాలతో ఎదుర్కోగలదని నేను సమ్మతిముతో ఉన్నాను. సమస్యలు చెప్పిన సలహాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రభుత్వము జాగ్రత్త తతో పరిశీలన చేస్తుంది. వెంకయ్య నాయుడు గారు చక్కని సలహాలిచ్చారు. ఎండ కాలం మార్చి వచ్చేసరికి త్రాగటానికి నీరులేకుండా పోయింది. కారణము వాటర్ డేబుల్ పోతున్నది. గత మూడు సంవత్సరాలు వర్షాలు సరిగ్గా లేవు. పీల్చిటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని, ఏమి చేయాలనేది ఆలోచన చెస్తున్నాము. రు. 739 లక్షలు రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. మూమూలుగా నాచురల్ కెలెమిటీస్ వచ్చినపుడు రిలీజ్ చేయవలసిన మార్జిన్లను ఏప్పుడో ఆయిపోయింది. ఆయినా పరచాలేదు. ఎంత అప సరమయినా, జిల్లాలకు చాలా ఖర్చు పెట్టామని కలెక్టరు అన్నాకూడా, వారు ఏమి చెప్పినా "గో ఆపాట్" అని చెప్పడం జరిగింది. త్రాగు నీటికి సంబంధించినంత వరకు డబ్బు మీద అవధానికి ప్రభుత్వము నిష్ఠంగా ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. రెయిన్ ఫాల్ విషయం ట్రూ పిక్చర్ ఎఫెక్టు కాలేదని అన్నారు. గతంలో తాలూకా వైజ్ రెయిన్ గేజ్ తీసుకొన్నందువల్ల, ఎరాటిక్ రెయిన్ ఉన్నందున, స్పృరాడిక్ గా వర్షము పడినందున, కొన్ని ప్రాంతాలలో ఎక్కువ వడి, మరికొన్ని ప్రాంతాలలో తక్కువ వడి అవకాశాలున్నాయి. ఏది ఏమైనా ఏర్కా రెవల్ లో రెయిన్ గేజ్ పెట్టాలని ఆర్డరు కూడా వెళ్లాయి. ఇప్పుడు పాటర్న్ మారింది. ఆయా ప్రాంతాల లోని వర్షపాత విశేషాలను శాసన సభ్యులు ప్రభుత్వ దృష్టికి తేవాలని కోరుతున్నాను. రెవెన్యూ సెక్రటరీ, సి ఎల్ ఆర్; ల్యాండ్-రెవిన్యూ కమిషనర్, ఎన్.ఎస్. శై రెక్కడు వీరందరూ జిల్లా వారిగా, అసెంబ్లీ కాగానే తిరుగుతారు. జిల్లాలోని పరిస్థితులను మీ ద్వారా వాళ్లు తెలుసుకుంటారు. కేంద్రానికి సరియైన రిపోర్టు ఇవ్వడానికి ఇది ఏంతయినా ఉపయోగపడుతుంది. లచ్చన్నగారితో మొన్న కలిశాను. నేను గత వ్యాయం, వవర్ మినిస్టర్స్ కాన్ఫరెన్స్ కు రిల్లీకి వెళ్లి సభ్యుడు, అక్కడ వేదిక మీద ఉన్న సెంట్రల్ అగ్రికల్చరల్ మినిస్టరుతో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఖామ పరిస్థితి గురించి మాట్లాడాలని అన్నాను. వారప్పుడు పంజాబు ప్రోగ్రాం పెట్టుకొన్నందున నేను మాట్లాడలేకపోయాను. ప్రత్యేకంగా సెంట్రల్ టీం ఈ రాష్ట్రానికి వెంటనే వచ్చి చూడవలసిన అవసరముంది. అక్టోబరు వరకు పరిస్థితిని గమనించి, మనకు కావల సంది, వారు అధ్యాన్నుగా రిలీజ్ చేయవలసింది, సెంట్రల్ దృష్టికి తీసుకొని కావ దానికి సత్వర చర్యలు తీసుకొంటామని మనవి చేస్తున్నాను. ఎక్కువగా సభ్యులు

శాశ్వత చర్యలు తీసుకోవాలని అన్నారు. డి.పి.ఎ పి ప్రొగ్రాం మొక్క ఉద్దేశము అదే. ఎక్కడయినా ఏదైనా లోపముండవచ్చునేమోగా నాకు తెలిసినంతవరకు, సైక్లోన్ లో ఎక్కువ దబ్బు శాశ్వత పనులకోసమే ఖర్చు చేశాము. కొన్ని కోట్లు పరంగల్ కెనాల్ కు డైవర్ చేశాము. రాయలసీమ, ధర్మవరం కెనాల్ కు కోటి రూపాయలు ఇచ్చాము. ప్లాన్ కుంటువడకుండా చూస్తున్నాము.

1-30 A.M. ఈ శాశ్వత పదకాలు అమలు ఒక్క రోజులో అయ్యే వని కాదు. ఆ పదకాలు ఉన్నాయి కాని అవి ప్లాన్ ప్రకారం జరగాలి. ఆ పదకాలు వల్ల తలనొప్పికి అమృతాంజనం వ్రాసుకున్నట్లు ఉందన్నారు. ఇప్పుడు ఏదైనా తలనొప్పి వస్తే తక్షణ నివారణ జరగాలి, అట్లాగే ఆ తలనొప్పి శాశ్వత నివారణకు కూడా చర్యలు తీసుకోవాలి. అట్లాగే యీ జామం విషయంలో కూడా తక్షణ చర్యలు తీసుకుంటూ, శాశ్వత పదకాలు కూడా అమలు చేస్తాము. ఆ సిద్దులు దుర్వినియోగం కూడా చూడాలి. రాయలసీమలోని పర్క్యూలేషన్ టాంకు చేపట్టిన విషయం నేను ప్రత్యేకంగా చెప్పనక్కరలేదు. ఆ పనులు అన్నీ ఆందరి కన్ నెంటుతోనే చేయడం జరుగుతోంది. ఇక లోన్ను ప్రజలకు యివ్వడం విషయంలో కూడా ఉన్న యిబ్బం దులను తొలగించడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుంది.

Collectors have been instructed to utilise immediately plan, non-plan, DP.A.P funds etc., and go head.

Sri S Jaipalreddy . They don't have money.

Sri N. Janardhana Reddy : There is money :

ఎక్కడయితే లోన్ను రీషెడ్యూజు చేయాలో అక్కడ మరల చేయమని చెప్పాను. ఈ విషయంలో రిజర్వు బ్యాంకువారితో మాట్లాడి తగిన చర్యలు తీసుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను.

శ్రీ జి. లచ్చన్న : మంత్రిగారు లోన్ను రీషెడ్యూజులు చేస్తామన్నారు దాని కొరకు యీ రోజుననే ఇన్ స్పెక్షన్ కొరకు వంపుతారా; జిల్లాలలో అయితే కలెక్టర్లు అర్డర్లు ఏమీ యీ విషయంలో రాలేదంటున్నారు ఇప్పుడు మొదటి క్రాప్ ఛైల్ అయిపోయింది. అందువల్ల ఆల్ టర్ నేటివ్ క్రాఫుల గురించి ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తున్నదా?

Sri N. Janardhana Reddy : I have already instructed to have the contingency plan for the Agriculture also, We have asked the collectors to draw plans for the works ready to take up,

అదే నేను చెప్పిన కంచెన్జెన్సీ ప్లాను. దాని ప్రకారం ఆగ్రికల్చరల్ క్రాప్సును వర్షము వడినట్లయితే సీడ్స్, మెన్యూర్స్ అన్నీ కూడా నష్టయి చేయడానికి స్కీమును సిద్ధంగా ఉన్నాయి. తరువాత లబ్ధన్నగారు జిలాలలో కలెక్టర్లకు ఆర్డర్స్ అందలేదని అంటున్నారు అన్నదానికి ఆ యిచ్చూ చేసిన ఆర్డర్ల యీ డేబుల్ మీద పెట్టిస్తాను.

శ్రీ మతి కె. ప్రభావతమ్మ : రెవెన్యూ మంత్రిగారిని కోరేది ఏమంటే యీ హావుస్ ఫ్లోర్ మీదనే యీ రాష్ట్రంలో జామం ఉన్నట్లు పాపీస్ ఎవెక్యడ్ ఏరియాగా డిక్షేర్ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ జయరాములు (వనపర్తి) : ఇప్పుడు కరువుకాటకాలు మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలలో లేనట్లుగా మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. అక్కడ కరువు వచ్చి పంటలు పాలిపోయినా, మాడిపోయే రోజు వచ్చినా ఆ జిల్లామీద మంత్రిగారు సవతి తల్లి ప్రేమతో చూస్తున్నారు. కాబట్టి జిలాలలో యాక్యూవల్ పరిస్థితులు దృష్టి పెట్టుకొని వెంటనే యీ ప్రాంతాలను కరువు ప్రాంపాలుగా ప్రకటించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. హెచ్. కిష్టయ్య (షాద్ నగర్) : మ మహబూబ్ నగర్ జిల్లా 10, 15 సంవత్సరాలనుంచి కరువు ప్రాంతంగా ఉన్న విషయం అందరికీ తెలుసు. షాద్ నగర్ సముద్ర మట్టానికి 2,500 అడుగుల లెవెల్లో ఉన్నందువల్ల అక్కడ వాటర్ లెవెల్ తక్కువగా ఉండి కొత్త పంటలు ఏమీ కూడా వేయలేదు. కాబట్టి ఇరిగేషన్ డెవలప్ మెంటు ద్వారా యీ రైతులకు బోర్ వెల్స్ త్రవ్వించి యిచ్చే కార్యక్రమాలు తీసుకోవాలి బోర్ వెల్స్ ప్రత్యాలంటే 150, 200 అడుగుల లోతు వరకూ పోయినా సిరుపడడం లేదు. ఆ ఖర్చు రైతులు తరించలేకపోతున్నారు. కాబట్టి ఇరిగేషన్ డెవలప్ మెంటు కార్పొరేషన్ వారే బోర్ వెల్స్ త్రవ్వినై మంచిది.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి : ఇప్పుడు నేను సమాధానం చెప్పలేని విషయాలను తరువాత పరిశీలన చేసి గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తానని హామీ యిస్తున్నాను.

BUSINESS OF THE HOUSE

Sri N. Janardhana Reddy : I have discussed with the leaders of the Opposition parties regarding Andhra Pradesh (Telangana Area) Abolition of Inams (Amendment) Bill, 1982 As some important points are to be brought, I consider, that I have to incorporate them in the Bill. Only after discussing with the Opposition parties and our Party Members, I will bring the legislation, Under this condition, I will

not be moving for consideration. This is for the information of the Members.

Mr. Deputy Speaker : This will be deleted from the agenda to-morrow.

Sri N. Janardhana Reddy : Sir, I beg to move :

"That the consideration of the Andhra Pradesh (Telangana Area) Abolition of Inems (Amendment) Bill, 1982 listed in the agenda dated 4-9-82 be deleted."

Mr. Deputy Speaker : Motion moved. The question is :

"That the consideration of the Andhra Pradesh (Telangana Area) abolition of Inams (Amendment) Bill, 1982 listed in the agenda dated 4-9-82 be deleted."

The motion was adopted.

THE ANDHRA PRADESH APPROPRIATION (No.2) BILL, 1982

Minister for finance : Sri : K. Prabhakara Rao : Sir, I beg to move :

"That the Andhra Pradesh Appropriation (No. 2) Bill 1982 be taken into consideration."

Mr. Deputy Speaker : Motion moved.

శ్రీ కె. సత్యనారాయణ (రెవల్వె) : ఆద్యక్షా, మన ఆర్థికమంత్రి శ్రీ ప్రధాకర రావుగారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జటును ఆమోదిస్తున్నాను. ఈ రోజు ద్రవ్య వినియోగ నిధికి 2,800 కోట్ల రూపాయలు కేటాలని వారు మనముందు ఉంచారు. అది కొద్ది సేవల్లో పాస్ అవుతుంది. ఈ సందర్భంలో నేను ఆర్థికమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకు వచ్చేది ఏమిటంటే వారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జటు వాటి పరిస్థితి, యీనాటి పరిస్థితి చూసు కుంటే చాలా మార్పులు వచ్చాయి. ఆ మార్పులలోని ప్రధానమైన ఆర్థిక విషయాలు ఆర్థికమంత్రిగారు గమనించాలి. మంత్రిగారు బడ్జటు ప్రవేశపెడుతూ కొన్ని నిర్ణా ణాత్మకమైన సూచనలు నమోదుచేసి కోరారు. ఇప్పుడు మన రాష్ట్రంలో కొన్ని వేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు అవుతున్నాయి యీ రాష్ట్రం ఆర్థికంగా, పారిశ్రామికంగా, వ్యవసాయకంగా వెనుకబడి ఉంది. ఆ వెనుకబడిన తనాన్ని మనం తొలగించలేక పోతున్నాము. ఈనాడు మన రాష్ట్రం యొక్క ఆర్థిక పరిస్థితులు చూస్తే 1981-82 సంవత్సరంలో అనగా 1981 సంవత్సరం మొదటి మూడు మాసాలలో మన రాష్ట్రం అభివృద్ధి 11.3 శాతం ఉంటే అది 1982కు వచ్చేసరికి 4.5 శాతం తగ్గింది. అందు

వల్ల యిప్పుడు ఆర్థికరంగంలో విపరీతమైన పరిణామాలు తలెత్తుతున్నాయి. అందువల్ల యీ మారిన పరిస్థితుల దృష్ట్యానే యీబడ్జటు అంచనాలలోకూడా మార్పు ఉంటుందని మనవి వస్తున్నాను.

ఈనాడు 180 లక్షల టన్నుల వరకు పుండే ఆహార సెల్లూలు 105 లక్షల టన్నులకు పడిపోయినవి. దేశంలో ఆర్థిక ఎక్కతులు ఎలా ఉన్నాయో దీనివల్ల స్పష్టమవుతున్నది. ప్రతివర్షం ప్రకటింపిన వివరాలకు బట్టి చూస్తూ, ఏదైనా చాలా తీవ్రంగా పెరిగిపోతున్నాయనే విషయం తెలుస్తుంది. 1980 షా మెంట్ ఎక్స్‌పెండ్చుల నాటికి, 229 పాయింట్లు హూల్ సేల్ టోకు ధరల నుంచి వుంది. 92 జులై నాటికి అది 290 పాయింట్లకి పెరిగింది. అంటే రెండున్నర సంవత్సరాలలో 90 వర్సెంట్ కు పెగా పెరిగింది. అలాగే, చిల్లర ధరల పూచి యింకా ఎక్కువ వుంటుందనే విషయం మీకు తెలుసు. ఒక వైపు ధరలు పెరుగుతున్నాయి ; మరో వైపు నిరోద్యోగం పెరుగుతున్నది. దశం మొత్తంమీది ఇది 8 కోట్ల 17 లక్షలకు పెరిగింది. గ్రామీణ ప్రాంతంలో వ్యవసాయ కార్మికుల స్థితిగతులు ఎలా వున్నాయో చెప్పనక్కర్లేదు. 1981 నుంచి 80 వరకు జరిపిన శాంపుల్ సర్వేనుబట్టి చూస్తే గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో వ్యవసాయ కార్మికుల సంఖ్య ఎంతగా పెరిగిందో తెలుస్తుంది. ఇది రెట్టింపు అయి ది. మన రాష్ట్రంలో 32 లక్షల వ్యవసాయ కార్మిక కుటుంబాల సంఖ్య 60 లక్షలకు పెరిగింది. దేశంలో యీ విధంగా నిరుద్యోగం పెరుగుతున్నది, ధరలు పెరుగుతున్నవి. వీటి ప్రభావం మన బడ్జెటువై వుంచా; ఈ సుద్య ప్లానింగ్ కమిషన్ వారు యీ విషయం సమీక్ష చేశారు. 67 కోట్ల మం డాటివ్ అవసరాలు తీర్చడానికి ఖర్చు పెడితే, ఇంకా పదివేల కోట్లు ఖర్చు పెట్టివలసిన అవసరముందని వారు తమ సమీక్షలో చెప్పారు. ఆర్థిక మాంద్యం పెరిగింది, ప్రజల కొనుగోలు శక్తి తగ్గిపోయిందనే విషయం అందరికీ తెలుసు. స్త్రీలు మొదలయిన వాటి ఉత్పత్తులు తగ్గిపోయాయి. వీటి ప్రభావం మన రాష్ట్రంపై లేదని మంత్రులు చెప్పగలరా; 12వ తేదీన హిందూ పత్రికలో వ్రాసిన విషయం మీ దృష్టికి తీసుకువస్తాను.

On enquiry into what appears for the practical purposes like recession at the field level shows that it has adversely affected the market for consumer durables besides crippling the Road Transport sector ... It is however, the recession in the Road Transport sector that has had a multiplier effect. Thousands of families who make a living running or maintaining trucks have been hit ...

Autonagar Workshops Idle ; In autonagar here, the servicing centre for vehicles, many workshops are idle. One entrepreneur says he gets only one engine a month for overhauling against eight previously ...

ఈ విధంగా ఆర్థిక మోండ్లం గురించి, ఇతర విషయాల గురించి వివరించారు. దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థ చాలా సంక్షోభంలో ఉందని యివన్నీ గమనిస్తే చెబుస్తుంది. ఇటువంటి సంక్షోభ పరిస్థితులలో వారీ బడ్జెట్టు ప్రవేశపెట్టారు. రాష్ట్రంలో మూడు వంతుల ప్రాంతం కరువుతో బాధపడుతున్నది. దీనికి మీ నిర్మాణాత్మకమైన అన్ని వారు ప్రయత్నించారు. ఈనాడు మన ఆదాయంలో ప్రధానమైనవి, సేల్సు టాక్సు, ఎక్సయిజిట్, మోటార్ వెహికల్స్ టాక్సు ముఖ్యమైనవి. ఇందులో ఇవేజిన్ చాలా ఎక్కువగా వుంది. దీనిని స్టీమ్ లైన్ చెస్కాలి. అప్పుడు మన రాష్ట్ర ఆదాయం పెరగడానికి అవకాశముంటుంది. సేల్సు టాక్సు ఎరియర్స్ పూర్తిగా కల్లెక్ట్ చెయ్యండి. అదాయాన్ని రాబట్టుకొవడానికి అవసరమైన చర్యలన్నీ తీసుకోండి. ఎక్సయిజిట్ ఇలిసిట్ ప్యాపారాన్ని అరికడితే, సేల్సు టాక్సు ఎరియర్స్ వనూ చెస్కాలి విధమైన చర్యలన్నీ ఎక్కడో తీసుకుంటే, స్టీమ్ లైన్ చెస్కాలి రాష్ట్ర ఆదాయం రవ్వక పెరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాము.

డెవ్లప్మెంట్ ఎరియర్స్ లో పది సంవత్సరాల వెనుకవి కూడా ఉన్నాయి. వివరాలు చెప్పడానికి సమయం లేదు. అనకాపల్లిలో ఒక కొటీశ్వరుడు రిలీజ్ ల మొత్తాన్ని సేల్సు టాక్సుగా కట్టవలసి ఉంటే 1973 నుంచి క్లెయిమ్ చేయడానికి వాయిదాలు ఇస్తున్నాము. ఈ పరిస్థితిగా ఎరియర్స్ వనూలు చేయగలమా అని అడుగుతున్నాను. ఇటువంటి కస్టోమర్స్ ఇవ్వడం ప్రారంభించిన తరువాత వనూలు చెయడం ఎట్లా సాధ్యం అవుతుంది? సేల్సు టాక్సు, ఎక్సయిజిట్, పారెస్టు డిపార్టుమెంటులను స్టీమ్ లైన్ చెయ్యండి. అదవులను సరకీ ఎంతో అటవీ 'సంపదను' తీసుకుపోతున్నారు. దీనిని అరికట్టి అదవుల నుండి ఆదాయం పెంచుకోండి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆదాయం పెంచుకోడానికి మినరల్స్ మరొక వనరు. వైనింగ్ కార్పరేషను రెండు కోట్ల వ్యాపారం చేస్తున్నది. వారు వనరులను అమ్మి సర్వీస్ చేస్తున్నారు. మొన్న చాలా సేపు చర్చ జరిగింది. కడప జిల్లా మంగిపూడిలో జరిగింది చూస్తున్నాము. అపారమైన సంపద మనకు ఉంది. వీటిని ఎక్స్ ప్లోయిట్ చేసి మెనింగ్ కార్పొరేషను ద్వారా వ్యాపారం చేయండి. దీనిపై ఆదాయం సంపాదించుకునే అవకాశం వలుకుబడి కలిగిన వ్యక్తులను దత్తం చేసి ఆదాయం ఎందుకు పోగొట్టుకుంటున్నారు? మన రాష్ట్రానికి మినరల్స్ ఎక్స్ ప్లోయిట్ చేసి రిలీజ్ కోట్ల రూపాయిలు వరకు సంపాదించవచ్చును. దేశంలోని బెరెడ్స్ లో 90 శాతం మన రాష్ట్రంలో ఉన్నాయి. మినరల్స్ ఎక్స్ ప్లోయిట్ చేసే ప్రభుత్వమే చేస్తే దానివల్ల వచ్చే లాభం వ్యక్తులకు పోకుండా ప్రభుత్వానికి రిలీజ్ కోట్లు వరకు వస్తుంది అని నేను అనుకుంటున్నాను. సేల్సు టాక్సు, ఎక్సయిజిట్, పారెస్టు. మినరల్స్ ఈ నాలుగు సోర్సెస్ ను స్టీమ్ లైన్ చెయ్యండి అనేక పరిశ్రమలు జాయంటు వెంచర్స్ గా పెడుతున్నాము. ప్రభుత్వ ప్రోత్సాహం ఉండవలసిందే. కాదనడంలేదు. వాటి వెరెఫైర్మెంట్ ఎలా

ఉంది? మాకు ఇచ్చిన ఆడిటరు ఆనల్ రిపోర్టులో షేజీ 7 లో లామ్మిడి కంపెనీలకు 108 కోట్లు నష్టం వచ్చింది. ఎక్కుమలేడెడ్ లాసెస్ ఈ లామ్మిడి కంపెనీలలో 108 కోట్లు వచ్చిందంటే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పెట్టిన పెట్టుబడి పూర్తిగా హానిపడు పోయిందా అనిపిస్తుంది. సింగరేణి కాలనీలో 41 కోట్ల రూపాయలు పెట్టుబడి పెడితే 84 కోట్లు ఎక్కుమలేడెడ్ లాసెస్ కనిపిస్తున్నాయి. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ స్టీల్ లిమిటెడ్ లో 436 లక్షల నష్టం. పెయింట్-అండ్ కాపీలలో 150 లక్షలు. ఈ రకంగా చెప్పకుంటూపోతే చాలా ఉన్నాయి. ఆర్డినీలో జమ్మి కోట్ల నష్టం, దయచే దెవలప్ మెంటు కార్పొరేషనులో 8 కోట్లు నష్టం. కార్పొరేషన్ కంపెనీలలో కాని జాయంటు వెంచర్స్ లో కాని ఈ రకంగా మొత్తం 400 కోట్లు వరకు ఉంటుంది. ఎక్కడైనా ప్రభుత్వం పెట్టిన పెట్టుబడి మీది ఆదాయం రావడం ఉందా? మన చర్యలు అభివృద్ధి చేసుకోవాలంటే పరిశ్రమలన్నింటినీ సక్రమంగా నిర్వహించడానికి సరైన చర్యలు తీసుకుంటేనే సాధ్యమవుతుంది.

ఇది లైట్ ఎలిపెంట్స్ మాదిరి తయారై మన ఆర్థిక వ్యవస్థను వివలాపిస్తుంది దానికి కారణమవుతున్నాయి. అసలు ఈ నష్టాలు ఎందుకు వస్తున్నాయి. ఇందుకు బాధ్యులెవరు? ఎప్పుడయినా దీనిపై ఒక కమిషన్ కాని కమిటీని కాని జరిపించారా? ఏ వ్యాపారస్తుడైనా లాభం వస్తేనే చేస్తాడు, నష్టం వస్తే చేయడు. ఇక్కడ ఎవరికి బాధ్యత లేదు కనుక ప్రభుత్వం ఖజానాను ఇష్టం వచ్చినట్లు ఖర్చు చెయడానికి సాహసిస్తున్నారు. మీరు నియమించే పర్సనల్ ఎవరు? వారు ఆ వసులకు పనికి వచ్చేవారేనా? ఆల్మిన్స్ నాలుగు సంవత్సరాల క్రితం నష్టంతో నడిచేది. ఈ రోజున లాభాలు వస్తున్నాయి. కారణం మేనేజింగు డైరెక్టర్లుగా ఉండిన సింగ్ గారు, జయభారత రెడ్డిగారు. ఎవరైనా మీరు నిర్ణయించే వారే కదా. అక్కడ పెర్ఫార్మెన్స్ సరిగా ఉంటే అక్కడ కంటిన్యూ చెయ్యండి. సరిగా లేకపోతే మార్చవేయండి. ఏ ప్రొజెక్ట్ ఆండర్ టేకింగులోను ఒకరిని మేనేజింగు డైరెక్టరుగా కొంత కాలం పనిచేయనివ్వడం లేదు. అంత తరుచుగా ఎందుకు మారుస్తారు? షార్ట్ హ్యాండ్లు చేస్తే చక్క తీసుకోండి. ఊరికే మార్చుకుంటూ పోతుంటే వ్యవహారాలు నిర్వహించగలమా అంటున్నాను. దెబ్బ బుక్స్ వల్లకేషనును మనం నేషనలైజ్ చేసాము. ఒక మంచి లక్ష్యంతో చేసాము. కానీ మంద లిలో రామి రెడ్డిగారు చెప్పారు. ఆయన వివరాలలోనికి పోయి పరిశీలించారు.

It is an example of abnormal and unjustified price of the text books-General Science 7th class.

బైట విద్యార్థులకు అమ్మేటప్పుడు రు. 7.60 లు అని నిర్ణయించారు. నాలుగు లక్షల 50 వేల కాపీలు మైసూరులో అచ్చు వేయించి తెచ్చారు. ఈ విషయంలో

ఎంక్ ప్రొటింగ్ కింపెసీ చారు, రాయపేట పేవరు ఉచ్చ మేము భరించి ర. 4లకు మేము ఇస్తాం అన్నారు. రు. 6-60 లు సేల్ డౌన్ పెట్టాము. రు. 7-60 లకు అమ్ముకోడానికి అవకాశం ఇచ్చాం. వీరివల్ల రు. 13 లక్షలు మన ప్రభుత్వానికి వస్తు వస్తుంది. మొత్తం ప్రొటింగ్ డ్రెస్సులో రెండు లక్షలు లాభం చూపిస్తున్నారు. రెండు కోట్ల వ్యాపారంలో రెండు లక్షల లాభం అంటే ఒకటి శాతం అన్నమాట.

00 Noon

మన ప్రస్తావనల ఖరీదుకు తమిళనాడు ప్రస్తుతము ఖరీదులు లేదా ఎందుకు ఉన్నదో ఆలోచించాలి. ఇంగ్లీషు ప్రస్తుతము రివల్యూనుది 164 పేజీలు ఖరీదు రు. 1-60 పైసలు. అదే క్లాస్ 166 పేజీల ప్రస్తుతము మనము రు. 2-30 లకు అమ్ముతున్నాము. ఇంగ్లీషు నాన్ డిటెయిల్ రివల్యూనీ వారి ఖరీదు 50 పేజీలు 60 పైసలు. మన దర 120 పైసలు. 52 పేజీలు. వారు 354 పేజీల ప్రస్తుతము రు. 3-30 పైసలకు అమ్ముతూ వుంటే మనము 328 పేజీల ప్రస్తుతాన్ని రు. 7-60 పైసలకు అమ్ముతున్నాము. మన బ్రెస్లలో ప్రింటింగ్ పబ్లిషింగ్ చెస్తున్నాం. లక్షల రూపాయల లాభము చూపిస్తున్నారు. వీరు ప్రకటించిన రేట్ల ప్రకారము చూస్తే 3, 4 కోట్ల రూపాయల వరకు లాభము వుండాలి. ఇదంతా ఎక్కడకు పోతోంది? దీనికి బాధ్యులు ఎవరు? ఇంత గవ్వము ఎలా వస్తున్నదనేది తీవ్రముగా ఆలోచించాలి. ఖర్చు విషయం చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. వారికి తెలుసు. ప్రభుత్వానికి ఆలవాటయిపోయింది. శాసన సభ్యులంతా విమర్శించూ వుంటారు. సంవత్సరం చివరి భాగములో రివిజన్లు ఇబ్బతును ఖర్చు పెడుతున్నాము. చివరి నెలలో 39 నుంచి 50 శాతము వరకు ఖర్చు పెడుతున్నాం. చివరి క్షణములో ఆలాట్ మెంట్స్ ఇవ్వడమువల్ల దుబారాకు, అవినీతికి ఎక్కువ అవకాశాలు వుంటాయి. దీక్ష మనము అవకాశము ఎందుకు ఇవ్వాలి? సంవత్సరం పొడవునా మన అవసరాలకు తగినట్లుగా కేటాయింపు చేసుకొనలేమా? చివరివరకు ఎందుకు వుండాలి? ఖర్చును సద్వియోగము చేసుకొనడం లేదు, కేంద్రమునుంచి వచ్చే గ్రాంట్లను పోగొట్టుకొంటున్నాము. 1980-81 లో 3 కోట్ల 30 లక్షలు ఉపయోగించుకొనలేక సరెండర్ చేశాము. నూట్రీషన్ ఫుడ్ కి ఉద్దేశించినది.

It envisaged effective promotion of family welfare through contraception by maternity, child health and nutrition services.

దీనిని ఉపయోగించలేకపోయాము. ఆడిటర్ జనరల్ కామెంట్స్ లో వుంది. పిషింగ్ హార్బర్, కాకినాడ అభివృద్ధికి 2 కోట్ల 4 లక్షలు యిస్తే వినియోగించుకొనలేక పోయాము. మన రాష్ట్రములో కంట్రీవైజన్స్ అభివృద్ధి చేయడానికి ఎక్స్పెన్డెంట్, వ్యాంట్ యిస్తే దానిని సద్వియోగము చేసుకొనలేకపోయాము. 39 లక్షలు

సరెండర్ చెళాము. 75 పెయిమెంట్ హెల్ సెంటర్ లో ఆ కేసులో డాక్టర్లు చేసు కొంటే డబ్బు యిస్తాము అంటే చేసుకొనలేకపోయాము. డబ్బు సరెండర్ చెళాము. మనకు వస్తున్న గ్రాంట్లను సరెండర్ చేస్తున్నాము. సకాలములో ఛాంకన్ చెయక పొవుటవల్ల ఖర్చు పెట్టుకొనలేకపోయాము. పేదలకు డాక్టర్లు చేసే ప్రజలను పైకి తీసుకురావడానికి షాల్డ్ కల్ కేసు లేదు. డిస్కంప్లైజులు, ఆర్కె లాండ్ సీలింగ్ అమలుచేయాలి. ధరలు నిలకడగా వుండేట్లు చూడాలి. పుల్కా వసర వస్తువులు నచ్చి డైరీ చేసి యిస్తే తప్ప ఉపయోగము వుండదు. ధరల పెరుగుదల ప్రభావము పేద ప్రజలమీద లేకుండా చేసేందుకు వారి ఉపనములో మార్పు వస్తుంది. వారు చేస్తున్న వ్యాపాలు ఏమిటి? ఆచరణలో జరుగుతున్నది ఏమిటి? వెబుతున్న మాటలు ఆచరణలో చేసి చూపాలి. ఏ వర్గాలవారికి వారు ప్రాతినిధ్యము వహిస్తున్నారో వారికి మేలు చేయలేకపోతున్నారు. చెన్నారెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రి అయినపుడు భూసంస్కరణల చట్టము క్రింద 20 లక్షల ఎకరాలు మిగులు భూమి అన్నారు. ఇవాళ చెప్పేది 80 లక్షల ఎకరాలట. ఇందులో 35.50 లక్షల ఎకరాల విషయములో న్యాయసంబంధమైన చర్చలను తీసుకొంటున్నాము అన్నారు. 5.20 లక్షల ఎకరాల భూమి స్వాధీనము చేసుకొనటానికి లభ్యముగా వుంది. 5 లక్షల 30 వేల ఎకరాల భూమిని 60 లక్షల కుటుంబాలకు యిస్తే వారికి సంతృప్తి యిచ్చేది.

చట్టం దుగ్గింపు పరిమితి చట్టం క్రింద 75 హెక్టార్లు ఇచ్చామున్నారు. ఎందుకు ఇంత తక్కువ వుందని అడుగుతున్నాను. పేదలకు భూములు ఇవ్వాలని ఇది తెచ్చాము కాని అమలు చేశామా అని అడుగుతున్నాను. కోర్టుల నుండి స్టే తెచ్చు కంటే ఎస్ అని అన్నాము రాష్ట్రంలో వుండే అన్ని పట్టణాలలో 75 హెక్టార్లు మాత్రమే పంపకం చేయడం జరిగింది. హైదరాబాదు నగరంలో పంపకానికి వున్న దానిలో 10 వేల ఎకరాలు ల్యాండ్ గ్రాటింగ్ జరిగింది. ఎగ్జిమినేషన్ ఏరియాలుగా ప్రకటించిన అయిదు పట్టణాలలో కనీసం 500 ఎకరాలకు తక్కువ కాకుండా పంపకానికి అవకాశం వుంది. ఇంట్ల స్థలాలకు ఇబ్బంది లేదు. ఈ నాలుగు సంవత్సరాలలో రియల్ ఎస్టేట్ వాల్యూ నాలుగురెట్లు పెరిగింది. మీరు చేసిన వ్యాపాన్ని అమలు చేయటానికి భూగరిష్ట పరిమితి చట్టానికి అవసరమైన సవరణ తీసుకురండి. రాజేశ్వరరావుగారు ప్రవేశపెట్టిన దానిని అమలు చేయండి. ఆర్కె ల్యాండ్ సీలింగ్ యాక్టుకు అవసరమైన సవరణ తీసుకురండి. మేము ఆమోదిస్తాము, మీరు అమలు చేయండి. పేదలకు నచ్చి డైరీ నిత్య అవసర వస్తువులు సరఫరా చేయండి. కరువు పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకొని అవసరమైన నిధులు నేకరించి, కేంద్రా న్నుంచి ఆదనంగా రాబట్టవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేస్తూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ డి. సురేంద్రరావు : అధ్యక్షా, ఎంపీఎస్ బిల్లును సమ్మతం ప్రకటించే ద్వారా మీ విషయాలను తీసుకురాదలచుచున్నాను. సభ్యులు చాలా సమస్యలపై తమ ఆందోళనకు నాందిగా రచరించిన ప్రశ్నలు వంపటం జరుగుతుంది. వాటిలో కొన్నిటిని స్టాల్ క్వశ్చన్స్ ను అన్ స్టాల్ క్వశ్చన్స్ గా మార్చి ఆయా డిపార్టుమెంటులకు పంపడం జరుగుతున్నది. లాని వాటికి నాలుగు సంవత్సరాలు ఆయా ఆయా సభ్యులకు డిపార్టుమెంటుల సుండి సమాధానం రావడం లేదు సభ్యులకు సమాధానం రాకుండా వుండటానికే అన్ స్టాల్ క్వశ్చన్స్ గా మారుస్తున్నారా అని అనిపించే పరిస్థితులు కనిపిస్తున్నవి. దీయజేసి అన్ స్టాల్ క్వశ్చన్స్ కు కూడా డైమ్ లిమిట్ పెట్టి వాటికి కూడా సమాధానం వచ్చేట్లు తమరూ, ప్రభుత్వమూ తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. రామారావు : ముఖ్యమైన బిల్లుపై చర్చ జరుగుతున్నప్పుడు నవలో మంత్రిగారు లేరు ప్రెస్ కూడా లేదు ఈ సభను వాయిదా వేయండి.

Mr. Deputy Speaker : The Chief Whip is taking down the notes on behalf of the Minister.

Sri B Rama Rao : Sir, can a Chief Whip act on behalf of a Minister ?

Sri B.T.L.N. Chowdary : I am Government Chief Whip and I am assisting the Minister.

(At this state, the Minister for Finance was seen entering the House)

Sri N. Ganapathi Rao (Nagaram) Sir, we are glad that the Minister for Finance has come. But what about others the Leader of the House and other Ministers ? We are interested in knowing.

Mr. Deputy Speaker : Yes, yes, It will be looked into.

Sri N. Ganapathi Rao : Sir, if you want, You might postpone this to the evening

శ్రీ డి. సురేంద్రరావు : ప్రతి నిత్యము ప్రతివజ్రాల వారు కార్పొరేషన్స్ పై నిందారోపణలు చేయడం జరుగుతున్నది. సంవత్సరానికి కనీసం రెండుసార్లు అయినా కార్పొరేషన్స్ పై ప్రభుత్వం రివ్యూ జరిపే ఏర్పాట్లు చేయాలి. ఏ కార్పొరేషన్ కు ఎందుకు నష్టం వస్తున్నదో, ఎలా వస్తున్నదో తెలుసుకోవాలి. యాజమాన్యంలో ఆసమర్థత వుండి వారిని తొలగించి ప్రజలను ఆదుకోవేటట్లుగా కార్పొరేషన్స్ ను తీర్చిదిద్దటానికి ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాను కనీసం సంవత్సరానికి రెండుసార్లు అయినా కార్పొరేషన్స్ కార్యకలాపాలను ప్రభుత్వం సమీక్షించి

విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని ము.వి.స్పెషియల్స్. మా జిల్లాలోని నాలుగైదు తాలూకాలలో రెవెన్యూ రేట్లు డబుల్ చేయడం జరిగింది. అక్కడ 114 షెడ్యూల్లో ఎనిమిది నెలలు నీరు వుంటుందనే ఉద్దేశ్యంతో డబుల్ చేశారు. దీని గురించి మేము ప్రశ్న వంపినా ఇంతవరకూ సమాధానం రాలేదు. కేవలం రి నెలలు నీరు వుండటం ప్రధానం కాదు రైతుకు అవసరమైన సమయంలో నీరు వుండాలి. హుట మె, జూన్, జులై నెలల్లో నీరు వుండదు కనుక కనీసం డబుల్ ఛార్జి చేయడం వ్యాయో రాదు కనుక రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటు దానిని తగ్గించాలని కోరుతున్నాను. అది పిలు కాక పోతే పోచంపాడు నుండి డైరెక్టుగా కంటింటికి, చెరువులకు నీరు అందేయాలని కోరుతున్నాను. రామపాడసాగర్ ప్రాజెక్టు క్రింద సరైన పద్ధతిలో లోక లైజెషర్ జరగవేదు. నాలుగైదు అడుగుల ఎత్తున వుంటే వెట్ క్రింద తీసుకోవడం, సీటి సౌకర్యం వున్నచోట మెట్టగా గుర్తించడం జరుగుతున్నది. ఎన్నిసార్లు ప్రజలకు దృష్టికి తీసుకువచ్చినా ప్రభుత్వం సరిదిద్దలేదు కనుక రిలోక లైజెషర్ జరపాలని కోరుతున్నాను.

ఒలహినవర్గాలకు ఈ ప్రభుత్వం అంకితమైవున్నదని చెబుతున్నారు. కాని ఎన్ని మంది పనులు దొనినా వారికి అందకుండా వుండి, అటువంటి మిషనరీ మన రాష్ట్రంలో వున్నది. ప్రజల అవసరాలు తీర్చేటట్లుగా మిషనరీ పని చేసేట్లుగా చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఉదాహరణకు చెప్పాలంటే నాలుగైదు సంవత్సరాల నుండి వందల, వేల హౌస్ సైట్స్ ను సంబంధించిన చెసులు హైకోర్టులో పెండింగ్ లో వున్నాయి. వాటిని త్వరగా పరిష్కరించి పేదలకు ఇండ్లస్థలాలు ఇవ్వడంపేరం శోచనీయమైన విషయం. ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం చొరవ తీసుకుని త్వరితగా పేదలకు పట్టాలు ఇప్పించాలని కోరుతున్నాను. కల్లోలిత ప్రాంతాలుగా పేదపడ్డ జగత్కాల. నీరినీళ్లు ప్రాంతంలో భూస్వాములు అక్రమించుకున్న భూములను. వారి పేర వున్న పట్టాలను కాన్సిల్ దెసి పేదవారికి ఇప్పించాలి, కోరుతున్నాను. మన మంత్రులు వారాల మంత్రులుగా మారిపోయారు. తమ నియోజక వర్గాలలోనే గడుపుతూ సోమవారం, మంగళవారం హైదరాబాదు వచ్చి మంత్రులు వున్నారు, వారు కేవలం తమ నియోజకవర్గంలో కాకుండా రాష్ట్రం అంతటా పర్యటిస్తూ పరిస్థితులు తెలుసుకుంటూ వుండాలి, అలాగే అయితే గ్రామాల మంత్రులను ఏర్పాటు చేస్తే చాలామందికి అవకాశం వస్తుంది. కనుక మంత్రులు రాష్ట్రం అంతటా పర్యటించేటట్లుగా ఇన్ స్పెక్ షన్స్ ఇచ్చి వారి డి.ఎ. బిల్స్ ను సబ్ మిట్ చేసేటప్పుడు ఇటువంటి రిస్పెక్ షన్స్ ఇంపోజ్ చేయాలని కోరుతూ నెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎస్. రాములు (చలకురి) : ఆద్యక్షా, రాష్ట్రపతి నాగార్జునసాగర్ లో ఓ వెస్ యూనివర్సిటీకి ప్రారంభోత్సవం చేశారు. ఆ బిల్లును మనం ఆమోదించాము

కూడా, కాని ఆది ఎక్కడ ఏర్పాటు చేయాలనేది నిర్ణయించలేదు. దానిని ప్రభుత్వ నిర్ణయానికే వదిలిపెట్టటం జరిగింది. అన్ని వసతుల్నూ గల నార్జున్ సాగర్ లోనే దాని ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఆది చరిత్రాత్మకమైన ప్రదేశం. నాగార్జునుడు అక్కడ నుండే ప్రపంచానికి సత్యం చెప్పారు. నెహ్రూగారు అక్కడే నాగార్జునసాగర్ కు ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. లోగడ అక్కడ ఇంజనీరింగ్ కాలేజీ పెట్టాలని మొదట నిర్ణయించినా అరువాత బలవంతంగా దాని ప్రాధరాబాదు నీటికి తీసుకురావడం జరిగింది. భారతదేశంలో మొట్టమొదటగా ఏర్పాటు అవుతున్న ఓపెన్ యూనివర్సిటీని చారిత్రాత్మకమైన నాగార్జునసాగర్ లో ఏర్పాటు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. నాగార్జునసాగర్ లో విద్యుచ్ఛక్తి కాటాలో పుణ్యక్షేత్రాన్ని 194 మంది క్యాబినల్ లేబర్ ను కొలగించడం జరిగింది. ఎన్ని సార్లు రిప్రజెంట్ చేసినా ప్రభుత్వం ఇంతవరకూ ఎలాటి చర్య తీసుకోలేదు. వాటిని వెంటనే పనిలోకి తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. కృష్ణపై వాడపల్లి వద్ద ఒకటేన కట్టాలనే ప్రపోజల్ ఒకటి వుంది, దానివల్ల గుంటూరు, నల్గొండ మధ్య దూరం తక్కువ అవుతుంది. కనుక ఆ జడ్జిని కట్టాలని కోరుతున్నాను. నిడమనూరు తాపూకాలో ఆలియూ వద్ద ప్రభుత్వ భూమి 14 ఎకరాలు వుంది. దానిని ప్రైవేటు వ్యక్తులు లక్షల రూపాయలకు అమ్ముకుంటున్నారు. ప్రభుత్వానికి వ్రాత పూర్వకంగా రిప్రజెంట్ చేసుకున్నా చర్యలు తీసుకోలేదు. దాని గురించి నేను ప్రశ్న చేసినా సమాధానం రాలేదు. అటువంటి అన్యాయమైన షికారాలను ఆపు చెయటానికి ప్రభుత్వం వెంటనే చర్యలు తీసుకోవాలి. నిత్య అవసర వస్తువులు గ్రామ ప్రజలకు అందటంలేదు నూనె, పంచదార, బియ్యం వంటి వస్తువులు గ్రామ ప్రజలందరకూ అందేట్టుగా చర్యలు తీసుకోవాలి. అంజయ్యగారి ప్రభుత్వంలో శ్రీకైలం ఎడమ కాల్య రెగ్యులేటర్ కు ప్రారంభోత్సవం చెస్తామన్నారు. ఆది ప్రారంభించాలని కోరుతున్నాను. 1978లో కొన్ని గ్రామాలకు విద్యుత్తు మంజూరు అయినా ఇంతవరకూ వసులు ప్రారంభించలేదు. విద్యుచ్ఛక్తి డిపార్టుమెంటులో పున్న లంచగొండి తనం వల్ల ప్రజలు, రైతాంగం చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. వాటికి వెంటనే విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయ చేయించాలని, ఎనమ కాలువ క్రింద పున్న రిఫ్లెక్టింగ్ స్కిములను డేకవ్ చేయాలని కోరుతున్నాను. నా నియోజకవర్గంలో నాగార్జున సాగర్ పున్నప్పటికీ ఎక్కువ బాగు నాస్ అనుకట్టు ప్రాంతంగా వుంది. అక్కడ నీటి ఎద్దడి కూడా వుంది. కనుక అక్కడ వెంటనే కరువుపనులు చేపట్టి ప్రజలను ఆదుకోవలసిందిగా కోరుతూ నెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు (సిపిఎం): ఆధ్యక్షా, ఈ సంవత్సరానికి 2337 కోట్ల కిరీ లక్షల 200 వేల 9 వం రూపాయల పెద్ద మొత్తాన్ని ఎప్రోప్రియేట్ చేయటానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అనుమతి కోరుతూ బిల్లును ప్రవేశపెట్టారు. లాంచన

డిపార్టుమెంటును ప్రజా సేవారంగా సంస్కరించే విధంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఆలోచించలేదు. మనవిచేస్తున్నాను. ఎన్ని చేసినా ఈ స్ట్రీక్చరల్ మార్పుల ద్వారా ప్రజల మనస్తత్వంలో మార్పు తీసుకొని జచ్చి మా స్వంత సమస్యలు పరిష్కరించుకొనే మంచి పరిపాలన వచ్చిందనే ఆత్మ విశ్వాసం కలిగించే వద్దని కాకుండా సాంఘికదాయ సిద్ధంగా వెనుకటి వర్ధతులలో ఇన్ని కోట్లు ఖర్చు పెట్టడం వల్ల ఈ పరిణామాలు వస్తున్నాయి. ఈ ప్రభుత్వం ముక్కల విధానంలో సాంఘిక సంస్కరణలు చేసే ప్రజలు తమ కృషిపైన తాము అస్థులను సంపాదించుకొని బ్రతకాలనే కోరిక కాకుండా ఇప్పుడు ఇంకొక కోరిక ప్రవేశపెట్టే గ్రామాలలో ఒక దురదృష్టాన్ని కలుగజేస్తున్నారు. మేము డబ్బు ఇస్తాము, గేదలు కొనుక్కొండి, ఆవులు కొనుక్కొండి, మేకలు కొనుక్కొండి అని ప్రభుత్వం చెబుతున్నది దీనిలో లంచగొండితనానికి ఆస్కారం కల్పిస్తున్నారు. వందల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెడితే అందులో కనీసం 60, 70% వృధా అవుతున్నదని, లంచగొండి వ్యవస్థ పెరిగి పోతున్నదని, వారు డెవలప్ కావడం లేదని రుజువు అవుతున్నది. ఈ పనికిరాని వర్ధతులలో మీరు ఖర్చు పెట్టడంవల్ల లాభాలు రావడం లేదు. దానిని గురించి ఒక సారి ఆలోచించి మన విధానం సంస్కరించాలని మనవి చేస్తున్నాను. అదే వర్ధతులలో చేస్తే డబ్బు బాగా ఖర్చు పెట్టాము అనుకోవచ్చు కాని దానివల్ల ఫలితం ఉండదు. ప్లాంగు కమిషన్ లెక్కలు చూస్తే నిష్ప్రయోజనమైన ఖర్చులు, ఫలితాలు రాని ఖర్చులు రోజురోజుకు పెరిగిపోతున్నాయనే విషయం తెలుస్తుంది. దానివల్ల ఈ దేశం బాగుపడే ఆస్కారం లేదు.

ఇంద్రప్రస్థం లైవ్ లో కావలసిన మార్పులు, దానికి కావలసిన సాంఘిక సంస్కరణలను జోడించి చేస్తామనే ఆలోచన ఉంది తప్ప ప్రయోజనం లేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ విధంగా ముఖ్యమైన మార్పుల తీసుకొని రాకపోతే పరిష్కారం కాదని మనవిచేస్తున్నాను. అగ్రికల్చర్ లో మౌలికమైన మార్పులు రావాలి. ఇంద్రప్రస్థం కు 25, 26 కోట్లు ఈ సంవత్సరం మనం ఖర్చు పెడుతున్నాము. ఆంధ్ర దేశం యొక్క అభివృద్ధి అనేది పారిశ్రామికీకరణమీద ఆధారపడి ఉంది. మనం ఈనాడు నిరుద్యోగ సమస్యను తీర్చవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ వ్యవసాయ రంగం అనేది ఇచ్చి కోట్ల మందిని మోయజాలదు. దానికి ప్రత్యామ్నాయం సృష్టించుకొనడం మన దేశానికి చాలా అవసరం దానికి పరిశ్రమలే శాశ్వత పరిష్కార మార్గం. పోవంపాడు ప్రాజెక్టు 15 సంవత్సరాలు అయినా ఘాతి కాలేదు. నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టు 25 సంవత్సరాలు అయినా ఘాతి కాలేదు. పరిశ్రమల విషయం అలాగ కాదు. ఈ వేళ పరిశ్రమల మీద ప్రభుత్వం రు. 100 కోట్లు ఖర్చు పెడితే 5 సంవత్సరాలలో కనీసం వెయ్యి కోట్ల రూపాయల యొక్క ఫలితాన్ని సంపాదించు కనే ఆస్కారం ఉంది. పరిశ్రమల పైన 25, 26 కోట్లు సంవత్సరానికి కేటాయిస్తే

నగం ిరి డీతాలకే పోతుంది, మిగిలి దానిలో ఏమీ ప్రయోజనముండదు. రైతులు డబ్బు సంపాదించుకొని ఖాంకులలో పెట్టుకొని పరిశ్రమలలో పెట్టబడి ప్రింట్ వెళ్ళే పరిస్థితి ఉందా అంటే లేదని చెప్పక తప్పదు. బాడక డర లేకపోవడం వల్ల వారి దగ్గర ఆస్తులే ఉన్నాయి కాని డబ్బు లేదు. అందుకే ఈ పార్టీ గ్రామీణీకరణ తక్షణ సమస్యగా ఆలోచించాలి. పరిశ్రమల మీద కనీసం 100 వోల్టు అయినా ఈ సంవత్సరం పెడితే స్రతి 2, 3 సంవత్సరాలకు పరితాప వస్తాయి, ఉద్యోగాల కాశాలు పెరుగుతాయి. దానివల్ల మన రాష్ట్రం అభివృద్ధి కావడానికి ఆపకాళ్లు ఉన్నాయి. రాయలసీమలో బ్రహ్మాండమైన ఖనిజ సంపద ఉందని చెబుతున్నారు. ఆ ఖనిజ సంపదను బైటకు తీసి ఎగుమతి చేసి మన రాష్ట్రంలో పరిశ్రమలు పెట్టడానికి చేస్తున్న నిర్ణయమైన చర్చ ఏమి తీసుకున్నారు? డబ్బులేదని కేటాయింపులు చేయలేదు. రర్నగర్న అని పేరు ఉంది కాని దానికోసం చక్కటి నిర్మాణాత్మకమైన ఆలోచన చేస్తున్నా మా అంటే నేయడం లేదు.

అందుకొరకు ఇటువంటి ప్రజాహితమైన కార్యక్రమాలు కాకుండా ప్రజల యొక్క శాశ్వతమైన అభివృద్ధి కొరకు అవసరమైతటువంటి మౌళికమైన, నిర్మాణాత్మకమైన చర్యలు కాకుండా ఈ స్టేటస్ కో వంటి యరారాధమైన పరిస్థితులకు కొనసాగించడం వల్ల ఈనాడు ఈ రాష్ట్రానికి ఎలాంటి చెప్పుకోతగ్గ టర్ను గాని, మార్పు గాని కనబడడం లేదు. అటువంటి పరిస్థితిలో మౌళికమైన మార్పు చాలా అవసరం. గత నాలుగు సంవత్సరాల విషయం చర్చిస్తే ఈస్కాండల్ను సంగతి చెప్పనక్కలేదు. రోజుకి ఒకటి, వారాకి ఒకటి. నెలకు ఒకటి. రాష్ట్ర వ్యాపితముగా అదివరకే బయవడుతున్న ప్రజలకు ఈ ప్రభుత్వాలు, ఈ మంత్రులు, ఈ సీబ్బండి, ఈ నాయకులు, ఈ అధికారులు పీఠంలా రోజు రోజుకు లంచగొండి తనం దుర్మార్గత, ప్రజల సొమ్మును కాపాడే పద్ధతిని పెంచుతూ ఉన్నారు గాని ఈ ప్రజాస్వామ్యాన్ని కాపాడడం లేదు అనేటటువంటిది కనబడుతునే ఉంది. లంచగొండి తనము పెరిగి పోతున్నది. అని, అవినీతి పెరిగిపోతున్నది అని రోకము అంతా చూస్తునే ఉంది. దానిని తగ్గించడానికి, అరికట్టడానికి, దానిని పూర్తిగా స్టాప్ చేయడానికి మంత్రులు పూనుకోవడం లేదు కదా ఆ విధానాన్ని ప్రాత్నహించడానికే తోడ్పడుతున్నాడు. ఇది ప్రజాస్వామ్యానికి తీరని ప్రమాదంగా తయారయింది. దీనిలో మౌళికమైన మార్పు రావాలి అంటే అది నా ఉపన్యాసమువల్లనే రాదు. ఈ రాష్ట్ర ప్రజలే చాల బాధ్యతగా ఆలోచించి ఏనాడైతే గొప్ప డైరక్షముతో, ఖచ్చితమైన మార్పు ఒక ప్రజా తంత్రమైనటువంటి అతివాద శక్తులతో కూడిన ప్రత్యామ్నాయం వాళ్లు తెస్తారో అనాడే ఈ రాష్ట్రానికి మంచి భవిష్యత్తు ఉంటుంది తప్ప మరేమీ లేదు, ఆయినప్పటికీ ఈ ప్రభుత్వానికి ఈనాడు ఇంత పెద్ద మొత్తాన్ని మనం కానక్షన్ చేస్తున్నాము. దానిని సద్వినియోగం చేయడానికి వారికి ఉన్న పరిమితులతో అయినా బాధ్యతగా వ్యవహరించాలని మనవి చేస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బి. మచిర్రెదరావు (సికింద్రాబాద్-కంటోన్మెంట్) : అధ్యక్షా, ఎడిటింగ్ నేర్పరిగ్షన్ ఆఫ్ ఇండియాకి ఇంత మోత్రం శాంక్షన్ చేశారు. గత సంవత్సరం ఆయుర్వేదానికి గారు లా మినిష్టర్ గారు ఉన్నప్పుడు జుడిషియల్ ఎకాడమీ ఏర్పాటు చేస్తున్నా అన్నారు. అది ఇంతవరకు ఏర్పాటు కాలేదు. వెంటనే జుడిషియల్ ఎకాడమీ ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. అన్ని కాలాకాలలో మున్సిపల్ మేజిస్ట్రేటు కోర్టులు పెట్టాలని మంజూరు చేస్తున్నాను. ఆర్.టి.సి బస్సులు చాల రిప్రగా ఉంటున్నాయి. ఇంకా క్రొత్త బస్సులను ప్రవేశ పెట్టాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఆటోగరుకి ఆప్టె పెనెలిటీను ఇన్వెస్టిగేటర్లు పెనెలిటీస్ ఇవ్వాలి. రివిన్యూ డిపార్టుమెంటులో హరిజనులకు, పీకర్ సెక్షన్సుకి హవును పైట్లు పట్టాలు ఇచ్చినా దానికి అర్బన్ ల్యాండు సీలింగునుంచి క్లియరెన్సు దొరకడం లేదు. దానిని సింప్లిఫై చేసి చేయాలని కోరుతున్నాను. తహసీలు ఆఫీసులు వేరే స్థలాలలో ఉంటున్నాయి. చాల ఇబ్బంది అవుతున్నది. అక్కడ నిబ్బందిని ఇంకా పెంచాలి. బెంగుళూరులో కలర్ టి.వి.ట్రాన్స్మిటర్ లేకపోయినా కూడా వారు మద్రాసుకుంచి కలర్ టి.వి.ట్రాన్స్మిటర్ మిద్ చేస్తున్నారు. మన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో అట్లా చేయడం లేదు. దానికి అక్కడ కూడా ప్రయత్నం చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను, వైసాన్సు డిపార్టుమెంటువారు సబ్ ప్రెజిడెంట్ తెరప్రాము అన్నారు. కొన్ని కాలాకాలలో తెరవలేదు. క్రొత్త కాలాకాలలో సబ్ ప్రెజిడెంట్ తెరవాలని మనవి చేస్తున్నాను. డెయిరీ డెవలప్ మెంటులో యూనియన్ ఎలక్షన్సు 12 సంవత్సరాల నుంచి లేవు. చాల ఇబ్బందిగా ఉంది. లేబరు డిపార్టుమెంటు దీనిని పరిశీలించి ఎలక్షన్సు జరిపించాలని కోరుతున్నాను. కాంటోన్ మెంటు ఏరియాలో అన్ని పన్నులు కలెక్టు చేస్తున్నారు కాని అక్కడ సదుపాయాలు ఏమీ చేయడం లేదు. మంచి నీటి వసతి లేదు. కాంటోన్ మెంటు ఏరియా డెవలప్ చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు నుమారు 47 కార్పొరేషనులు ఉన్నాయి. దేంలోనూ కూడా రిజర్వేషనులు సరిగా పాలో కావడం లేదు. వాటిలో తప్పకుండా. రిజర్వేషనులు పాలో అయ్యేట్లు చూడాలి ఈ ఆవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎం. జయరాములు : అధ్యక్షా, అన్ని డిమాండ్సు అయిపోయినవి. ఈ రోజు ఆప్రోప్రియేషన్ బిల్లు అర్థికమంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టారు. అధ్యక్షా, ఈ శాసన సభలో ఎన్ని మార్లు మాట్లాడినా, అన్ని చర్చలు చేసినా, అన్ని డిమాండ్లు పాస్ చేసినా ఎవరి కోరకు? ప్రజల కోరకే కదా. కాని మనం చేసినవి అన్ని కూడా ప్రజలకు సత్ఫలితాలు ఇస్తున్నాయా? లేదు దానికి కారకులు ఎవరు? వారిని మంత్రిగారు ఎందుకు శిక్షించరు? అర్థిక మంత్రిగారు నిరుద్యోగం దరిద్రం పోవడానికి గట్టి కృషి చేస్తున్నాము అన్నారు. ఇప్పుడు రాష్ట్రంలోను, దేశంలోను ఎందరు నిరుద్యోగులు ఉన్నారని అంటున్నారో వారంతా నిరుద్యోగలు కారు. ఎందుకంటే

ఇల్లు వాకిలి లేక కట్టకపటం బెరుగక
ఏ పనియు పాటయులేక పది పైసలు
చేత లేక పస్తులు గడుపుతూ ఉండి
పట్టభద్రుడు అయినవాడు వాడే నిరుద్యోగి

ఆ అసామి అసలు నిరుద్యోగి. ఇంటిలో కావలసినంత డబ్బు ఉండి చేయడానికి ఉద్యోగము లేనివాడు నిరుద్యోగి కాదు. ఎందుచేత నిరుద్యోగుల లెక్క నిక్కచ్చిగా తీయాలి. దరిద్రం పోవాలి అంటారు. అది ఇప్పటి పరిపాలనా విధానం ద్వారా. శాసనాల ద్వారా పోదు. ప్రభుత్వం కూమిని సద్దీనియోగం చేసే వారికే ఇవ్వాటి, కృషికుడు అంటే ఎవరు? కష్టము చేసే వాడు. శ్రమ చేసే వాడు. అందువల్ల సేనాక మాట చెప్పాను.

భూమికి, దున్నే వాడికి మధ్యన దళారీగా వున్న అట్టి దళారీకు వచ్చేదాదలకు తద్దినాలు పెట్టే రోజు క్షురతోనే రానున్నది. అందుచేతనే లేపండోయి, లేపండోయి లేప డోయి శ్రమ జీవులు అని అన్నాను.

అంటే బ్రహ్మదేవుడు ఏమన్నాడంటే - భూమి, నీరు, గాలి యివి ప్రకృతి సొమ్ము దీనిపై ఎవ్వడి గుత్రాదిపత్యము వుండదనీ,

అందుచేత ఇప్పటికైనా, యుగం మారింది, కాలం మారింది, మనుషులయొక్క భావం మారింది. అందుచేత ప్రభుత్వ భూసంస్కరణల యొక్క విధానాన్ని రద్దు చేసి, భూమిని, జాతీయం అయినా చెయ్యండి లేకపోతే భూమిని దున్నే వాడికైనా ఇవ్వండి. ఇది చేయకపోతే దీర్ఘవల్ల ఎన్నో ప్రమాదాలు కలుగుతాయి. దోపిడీలు, హత్యలు, దొంగతనాలు ఎట్లా జరుగుచున్నాయి? "జన్, జర్, జమీన్" అని అన్నారు; ఒక కవి. జస్ అంటే స్త్రీ, జర్ అంటే సొమ్ము, జమీన్ అంటే భూమి అని అర్థము. భూమి మూలంగానైనా, స్త్రీ మూలంగానైనా, సొమ్ము మూలంగానైనా ఈ దొంగతనాలు, దోపిడీలు హత్యలు, జరుగుచున్నాయి. నేలను, దున్నే వానికి వరం చేస్తే, ఈ ప్రభుత్వానికి ఎంత కీర్తి, భద్రత, ఎంత శ్రేయము వుంటుందో నేను వర్ణించలేను. అందుచేత ఒక మాట చెప్పాను. మనము ఇట్లాగే చట్టాలను చేస్తూ పోతూవుంటే, వాటిని తదుపరి అమలు చేయకుండా వుంటే ప్రభుత్వానికి ఎంత చెడ్డ పేరు వస్తుందో అది గ్రహిస్తే బాగుంటుంది. అధునాతన భాషేగాని, సంస్కృతమేగాని, ఏ వ్యవహారమేగాని, అధునాతనంగా వుండాలని అన్నపుడు, చట్టాలను కూడా అధునాతనంగా చెయ్యాలి. పరిపాలన కూడా అధునాతనంగా వుండాలి. పాత కాలం నిజాం కాలంలో వున్న విధానం ప్రకారం మనము పోలే అది బాగుండదు. మన విధానములో మార్పు రాకపోతే సేనాక మాట చెప్పాను.

“వస్తుంది విప్లవం - వస్తుంది విప్లవం -
ఆది నీకు నాకు తెలియకుండా వస్తుంది.
ఆ వచ్చే విప్లవం ఆతి దూరంలో లేదు.

చాలా దగ్గరలో వుంది. కాబట్టి జాగ్రత్తగా వుండి, ప్రతి విషయంలో కూడా ఇప్పటి విధానాన్నా మార్చండి. ఆ విప్లవ దావాగ్నిలో దన మదాంతచే - విర్రవీగె మానవ రాబందులు ఎన్నో పనులు కలిగి ఆదాయం పెరిగి పెరిగి కన్నులు మూసుకపోయెను లోకానికి అరియైన దున్నులు.

“ఆది” అంటే శత్రువు. లోకానికి శత్రువు అయిన దున్నులు శ్రమజీవుల రక్షాలను బలగల్లాగా పీల్చిపీల్చి - శ్రమ జీవుల రక్షాలను బలగల్లాగా పీల్చి పీల్చి - కండకావరంబుతోడ నరబెడి ఆ రయమిరములు - విప్లవ జ్వాలాగ్నిలో దగ్గమై, మసియై, నుసియై కర్వరిలో కలిగి పోదురు అని చెప్పినారు. ఆర్థిక శాఖ మంత్రి గారితో, ప్రభుత్వముతో ఒక మాట చెబుతున్నాను. ఇప్పటి విధానము, ఇప్పటి ఖాష, ఇప్పటి పరిస్థితులను, ఇప్పటి పరిపాలన అంతా మూడా పెట్టుబడిదార్ల యొక్క యోగక్షేమం కొరకు, బీదల సర్వనాశనము కొరకు సాగుచున్నది. శ్రమజీవులే మనకు మూల కారకులు. క్రామికుడే మనకు మూలాధారము. క్రామికుని రాజ్యము వస్తుందని, శ్రమ జీవికి నత్పలితాలు అందుతాయని మేము పోరాడే కాలములో ఆలోచన చేశాము. ఈ రోజు అన్యాయానికే బలం వుంది, దుర్మార్గానికే బలం వుంది. అవిసీతికే బలం వుంది. నీతిని అన్యాయంగా చేస్తారు.

“అన్యాయం, అన్యాయం, అన్యాయం అని అరుస్తారు. ఎక్కడయినా ఒక ప్రముఖుడు అన్యాయము చేస్తూ వుంటే అన్యాయమని అంటాము. కాని అన్యాయం చేసేవాడే ఏమంటూ వున్నాడంటే “అన్యాయం, అన్యాయం, అన్యాయం” అంటాడు. తాను వంద మందిని హత్య చేస్తే నాయకుడని ఈరోజు అంటారు. వంద దోపిడిలు చేస్తే నాయకుడవుతాడు.

(శ్రీ కె గోవిందరావు గారు అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు) .. రాష్ట్ర ప్రభుత్వము చేత చట్టాలను మార్చి, కొత్తగా అదర్శవంతంగా మన రాష్ట్రాన్ని చేయండి. మన రాష్ట్రములో శ్రమజీవుల యొక్క విలువను పెంచండి. దాన్ని పెంచకపోతే, దుర్మార్గుల, దగాకొరుల యొక్క రాజ్యమే సాగుతుంది. పేదలకు నత్పలితాలు చూపుతారని ఆకిస్తూ నెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎస్.ఆర్.టి.వి.ఎన్. రాజు (సాలూరు) : ఆద్యక్షా, పరిధి సమస్యలపైన మా పార్టీ నాయకులై తేనేమి, ప్రభుత్వం వక్ష నాయకులై తేనేమి. వారి ఆవేదనను వెలిబుచ్చారు. మా సాలూరు నియోజక వర్గము అది వెనుకబడిన గిరిజన ప్రాంతం. మా ఆవేదనను చెప్పకోడానికి తమరు ఇప్పుడే ఆవకాశమిచ్చారు. నీటి వనరుల లేక, అనేక కష్టనష్టాలకు గురవుతున్న మా నియోజక వర్గముపై, ప్రభుత్వము ఏ పాదమైన దృష్టితో ప్రవర్తిస్తున్నదో మాకు అర్థము కావడం లేదు. ఎందుకంటే సాలూరు నియోజక వర్గానికి సి.పి.ఐ. ఆభ్యర్థిగా నేను ఎన్నికైన దగ్గర నుండి, ఎన్నో సమస్యలను పరిష్కరించవలసి వుండగా, వాటిని గురించి ఎన్నిసార్లు విజ్ఞప్తి చేసినా, ప్రభుత్వము నిర్లక్ష్యంగా ప్రవర్తిస్తున్నది. కారణమేమిటంటే. ప్రతి వక్ష సభ్యులము ఆవదంచేత, ప్రభుత్వ సభ్యులకు ఆచట ప్రాధాన్యత పోతుండనే భావం ఒకటి వుంది.

పూర్వం, వెంగళరావుగారి ట్రైలో తలపెట్టిన మా పేదవతి పెద్దగడ్డ రెజర్వాయర్ ప్రాజెక్టు గురించి ఇప్పటివరకు, ప్రస్తుత ప్రభుత్వము అంతమయ్యే పర్యంతం నలుగురు ముఖ్యమంత్రులు మారినప్పటికీ మద్యతరహా నీటిపారుదల మాత్యులు ముగ్గురు మారినప్పటికీ, ఈ ప్రాజెక్టుపై ప్రభుత్వము క్షేణమైనంత ఆవకాశం కూడా కల్పించకుండా వెనుకంజ వేస్తున్నదంటే, ఆది రాజకీయ కుట్రగా నేను భావిస్తున్నాను. పరిపాలనలకు, సమానమైన దృష్టితో గిరిజన ప్రాంతాలకు మేలు చేకూర్చే ఉద్దేశ్యమే వుంటే, తక్షణమే మా ప్రాంతానికి నీటి సౌకర్యం కలిగిస్తూ నా నియోజక వర్గం అభివృద్ధికి చేయూత నిచ్చి, ప్రయోజనం కలుగజేయాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను ఇప్పుడు దేశము షోభ భూయిష్టమైనదని అనేక మంది సభ్యులు తమ తాలూకు ఆవేదనను విశదీకరించారు. దేశము షోభము ఆవడానికి కారణమేమిటంటే

స్వస్తి ప్రజాభ్యా : పరిపాలనా యంతాం
న్యాయేన మార్గేన మహీన్ మహీశా:
గో బ్రాహ్మణేభ్య, శుభమస్తు నిత్యం లోకా
సమస్తా: సుఖికోభవంతు.

అనేటటువంటి సాంప్రదాయకాన్ని చూస్తే
న్యాయేన మార్గేన మహీన్ మహీశా:
న్యాయపనేటటువంటి మార్గములో మహిళ్ళరులు పరిపాలన చేసినపుడు దేశము షోభరహితంగా వుంటుంది. ఇప్పుడు పరిపాలకులు ఎట్లా వున్నారంటే

గో బ్రాహ్మణేభ్య శుభమస్తు నిత్యం
నా యింటి వాడు, నా పొరుగింటి వాడు, నా పొరుగింటి ఆవు, అని అన్నపుడు, దేశమంతా క్షేమంగా వుండాలని, సుఖంగా వుండాలని కోరనటువంటి ప్రజా పరిపాలకులు దేశాన్ని పరిపాలించడంచేత, ఈ షోభము సంభవించడానికిగల కారణమని

నేను మనవి చేస్తూ, మా నియోజక వర్గ అభివృద్ధి గురించి, ప్రభుత్వము సరియైన దృష్టితో ప్రవర్తించవలసిందని కోరుతూ, ఈ అవకాశాన్ని కలుగజేసినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

00 P.M.

శ్రీ జి. రామచంద్రరాజు : అధ్యక్షా, యీ ఆప్రోప్రియేషన్ బిల్లులో బడ్జటులోని ఆస్తు వడ్డులు కూడ సభ కంఠీకరించిన తరువాత దీనిమీద ప్రతి వజాలు, ప్రభుత్వ వక్షమువారు కూడా కొంత మంది విమర్శించారు, ప్రసంగించారు, కొంత మంది కొన్ని సూచనలు చేసారు. బడ్జటు కేటాయింపులో కొన్ని లోపాలు జరిగినా మొత్తంమీద బడ్జటు బాగానే ఉంది. ఇప్పుడు విమర్శ ఎక్కడ వస్తున్నదంటే యీ పెద్ద ప్రోజెక్టులు కంప్లీట్ చేయకపోవడంలోనే లోపం కనపడుతున్నది. అది సవరించుకొకుండా యీ దేశంలో మన రాష్ట్రం గౌరవ ప్రదంగా విమర్శకు గురిచాకుండా ఉండలేదు. ఇప్పుడు మనం 4 బడ్జటులు పాస్ చేసుకొని 11 వ బడ్జటులో ఉన్నాము. క్రితము 4 బడ్జటులలో కూడా నిర్మాణాత్మకమైన సూచనలు చేయడం జరిగింది. ఆ విమర్శం ప్రకారం బడ్జటులో మౌళికమైన మార్పురాకుండా మనము ఈదేశంలో ఏదో సాధించాలనుకోవడం పొరపాటు అవుతుంది. ఇప్పుడు యీ ఇందిరా కాంగ్రెసు పార్టీతో మితవాదులు, అభివృద్ధి నిరోధక శక్తులను ప్రోత్సహించకుండా ఉండే ప్రయత్నం చేస్తూ శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ ఆశయాలకు అనుగుణంగా అర్థిక విప్లవం దేశంలో తీసుకురావాలి. దీనికి అనుగుణంగా చేసిన బ్యాంకుల సేషన్-రెజిషన్ ఇందిరాగాంధీ చేసిన విప్లవాత్మకమైన చర్య. అందువల్లనే ఇందిరాగాంధీ తిరిగి ఖారత దేశంలో ఆదికారాన్ని చేపట్ట కలిగి, ఆమెకు అఖండమైన కీర్తి వచ్చింది. కాని అవిడ పరిపాలనలోకి వచ్చిన తరువాత బీదవారికి వెనుకబడిన వారికి అనేక రూపాలలో డబ్బును కేటాయించినా కాని అవి ఆవరణలో బీదవారికి అందడంలేదు. దీనికి కారణం లంచగొండి తనం దేశంలో ఉండడమే కారణం. ఇప్పుడు సివిల్ సప్లయిస్ నిషయం తీసుకుంటే రైతులనుంచి కొన్న ధాన్యంమీద మధ్య దళారీలు ఉండి ఎక్కువ డబ్బు కాజేస్తున్నారు. కాని యీ ధాన్యం ఆమ్మేవాడికి, కొనేవాడికి మధ్య దళారీలు ఉండకుండా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలి. కాని దురదృష్టవశాత్తు కార్పొరేషన్స్ ఎక్కువ చేయడంవల్ల కూడా ఒక రూపాయికి అమ్మవలసిన బియ్యం ఇంకా ఎక్కువ అయింది. అందువల్ల నేను నైనాన్ను మిస్వర్ణగారికి చెప్పేది ఏమంటే ఈ పంపిణీ విధానంలో మార్పుచేయకపోతే డబ్బు కేటాయించి ఏమీ లాభంలేదు. భండారే గవర్నరుగా ఉండి ఈ రాష్ట్రంలో పట్టాలు ఇచ్చారు గాని రైతులకు ఆ భూమి ఎక్కడ ఉందో తెలియని పరిస్థితి ఉంది. అందువల్ల యీ ప్రభుత్వ విధానంలో మార్పు వస్తే గాని బీదవారికి మేలు జరుగదు. ఇప్పుడు బ్రిటిష్వారు రైల్వే ఇంజన్లు ఇచ్చి వెళ్లారు. ఇప్పుడు ఆ ఇంజన్లును కొత్తవి వేసి పెట్టెలు పాతవి పెట్టినా ఏమీ లాభంలేదు. ఈ ప్రభుత్వ చానల్స్ను గట్టి పరచాలి. ఇప్పుడు ప్రభుత్వం ఒక పోలీసిని చేసినా దానిని

ఆమలు పరిచేది జిల్లాలోని ఐ.ఏ.ఎస్, ఆఫీసర్లు. అందువల్ల ఈ ఐ.ఏ.ఎస్. ఆఫీసర్లలో మవుళికంగా మార్పు రాకపోతే యిక్కడ ఎన్ని బడ్జటు వేసుకున్నప్పటికీ ఉపయోగంలేదు. ఇప్పుడు ఇందిరాగాంధీ ప్రవేశ పెట్టిన 20 సూక్రాల ప్రధానకలో లాభం ఉన్నా అవి ఆమలు జరగడంలో లోపం ఉంది. ప్రస్తుతం ఒక పబ్లిక్ కొంత డబ్బు కేటాయిస్తే ఆ డబ్బును కంట్రాక్టర్లకు అనుకూలంగా డాస్ టెక్నిక్ లో, టెక్నిక్ లో రూపంలో ఆ డబ్బు ఖర్చు మార్పు చెందుతున్నది. టెంకర్లలో తప్పలు పెట్టారని చెప్పితగవులు రావడానికి కూడా కారణం అవుతున్నది. కాబట్టి ఇక్కడ ప్రస్తుతం కోట్ల గైడ్ లైన్స్ ఏర్పాటు చేస్తున్నప్పుడు అందులో మే 2. మే నాటి 2. అనేవి పెట్టకుండా నిక్కచ్చిగా స్పష్టమైన బాషలో చెప్పితే యీ లోపం జరుగదు. లేకపోతే తమాళీలదారులు, రెవెన్యూ ఇన్ స్పెక్టర్లు ఇక్కడ పాస్ చేసిన డిల్వీ యొక్క వాష చే మాల్చేస్తున్నారు. ఇప్పుడు మనం పాస్ చేసిన ఈ బడ్జట్ మంచి రూపంలోనే ఉంది. దాని విషయంలో ప్రతిపక్షంవారు కూడా లోపం చూపడంలేదు. కాని వారు చెప్పేది ఏమిటంటే యీ బడ్జటు ఆమలులోనే మార్పురావాలి. అది ఎప్పుడు పోతుంటుంటే యీ సివిల్ వర్క్స్ విషయంలో రైతులకూ, గవర్నమెంటుకూ మధ్య దళారీలు ఉండకూడదు. అట్లాగే రెవెన్యూ, పీ డబ్ల్యూ.డి. డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించిన వర్క్స్ విషయంలో కూడా మధ్యవర్తులు ఉండకూడదు. ఇప్పుడు కాలవలకు మధ్య గేట్లు, లాకులు ఉండడంవల్ల ఏమి లాభం? ఏదైనా ఒక కొత్త ప్లానును తయారు చేసి మా చళ్ళిమ గోదావరి జిల్లాలో ఆమలు వేయడానికి మాకు ఛాన్సు యిస్తే ఈ మార్పు ప్రాక్టికల్ గా ఏమిటో చేసి మాపిస్తామని చెబుకూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

డాక్టర్ ఎస్. చంద్రమౌళి (చీరాల): అవ్వజా, ఇప్పుడు మనము ఆప్రాప్రియేషన్ బిల్లు పాస్ చేసి కన్సాలిడేటెడ్ వండుకు డబ్బు విడుదల చేస్తున్నాము. మనము యీ డబ్బు ఏ లక్ష్యం కోసం విడుదల చేస్తున్నామో ఆమలులో ఆ లక్ష్యం సక్రమంగా నెరవేరడం లేదు. ఈ డబ్బు బలహీనవర్గాలకు ఉపయోగపడకుండా పెద్దవారుగా ఉండేవారి అభివృద్ధికే ఉపయోగపడుతోంది. ఇప్పుడు దేశంలో అవినీతి ఎక్కువగా ఉంది. ఇప్పుడు మనం యిస్తున్న యీ డబ్బు సక్రమంగా పేదలకు అందకుండా అందులో కమిషన్లు రూపంలో కొంత డబ్బు పోతున్నది. ఇప్పుడు యీ వెసుకబడిన, బలహీనవర్గాల సాంఘిక పరిస్థితులు మెరుగుపడడానికి యీ డబ్బు ఏమీ ఉపయోగపడడంలేదు. ఇప్పుడు పోలీసు శాఖకు సంబంధించి అది బీద ప్రజాసేవానికి రక్షణ యివ్వవలసింది పోయి అది శాంతిభద్రతలు నెలకొల్పడం మాని ఆ శాఖ అవినీతిగా ప్రవర్తించడంవల్ల ప్రభుత్వ లక్ష్యం నెరవేరడం లేదు. అది న్యాయంగానూ, ధర్మంగానూ వ్యవహరించి ప్రజలకు రక్షణ కల్పించాలి. ముఖ్యంగా యీ సమాజంలో ఎవరి ప్రసక్తికే డా. ఎవరిమీద ఆధారపడకుండా వృత్తి టాము అనేవారికి రక్షణ కల్పించడానికి యీ పోలీసు శాఖ ముందుకు వస్తున్నదా

అంటే అది జరగడం లేదు. ప్రభుత్వం యీ చేసేత పారిశ్రామికానికి సహాయం ఏమైనా అందిస్తున్నదా అంటే అదేమీ లేదు. ఇప్పుడు చేసేత సహకార సంఘాలు సరైన వద్దతిలో నడవడం లేదు. అవి సక్రమవద్దతిలో నడవడానికి గాను కావలసిన నిధులు ప్రభుత్వం యివ్వలేకపోతున్నది. అంతేకాకుండా చేసేత సహకారసంఘాలు ఉత్పత్తిచేసే సరకుకు మార్కెటింగు సెసిలిటీలు ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేస్తున్నదా అంటే అది కూడా ఏమీ వేయడం లేదు. చేసేత వస్త్రాల్ని నాణ్యతబట్టి విదేశాలలో ఎగుమతి చేయడానికి ఎక్కువ అవకాశాలు కల్పించాలి. దానివల్ల చేసేత పారిశ్రామికాల ఆర్థికపరిస్థితి మెరుగుపడే అవకాశం కలుగుతుంది. అదేమీ ప్రభుత్వం చేయడం లేదు. తరువాత ఈ భూసంస్కరణలు అమలుపరచి పేదలకు గృహవసతి కూడా ప్రభుత్వం కల్పించలేక పోతున్నది. తరువాత గ్రామాలలో వైద్యనడుపాటుం పరిస్థితి కూడా ఏమీ బాగులేదు. డబ్బు లేనివారికి ఈ వైద్య సౌకర్యం లభించడం లేదు. గ్రామాలలో ఈ వైద్య సౌకర్యం కల్పించలేకపోవడంవల్ల మరణాలు ఎక్కువగా ఉంటున్నాయి. ఇది విపరీతమైన పరిస్థితి.

ఇలాంటి పరిస్థితులలో ఎక్కువ మొత్తం వినియోగించి వారి పరిస్థితులు మెరుగుపరచడానికి ప్రయత్నించాలి. ఇదివరకు టి. బి. కి సెంట్రల్ ఎయిడ్ 50 పర్సెంట్ వుంది. ఇప్పుడు సెంట్ పర్సెంట్ వుంది. అది మనం వుపయోగించు కోవాలి. మన హాస్పిటల్స్ లో బాలా సోపిస్టికేటెడ్ ఎక్స్ ప్లెమ్స్ లో వుంది. శిక్షణ పొందిన డాక్టర్లు వున్నారు. స్టాఫ్ లేకపోవడంవలన వారి పరిస్థితి మెరుగుపడడం లేదు. ఆ పరికరాలను వుపయోగించుకొనడానికి అవసరమైన ఏర్పాట్లు చెయ్యాలి. మెడికల్ కేర్ గ్రామీణ ప్రాంతాలలో లేదు. అందుకు తగు చర్యలు తీసుకోవాలి.

ఇంక, జూడిషియరీ. అనేక కేసులు కోర్టులో వెండింగుగా వున్నాయి. ఎక్కువ కేసులు గ్రామ స్థాయిలో పరిష్కరించడానికి తగు యంత్రాంగాన్ని సమ కూర్చుకోవడం అవసరం. అందుకు తగు వనరులు సమకూర్చుకోవాలి. అలాగే మైన్స్ బెరైల్స్ మనం స్వాధీనం చేసుకోవచ్చు మనం పెట్రో ఇన్ఫ్రాలో దుర్బిని యోగం, దుబారా లేకుండా చూడాలి. మంత్రులు అవసరం లేని ప్రతి పనికి డిల్లీ వెళ్ళడం చూస్తున్నాం. అలాగే, ఎక్స్ ప్లెజు, నేల్సుట్రాక్యులలో మనకు రావలసినది రాబట్టుకోలేక పోతున్నారు. మన వనరులు, మన ఆదాయాన్ని సక్రమంగా వినియోగించుకుంటూ, శాంతిభద్రతలు కాపాడుకుంటూ పరిపాలిస్తే మనం అనుకునే రాజ్యాన్ని స్థాపించవచ్చు. అందుకు తప్పక మా సహకారం ఉంటుంది. కాని, దీనికి విరుద్ధంగా ఎవ్వరివరకూ అమ్మతే మీరు చేస్తారో అప్పటివరకూ మీ చర్యలను మేము వ్యతిరేకించక తప్పదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. వి. సుబ్బారెడ్డి (నెల్లూరు) : అధ్యక్షా, ఎప్రాప్రియేషన్ బిల్లుపై కొన్ని సూచనలు చేస్తాను. లంచగొండితనం గురించి మంత్రులు మాట్లాడారు, ప్రజా ప్రతి

నిదులుగా పున్న వ్యక్తులు అవసీతి కార్యక్రమాలు జరిపితే, వారు ఏదాకైనా సరే ప్రజల తీరుకు నిలబడవలసి వుంటుంది. కాని, ఉద్యోగులలో నేడు పెరిగిపోతున్న లాభగొండితనాన్ని ఎట్లా కంట్రోల్ చెయ్యాలి? ప్రతిపక్ష నాయకులవరకూ యీ విషయమై సూచించలేదు. చిన్న ఉద్యోగి నుంచి ఐ. ఎ. ఎస్. అధికారి వరకు యీనాడు లాభగొండితనం వుంది. శాసనశబ్దంకు ప్రాసే రిప్రజెంటేషన్లు ఉన్నా కూడా వుండదు. ఇంక సామాన్య ప్రజలు చెప్పుకునేదానికి ఏమీ వుంటుంది.

ఇంక, విద్య విషయంలో - ప్రాథమిక విద్యకు చాలా తక్కువ కేటాయింబారు. యూనివర్సిటీలో భవనాల నిర్మాణం, ఎయిర్ కండిషన్లు గదుల నిర్మాణం ఆటుంచి, ప్రాథమిక పాఠశాలల భవనాలు నిర్మించాలనే ఆలోచన ప్రభుత్వం ఎందుకు చెయ్యడం లేదు? ప్రాథమిక పాఠశాలలో 70 మంది విద్యార్థులకు ఒక ఉపాధ్యాయుడు ఎట్లా చదువు చెప్పగలడు? దీనికి ఎక్కువ గదులు కేటాయించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

డి. ఆర్. డి. ఎ. విషయంలో - బలహీనవర్గాలకు సంబంధించి యిస్తున్న లోన్న ఇతరత్రా వాటి విషయంలో ఎజమైన దిరిగ్రులకు ప్రాతినిధ్యం లేదు. ఇంక దరిగ్రులను దరిగ్రలేని నుంచి ఎప్పటికీ, ఎట్లా పైకి తీసుకురావడం? ఆలోచించాలి, ఇంక, పోర్టులో - కృష్ణవట్నం, ఓడరేవుల గురించి చాలా కోణాలుగా అట్లానే వుంది. గతంలో యు. కె. ఇతర దేశాలకు చేవల ఎక్స్‌పోర్టుకు సంబంధించి, మత్స్యకారులకు పువయోగకరంగా వుండే ప్రాజెక్టు గురించి ఆలోచించడం జరిగింది. 17.77 లక్షల కార్యక్రమమిది. రాష్ట్రప్రభుత్వం దానికి చెయ్యవలసిన సహాయం ఇంతవరకు చెయ్యలేదు. వలైప్రాంత ప్రజలకు పనికివచ్చే ఆ స్కీము గురించి ఆలోచించడం లేదు. ఆర్థిక మంత్రిగారు ఆ విషయమై శ్రద్ధతీసుకోవాలి, కోరుతున్నాను.

గత కొన్ని సంవత్సరాలుగా వరుసగా నెల్లూరు జిల్లాలో కరువు పరిస్థితి ఏర్పడినా దానిని ఎదుర్కోవడానికి సరైన ప్రణాళిక లేదు. ఇందుకూరుపెటె తాలూకాలో నారుమట్ల వేసుకున్నా, కాపాడుకోలేని పరిస్థితిలో వున్నారు. ఆ రైతులను కాపాడాలి. దానికి, కె. సి. కెచాల్ సీక్ల - మైలవరం ప్రాజెక్టు నుంచి - తీసుకు రావాలని కోరుతున్నాను. రాయలసీమ రైతులు చాలా వివేకవంతులైన పరిస్థితులలో వున్నారు. వారిని కాపాడాలి. అలాగే, ఎంక్విరీసెటి విషయం ఆలోచించినప్పుడు తుంగభద్ర నుంచి సీక్లు తీసుకువచ్చి పెన్న నదిలో వదిలిపెట్టవలసి వుంది. అలాగే, నెల్లూరు జిల్లాకు ప్రాణప్రదం సోమశిల. దీనికి ఎక్కువ నిధులు కేటాయించకపోతే లాభం లేదు. ఈ సంవత్సరం కేటాయించినది ఏమాత్రం చాలదు. ఎక్కువనిధులు కేటాయించాలని కోరుతున్నాను. మద్రాసుకు మంచిసీరు యివ్వడం విషయం ఆలోచిస్తున్నారు. నెల్లూరు జిల్లా నాన్ డెల్టా ప్రాంతంలో కూడా సమస్య వుంది.

సోమశిల ప్రాజెక్టు నిర్మాణం చేసిన తరువాత, కృష్ణ నీటిని ఏవిధంగానైనా పెన్నలో కలిపి, సోమశిల ప్రాజెక్టుకు యిచ్చే విధంగా ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

ఇంక, ఆర్.టి.సి.లో కొన్ని కోట్ల రూపాయల నిష్పం వస్తున్నది. ఈనష్టాన్ని ఎట్లా భరి చెయ్యాలో ప్రతిపక్ష నాయకులు కూడా సూచించకపోవడం విచారకరం. దీని గురించి తీవ్రంగా ఆలోచించాలి. ఈ ఆవకాశం నా కిచ్చినందుకు తమకు ధన్య వాదాలు తెలుపుకుంటూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి : అధ్యక్షా, 2వ కోట్ల పైచిలుకు మొత్తం కోస ప్రధాని రావుగారి చెతిలో మనం పెట్టబోతున్నాం. నీమెంటు కుంభకోణం, ఆర్.టి.సి కుంభకోణం, యిటువంటి అనేక కుంభకోణాల తరువాత మనమీ మొత్తం వారి చేతిలో పెడుతున్నాం. ఇది సరిగా వినియోగమవుతుందా? అనే అనుమానం ప్రతి పక్ష సభ్యులకు, పాలకపక్ష సభ్యులకు రావడం సహజం. వచ్చేవి ఎన్నికలు, ఎన్ని కలలో డబ్బు కావాలి. తమకు ఇష్టంవచ్చిన ఆఫీసర్లను వేసుకుని, డబ్బు కలెక్టు చేసుకునే ఆలోచనతో ఇరవై నాలుగు గంటలూ ఆలోచించే యీ ప్రభుత్వం గురించి ప్రతిపక్ష, పాలకపక్ష సభ్యులకు అనుమానం రావడం సహజం, వరంగల్లు జిల్లాలో 11 రోజుల క్రిందట వచ్చిన ఒక యస్ సి వద్దని, మేము ట్రాన్స్ పర్ చెయ్యకూడ దని, మంచి వాడైతే, వద్దని అక్కడ వున్న కాంగ్రెస్ ఎం.ఎల్.ఎలు సంతకాలు పెడితే ముఖ్యమంత్రిగారు ఏమి చేశారు? స్థానిక మంత్రులు, సభ్యులు తమకు అను కూలంగా వుండే అధికారులను వేసుకోవడం, తమకు అనుకూలంగా లేనివారిని ట్రాన్స్ పర్ చేస్తూండడం వరిపాటి అయిపోయింది.

దెవలప్ మెంటు కార్యక్రమాల పేరుతో ఈ డబ్బు ఎట్లా ఖర్చు అవుతున్నదో ఆలోచించండి. వరంగల్లు జిల్లాలో బయ్యక్కపేట ఏరియాలో డ్రైబిల్లుకు సంబం దించి 2వ లక్షలు ఖర్చు చేస్తే 1వ లక్షలు కుంభకోణం. సత్యనారాయణపురంలో డ్రైబిల్స్ పేరు మీద జరిగే దానిపై ప్రశ్న వేస్తే అది ఇంతవరకు రాలేదు. నూవ రించెండింగ్ ఇంజనీరును ఎందుకు ట్రాన్స్ పర్ చేశారు? ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరుకు వ్యతిరేకంగా రిపోర్టు ఇచ్చినందుకు చేశారు. కాంగ్రెసులోని వారందరు నక్క జిత్తుల వారు. పళ్లెంలో పాయసం పోసి కొంగను త్రాగమంటే త్రాగుకుందా? ఇంకెక్కడ ఆఫీసరును వేశారు. ఏ ఆఫీసరు మీద ఇంక్వయరీ వేశారో ఆ ఆఫీసరును ట్రాన్స్ పర్ చేశారు. ఆ ఆఫీసరు ట్రాన్స్ పర్ కాబడిన క్రొత్త పోస్టులో జాయను అయిన తరు వాతనే ఇంక్వయరీ ప్రారంభం కావాలని ఆర్డరులోనే పెట్టారు. ఆ ఆఫీసరు నెలపు పెట్ట ఇంటివద్ద కూర్చున్నాడు ఇంకెక్కడ ప్రారంభం కాదు మంత్రులకు ఆలోచన లేదు. ఎంత సేపు వాణ్ణి దింపడం, వీణ్ణి పెట్టడం, ఎక్కడ కమిషన్లు ఉంటాయో చూసుకోడం. ఒక మంత్రి మీటింగు పెట్టారు. మూడు గంటల సేపు. ఆయన

ముందు ఎన్నో పెట్టారు. నాకు టైం లేదు, సెక్రటరీతో ఆలోచించి చెబుతాను అన్నాడు. సెక్రటరీ చెబితే చేస్తాడట. లేకపోతే లేదు. సెక్రటరీలే ఆంథా డామినేట్ చేస్తున్నారు. పంచాయతీ రాజ్ మంత్రి నోటిఫికేషను ఆయి ఎన్నిక ఆయిన తరువాత స్టే ఇస్తాడు. చట్టంలో లేని అధికారాన్ని మరొక మంత్రి చెప్పాడని చెప్తే ఎట్లా : ఎందుకు చేసావంటే నాకు తోచలేదు, ఏదో పెడితే సుతకం పెట్టాడు. పేరా మంత్రులు : మీరు ప్రజా సేవ జేయడానికి కాదు ఉన్నది. తాము సంపాదించిన ఆస్తులు రక్షించుకోవడానికి, తాము చేసిన కుంభకోణాలు దాట వెట్టడానికి. ఈ మంత్రి మండలి ఇందిరాగాంధీ మంత్రి మండలి కాదు, సిమెంటు మంత్రి మండలి.

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి : సుందరయ్య గారే చెప్పారు బాగారెడ్డి గారిది ఏమీ లేదని.

శ్రీ సిహెచ్. జంగారెడ్డి : వారు చెప్పింది జేరు. మీరు తీసుకున్నది జేరు. ఒక చైపు నుంచి చూస్తే మంచి కనిపిస్తుంది, మరొక చైపు నుంచి చూస్తే చెడ్డ కనిపిస్తుంది. సుందరయ్య గారు డిసెంబరు వ్యవహారం గురించి చెప్పారు. చూడవక్కార్లరు గురించి కాదు

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి : ఫైలు లేదన్నారు కదా.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్య నాయుడు : ఫైలు మాయం చేస్తే ఎక్కడ నుంచి వస్తుంది ?

శ్రీ కె. గోవిందరావు (ఆనకాపల్లి) : సిపిఎం నిర్దేశం ద్వారా జూడిషియల్ ప్రోజెక్ట్ జేయాలని బాగారెడ్డిగారు రాజీనామా ఇవ్వాలని చెప్పిన మాట వాస్తవం కాదా ?

శ్రీ పి. జంగారెడ్డి : సూపరంఠెండింగు ఇంజనీరు గారిని ట్రాన్స్ఫర్ చేశారు. ఇరిగేషను వండు ఎలక్షవ్ వండుగా వస్తుంది ఇక. మంచి నీళ్లకు ఇచ్చిన ఫైసలకు గోవర్ధనరెడ్డి ఎన్నికలకు వస్తాయని చెప్పాను. మీకు వలకుబడి ఉంది. నేను కాదనడం లేదు. వంద మందిని హత్యచేసిన వానికి వోట్లు బాగా పడతాయి. మాన్ సింగుకు ఎక్కువ వోట్లు పడతాయి. గెలవడం కాదు సమస్య. ప్రజలు ఏమీ ఆసు కుంటున్నారో చూడండి. మీ వద్ద సారాయి ఉంది, దబ్బులున్నాయి, కుంభకోణాలున్నాయి. వోట్లపై ముద్ర వేయించుకుని గెలుస్తారు. మీ అమ్మగారు లేకపోతే తీర్పు ఎప్పుడో వచ్చేది.

శ్రీ ఎల్. ఆంజనేయులు : అమ్మ లేనిదే ఎట్లా వచ్చావు ?

శ్రీ పి. జంగారెడ్డి : నన్ను ప్రవోక్ చేస్తున్నారు. మంత్రిగారు వేసిన ఎండా ర్స్ మెంటుతో ఉన్న కౌగితం ఎట్లా పోయింది ? తల్లి బిడ్డ ముందు వ్యతిరేకం చేస్తే

బిచ్చ ఏమి చేస్తుంది? కాగితాలు తీసినది ఎవరు - నాగేశ్వరరావు? సెక్రటరీయూ? మంత్రి గారా? మంత్రిగారు ఎండార్స్ మెండ్ చేసిన కాగితమే పోతే ఎంత కష్టం? ఇటీవల నేను మదన్ ప్రాహాస్ గారు ఎండార్స్ చేసిన కాగితం డైరెక్టరు గారికి ఇచ్చాను. నేను రశీదు పుచ్చుకున్నాను. దానా పోయింది. కనబడదు. సెక్రటరీలు, జాయంట్ సెక్రటరీలు అదే వని చెప్తున్నారు. గుమస్తాలు అదే వని చేస్తున్నారు. మీకు దారి వేర్చు వారిని తరువాత సస్పెండ్ చేయడం మీరు అలవాటు.

10 P.M. It is clear, Your Congress is not Indira Congress. It is cement congress. It is Kumbakonam.

Sri Ch. Parasuram Naidu (Parvathipuram): Sir, after all the declarations of my valuable colleagues of Opposition, we have at last reached the stage of Appropriation. The problem now is how much it is going to be misappropriated, as our experience has shown. It is a matter of common concern. It is a matter of co-operation between us all. Now it is the issue of the House whether it is 15% misappropriation that is going on or whether it is 16 to 17 per cent. That is really a matter of administration. That is how we are out of the picture. The Ministry is there. The I. A. S. Officers are there. They are efficient and learned and men of integrity. Then why this administrative machinery is not able to see that all the hundreds of crores of rupees are not being wasted on corruption or useless waste. This a known picture. I don't think any officer can deny. I don't think any Minister can deny. So I have one proposition. Let there be Advisory Committee constituted and associated with every ministry. That Committee may also be a Vigilance Committee. Let this Committee meet every 15 days and review. Let it consist of 23 legislators along with officers.

With regard to production also I have a suggestion. Food production and cost production are of utmost importance. I don't know why the prices are so heavy. That is why people are very much dissatisfied. Now we are going to approach them. Therefore why not we subsidise these two. We are allowing crores of rupees to go waste. Some of them can be subsidised. My third suggestion is this. There is judicial administration. It should be above all suspicion. Unfortunately a stage has come when we have to suspect the judicial integrity itself. For that purpose, the officers are to be transferred from every station, - let him be the highest officer. Even the judicial judges also should be transferred. Unless they are transferred no justice could be done. If the Reddy judge is there I give my brief to the Reddy Advocate. If Kamma judge is there I give my brief to Kamma advocate. This is happening Before our eyes. So, why not we take cognisance of it.

Sri P Janardhan Reddy: I go to Vinoba Bhave and complete.

Time was when India was a free country of free villages. In the Moghul days the country became enslaved and the villages were free. During the British rule both the villages and the country were enslaved. Today India is a free country but the villages are in bondage.

అదృశ్యం, నేను స్కాండల్స్‌లోకి వెళ్ళడానికి ముందు దేశాన్ని పరిశీలించి చూడాలి. యా స్పెక్ట్రాలోకి మళ్ళిస్తాను. దయచేసి వారు దీనిని అర్థం చేసుకోవాలి. Press is on silent procession గ్రామాలలోని పలు కరకర మృత్యుల వాచక కుండా చూసుకోవాలి. సూచిక 80 శాతం దీని ముందుగానే మరణించిపోతాయి. 40% die before they attain 60 years in villages. గ్రామ సేవలకు మన దేశాభివృద్ధికి కావలసిన ఆదాయాన్ని ఇస్తున్నా మెళ్ళము 400 కోటి ఆదాయము గ్రామాలకుంది వస్తున్నది. రాధాకృష్ణ 230 కోట్లకకు వస్తున్నాయి గ్రామాలనుంచి వచ్చే ఆదాయం గామ పంచాయతీలలో ఉన్న వేయిలది భూసంస్కారం పట్టా అమలు చేస్తున్నాం. అభ్యాసకాంత ధా చట్టానికి సంబంధించి సుప్రీమ్ కోర్టు తీర్పు ఇచ్చింది ఏమీ ఆలోచిస్తున్నాం. ఏక పెంపెంటు ఒక్క అడ్మినిస్ట్రేషన్ పుంటున్నా వాటి చెప్పారు దీని పెట్టా మినిమైజ్ చేసుకోవాలి అగ్రికల్చరల్ కమిటీటీస్ ధరలు తగ్గినట్లు చెప్పారు. దీని 87 పెంపెంటు చరకు పెంచారు రైతులకు ఏమీ చేశారు. సిజామ్ ఒక వెల్లెరి వందల కోట్లు పుండెది.

The jewellery belongs to Moghuls and transferred to the Nizam of Hyderabad

దీనిని వేలము పెం అమ్మివేయాలని ఇంటర్నేషనల్ జావెలర్స్ సింగి నపుడు

Finally Nawab Nadir Ali Mirza, husband of Princess Fatima Fouzia requested the then Prime Minister, Mr Morarji Desai to treat this jewellery as a national wealth and keep this jewellery in the National Museum. When Sri Charan Singh was the Prime Minister, Indira Gandhi was the Opposition Leader who opined that all the ancient jewellery should be kept in the national Museum and should be declared as a national wealth

చరణసింగ్ గారు ప్రధానమంత్రిగా వున్నప్పుడు ఇందిరాగాంధీ ఆపొజిషన్ లీడర్ గా వున్నారు. ఇందిరాగాంధీగారు అప్పుడు దీనిని చెప్పారు. ఇప్పుడు అది ఏమీ అయింది హైకోర్టు స్టే వుంది. నిజామ్ కి సంబంధించిన నాగదాతీ హిర్దా దీనిని నేషనల్ ట్రెజరీగా ట్రీట్ చేసి స్టేటు ప్రభుత్వమే వుంచుకోవాలని చెప్పారు. దీని

ద్వారా 4 ప్రణాళికలకు సరిపోయిన ద్రవ్యం వస్తుంది. దీని విషయం ఏమి చేస్తున్నాను. దీనిని నేషనల్ ట్రెజరీగా వెట్రాలని మనవిచేస్తున్నాను. మేజర్ ఇన్ఫర్మేషన్ వర్క్ లో అతా దుబారా జరుగుతున్నది. 80 పెర్సెంటు ఎక్స్ ప్లెన్ యిచ్చి పనులు చేయిస్తారు. దుబారాను తగ్గించవలసిన ఆవసరం వుంది.

శ్రీ కోన ప్రభాకరరావు : ఆద్యక్షా, ముందు రీ రోజులు తరువాత 18 రోజులు, మొత్తము 24 రోజులు ఓపికగా ఉదయం 8.30 గంటలనుంచి రాత్రి 9.30 గంటలవరకు అక్కడ కూర్చోని విన్నందుకు మీకు ధన్యవాదాలు. వినేవారి విషయం ఎట్లా వున్నా వినుగుచెందకుండా చెప్పిన సభ్యులకు మీదనే చెప్పి గౌరవ సభ్యులు శ్రమపడ్డారు. మనం ఎందుకు మాట్లాడుతున్నామనేది ఆలోచించాలి. మాట్లాడిన దానిలో లాజిక్ వున్నదా లేదా అనేది ఆలోచించాలి. ఒకరు మినిష్టరు దగ్గరకు వెళ్లారు. వెడితే మంత్రిగారు సెక్రటరీతో చర్చిస్తాను అన్నారుట. సెక్రటరీతో చర్చిస్తే మంత్రి ఎందుకు, సెక్రటరీతో చర్చించకుండా చేయవచ్చు కదా అని అన్నారుట. చర్చిస్తే ఎందుకు చర్చించారని, చర్చించకపోతే ఎందుకు చర్చించలేదని అంటారు. దేనికైనా రూల్ ఆఫ్ ప్రొసీచర్ వుంది. ఈ బడ్జెట్ సెషన్ లో గమనించ దగింది ఏమిటంటే అన్ని పజల వారు సెక్సెస్ ఫుల్ గా ప్రభుత్వం మీద సందలు వేయటానికే ఎక్కువ డ్రెమ్ వినియోగించడం జరిగింది. ఎప్రోప్రియేషన్ బిల్ నంద ర్బంలో ఇండివిడ్యువల్ మినిష్టరు మీదా, ఇండివిడ్యుయల్ కేస్ మీదా సభ్యులు మాటాడితే దానికి సమాధానం చెప్పగలిగిన స్థితిలో నేను లేను. మౌలికమైన పద్ధ తిలో మాటాడాలి. సత్యనారాయణగారు, రాజేశ్వరరావుగారు, జనార్దనరెడ్డిగారు; మౌలికమైన విషయాలు మాట్లాడారు. నేను ఎప్పుడూ మెరికిల్స్ చేస్తానని చెప్ప లేదు. హాత కాలంలో ప్రణాళికా వ్యయం ఒక పద్ధతిలో నడుస్తూ వుండేది. అందులో కొద్ది పికర్ సెక్షన్స్ కు అభివృద్ధి చూపించటానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. అంతే కాకుండా ఎన్నికలు వచ్చేలోపు, రాబోయే సవత్సరం తాలూకూ బడ్జెటు స్టాన్ తయారుచేయవలసిన ఖాద్యత మా మీద వుంది. ఆ నందర్బంలోనే రూరల్ సెక్టారుకు ఎక్కువ లాభం చేయాలనే విషయం కూడా మా ఆలోచనలో లేకపోలేదు. అయితే ఇంతవరకూ చేయలేదని కాదు. మనం ఇరిగేషన్ పై 157 కోట్లు ఖర్చు పెడుతుంటే అది రూరల్ ఏరియాలకు కూడా పోతున్నది. కనుక రూరల్ ఏరియాలను నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నామన్న మాటకాదు. అయితే ఫుల్ గ్రోత్ లో గ్రామీణ ప్రజలు పట్టణాలకు రావలసిన ఆవసరం లేకుండా తమ ఆవసరాలు, తమ కోర్కెలు గ్రామాలలోనే తీరేటట్లుగా గ్రామాలను అభివృద్ధి చేయాలనే సంకల్పం నాకు వుంది. దానికి కావలసిన ప్రతిబింబం బడ్జెట్ లో లేకపోవడానికి కారణాలు చెప్పాను. అయితే ప్రభుత్వం ఆ మార్గాన్ని నడవబోతున్నదని మాత్రం హామీ ఇస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు : దిగిపోయే ముందు ఇటువంటి ఆలోచన వచ్చినందుకు ఆభినందిస్తున్నాను.

శ్రీ కోన ప్రభాకరరావు : నేనిప్పుడే చెప్పాను. దిగిపోయే మాట ఆటం చంది. ఎవరు వస్తారో ప్రజలే తీర్పు చెప్పాలి. రాజోయే సంపత్కరానికి సంబంధించిన ప్లాన్ తయారుచేసే బాధ్యత ఎన్నికల ముందే పూర్తి అవుతుంది కనుక అందులో నా భావాలు ప్రతిబింబింపజేస్తానని హామీ ఇస్తున్నాను. ప్రజావేదాలు దాగానే వున్నా ఇంప్లిమెంటేషన్ సరిగా జరగడం లేదనే సాధారణ కంప్లయింట్ సమ్మెలు చేశారు. నేను మొదటిసారి సమాధానం చెప్పినప్పుడు ప్రతిదానిలోనూ మిస్యూజ్ ఎంత తక్కువ వీలు అయితే అంత తక్కువ చేయటానికి చెక్స్, కొంటర్ చెక్స్ పెడతామని చెప్పాను. అదే ఇప్పుడూ చెబుతున్నాను. జయరాములు చెప్పారు, ఏదో వద్యం కూడా పాడారు. నిజమే విషయాల్లో సమ్మెకం కలవాడిని. మనం కష్ట మూసుకుని అంతా బాగా వుంది అని మనం అనుకున్నా విప్లవం మనకోసం రాకుండా వుండదు. కడుపుమంటతో పున్న వాడు పూరికే కూర్చోడు. ఒక పూట తిండి కల్పిస్తే చాలదు, రెండో పూట కూడా తిండి కల్పించాలి. నేను తీసుకొనే చర్యలు అటు దారికి మళ్ళించే ప్రయత్నాలు అన్ని చెబుతున్నాను కాని ఏదో మ్యాజిక్ చేసి ఒక్క రోజులో జేస్తానని చెప్పడం లేదు. దురదృష్టవశాత్తూ మూలిగే నక్కమీద తాటికాయవడ్డట్టు అనుకోకుండా డ్రాట్ పరిస్థితులు వచ్చాయి. దానికి తోడు ప్రతి సమ్మెడూ నా ఏరియాలో ఇది కావాలి, అది కావాలి అంటూ కోరుతూ వుంటారు. నేను ఒప్పుకోవడం లేదని ప్రతివాడికీ బాధగానే వుంది. తమ తమ నియోజకవర్గాల కోసం నావై కోపం వస్తే రావచ్చు. కాని మనం ఏదో ఒక రోజున మన చుట్టూ గీత గిసుకోవలసిందే. అస్ ప్రొటెక్టివ్ ఎక్స్ వెన్సిచర్ మీద ఎక్కువ శ్రద్ధ చూపకూడదు అనే ఒక ఆభిప్రాయం కూడా పెట్టుకోవాలి. ఈ బరువు బాధ్యతలన్నీ నేను ఒక్కడే మోయగల శక్తిసామర్థ్యాలు నాకు వున్నాయని నేను చెప్పడం లేదు. సమ్మెలందరూ సహకరిస్తే తప్ప అది జరగదు. అవినీతి వుంది. చేతికి దెబ్బ తగిలితే చికిత్స చేయగలము. కాలికి దెబ్బ తగిలితే చికిత్స చేయగలము. బ్లడ్ క్యాన్సర్ వస్తే ఏమి చేయగలము? కనుక అవినీతిని సమూలంగా నాశనం చేస్తే తప్ప ముందుకు పోలేము. అది చేయలేకపోతే మనం అనుకున్న ఫలితాలు సాధించలేము. అందులో సంబేహం లేదు.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య : అందుకు మందు చెప్పండి.

శ్రీ కోన ప్రభాకరరావు : సంమాన్ని సరైన క్రోవలో పెట్టవలసి వుంది. సాంఘిక విలువలలో మార్పు రావాలి. మీరూ, నేను అన్న ప్రశ్న కాదు. ఒకప్పుడు దొంగతనం జేస్తే తప్ప, హత్య చేస్తే తప్ప. నా చిన్నతనంలో, పోలీసును చూసి

భయపడేవారు కాదు. జైలులో వుండాలంటే భయపడే వారు కాదు. సంఘం వేలు పెట్టి చూపి నువ్వు దొంగవు అంటారని భయపడేవారు. సుఖాన్ని చూసి భయపడేవారు. అందువల్ల అప్పుడు నెరాలు తక్కువగా వుండేవి. ఇప్పుడు నువ్వు ఎన్ని ఖాసీలు అయినా చెయి, ఎన్ని దొంగతనాలైనా చేయి కోటి రూపాయలో, 50 లక్షల రూపాయలో సంపాదిస్తే నీకు దండలు వేసే పరిస్థితి సమాజంలో వచ్చింది. అవినీతిని సమూలంగా పెరికి వేయడం ఒక వ్యక్తికి సంబంధించింది కాదు సమాజంలో మార్పు రావాలి.

శ్రీ కె. గోవిందరావు : ఈ రోగ్నికి చికిత్స పై నుండి ప్రారంభించాలా, క్రింద నుండి ప్రారంభించాలా?

శ్రీ కోస ప్రభాకరరావు : ఇది చాలా పెద్ద సమస్య. పై నుండి ప్రారంభం కావాలి, క్రింది నుండి ప్రారంభం కావాలి. రెండు వైపుల నుండి వస్తే కాసి వూర్తి కాదు. అన్ని పార్టీల వారిని కలిపి కాన్వెన్షన్ డెవలప్ చేసుకోవలసి వుంది. నిన్న నుండరయ్యగారితో మాట్లాడాను. ప్రజల కోసం, ప్రజల సౌకర్యం కోసం, ప్రజల మంచి కోసం, ఏ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చినా, ఏ పార్టీ అధికారంలో వున్నా ప్రజల కోసం వని చేయాలి. ప్రతిపార్టీ వారు తమ తమ మానిఫెస్టోలతో ఎన్నికల ముందుకు వస్తారు. ప్రజలు ఏ మానిఫెస్టోను అంగీకరించి ఓట్లు వేస్తారో ఆ పార్టీ వారు అధికారంలోకి వస్తారు. ఆ పార్టీవారు తమ ప్లాన్ ప్రకారం పోలడా ఫెయిల్ అయితే మరో మార్గాన్ని నడవండి అని చెబితే బాగుంటుంది. సత్యనారాయణగారు, రాజేశ్వర రావుగారు మౌళికమైన మార్పులు రావాలన్నారు. ల్యాండ్ రిఫార్మ్స్ వెయిల్ అయ్యాయంటే ఎందుకు, ఎట్లా వెయిల్ అయ్యాయి? వెయిల్ అయ్యాయంటే నిజంగా బాధాకరమే. అయితే ఒక ప్రక్క ఒక పెద్ద మనిషి అంటాడు, ఆ పెద్ద మనిషి పేరు ఇక్కడ ఉచ్చరించటానికి వీలు లేదు, ఎందుకంటే ఆయన ఇక్కడ లేడు కనుక. ల్యాండ్ రిఫార్మ్స్ కావాలి, కావాలి అంటున్నాము, అదాయం మీద పరిమితి ఎందుకు పరిమితి పెట్టకూడదంటున్నాడు. కాని ఆ పెద్ద మనిషి ఏటా కోటి. ఏభయి లక్షలు సంపాదిస్తూ వది లక్షలు, రెండు లక్షలు ఇన్ కమ్ ట్యాక్స్ లో చూపిస్తున్న విషయం తాను మార్కెటింగ్ నా ప్రజలు మార్కెటింగ్ ని ఆయన గుర్తించడం లేదు. విమర్శించేటప్పుడు ముందు తనను తాను విమర్శించుకొని ఆ తరువాత ఇతరులను విమర్శించేవాడే విమర్శకు అర్హుడు. అదృశా, ఇప్పటికే చాలా సమయం తీసుకున్నాను. సభ్యులు చేసిన హాజనలను విన్నాను. వాటిని అమలు చేయటానికి ప్రయత్నిస్తానని మనవిచెస్తూ ఈ ఎప్రోప్రియేషన్ బిల్ ను ఆప్రొచియేషన్ లోకి తీసుకువచ్చాలని నెలవు తీసుకుంటున్నాను.

Sri P. Janardhana Reddy : What about Nizam's treasure ?

Sri K. Prabhakara Rao : I have noted, Sir.

Mr, Deputy Speaker ; The question is :

“That the Andhra Pradesh Appropriation (No. 2) Bill, 1982 be taken into consideration.”

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

Mr. Deputy Speaker : I shall now put the clauses to vote. There are no amendments to clauses 2 and 3 and Schedule.

The question is :

“That clauses 2 and 3 and Schedule do stand part of the Bill ”

(Pause)

The motion was adopted and clauses 2 and 3 and Schedule were added to the Bill.

Mr. Deputy Speaker : There are no amendments to clause I. enacting formula and long title.

The question is :

“That clause 1, enacting formula and long title do stand part of the Bill ”

(Pause)

The motion was adopted and clause 1, enacting formula and long title were added to the Bill.

The Minister for Finance (Sri K. Prabhakara Rao) : Sir, I beg to move.

“That the Andhra Pradesh Appropriation (No. 2) Bill, 1982 be passed.”

Mr. Deputy Speaker : Motion moved.

(Pause)

శ్రీ, కొరటాల సత్యనారాయణ : మంత్రిగారు అడుగు వేయటానికి రెవ్యూ కమిటీలను వేస్తున్నారు. అవి ఎప్పుడూ సమావేశం కావడంలేదు. ఆర్థిక శాఖా మంత్రిగారు తమ శాఖతో ప్రారంభించి అవి రెగ్యులర్ గా సమావేశమయ్యేటట్లు చూస్తూ అన్ని శాఖలకు కన్సల్టేటివ్ కమిటీలు వేసి వాటిని పంక్షన్ చేయించే బాధ్యత తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్యనాయుడు : అర్థిక మంత్రిగారు సిద్ధాంతపరమైన ఉపన్యాసం ఇచ్చారు. ఈ బిల్లు పాస్ చేస్తూ వారికి డబ్బు ఇస్తున్నాము. మిస్ ఎప్రోప్రియేషన్ జరుగకుండా జాగ్రత్తగా ఖర్చు వెచ్చిస్తున్నామని చూడవలసిన బాధ్యత వారిమీద వుందని మనవిచేస్తూ అందుకు కావలసిన చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

Mr. Deputy Speaker : The question is :

“That the Andhra Pradesh Appropriation (No 2) Bill, 1982 be passed.”

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed

3 P.M. Mr. Deputy Speaker : The House now stands adjourned to meet again at 4-30 p. m. to-day. (The House then adjourned at 1-59 p.m. till 4-30 p.m. in the evening).

(సమావేశము తిరిగి 4-30 ని.లకు ప్రారంభమైనది)

(డెప్యూటీ స్పీకరు ఆధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు.)

HALF-AN-HOUR DISCUSSION

re : Misappropriation of Funds in LIDCAP

శ్రీ ఎమ్. ఆదెయ్య : అధ్యక్షా, ముందు లిడ్ కాప్ తీసుకుంటే బాగుంటుంది.

మిస్టరు డెప్యూటీ స్పీకరు : ఆ విధంగానే ముందు లిడ్ కాప్ తీసుకుందాము.

శ్రీ డి. నరసయ్య (అనిపాబాదు) : అధ్యక్షా, గత కొన్ని సంవత్సరాలనుంచి ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని ప్రతికలే కాకుండా యావత్ భారతదేశంలోని ప్రతికలలో కూడా లిడ్ కాప్ గురించి విమర్శలు రావడం జరిగింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఉన్న 50 లక్షల మంది హరిజనులు, బడుగువర్గాల అభ్యున్నతికోసం ఏర్పాటు చేసిన ఈ కార్యారేషనులో అవకతవకలు జరుగుతున్నాయని చాలామంది ఆందోళన చెందడం జరిగింది. ఈ బాడీలో నాన్ అఫీషియల్స్ ఉండగా కొన్ని అవకతవకలు జరిగాయని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దానిని రద్దుచేసి ఆ తరువాత అధికారులతో కొత్తగా బాడీని ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. అధికారులు ఈ సంస్థను చేబట్టిన తరువాత ఎన్నో అవకతవకలు జరిగాయని చెప్పడానికి విచారిస్తున్నాను. ప్రభుత్వం ఈ సంస్థకు దళిత వర్గాల అర్థికాభ్యున్నతి కోసం స్థాపించడం జరిగింది. దీనిని ప్రభుత్వం 1973 సెప్టెంబరులో

ఏర్పాటు చేసింది. ప్రధానమంత్రిగారి 20 సూత్రాల ఆధారిత కార్యక్రమం క్రింది బడుగు వర్గాల కోసం కొన్ని కార్యక్రమాలు చేబట్టాలనే ఉద్దేశంతో దీనిని ఏర్పాటు చేసింది. ఇప్పుడు పట్టువంటి ఎమ్.డి. గారు దీనిలోని నిధులు స్పాహా ఛెయిన్ లో ఉద్దేశంతో లేనిపోని పదకాలు చేబట్టడం జరిగింది. 10 లక్షల రూపాయలతో కాంపౌండ్ ఉన్న ఒక షో రూంను ఎయిర్ కండిషను చేయడానికి, ఇంకా 50 పా రూములు ఏర్పాటు చేయడానికి కొత్త పథకం వేశారు. ఈ సంస్థ ఎచిరి కోసం ఏర్పాటు చేయడం జరిగిందో వారికి సహాయం చెయకుండా వారిని పెన్షనీరించి ఇటువంటి కార్యక్రమాలు తీసుకోవడం జరుగుతున్నది. ఎవరికైతే ఈ సంస్థ కార్యక్రమాలు అప్పగిస్తున్నారో వారినుంచి పర్సంటేజెస్ తీసుకోవడం కోసం ఇటువంటివి ప్రారంభించడం జరుగుతున్నది. బోర్డు ఆఫ్ డైరెక్టర్లు ఉన్నప్పుడు కొన్ని రిజిస్ట్రేషన్లు పాస్ చేయడం జరిగింది. ఈ సంస్థ సభ్యులతో నడుస్తున్నది కనుక ఎడ్యుర్ ఛైన్ మెంట్స్ కాని సావనీర్లు దానేవచ్చు కాని ఇవ్వరాడదని రిజిస్ట్రేషను చేయడం జరిగింది. కాని ప్రస్తుతం ఉన్న మేనేజింగు డైరెక్టరు ఎడ్యుర్ రిజిస్ట్రేషన్లు ఇవ్వడం జరుగుతున్నది లాభాలు లేనప్పుడు ఎఫ్.సి. క్రూడ్ చేయకూడదని 1979లో రిజిస్ట్రేషను పాస్ చేశారు. కాని ప్రస్తుతమున్నట్టువంటి మేనేజింగు డైరెక్టరుగారు 12వేల మందిని రిక్రూట్ చేసి లక్ష 40 వేల రు.లు నష్టం వాటిల్లడానికి కారకులయ్యారు. గుంతకల్, ముషీరాబాదు, విజయవాడ, కావలి రెడ్ పల్లిలో ప్రస్తుతం ఉన్న ఈ సంస్థలను మూసి వేసి ఈ సంస్థతో సంబంధం లేనట్టువంటివారికి కొరతను లేకుండా మదన మోహన్ రెడ్డి ఆనే వ్యక్తికి 20 లక్షల రు.ల విలువచేసే కొనుగోలు ఆర్డరు ఇవ్వడం జరిగింది. ఆయన చర్యకారుడు కాదు. ఆయన వస్తువులు ఏమీ తయారు చేయడం లేదు. అటువంటి వ్యక్తికి 20 పర్సంటేజి కొసం 20 లక్షల రు.ల విలువచేసే ఆర్డరు ఇవ్వడం జరిగింది. ఆయన ఈ వస్తువులను ఆగ్రాలో, ఢిల్లీలో, బొంబాయిలో, కాన్పూరులో గివి రు.లను కొని ఈ సంస్థను 120 రు.లకు అమ్ముతున్నారు వాటిని ఈ సంస్థ 170 రు.లకు ప్రజలకు అమ్ముతున్నది. ఆ విధంగా ఒక వ్యక్తికి ఎందుకు ఆర్డరు ఇవ్వవలసి వచ్చింది? ఇతర రాష్ట్రాలనుంచి ఏ వస్తువు కొనకూడదని రిజిస్ట్రేషను పాస్ చేయడం జరిగింది. ఆ రిజిస్ట్రేషనును ప్రక్కకు పెట్టి అధికార దాహంతో ఈ విధంగా చేయడం జరుగుతున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. ఆల్ ఇండియా ఎగ్జిజిట్షను షో రూములో ఈ మదనమోహన్ రెడ్డి తెచ్చిన వస్తువులను పెట్టడం జరిగింది. ఆ షో రూంలో 40 వేలు అమ్మితే 20 వేలు నష్టం వచ్చింది. శ్రీమన్నారాయణ అనే ఒక సేల్సు ఆఫీసరు ఇందులో ఉన్నారు. ఆయన 50 వేలు మిసెప్రోప్రియేషను చేయడం జరిగింది. ఆయనమీద ఎటువంటి యాక్షను తీసుకోలేదు. మిసిస్టరుగారు 28వ తేదీన ఆయనను సస్పెండ్ చేసామని అన్నారు. అది వాస్తవం కాదు. ఆయన పని చేస్తున్నాడు. ఆయనపై యాక్షను తీసుకోవాలని

మనవి చేస్తున్నాను. శ్రీ పి. రామయ్య, శ్రీ రాధాకృష్ణ అనే ఇద్దరు అక్కౌంటు ఆఫీసర్లు ఉన్నారు. వారు 25 బిల్లులకు చెక్కు స్వస్థించి 10 వేల రు.ల వాడుకున్నారని శ్రీ రామయ్యను సస్పెన్షనులో పెట్టారు.

ఈ లామకృష్ణను కూడా ఎందుకు సస్పెన్షన్ లో పెట్టలేదు? వాయింటు సిగ్నేచరులో అతను కూడ సంతకం పెట్టాడు. అతని చూడా వెంటనే సస్పెన్షన్ లో పెట్టాలి. మేనేజింగు డైరెక్టరుగారు మూడు కారులు ఉంచుకున్నారు. వారు వాటిని స్వంతానికి ఉపయోగించుకుంటున్నారు. దాని రిపేరింగు చార్జెస్ కే 25000 అయినది. వారి కుమారుడు బొంతాయిలో వనిమీది వెళ్లి 50 లిట్ కేప్ లో టి.ఎ.డి.పి తీసుకున్నారు. రూ. 4000 డ్రా చెయడం జరిగింది. ఇప్పుడున్న మేనేజింగు డైరెక్టరు క్రొత్తవారిని రిక్రూట్ చేయడం అని ఉన్నా రిక్రూట్ చేస్తూ వారిలో ఎస్.సి.డి.సి.లను వేసుకోవడం లేదు రిజర్వేషను కాలరు చేయడంలేదు. రోన్లరు క్రోవరు ప్రకారం వ్రాయలేదు. ఎన్నో అవకతవకలున్నాయి. గోఖలే కమిటీని వేశారు. అరు నెలలు అయినది. రిపోర్టు ఇంతవరకు రాలేదు. అక్కడ ఉన్న అది కారిని వెంటనే ట్రాన్స్ ఫరుచేసి ఆ సంస్థను వునిరుక్తరించవలసిందిగా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. టంకార్ : లిడ్ కాప్ నిజానికి మనకు కేప్ పెట్టింది. సరే దీనితో జరుగుతూ ఉండే కంభకోణాలు చాల పెద్ద ఎత్తున ఉన్నవి. ఇంకకు ముందు ఉన్నటువంటి మేనేజింగు డైరెక్టరు శ్రీమతి వనజాక్షి ఒక రిపోర్టు ఈ గవర్నమెంటుకి పంపింది. ఆ రిపోర్టుమీద ఎం.ఎల్.ఎగారు అయిన పోచయ్యగారు దానికి ఒక కవరింగు లెటర్ వ్రాస్తూ దానిమీద తక్షణం చర్య తీసుకోండి అని గవర్నమెంటువారిని కోరారు ఇది సవంబరు 1981వ సంవత్సరంలో జరిగింది. 8 నెలలు అవుతోంది. ఇప్పటివరకు దీనిమీద ఏమీ జరగలేదు. శ్రీమతి వనజాక్షిగారి రిపోర్టు నిష్పక్ష పాతంగా ఎవరి పరిశీలించినప్పటికీ గుండెలు తరుక్కుపోయే వాస్తవాలు తెలుసు కుంటారు. ఉద్యోగులను ఎంపిక చేయడంలోను, సి.హెచ్. చేయడంలోను వారికి ప్రయోజనం ఇవ్వడంలోను అన్ని ఆక్రమాలే జరిగాయి. అంతా అయోజ్యయమై గందరగోళ పరిస్థితిలో ఉన్నది. అందులో టి.ఎ.డి.పిలు తీసుకొంటాయి. సుమారు రూ. 84 లక్షల కుంభకోణం దీనితో ఉన్నది. శ్రీమతి వనజాక్షిగారి రిపోర్టులో ఉన్న అడ్డం ఆజ్ఞార్వేషను క్లోచరు చేయవలెను.

1) In 137 vouchers involving an amount of Rs. 1 39 lakhs payments have been made without the bills being passed by the officers concerned.

2) In 624 cases involving a payment of Rs. 8.59 lakhs, approval of VC & MD was not obtained, even though such an approval is necessary under the existing delegation of powers.

3) In 352 cases involving Rs. 7.42 lakhs, sub-vouchers were not available in support of the payments.

4) In 832 cases, involving payment of Rs. 1.61 lakhs certificate of receipt of Stores is not available.

5) In 229 cases involving a payment of Rs. 22.16 lakh by cheques no stamped receipt acknowledgements were not obtained from the payees

6) In 54 cases involving an amount of Rs. 10.73 lakhs, particulars regarding the nature of goods supplied from whom purchased, quantity, rates etc were not available.

7) In 17 cases involving an amount of Rs. 0.74 lakhs, acknowledgements from the payees were not obtained.

8) In 155 cases involving a payment of Rs. 1.37 lakhs in cash, no stamped receipt was obtained even though this is a statutory requirement

ఈ రకంగా ఇంకా అనేక మైనువంటివి ఆమె తెలుపుతూ వచ్చారు. అసలు టీడీ కాపె పెట్టడంలో ప్రధానమైన ఉద్దేశం ఏమిటో చూడాలి. చరిత్రను అనుసరించి ఆ వ్యక్తి మీద ఆధారపడి వారికి దీనిలో పని కల్పించాలని ఉండే ఆటంపంటివారు సవరణ దానిలో లేరు. ఇది ఒక కమిషన్ ఏజంటుగా చూడాలి. ఇది చేసింది. ఎక్కడో తీసుకువచ్చి లిడ్ కాపె ముద్ర చేసి ఆమ్మదం జరిగింది. కానీ అక్కడ మేయర్ ఫెక్చరు లేదు. నా దగ్గర అన్ని రెగ్యులర్ ఉన్నాయి. అవి మీకు చూపిస్తున్నాను. 11-12-1981వ తారీకు డు కొన్ని లక్షల రూపాయలకు సంబంధించిన నటువంటి కొనుగోళ్ళు జరిగాయి. చాలా మంది వేసుంది. అసలు లేకుండా వీరి రూ.లు ఉంటే 71.75 కైసలను అమ్మినది. ఇట్లా ఒక రకమైన ఏజంటుగా పని చేసింది ఒకే రోజున సుమారు కొన్ని లక్షల రూపాయలకు సంబంధించిన ఆర్డర్లు పంపడం జరిగింది. ఆ రు దానిలో పనిచేసే వారు లేరు. వాటిలో తయారయిన జోక్లకు నాణ్యత లేదు. వీరికి పెద్ద కన్సుమరు. పోలీసు డిపార్టుమెంటు. అయితే వారే మీ జోక్ల నాణ్యత సరిగా లేవు చాలా నాసి రకంగా ఉన్నాయి కాబట్టి మాకు అవసరం లేదు అని త్రిప్పి వేయడం జరిగింది. మనం ఎంత ప్రయివేటుగా బడ్జెట్ చేసుకున్నా కూడా ఎంత తీసుకువెళ్ళాము, ఎంత అయింది, ఇక ఎంతగలిగింది అని జమా బడ్జెట్ వ్రాస్తాము. అక్కడ కనీసం ఆటంపంటి లెక్కలు ఏమీ వ్రాయలేదు.

కాని లిడ్ కాప్ సంబంధించిన దానిలో కొన్ని స్టాటుట్సుల రీ ప్రొవిజన్స్ వున్నాయి. ఆ మాండేటరీ ప్రొవిజన్స్ ఏమిటంటే, ఎవరు డెక్ పాస్ చెయ్యాలి; ఎవరు సంతకము పెట్టాలి అనేటటువంటి రూల్సును ఎవరూ పాటించలేదు. నా దగ్గర ఈ రకీదులున్నాయి. చూడండి. ఒక రకీదు మూత్రం రు. 2 రక్షలది వుంది, దానిలో ఎకౌంటింగ్ అథారిటీ, ఎవరో; క్యాషియర్ ఎవరనేది సంతకము లేవు. యింకొకటి రు. 25 వేలకు సంబంధించింది. దీనికి కూడా ఎకౌంటింగ్ అథారిటీ సంతకము, క్యాషియర్ సంతకము లేదు. మరొకటి రు. 10 వేలది. ఆశ్చర్యమేమంటే కనీసము ఎవరు డ్రా చేశారో తెలియదు. సంతకము లేదు. యింకొకటి 60 వేలు, మరొకటి కోటి రూపాయలకు సంబంధించింది. ఎవరికి డ్రా చేశారో తెలియదు. ఇవి ఎంతో దారుణమైన విషయాలు, ఆశ్చర్యము వేస్తుంది. ఇందులో ఉద్యోగస్థులు ఎంతో తీవ్రమైన ఆరోపణలకు గురై వుంటే, అటువంటి ఆరోపణల మీద నిర్దిష్టమైన కంప్లయింట్స్ చేసినపుడు, కూడా, వారిమీద ఏ రకమైన చర్య తీసుకోకుండా, యజాతరంగా కొనసాగింపబడుతున్నది. నిజాయితీగా పనిచేస్తున్న వనజాక్షిగారిని యార్బు వల్ గా తరిమిచేశారు. ఆమెను నానా రకాలుగా హింసించారు-అంటే నైకలాజికల్ గా హింసించారు. మా పార్టీ హరిజన, గిరిజన, పేద వర్గాల విషయంలో ముందు వుంటూ కొట్లాడే వాళ్లము. ఉద్యోగాల నియామకములో రూలాప్ రిజర్వేషన్ వుండాలని కొట్లాడే వాళ్లము. కాని అదే సమయంలో హరిజనుల పేరుతో వెనకబడిన వారి పేరుతో, ఆ వర్గానికి సంబంధించిన వారే చేస్తూ వున్న మోసాలను కూడా మనము కనిపెట్టకుండా పోతే, వాటిని కూడా బయటపెట్టకుండా పోతే, పేరు ఒకరి వంతయితే, తినడం మరొకరి వంతయింది. హరిజనుల పేరుతోగాని, గిరిజనుల పేరుతోగాని, వెనుకబడిన వారి పేరుతోగాని, అందులో అధికారులు, అసభికారులు బాధ్యత గల స్థానాల్లో వుండి చేసిన మోసాలకు కఠినమైన చర్య తీసుకోవలసి వుంది. నా నలహా ఏమిటంటే, ఈ సొసైటీని రద్దు చేయవద్దు. ఇంటిలో ఎలుక వుందని, ఇంటిని తగులబెట్టవద్దు. ఒక హౌస్ కమిటీని వేయండి. నిజాయితీపరులను దానికి బాధ్యులుగా వేయండి. అటువంటి వారిని మూడు ఏండ్లపాటు కదలనీయకుండా పూర్తి అధికారమివ్వండి. అప్పుడు కౌగువడుతుంది. ఇటువంటి పనులు భవిష్యత్తులో ఇక ఎప్పుడూ చేయకుండా వుండేట్లు, నేరస్థులమీద కఠినమైన చర్యలు తీసుకోండి. ఇది నా సూచన. వనజాక్షిగారు ఆనలు రిపోర్టు మాత్రం కాదు గాని, నేను సంపాదించిన ప్రతిని వంపుతున్నాను. చదవండి.

శ్రీ, సి. హెచ్. వికల్ రెడ్డి : డా, లిడ్ క్యాప్ కు సంబంధించి చాలా సార్లు ఈ హౌస్ లో ప్రస్తావించడం జరిగింది. ఇది చాలా కాలము నుండి వస్తున్నది. గౌరవ సభ్యులు ఎప్పటికప్పుడు, ఈ హౌస్ లో అవినీతి జరుగుచున్నదని

అంత చెప్పినా కూడా, ఎవరు గమనించడం లేదు. ప్రభుత్వము కూడా ఏ చర్య తీసుకోలేదు. ప్రభుత్వము విఫలమయింది. కోటి 50 లక్షల రూపాయల దుర్వినియోగానికి ప్రభుత్వము యొక్క ఆశ్రద్ధ, నిర్లక్ష్య వైఖరి దీనికి కారణమని చెబుతున్నాను. ఎందుకంటే, 39 కేసులలో సంబంధించిన వ్యక్తులు ఈ లోకములోలేరు. పరలోకములో వున్నారు. పరలోకానికి కూడా ఇప్పుడు మానవుడు పోతున్నాడు. అక్కడ కనుక్కున అవకాశముందేమో తెలుసుకోవలెను. వాటిపేర్లేమీ తెలియవు. వారి పేర్లతో నుమారు లక్ష రూపాయలు కాజేశారు. ఎక్కడున్నారో తెలియదు. 50 పో రూములను పెట్టారు. అవి ఎక్కడున్నాయి? ఆ పో రూములలో చెప్పులు లేవు, బూట్లు లేవు. వాటి మూలంగా నుమారు 22 వేలు నష్టము జరిగింది. అట్లాగే డైరయిన వ్యక్తులను ప్రభుత్వ పవ్లిషర్స్ లేకుండా వాళ్లు తమ చెప్పువేతల్లో వుండే వారిని, వేసుకొన్నారు. ఎంతో అవినీతి పద్ధతులను అనుసరించారు. వాళ్లు ఇప్పటికి కూడా పర్మిషన్ తీసుకోలేదు. లక్ష 50 వేల బ్లాంక్ చెక్స్ పోయాయి. ఇద్దరు సంతకము పెట్టవలసినచోట, ఒకరు పెట్టారు, మరొకడు పెట్టలేదు. నుమారు లక్ష 50 వేల రూపాయలు ఎత్తుకొని పోయారు. మ్యానేజింగ్ డైరెక్టరుగా బందార్చూర్, బి.ఎ.ఎస్. ఆఫీసరును వేశారు. ఆయన బొంబాయికి పోయిన ఖర్చు చూస్తూ వుంటే, ఆ ఖర్చు, రాజులకు, మహా రాజులకు కూడా లేదు. 30 మంది మినిష్టర్లు 9 సార్లు డిల్లీకి వెళ్ళినా అంత ఖర్చు కాదు. రిజర్వేషన్స్ గాను 22 వేలయింది. ఎస్.సి; ఎస్.టి.బి.సి.లను అతిక్రమించి, ఓ.సి.లకు ఉద్యోగాలు యిచ్చారు. ఎస్.సి.ల అభ్యున్నతికి ఏర్పడిన ఈ సంస్థలో ఈ విధంగా మొర్రమైన అవినీతి, అక్రమము చోటు చేసుకొన్నాయి. మంత్రిగారు ఆడిట్ రిపోర్టు నమ్యులకు యిచ్చివుంటే, అర్థము లో ప్రతిబింబములవలె ఎవరెవరు అక్రమంగా తిన్నారో దాగస్యాములెవరో తెలిసేది. దానిని ఎందుకు సర్లయి చేయలేదు? మొన్ననే గోఖలే గారిని ఫిబ్రవరిలో నివారణ జరపమని వేశారు గోఖలే గారి పరిస్థితి ఎట్లా వుందంటే ఆయనకు శక్తి లేదు, కాల కదవరాదు. ఆయనను ఎందుకు వేశారంటే గుట్టు అంతా బయటకు రాకుండా వుండడానికి వేశారు. ఆల్ ఇండియా ప్రచర్యనకు ఇక్కడ నుండి నుమారు లక్ష రూపాయలు తీసుకొని పోయారు. మాయమయింది అది. నారాయణ అనే ఆయన 50 వేలు ఎత్తుకొని పోయారు. ఆ విధంగా మొత్తము కోటి 50 లక్షల ప్రజల ధనాన్ని కాజేశారు. ఇందులో అందరికీ బాగాలున్నాయి. (1) ఆడిట్ రిపోర్టు హౌస్ ముందు పెట్టాలి. (2) దుర్వినియోగం చేసినవారిపైన కఠిన చర్య తీసుకొని, వెంటనే వారి ఆస్తులను స్వాధీనం చేయాలి (3) హౌస్ కమిటీని లేకపోతే న్యాయ విచారణ జరిపించాలి. దీనిపై ఎవరిగి వేస్తారో ఎప్పటికీ విచారణ వూరిచేస్తారో వారు ఖచ్చితంగా తమరి నమక్షములో చెప్పాలి. సభ చివరిలో వుంది. తమరు ఓపికతో, సహనంతో 2 నెలలు అ నెంట్లీని నడిపించారు. చరిత్రాత్మకమైన విషయం.

5-00 P.M.

శ్రీ. డి. మునుస్వామి : మిస్టర్ స్పీకర్, సార్, యీ లిడ్ కాప్ విషయం యీ హాఫుస్ లో రెండవ ర్యాయము చర్చకు వచ్చింది. చెన్నారెడ్డిగారు వీప్ మినిష్టరుగా ఉన్నప్పుడు యీ చర్చ జరిగినప్పుడు నేను కూడా పాల్గొన్నాను. 1973 సంవత్సరంలో ప్రభుత్వం లిడ్ కాప్ సంస్థను ఏర్పాటు చేసినది. ఈ సంస్థను ఎందుకు ఏర్పాటు చేసినదీ వివరిస్తూ మిత్రులు ఓంకార్ గారు విపులంగా చెప్పారు. ఈ లిడ్ కాప్ దురదృష్టం ఏమిటో కాని యిది ఏర్పాటు చేసినప్పటినుంచి కూడా మిన్ ఆప్రాప్రియేషన్ వెనువెంటనే ఉంది. ఆ మిన్ ఆప్రాప్రియేషన్ దీనిని దానివద్దే చెందింది. ఇప్పుడు వరిస్థితి బట్టి తప్పకుండా యీ మిన్ ఆప్రాప్రియేషన్ జరిగిందనే అభిప్రాయానికి అదృష్టం కూడా రాగలుగుతారనుకుంటాను. మున్న జూలై లో రి మంది శాశనసమితిలు అందరూ హరిజనులకు సంబంధించినవారు ప్రత్యేకంగా చర్చకారులకు సంబంధించినవారు ఒక పీటిషన్ ముఖ్యమంత్రిగారికి యీ లిడ్ కాప్ కు సంబంధించిన మినిష్టరుగారికి యిచ్చారు. దానిలో వారు వెంటనే యీ లిడ్ కాప్ సంస్థను రీకన్స్ట్రక్షన్ చేయమని చెప్పారు. కాని యీ రోజువరకూ యీ శాశనసమితిలో యీ సబ్జెక్టు మీద చర్చకు వెచ్చేవరకూ కూడా దీనిమీద ఏ చర్య తీసుకోకుండా ఉన్న పరిస్థితిని బట్టి దీనిమీద ఎంత శ్రద్ధ మంత్రిగారికి ఉన్నదో తెలుస్తున్నది. మన ప్రధానమంత్రి గారు ప్రకటించిన 20 సూత్రాల పథకంలో యీ వీకర్ నెషన్సు అభివృద్ధి అనేది చాలా ఇంపాల్వెంటు నబ్బకుగా ఉంది. వీకర్ నెషన్సుకు సంబంధించిన డబ్బును యీ లిడ్ కాప్ సంస్థ ద్వారా ఎట్లా ఎంజాయ్ చేసినారో దీనిని పరిశీలిస్తే తెలుస్తుంది. ఇప్పుడు మన రాష్ట్రంలో యీ లెడర్ ప్రొడక్షన్ నెంటర్ని చాలా ఉన్నాయి. కానీ డి. రాయలసీమలో గుంతకల్లోనూ హైదరాబాదులోనూ, రాజమండ్రిలోనూ, సామర్లకోటలోనూ పెట్టినవి ఎక్కడా కూడా పనిచేయడంలేదు. అవన్నీ కూడా ఉత్పత్తి కేంద్రాలుగా కాకుండా ఒక కమిషన్ ఏజన్సీలుగా పనిచేస్తున్నాయి. అందు వల్లనే యీ నెంటర్ని మూతబడినాయి. అసలు ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యం ఏమిటంటే యీ చర్చకారుల తన సదుకు ఉత్పత్తి చేయించి వాటిని విక్రయించి చర్చకారులను అభివృద్ధి చేయాలనేది దాని ఉద్దేశ్యం. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం వారు యిచ్చిన డబ్బు అంతా కూడా మిన్ ఆప్రాప్రియేషన్ జరిగింది. ఈ విషయాన్నే ఏ.జి. లిస్ ఆఫ్ రిపోర్టులో కూడా స్థిరంగా చెప్పారు. వారు యింకా ఏమీ చెప్పారంటే యీ లిడ్ కాప్ సంస్థ ఓవర్ హెడ్ ఛార్జ్స్ క్రింద ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టినట్లు ఆన్ నెవ సరీగా వెర్సనల్ ను రికార్డు మెంటు ఎంప్లాయి మెంటు ఎక్సెంజీవారి ఇన్ స్పెక్షన్స్ తీసుకుంటూ చేసినట్లు వ్రాసారు.

ఈ మిన్ ఆప్రాప్రియేషన్ ఎట్లాగు జరిగిందో వ్రాస్తూ లిడ్ కాప్ మానేజింగు రై రెక్కరు, దాని చైర్ మెన్ కూడా ఏ.జి. ఆడిట్ రిపోర్టులను ఏమీ కూడా ఖాతరు

చేయడంలేదని వ్రాసారు. మరి యిటువంటి పరిస్థితులలో మా ఎన్నికైనాడు ఏ విధంగా అభివృద్ధి చెయ్యాలో ప్రభుత్వం ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. ఈ లిడ్ కాప్ సంస్థలో యికముందు యిటువంటి మిస్ ఆప్రొప్రియేషన్ జరిగిందా అగు జాగ్రత్తలు తీసుకోవలసిన ఆవసరం మంత్రిగారిమీద ఉంది. ఇప్పుడు ప్రతిగారినీ కూడా యీ అఫీసర్లు మిస్ గెట్ చేస్తున్నట్లు కనిపిస్తున్నది. అప్పటికి యీ విధంగా తప్పు దుర్బలనియోగం చేయడంవల్ల సమ్మూహాలు వారి పరిస్థితి ఏమి అవుతుందో కూడా యీ ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి. క్రితంలో యీ లిడ్ కాప్ వారు ఒక రిపోర్టు షాప్ పాస్ చేసినది. అందులో యీ ఎడ్యూకేషన్ మెంట్లు కానం ఎక్కువ వస్తు ఖర్చు చెయరాదని, ఆ సంస్థలో రిటైర్లు ఆఫీసర్లును విధా అప్యాయింట్లు చెయ్యబడతారని అన్నాడు. ఈ డ్రైమెన్ వారి యిష్టము వచ్చిన ఆఫీసర్లును చెల్లించాలి వారికి యిష్టంవచ్చిన సేల్సులు యివ్వడం కూడా జరుగుతున్నది. ఆ ఆఫీసర్లు మిస్ ఆప్రొప్రియేషన్ చేస్తూ కి కారణాలు అవుతున్నాయి. తరువాత కెల్లీలో ఎగ్జిక్యూటివ్ జరిగితే లక్షల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో యీ లిడ్ కాప్ పరిస్థితి బాగుందని చెప్పడానికి ఒక రిపోర్టును ఖర్చు చేసి సప్లం చేస్తున్నారు. తరువాత యీ లిడ్ కాప్ జబల్ పూర్ నుంచి తయారుచేసిన మాస్ ను కమిషన్ బేసిస్ మీద ఆమ్మీ సంస్థగా కూడా ఏర్పాటు చేసినట్లు అనిపిస్తున్నది. ఇది చర్యకారులు పెట్టిన విషయం మరచిపోయి ఒకలముందు చర్యకారులను నమ్మాలపాలు చేయడానికి యిటువంటి కార్యక్రమాలు చెప్పన్నారు అందువల్ల మిత్రులు ఓంకారీగారు చెప్పినట్లు దీని మీద విచారణ చేయడానికి ఒక హవుస్ కమిటీని వేస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి. రాజనరసింహ : అధ్యక్షా, ఈ లిడ్ కాప్ పైన చాలామంది గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడారు. ఈ లిడ్ కాప్ మీద యీ హవుస్ లో రెండవారి చర్చించడం జరుగుతోంది. కాని దీనికొరకు 30 నిమిషాల చర్చ సరిపోదు. ఎందుకంటే యీ లెడర్ ఇండస్ట్రిస్ డెవలప్ మెంట్లు కార్పొరేషన్ 1974 సెప్టెంబరులో ఏర్పాటు అయినది. దీనికి రావుసాహెబ్ పుట్టస్వామిగారు డైరెక్టర్ గానూ, చుడవరావుగారు ఎం.డి.గానూ ఉంటూ ప్రారంభోత్సవం చేసారు. ఈ లిడ్ కాప్ సంస్థను స్థాపించడానికి ప్రభుత్వ ఉద్యోగం ఏమిటంటే అట్టడుగును ఉన్న చర్యకారులకు అట్టడుగున ఉన్న ప్రజానీనికానికి అధికంగా సహాయం చెయాలనే ఉద్యోగంతో కలిపి రూపాయలు డైరెక్టర్ క్యాబింట్ లో ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. తరువాత 1975 సంవత్సరంలో నాన్ అఫీషియల్ డ్రైమెన్ గా ఒక బాడీని వేసారు. ఆ తరువాత యీ లిడ్ కాప్ లో కానస సభ్యులుగావి, లెడర్ ఇండస్ట్రికి సంబంధించినటువంటి నాన్ అఫీషియల్స్ ను కూడా చేయడం జరిగింది. ఆ విధంగా కార్యక్రమం అనే అయినను లెడర్ ఇండస్ట్రియల్

డెవలప్ మెంటు సెంట్రల్ ఇన్ స్టిట్యూట్ మద్రాసు వారు శైరెక్కరుగా ఉంచి నడిపారు. ఈ నాన్ ఆఫీషియల్స్ మిస్ ఆప్రాప్రియేషన్ చేసారన్నారు. కాని ఫుద్ పాల్స్ మీద వర్షములో తడుస్తూ ఉన్నవారికి యీ లిడ్ కాప్ సంస్థ ద్వారా లోన్ను యిప్పించింది యీ నాన్ ఆఫీషియల్స్ మాత్రమే. నాన్ ఆఫీషియల్స్ కు యీ బోర్డులో అధికారాలు ఏమీ లేవు. ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్లుకే అధికారాలు ఉన్నాయి. ఈ లిడ్ కాప్ కొరకు అగ్రావెళ్లె 7 లక్షల నుంచి 9 లక్షల రూపాయల గూడ్స్ కు కొనినపుడు ఆఫీసర్లు కన్ సల్ డేషన్ మీద జరిగింది. దీనిమీద ఏమీ ప్రాఫిట్ ఉంటుంది అని కన్ సల్ డేషన్ చేస్తే అక్కడ 5 రూపాయలు చెట్టి ఒక మా కొంటే యిక్కడ 10 రూపాయలు అవుతుంది ; అని వారు చెప్పారు. 9 లక్షల రు.లు రాబీఫీకేషన్ కొరకు వంపితే, నేను రాబీఫై చెయ్యకుండా బోర్డు తీసుకున్న డెసిషన్ ఏమంటే మీరు వర్ డేషన్ చేసిన రెండు లక్షల యివ్వండి అంటే అది కౌన్సిల్ చెయ్యండి అని అంటే కౌన్సిల్ చెయ్యని పరిస్థితి వుంది. తరువాత ఇండస్ట్రియల్ ఎగ్జిజివ్ లో పెట్టి 50 పర్సెంట్ నష్టానికి అమ్మడం జరిగింది. ఆ విధంగా 5 లక్షలు నష్టం వచ్చింది. నాన్ ఆఫీషియల్ చైర్మన్ వర్ డేషన్ చేసింది ఎంత? ఎండి వర్ డేషన్ చెసింది ఎంత? అని ఒకసారి ఎంక్యూయరీ చేయించండి. చర్మకారులకు నిజంగా ఎంతవరకు ఆర్థిక నష్టం చేశారో ఒకసారి పరిశీలించండి అని నేను కోరుతున్నాను.

ప్రొడరావాద్ టానరీస్ వుంది, టానింగ్ కం ప్రొడక్షన్ వుంటే 50 పర్సెంట్ ప్రాఫిట్ వస్తుంది. '54, 55 ప్రాంతాలలో యీ చెప్పలు, మాస్ అమ్మితే 200 పర్సెంట్ ప్రాఫిట్ వచ్చే పరిస్థితి వుండేది. నేను యీ వృత్తిలో వున్నాను, ఇందులో కొన్ని లక్షల రు.లు సంపాదించిన వ్యక్తి; నన్ను చైర్మన్ గా వేసినా యీ లిడ్ కాప్ ప్రాస్పెర్ కాలేదని మనవిజేస్తున్నాను, చైర్మన్ కు, నాన్ ఆఫీషియల్ కు, మాకు ప్రెసాని, యల్ అధికారాలు అవసరం లేదన్నాం, మేము బోర్డులో ఏ రిజిస్ట్రాషన్ ఆయితే తీసు కుంటామో దానిని ఇంప్లిమెంట్ చెయ్యడానికి కనీసం అడ్మినిస్ట్రేటివ్ పవర్లు యివ్వమని అంటే, యివ్వని పరిస్థితిలో యీ రోజున నాన్ ఆఫీషియల్ నుజ్జేమ్ చేస్తున్నారని మనవిజేస్తున్నాను. ఈనాడు కొన్ని లక్షల పెయింట్స్ రావాలన్నా సీటిలో నష్టం చెయ్యడానికి చర్మకారులు సిద్ధంగా వున్నారని మనవిజేస్తున్నాను. మీరు చర్మకారులకు చేస్తున్నది ఏమిటి? నన్ను చైర్మన్ గా వేసినప్పుడు - ఒక చర్మకారుణ్ణి వేసినందువల్ల, చర్మకారుల పరిస్థితులు బాగుపడతాయి నుకుంటే, యీ ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యాన్ని అమలు చేయాలనుకుంటే, ఎగ్జిక్యూటివ్, ఆఫీషియల్స్, గవర్నమెంటు అడ్డం రావడం జరిగిందని మనవిజేస్తున్నాను, ఆఫీషియల్ బాడీ వున్నప్పుడు, నాన్ ఆఫీషియల్ బాడీ వున్నప్పుడు ప్రాఫిట్ ఎంత వుంటో గమనించమని నేను మనవిజేస్తున్నాను. ఈ రోజున ఆయిదు లక్షలతో వరంగల్ లో ఒక సెంటర్ పెట్టారు, హైదరాబాదు

లోను, గుంతకల్లులోను పెట్టారు. అయితే చర్యకారులకు మీస ఏమీ సహాయం చేశారో ఒకసారి చూడమని నేను కోరుతున్నాను, నానఫిషియల్ పేర, చైర్మన్ పేర వారు యీవిధంగా ఓన్నారు అంటే, మాకేమిటి దానితో సంబంధం? మాకు ఒక రూపాయి కావాలన్నా ఎం.డి సంతకం పెడితేగానిరాదు; అటువంటిప్పుడు చైర్మన్ ఎట్లా ఇన్వార్ట్ అవుతాడు? బోర్డు మెంబర్లు ఎట్లా ఇన్వార్ట్ అవుతారు? పవర్లు అన్ని ఎం.డికి వున్నాయి. నేను చైర్మన్ గా నాలుగు సంవత్సరాలు ఉంటే, ఒక్క రిజల్యూషన్ కూడా ఇంప్లిమెంట్ కాలేదని మనవిజేస్తున్నాను. ఎం.డిలు ఫిల్ట్రే, కలకత్తా, మద్రాసులకు వెళ్లి డ్రెయినింగ్ పొంది వస్తే వారి డ్రెయినింగ్ లో తెలుసు కున్న విషయాలను ఇంప్లిమెంట్ చెయ్యమని రిజల్యూషన్ పాస్ చేస్తే ప్రభుత్వం యీ రోజువరకూ అది అమలు జరుపలేదు.

చర్యకారులకు ఏమీ చేస్తున్నారు? ఏ చర్యకారుడైనా అభివృద్ధి చెందా? వారికి యీ రోజున దొరుకుతున్న సహకారమేమిటి? గమనించమని నేను కోరు తున్నాను. 1950లో ప్రాదరాబాద్ స్టేట్ వున్నప్పుడు, మేము స్టల్లయ్ వేళాము. పోలీసు డిపార్టుమెంటుకు ఆ రోజున 19 రు.లకు చెసింది యీ రోజున 60-70 రు.లకు చేస్తున్నారు అగ్రాలో, 58 రు.ల అమ్మునిషన్ మాస్ 40 రు.లకు వర్చేజ్ చేసి యీ రోజున 20 రు.ల ప్రాఫిట్ తింటున్నారు. అందువలన నేను మనవిజేసేదే మంటే - వెంటనే ఒక ఎంక్వయరీ కమిటీని వెయ్యండి. ఎవరెవరు చేశారో తెలుసు కుని, రికాన్స్ట్రూట్ చేసి, ఆ బాడీలో చర్యకారులను వేస్తేనే బాగుంటుందని మనవి జేస్తున్నాను. డి.సి కార్పొరేషన్ వుంది, అక్కడ వారిచే పెట్టారు, అలాగే, ఫిషర్ మన్ వున్నారు, వారికి వలలు యిస్తున్నారు. లిడ్ కాప్ విషయంలో చర్యకారులను వెయ్యడానికి ఎందుకు పూనుకోవడంలేదు? ప్రతి తాలూకాలోనూ చర్యకారులు వున్నారు. ప్రతి గ్రామంలోనూ చర్యకారులు వున్నారు. ఏ సీజన్ లో ఏ రకమైన చెప్పలు, మాస్ కావాలో, ఎన్ని లక్షల పెయిర్స్ కావాలో ఆర్డరు చేస్తే ట్యూనింగ్ లో యిప్పుడానికి సిద్ధంగా వున్నారు చర్యకారులు, అలాంటి వారు వుండగా, వారికి సహకరించకుండా, మాలాంటి చారిపై దుమారం లేవదీస్తున్నారు. బాటా, కౌనా షావు ఎక్కడ వుంటే అక్కడ మన షో రూమ్స్ పెట్టమన్నాను. ప్రొడక్షన్ ఇంక్రిజ్ చెయ్యమన్నాం, ఆఫీసు, ఓవర్ హెడ్ ఛార్జెస్ తక్కువ చెయ్యమన్నాను. జిల్లావెళ్ళగా డిసెంబ్రలైజ్ చెయ్యమన్నాను. టూనింగ్ కంప్రొడక్షన్ సెంటర్లు పెట్టమన్నాను. తాలూకావెళ్ళగా ఇవి ఏర్పాటుచేయమన్నాను. ఎక్కడ ఇంప్లిమెంట్ చేస్తున్నారు? చర్యకారులకు అన్యాయం జరుగుతున్నది. వారింక ఇది టాలరేట్ చెయ్యరని నేను మనవిజేస్తున్నాను. నేను ఇందులో పుట్టి పెరిగాను, ప్రాదరాబాద్ స్టేట్ వున్నప్పుడు కొన్ని లక్షలు సంపాదించాము, మా తాత తండ్రులు యీ

వృత్తిలో వున్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడిన తరువాత కొన్ని లక్షల పెయిర్స్ నష్టం చేశాము. అందువలన, దీనిపై వెంటనే ఎంక్వయిరీకి వేసి, దీనిని రికాన్స్ట్ర్ట్యూట్ చెయ్యమని నేను మనవిచేశా, యీ అవకాశం యిచ్చినందుకు తమకు దన్యావాదాలు తెలుపుకుంటూ నెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బి. మళ్ళిందరరావు : అధ్యక్షా, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లెడర్ ఇండస్ట్రీస్ డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ పై చర్చ జరుగుతూ వుంటే కొంతమంది షెడ్యూలు కౌన్సులు అంటే ఎవరో తెలియకుండా, అపార్థం చేసుకుని మాట్లాడుతున్నారు. ప్రకటించబడిన జాతులు; ఇందులో చర్యకారులు అధిక సంఖ్యలో వున్నారు. తమ వృత్తిలో ఆరి తేరిన వారు ఆనేకమంది వున్నారు. లెడర్ ఇండస్ట్రీస్ డెవలప్ మెంట్ అనిగాక, ఇది లెడర్ వర్క్స్ ఇండస్ట్రీయల్ డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ అని ఉంటే బాగుండేది బీహారు, మధ్య ప్రదేశ్ లో ఆ విధంగా అన్నారు. ఇక్కడ జరుగుతున్న అవకతవ కలను గురించి ఇప్పుడే రాజనరసింహగారు చెప్పారు, కొంత మంది చూలో మారు విభేదాలు సృష్టించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. రాజనరసింహగారు అభివృద్ధిచేయాలని ప్రయత్నించినా, సామాను, ఇతర పనిముట్లు ఇవ్వక, ఏ విధంగాను అభివృద్ధి చెయ్యడానికి వీలులేని పరిస్థితులు కల్పించారు, హైదరాబాద్ టానరీస్ ఎచ్చార్లనుంచో మూత పడి ఉన్నది, అలాగే, నారాయణగారు ఉన్నప్పుడు హరిజన పిల్లలకు ఈ వృత్తిలో స్టెషల్ డ్రెయినింగ్ ఇప్పించడానికి ఒక స్కూలును కూడా ఏర్పాటు చేశారు. లిడ్ క్యాప్ లో 20 లక్షలు లాన్ వచ్చిందని అంటున్నారు. ఎందుకు వచ్చిందో మాకు తెలుషు. ఈ వృత్తిలో ఆరితేరిన వాడికిగాక వేరే వాడికి ఆర్డర్లు యిస్తున్నారు. మోహనరాజ్ అనే ఆయనకు ఆర్డర్లు ఇచ్చి ఎన్నో వందల పెయిర్స్ కొన్నారు. దానిలో తెచ్చిన రేటు ఒకరైతే, అమ్మిన రేటు మరొకటి, 2 లక్షల 40 వేల పై చిలుకు అమ్మితే ఎంత లాభం రావాలో మీరే ఆలోచించండి. అలాగే క్రాఫ్టుమన్ గిల్ట్స్ పెట్టారు. ఇందులో సామాను, పనిముట్లు లేవు, మేను చెప్పాము, చర్య తీసుకోలేదు. హైదరాబాద్ టానరీస్ బాగా పని చేస్తున్నాయి. అందులో 150 కోట్ల వాడే వారు. ఇదివరకు 125 వాడేవారు. గుంతకల్ లో లిడ్ క్యాప్ మూడు సంవత్సరాలుగా మూతపడి ఉంది. నాగళ్ళరచర్లు గారు పారిస్ ఆర్డర్లు తెచ్చి వృద్ధి చేశారు. ప్రౌడ క్షను చేసిన మెటీరియలు అట్లాగే ఉంది. వరంగల్ లో సర్వీసెస్ సెంటరు ఉంది. అక్కడ బాగా లాభాలు వచ్చాయి. సామానులు కొన్నారు కాని సరైన పద్ధతిలో చేయకపోవడం వల్ల ఇప్పుడు అమ్మకం కావడం లేదు. లిడ్ క్యాప్ వారు ఎన్నో బంకులు తెరవడానికి సహాయం చేశారు. అక్కడ ఏ విధంగా జరుగుతున్నది చూడాలి. లాభాలు వచ్చినప్పటికీ సప్లైలు చూపిస్తున్నారు. 20 సూత్రం వరకం క్రింద బలహీన వర్గాల అభివృద్ధికై ప్రత్యేక సహాయ కార్యక్రమాలు తీసుకున్నారు.

హరిజనుల అభివృద్ధికి చేసే ఈ కార్యక్రమాలలో ఆఫీసర్లు అధికారులు ఎక్కువగా ఉంటున్నారు. వారి అభివృద్ధికి తగినంతగా డబ్బు ఉండడం లేదు. లిడ్ కాప్ లు రా మెటీరియలు కొనేటప్పుడు వర్మేజింగ్ ప్రెస్ విషయంలో బాగా స్టిప్లెండెన్ డెయాలి. ఇన్ ఫ్లూయెన్స్ చేసిన వారికి ప్లాఫ్ సహాయం పెస్తున్నారు. టాక్స్ లెక్క చేయకపో పొరి పాట్లు జరుగుతున్నాయి. ఇక్కడ సుదీ రా మెటీరియలు వుండాలి పోయి వనియంబాడి మొదలైన చోట్ల ఫినిషింగు పెస్తున్నారు. ఇక్కడ అంబాల్ పెన్ స్కీము చాలా డెవలప్ అంది. మన ఆఫీసర్లు పోయి చూడవలసి ఉంటుంది. లెవ కాప్ లో ఎక్స్ ట్రాంటులో జరిగిన అవకతవకలు చూద్దానికి ఒక ఎక్స్ పర్ట్ కమిటీ చేసి ఎక్స్ క్రాంట్ జనరల్ చేత ఆడిటు చేయించి ఎక్స్ పై దార్మత ఉండో వారికి శిక్షించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. ఆదెయ్య: అధ్యక్షా, లిడ్ కాప్ విషయంలో చర్చలు అనుచుతింపడం ముదావహం. ఇదివరకు ఒకసారి చర్చ జరగడం, అందులో సభ్యులు వివరాలు తెలియజేసారు. లిడ్ కాప్ లో జరుగుతున్న అవకతవకల గురించి చెప్పారు. సరనయ్య గారు, రాజనరసింహ గారు, ఓంకార్ గారు ఇందులో జరిగే దుర్వినియోగం గురించి చెబుతూ ఏ విధంగా సెట్ రెట్ డెయాలిలో చెప్పడం జరిగింది. సుమారు 35 లక్షల మంది చర్మకారులు రాష్ట్రంలో ఉండే వారి సంక్షేమం కోసం ఈ సంస్థను ఏర్పాటు చేయడం జరిగిందప్పటికి ఇందులో తీసుకునే ఏ ఒక్క ప్రాజెక్టు చర్మకారులకు ఉపయోగ పడలేదనేది స్పష్టమవుతుంది. సరైన చర్మాలు కొనడానికి అనుసరమైన డెక్వి కల్ ఎక్స్ పర్ట్ ఈ సంస్థలో లేరనేది స్పష్టమైంది. ఇందులో ఉండే ఆఫీసర్లు ఏ కాన్ఫర్స్ లోనో, మద్రాసులోనో కాని ఏ చర్మం ఎందుకు పనికి వస్తుందో తెలియకుండా తెచ్చి పడవేసి తాను టిఎ, డిఎలు పుచ్చుకొన్న ఉపంత సభ్యులు తెలిపారు. ఈ విధంగా ఖరీదు చేసే అధికారం ఎండికి పోర్టుకు ఉన్నప్పటికీ కొంతమంది అధికారులు వెళ్లి కొనడం జరిగింది. దీనివల్ల సంస్థకు చాలా డబ్బం కలిగింది. సమాజంలో అట్టడుగున ఉన్న వారికి సంబంధించి విషయం. తినిదానికి తొందర కట్టుకోడానికి బట్టలు లేని పేదల సంక్షేమానికి పెట్టిన సంస్థ.

ఈ సంస్థ అనుకున్న ప్రయోజనాలు చెరవేర్చకుండా అధికారుల ద్రోహానికి గురికావడం సహించ రాని విషయం. ఈ సంస్థ పెట్టినప్పటినుంచి ఎవరెవరికి ఎంతెంత లోన్ను ఇచ్చారు; ఇచ్చిన రుణాలతో ఏవి కార్యక్రమాలు తీసుకున్నారు; విజయవాడలోను వరంగల్లులోను హైదరాబాదులోను ఏవి కార్యక్రమాలు తీసుకున్నారు; తీసుకున్న డబ్బు తిరిగి ప్రభుత్వానికి కట్టడం జరిగిందా, లేదా; కట్టకపోతే ఏమి చర్య తీసుకున్నారు; ఎంతైతే ఆఫీసరుగా ఓబయ్య గారు ఒక రిపోర్టు ఇచ్చారు. చెన్నారెడ్డి గారి ద్వారా లో వేసారు. ఆ రిపోర్టులోని విషయాలు ఏమిటి; వాటిపై ఏమి

చర్య తీసుకున్నారు? ఇందిరా గాంధీగారి ఆర్థిక కార్యక్రమాన్ని ప్రగాఢంగా ఆమలు చేయాలి ఆనుకునే పరిస్థితులలో కోట్ల రూపాయల నష్టం ఏ విధంగా జరిగింది? ఎండి గారి వల్లనా, అనదికారుల వల్లనా? ఎవరైనప్పటికీ నిపుక్షపాతంగా చర్య తీసుకోవాలి. ఎన్నో సంవత్సరాలుగా ఈ విధంగా చేస్తున్నప్పటికీ చర్య తీసుకోక పోవడం విచారకరం. ఉన్న పో రూమ్స్ లో మెటీరియల్ లేదు. క్రొత్త పో రూమ్స్ ఎందుకు? నేల్సు లేక మనం బాధపడుతుంటే ఏర్ కండ్షినింగ్ ఎందుకు? బంకు లకు మునిసిపల్ టాక్సు ఎగ్జెంప్షన్ ఇచ్చారు. ఆక్కడ ఉండే స్టాప్ లో 11 మందిలో ఎన్.సి, ఎన్.టి, బిసి వారు ఎవరో ఒకరున్నా మిగతా వారు వేరే వారు. నేల్సు ఆపేసర్లలో ఒక్కరూ ఎన్.సి లేదు అసిస్టెంటు ప్రొడక్షన్ మేనేజరుగా ఒక్క ఎన్.సి లేడు. వది మంది సీనియర్ గెజెటెడ్ కేడరులో ఒక్కరు ఎన్.సి లేరు. వది మంది డెప్యూటీ అసిస్టెంటులో ఒకరు కూడా ఎన్.సి లేరు. ఈ విషయమై పూర్తిగా ఇంక్వెరీ చేయించి ఎవరు ఇన్వెస్టిగేట్ అయితే వారి మీద చర్య తీసుకోండి. కిరీ లక్షల ఈ సంస్థను బాగు చేయాలంటే అన్ని వైపుల నుంచి చర్య తీసుకోవాలి. ఓబియ్యగారి రిపోర్టు మారు అందజేయాలని కోరుతున్నాను. ఇది ప్రావర్గా వంక్ష నింగ్ చేయడానికి అనదికారులలో ఒక కమిటీని వేసి పేద వర్గాలకు న్యాయం చేయాలని కోరుతున్నాను.

O P.M.

శ్రీ పి.బి. తిరుమలయ్య : అధ్యక్షా, అసలు ఈ కార్పొరేషన్ ఎవరిగురించి వుందో అర్థము కావడంలేదు. లిడ్ క్యాప్ హరిజనులది. హరిజనులది అయినపుడు దీనిలో హరిజనులు ఎవరైనా వున్నారా? హరిజనులలో చదువుకొన్న వారు లేరా? మంత్రులలో ఎంతమంది హరిజనులు వున్నారు? ఎంతమంది బావనోళ్లు వున్నారు? ఎంతమంది బలిజలు వున్నారు? తోట మంచిగా వుందా లేదా అనేది హరిజనులే చెప్పగలుగుతారు. బావనోళ్లు ఎట్లా చెప్పగలరు? ఆదినారాయణగారు ఎం.డి. మేమంతా డైరెక్టర్లము ఆయన చేసే అక్రమాలవలన మేమంతా రాజీనామా చేశాము. ఏవేవో పేర్లు వ్రాసి డబ్బు అంతా కాజేశారు. మేమంతా రాజీనామా చేసిన తరువాత డైరెక్టర్ల బోర్డును సూపర్ సైడ్ చేసి గవర్నమెంటు ఆపీనర్ ను వేశారు. ఆపీనరును వేసినతరువాత మంచిగా నడుస్తుందని చెప్పారు. ఎక్కడ నడుస్తోంది? తోళ్లు మద్రాసునుంచి ఎగుమతి అవుతున్నాయి. ఆండ్రప్రదేశ్ లో ఈ పరిశ్రమలో ఎవరి కెలా బ్రెయినింగ్ యిచ్చారా? కొన్ని లక్షలు ఖర్చుపెట్టి మెషీన్స్ తెప్పించారు వరంగల్లుకు. ఇంతవరకు ప్రాథమికంలేదు. అది పాడైపోతున్నది. లిడ్ క్యాప్ వర్కింగ్ పైన వెంకటరావుగారు ముఖ్యమంత్రిగా వుండగా కూడ ఇక్కడ, కౌన్సిల్ లోను చర్య వచ్చింది. ఇంతవరకు ఎందుకు చర్య తీసుకొనలేదు? హరిజనులకు ఆవ కాళములేనపుడు ఈ కార్పొరేషనును ఎందుకు పెట్టినట్లు? దీనిని ఎత్తివేయాలని ముఖ్య

మంత్రిగారికి దరఖాస్తు యిచ్చాము. అనవసరముగా మా పేరు ఎదనామవుతోంది. ఇంతవరకు సమాధానము లేదు. ఈ ప్రశ్న వచ్చినపుడు ఇప్పుడు మంచిగా నడుస్తున్నట్లు చెప్పారు. విషయాలన్ని బయటపెట్టిందని ఎం.డి.గా పని చేసి వనజాక్షి గారిని బదిలీ చేశారు. డబ్బు తిన్నవారిని సస్పెండ్ చేశారా? ఇంతవరకు ఆడిట్ రిపోర్టుపైన చర్య తీసుకొనలేదు. హౌస్ కమిటీని వేసి దీనిలో జరుగుతున్న అవకతవకలను బయటకు తీసుకురావాలి. డైరెక్టర్లగా మేము రోస్స్ రికమెంట్ చేస్తాయిప్పించలేకపోయాము. శీ నెలలకొకసారి మీటింగుకు వెళ్లి ఏ.వి. డి.ఎలు పుచ్చుకొంటున్నామని అన్వించుకొనడం యిష్టము లేక బయటకు వచ్చేయాము. హౌస్ కమిటీవేత ఎంక్వయిరీ చేయించాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. యారన్న (ఆలూరు): అద్యక్షా, లిడ్ క్యాప్ ఆట్రడుగుని పున్న హరిజనుల సంక్షేమం కోసము 1973 లో పెట్టిన విషయం తెలిసినదే. ఆపీషియల్స్ తిన్నారా? నాన్ ఆపీషియల్స్ తిన్నారా అనేది ఉంది. ఆపీషియల్ డాడీ వచ్చినప్పటినుండి నష్టాన్ని కొంత అయినా తగ్గి చేశారా అనేది ఒకటి. ఉద్యోగాలలో రిజర్వేషన్ పాటించలేదు, డబ్బు దుర్వినియోగము జరిగిందని ఋజువు చేస్తాము. వెంటనే స్పెషల్ ఆడిట్ చేయించాలి. తరువాత హవుస్ కమిటీని వేసి దీనిలో జరుగుతున్న అవకతవకలను విచారించేయాలి. మంత్రిగారు చాల మంచివారు. వారికి ఏ విషయాలను చెప్పలేక పోతున్నాము. మాకు ఎక్కడ న్యాయము జరుగుతోంది? దుర్వినియోగము చేసిన పురానా పెద్దలలో ఆపీషియల్స్, నాన్ ఆపీషియల్స్ ఉన్నారు. మేము ఋజువు చేస్తాము. అందువల్ల ముందు స్పెషల్ ఆడిట్ చేయించాలి. తరువాత హవుస్ కమిటీని ఏర్పాటు చేసి విచారణ చేయించాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎల్. అంజనేయలు : అద్యక్షా, లిడ్ క్యాప్ విషయములో ప్రతిపక్ష సభ్యులు గాని, స్వపక్ష సభ్యుల గాని వేసినటువంటి ప్రశ్నలకు, సప్లిమెంటరీనెట్లు ఇక్కడ మంత్రులు ఎన్యూరెస్పాన్ యివ్వడం జరిగింది. ఆ ఎన్యూరెస్పాన్లకు సంబంధించి నెను ఎన్యూరెస్పాన్ కమిటీ మెంబరుగా పున్నప్పుడు ఆ కమిటీలో కోన్ని వుదంతాలు బయటకు వచ్చినవి. అవి మాత్రం చెబుతాను. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో పున్న బీద ప్రజాసౌకర్యము కొరకు ముఖ్యంగా హరిజనుల కొరకు, వారి అభ్యున్నతి కొరకు మంచి వుద్దేశముతో ఈ లిడ్ క్యాప్ అనే సంస్థను నెలకొల్పడం జరిగింది. అయితే జరిగింది ఏమంటే లిడ్ క్యాప్ లో ఉన్నవారికి లాభం జరిగింది తప్ప హరిజనులకు చెప్పులు కుట్టుకునేవారికి లాభం కలగలేదని మనవి చేస్తున్నాను. కార్యోద్యమం వచ్చినప్పటి నుండి నేను ఒకే ఒక మాట ప్రతిపక్షాల వారి నుండి వింటున్నాను. ఇది ప్రభుత్వములో పున్నవారికొరకు జాబ్ ఓరియంటేషనుగా పనికి వస్తుందని మాట్లాడుతున్నారు. ప్రతిపక్ష సభ్యులకు ప్రత్యేకంగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. నాన్ ఆపీషియల్స్

దార్జిలీంగ్ తీసుకున్న తరువాత కార్పొరేషనులో ఏదైనా ఒకటి రెండు నష్టాలు వచ్చి ఉండవచ్చు. కాని నాన్ ఆఫీషియల్స్ తీసుకున్న తరువాత ఈ రోజు ప్రతి కార్పొరేషను కూడ అభివృద్ధిలో ఉందని చెబుతున్నాను. ఫీల్డ్ డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషను ఉంది, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కో-ఆపరేటివ్ వూల్ స్పినింగు మిల్లు ఉంది. మిగతా అట్లా ఎన్నో కార్పొరేషన్లు ఉన్నవి. యీనాడు అవి అన్ని అభివృద్ధితో నడుస్తున్నవి. అట్లాగే గిరిజన కార్పొరేషను ఉంది. ప్రత్యేకంగా నాన్ ఆఫీషియల్స్ వుండి దానిని నడిపించినప్పుడు వారు చేసిన ఖర్చు ఏమిటి? యం.డి లు ఫారిన్ టూర్లు మీద వెళ్లి పెట్టిన ఖర్చులు ఏమిటి అనేది తీయాలని కోరుతున్నాను. రాజనరసింహాగారు ఉన్నప్పుడు ప్రత్యేకంగా గ్రామాల్లో వున్న హరిజనులకు లాభం జరిగింది. బిల్లా, టాటాల బాటా కంపెనీలను సమస్తం మూసివేసి లిడ్ క్యాప్ ను తెరిస్తే ఈ సంస్థ బాగుపడేది, అది చేయరు. ప్రత్యేకంగా వున్నటువంటి చైర్మన్ కు ఎలాంటి అధికారం ఉండదు, నామ మాత్రమే, నామమాత్రంగా వున్నందువల్ల వారు తీసుకున్న రెజుల్యూషన్లును ఆఫీషియల్స్ ఖాతరు చేయరు. వారు చెప్పిన ప్రతి దానికి క్వరీ వేస్తూ ఉంటారు. దానివల్ల ఈ సంస్థకు నష్టం వచ్చింది రాజనరసింహాగారు వున్నప్పుడు గాని సీ. నారాయణగారు వున్నప్పుడు గాని నష్టం లేదు. 'పెర్లలు ఓంకారు గారు వనజాక్షి రిపోర్టు గురించి చెప్పారు. ఆ రిపోర్టు సగం పెట్టినప్పటినుండి యం.డి. చేతుల్లోకి తీసుకునేంతవరకు వున్న లెక్కలు కావు. ప్రత్యేకంగా ఇంతకు ముందు ఆఫీషియల్స్ వున్నదాని గురించి లెక్కలు యివ్వలేదు.

శ్రీ. ఎం. ఓంకార్ : అధ్యక్షా, ప్రతిపక్షాలలోని వారం ఎవరమూ కూడ నాన్ ఆఫీషియల్స్ వున్నచోట అంతా మునిగించని అటు సర్టిఫికేటు ఇవ్వలేదు, ఇటు సర్టిఫికేటు ఇవ్వలేదు. వనజాక్షి రిపోర్టు అని చెప్పాను. ఏ తేదీనాడు ఇచ్చాకో చెప్పాను. అందులో జరిగిన లోటుపాట్ల గురించి చెప్పి 9 నెలలు అయినా ఎందుకు యాక్షను తీసుకోలేదు అని అడిగాను. ఎవరు ఏమిటి అని తేల్చవలసింది ప్రభుత్వం, మేము కాదు.

శ్రీ. ఎల్. ఆంజనేయులు : లోటు గురించి చెప్పినప్పుడు నష్టం చేసినవారు ఎవరు అనేది తెలుసుకొని చెబితే హార్మిస్తారు. లోటుపాట్ల గురించి చెప్పారు, హార్మిస్తున్నాము. కాని యీ లోటుపాట్ల వెనుకాల నాన్ ఆఫీషియల్స్ చేసినటువంటి ఘోరమైన అన్యాయం ఏమిటో బయటికి చెప్పిన రోజున సజింగా లోటుపాట్లు బయటకు తీసినవారు అవుతారు. కాని ప్రత్యేకంగా ఎక్కడ చూచినా నాన్ ఆఫీషియల్స్ దీనిలో మ్రింగుతున్నారు, తింటున్నారు గాబట్టి యీ కార్పొరేషన్ లో కోట్ల నష్టం వస్తుందనే మాట అంటున్నారు. ఇంతవరకు యం.డి లు వున్న మొత్తం రికార్డును

తీయింది. లోటుపాట్ల గురించి ప్రత్యేకంగా చెప్పినప్పుడు ఎవరు ఏ కార్యక్రమాలు చేశారు, ఎవరివల్ల ఈ నష్టాలు జరిగాయో, యీ నష్టాలను సువారింబడానికి ఎక్కడై ఉండాలి. అట్లాగాకుండా ఏదో నాన్ అపిషియల్స్ కార్డలో తిరుగుతున్నారు. రెలి ఫోన్స్ ఖర్చు చేస్తున్నారు అంటే గాదు. దానిలో నిజం ఎంత వుందో రెక్కలు చెప్పిన రోజున నిజంగా ప్రతిపక్షాలను ప్రజలు హర్షిస్తారు.

శ్రీ ఎస్. విజయరామరాజు : పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డరు సర్. మిత్రులు అంజనేయులు గారు మినిస్టరు గారి బదులు రిప్లయి చెబుతున్నారా :

శ్రీ ఎల్. అంజనేయులు : రాజనరసింహోగారు చెప్పారు ఎప్పుడు నష్టాలు జరిగాయో. అపిషియల్స్ కమిటీవారు యిచ్చే రిపోర్టు మీద ఆధారపడి కాదు. ఇక్కడ ఎంతో మంది మేదావులు వున్నారు, వారిని పెట్టి ఎవరివల్ల నష్టం జరిగిందో తప్పకుండా వారిని శిక్షించాలని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య : అద్యక్షా. సమాజములో అట్టడుగున వున్నటువంటి చర్మకారులకు సంబంధించిన సంస్థ, వారి బాగోగులకు సంబంధించి వారి జీవన పరిస్థితులలో మెరుగు తీసుకురావలసిన సంస్థ యొక్క వర్గీకరించిన చాలా అధ్యాన్నంగా ఉంది. దాని గతి దుర్గతితో ఆవస్త పడుతున్నది. దానికి కారణం స్పష్టంగా పరిపాలనా యంత్రాంగములో ఒక భాగం అనేది మీ దృష్టికి తీసుకు వస్తూ ఒక విషయం చదివి విప్పిస్తాను. 28-7-82 నాడు యిదే శాసన సభలో లిడ్ క్యాప్ కు సంబంధించిన ప్రశ్న వచ్చినప్పుడు 85 లక్షల రూపాయల దుర్వినియోగం జరిగిందని చెప్పినప్పుడు మిత్రులు పి. జనార్దనరెడ్డిగారు పంజాబు సేషనల్ బ్యాంకు పేరిట యిచ్చినటువంటి ఒక బ్లాంక్ చెక్ ను యీ హౌస్ దృష్టికి తెచ్చారు, స్పీకరుగారి దృష్టికి తెచ్చారు. అలా తీసుకువచ్చినటువంటిది సేరంగా భావించి గోఖలే అనే ఆపీనరు యించార్డి సైప్షల్ డ్యూటీ అండ్ ఎంక్వయరీ కమిటీవారు, అక్కడ వున్నటువంటి వుద్యోగ బృందానికి ఇచ్చినటువంటి సర్క్యులర్ - యాన్

This is in connection with an instance where a photostat copy of a blank cheque on the Punjab National bank duly signed by the two Assistant Accounts Officers of Lidcap Ltd. was produced in the Legislative Assembly on 28-7-82 by hon. Member of the Assembly in connection with a question on misappropriation of funds.

దీనికి సంబంధించి ఆ అధికారి ఏమి యినష్టాకస్సు యిస్తాడు అంటే

This act on the part of the person, whosoever it is, is a serious act of indiscipline, breach of trust and violating conduct of rules.

నేను అడుగుతున్నాను ఆ అధికారిని, లక్ష రూపాయలు మిస్సప్రొవీయేట్ చేస్తే అది గ్రాస్ నెగ్లిజెన్సు కాదా? పెద్ద నేరం కాదా? సోషల్ యన్ సెక్యూరిటీ కాదా? దానికి మాత్రం ఏమీ లేదు. మీరు ఎంత తిన్నా వర్కాలేదు గాని యీ రహస్యాన్ని మాత్రం బయట పెట్టడం గ్రాస్ నెగ్లిజెన్సు, డెర్లిక్షన్ ఆఫ్ డ్యూటీ, అందువల్ల ఎవరైతే దీనిని బయట పెట్టారో వారి మీద కఠినమైనటువంటి చర్య తీసుకుంటామని చెప్పడం ఎంత మోరుంగా వుందో చూడండి, ఆ స్పెషలు ఆఫీసరు ఎలా చెప్పాడో నాకు అర్థం కావడం లేదు. అలా చెప్పడం అంటే అర్థం ఏమిటి? గౌరవ సభ్యుడికి ఎన్నో రకాల ఇన్ఫర్మేషను వస్తుంది. ఒకరు యివ్వనక్కరలేదు. ఎన్నో విధాల వచ్చిన ఇన్ఫర్మేషనును వుపయోగించుకొని శాసన సభలో చెబితే ఆక్కడ క్రమ శిక్షణ చర్య తీసుకుంటామని చెప్పడం అంటే యిది బ్రిచ్ ఆఫ్ ప్రీవిజ్డ్ కాదా? గౌరవ సభ్యుల హక్కులకు భంగం కాదా అని అడుగుతున్నాను. ఇంకొక విషయం తమ దృష్టికి తెస్తున్నాను. నేను యీ ప్రశ్న వచ్చిన తరువాత తమిళ నాడు వెళ్లి ఆక్కడి లిడ్ క్యాప్ పరిస్థితిని ఆలోచన చేశాను. వారు లాభముతో యీ సంస్థను నడుపుతున్నారు. కారణం? ఆక్కడ డెడికేటెడ్ ఆఫీసర్లు వున్నారు, యం డి తో మాట్లాడాను. వారి అర్గనైజేషను లాధాలతో నడుస్తున్నది, మనది నష్టాలలో నడుస్తున్నది. దానికి ప్రధానమైనటువంటి కారణం ఎవరు అంటే ఈ సంస్థలో వున్న వారే, నాన్ ఆపీషియల్స్ గాని, ఆపీషియల్స్ గాని మొత్తంగా బాధ్యులు. అందువల్ల ఎవరు ఎంతవరకు బాధ్యులు అనేది అంజనేయులుగారు చెప్పినట్లు తేల్చాలి. అది తేల్చాలంటే, ప్రతి ఎజులకు మొత్తం బోకట్టా తెలియదు. అది పూర్తిగా తేల్చాలంటే అడిటు రిపోర్టు బయటకు రావాలి. అడిటు రిపోర్టు లేని పక్షములో జ్యూడిషియల్ ఎంక్వయిరివి వేయండి. ఎవరు ఎంతవరకు బాధ్యులో, ఎం.డి ఎంతవరకు బాధ్యులు, చైర్మన్ ఎంతవరకు బాధ్యులు, మిగతా ఆఫీసర్లు, మెంబర్లు. డైరెక్టర్లు ఎంతవరకు బాధ్యులు అనేది తెలిపాతుంది. అట్లా గాకుంటే హావుస్ కమిటీకి ఒప్పుకోండి. మదరాసుకు పోవచ్చు, లిడ్ క్యాప్ వ్యవహారం తెలుసుకోవచ్చు. ఆక్కడి పరిస్థితులు అర్థం చేసుకోవచ్చు. మోడల్ గా ఆక్కడ వున్నటువంటి దానిని తీసుకొని లిడ్ క్యాప్ నష్టాలను పోగొట్టి సక్రమంగా సడి పేదానికి దోహదం చేస్తుంది. అందువల్ల మంత్రిగారిని కోరేదేమంటే, మిస్సప్రొవీయేషనుకు బాధ్యులు ఎవరు అనేది మొత్తం తేల్చాలి. తేల్చడానికి తప్పకుండా హావుస్ కమిటీని వేయండి. బాధ్యులు ఎవరో నిర్ధారణ చేసి శిక్ష వేయాలి. వారు కాజేసిన మొత్తాన్ని రాబట్టుకోడానికి ప్రభుత్వం హానుకోవాలి. అప్పుడే యిలాంటి సంస్థలు బ్రతుకుతాయి. హావుస్ కమిటీని గాని, జ్యూడిషియల్ ఎంక్వయిర్మిని వేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు : అద్యక్షా, ఇప్పుడు యీ హౌస్ లో మూట్టాడిన మెంబర్సు- దానికి పార్మర్ చైర్మన్ గా డైరెక్టుగా వున్నవారు అందరు-విచారణ కావాలని అడుగుతున్నారు. ఈ మిగ్ యియాడ్ కు ఎవరో నిందిస్తున్నారు. యం.డి గాని చైర్మన్ గాని, దానిలో పనిచేసే వుద్యోగులు గాని ఎవరి దాచ్యత ఎంత అనేది నిర్ధారించవలసిన అవసరం వుంది. విచారణ జరిపి యం.డి బాడ్యూలో, క్రింది రెవెన్యూలో వున్న వుద్యోగులు బాడ్యూలో ఎవరో నిర్ధారణ చేయకుండా రెజిస్ట్రేటరుగా వున్నాము గాబట్టి మనం యిష్టం వచ్చినట్లు మాట్లాడితే స్వాయం జరుగదు, అది మంచి పని కాదు. Whether you accept for a House Committee or a probe ?

చిన్నతరహా పరిశ్రమలకాని మంచి శ్రీ వి. వెంకటేశ్వరరావు : అద్యక్షా, ఈ లిడ్ క్యాప్ వ్యవహారం గురించి చాలా రోజుల నుండి మన సభలో గౌరవ సభ్యులందరు కూడ చాలా అత్యంత దీనిమీద చర్చ జరుగాలనే ఉద్దేశముతో వుండిరి. నేడు అది పూర్తి అయినది. చాలా మంది గౌరవసభ్యులు యీ విషయములో మాట్లాడారు. ప్రత్యేకంగా ఈ లిడ్ క్యాప్ ఏదైతే మిస్సప్రోప్రియేషనుకు సంబంధించిన విషయం వుందో దాని గురించి అందరు ఎక్కువగా తమ విచారాన్ని వ్యక్తపరిచారు. ఆ మేరకు నేను కూడ సభ్యులతో ఏకీభవిస్తున్నాను. ఈ మిస్సప్రోప్రియేషను అనేది ఒక సంవత్సరం ఎప్పుడో జరిగింది అనేది కాదు. చాలా కాలము నుండి అందులో జరుగుతూ వస్తున్న విషయము అని మనవి చేస్తున్నాను. అయితే దీనిలో క్యాప్ మిస్సప్రోప్రియేషను అనేది చాలా కొద్ది వుదాహరణలు మాత్రమే వున్నవి. ఏదైనప్పటికీ మిస్సప్రోప్రియేషనుకు ప్రధాన కారణం స్టాక్ లో షార్ట్ షేజ్. దాన్ని ఎక్కువగా యిప్పుడు మనం మిస్సప్రోప్రియేషను అని పేర్కొంటున్నాము. ఈ స్టాక్ వెరిఫికేషను అనేది ఏ వర్గంలో జరుగాలో, మెయిన్ లెనెన్సు ఆఫ్ స్టాక్ డిజిన్ డర్సు ఎట్లా వుండాలో, అప్పుడప్పుడు వెరిఫికేషను మరియొ స్టాక్ వ్యవహారం చూస్తూ వుండే వ్యక్తి గనుక ట్రాన్స్ వర్ అయితే వచ్చే వ్యక్తి సూక్ష్మంగా పరిశీలన చేసి చార్జి రీసు కోపడం అనే మంచి ఆచారం ఆక్కడక్కడ కార్పొరేషన్సులో చూస్తున్నాము, అలాంటివి జరుగలేదు. అంతేగాకుండా పర్సెజెన్ పాలసీ ఒక మంచి సాన్నిధ్యయం మీద ఈ కార్పొరేషనులో జరుగలేదు. అందుకే, ఉద్దేశపూర్వకంగా అయినా కాక షోయినా చేసిన పర్సెజెన్ మీద చాలా సప్టాలు వచ్చినవి. ఈ విధంగా సప్టాలు వచ్చినవి, ముక్తసరిగా దీని విషయం గౌరవసభ్యుల ముందు ప్రవేశ పెడుతున్నాను. నేటికీ మొత్తం కార్పొరేషనులో లాసెస్ 1381 లక్షం 28 వేలు. ఇందులో 1978-79 వరకు అడిటు జరిగింది. 79 80 నుండి నేటివరకు రెక్కలు గావి, అడిటు గావి పూర్తి కాలేదు. దీనికి ముందుగా నేను చెప్పినట్లు ఎక్కువగా క్లౌజ్ చేయని కారణంగా

ఎకౌంటు మేంటెన్సులో వున్న లోపాలవల్ల ఈ ఆడిటు పూర్తి చేయలేకపోయారు. మూడు సంవత్సరాల ఆడిటు యింకా చేయవలసి వుంది. అయినా ఈ మూడు సంవత్సరాలకు సంబంధించిన ప్రొవిజిన్ లాసెన్ చూపిస్తున్నాము. 73-74 లో 25 వేలు, 74-75 లో 3 లక్షల 24 వేలు, 75-76లో 7 లక్షల 2 వేలు, 76-77లో 19 లక్షల 49 వేలు 77-78లో 20 లక్షల 16 వేలు, 78-79లో 26 లక్షల 45 వేలు, యితవరకు ఆడిటు దృవీకరించింది.

శ్రీ బి. మచ్చిందర్ రావు : ఇది డిపారుమెంటల్ ఆడిటా? జి. ఆపీనువారి సెక్షన్ ఆడిటా?

శ్రీ వి. వెంకటేశ్వరరావు : ఛార్జెడ్ ఎకౌంటెంటు ద్వారా జరిపిన ఆడిటు. 79-80లో 20 లక్షల 12 వేలు, 80-81లో 11 లక్షల 50 వేలు, 81-82లో 30 లక్షలు. ఈ విధంగా లక్షలకు, లక్షలు వ్రతి సంవత్సరము దాని పుట్టుకతో నష్టముతో ముందుకు పోతున్నది. అందుకని ముందుగా మిస్సప్రోప్రియేషను గురించి మనవి చేయదలచుకున్నాను. స్టాక్సులో షార్ట్ జీవల్ల ఎక్కువగా నష్టం వచ్చింది. 1978-79 వరకు స్టాక్యూటర్ ఆడిట్ కూడా పూర్తి చేయబడింది. 1977-78 వరకు ఆకౌంటెంటు జనరల్ ఆపీనువారి ఆడిట్ కూడా పూర్తి చేయబడింది. 1979 నుంచి ఆడిట్ పూర్తి చేయబడలేదు. మొత్తం 5,90,433 రు.లు 45 పైసలు మిసె ప్రోప్రియేషను అయింది. అందులోనుంచి ఇప్పటివరకు 52.756 రు.లు తిరిగి వసూలు చేయడం జరిగింది. మిగిలిన దానిగురించి కేసులు ఉన్నాయి. ఇందులో చాలామంది ఉన్నారు. కొంత మంది ఎడ్రసులు తెలవడంలేదు. కొంత మంది మీద సివిల్ సూట్లు వేయడం జరిగింది, కొంతమంది మీద డీక్రీ కూడా పొందడం జరిగింది. ఎగ్జిక్యూషను కూడా చేయడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ సిహెచ్. విరల్ రెడ్డి : మిసెప్రోప్రియేషను చేసినవారి పేర్లు చెప్పండి?

శ్రీ వి. వెంకటేశ్వరరావు : ఇప్పటివరకు మొత్తం 41 మంది ఉన్నారుని తేలింది. వీటన్నింటిని సరిచెయడానికి ఆపీనర్ ఆన్ సెక్షన్ డ్యూటీని ఈ కార్పొరేషను కోరికపై నియామకం చేయడం జరిగింది. ఈ మిసెప్రోప్రియేషనుకు ఎవరు బాధ్యులు అనే విషయం తేల్చడానికి ఆపీనర్ ఆన్ సెక్షన్ డ్యూటీని ఈ కార్పొరేషను కోరికపై నియమించడం జరిగింది. ఆ ఆపీనర్ ఆన్ సెక్షన్ డ్యూటీ ఎమె డి గారి ఆద్యర్షంలో విచారణ చేస్తున్నారు. ఆ విచారణ అన్ని విధాలా ఇంకా పూర్తి కాలేదు, ఇంకా జరుగుతూనే ఉంది. ఒక సీనియర్ ఐ ఎ ఎస్ అధికారి శ్రీ భండార్కర్ గారిని చైర్మన్ గా చేసి ఇతర ఉన్నతాధికారులతో ఒక బోర్డును

ఏర్పాటు చేసాము. వారికి ఈ బాధ్యతలన్నీ అప్పగించడం జరిగింది. దానిని సరైన పంధాలో నడిపే బాధ్యతలు వారు తీసుకున్నారు.

(ఇంటర్వ్యూ)

ఇక్కడ నేను సమాధానం చెప్పేది ఎవరు తప్పులు చేసినా దాపరికం లేకుండా చెప్పడానికే. జరిగిన వాస్తవాలేమిటో మిత్రులందరికీ తెలివాలనే ఉద్దేశ్యం వీవరంగా చెబుతున్నాను. భండార్కర్ గారు వచ్చిన తరువాత

During the period immediately preceding November, 1981 most of the Production units of LIDCAP were either closed or working partially. The production in Hyderabad Tanneries has been increased six-fold from August, 1982. As compared to the corresponding period of the previous year, the Tannery is now soaking on an average 160 hides per day as against only 25 hides per day in the previous period.

The Guntakal Tannery which was closed for three years was re-opened on 1-1-1982 and it is producing Oil-Chromic Sole leather now

Common facilities Centre at Warangal for which imported machines worth Rs.25 lakhs were lying without being opened for the last three years, that is being commissioned now and it is commissioned on 11-1-1982.

Model Leather Goods Manufacturing Centre at Vijayawada and Utility Leather Goods Centre at Hyderabad are working to full capacity.

Seven Men's Guilds, four at Hyderabad, one at Vijayawada, one at Guntur, one at Rattapalli. Nellore District are also working to almost full capacity. Previously, Guilds at Guntur, Vijayawada and Rattapalli were completely closed. All the Women's Guilds were practically closed when he took over the management. They have been re-opened one by one and to-day four Guilds are working. It is proposed to re-open three more Guilds by the end of September, 1982 and the remaining 3 Guilds in the next few months. A new Guild has been started on 1st August, 1982 at Masheerabad, Hyderabad for producing high quality Fashion Shoes. A party from USA has agreed to place an order for such shoes.

Most of the SSI Units registered with LIDCAP have been fed with orders enabling them to give employment to a large number of Scheduled Caste people.

A scheme for Integrated Development of Leather Industry in the State with an outlay of Rs 296 lakhs has recently been sanctioned by the Government and the implementation has started with Ranga Reddy district. It will be gradually extended to other districts. Under this programme, it is proposed to purchase raw hides directly from the Village Charmakaras by eliminating middle-men and setting up 15 District level tanneries besides collection from curing centres in major villages in the State. A massive training programme...

శ్రీ ఎం. ఈరన్న ; ఈ రిపోర్టు చదవవలసిన అవసరంలేదు.

(ఇంటరప్షన్సు)

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ ; సామాన్యముగా మంత్రిగారు ప్రస్తుతం ఉన్న పని తీరు తెన్నులు గురించి చెప్పినప్పుడు వేరే ఆక్షేపణ అవసరం లేదు. మేము ఆందరము కోరింది ఏమిటంటే ఎవరు బాధ్యులు బాధ్యత ఎన్న అధికారులమీద వర్క తీసుకొండి అని. అంతేగాని ఇప్పుడు జరిగిన లోపాల గురించి వాటి గురించి చెప్పడం రిలవెంటు కాదు. బాధ్యత ఎవరిది, వారికి ఏమి శిక్ష ఇవ్వాలి అనేదానికి మంత్రిగారు పరిమితం అయితే బాగుంటుంది.

శ్రీ ఎం. ఈరన్న ; మేము రుజువు చేస్తాము. హవుస్ కమిటీ వేయండి అని కోరినాము. మంత్రిగారు స్వయంగా ఏమి చెప్పినా అభ్యంతరం లేదు గాని ఎం.డి గారు ఇచ్చిన రిపోర్టు మాత్రం చదవడం మంచిది కాదని మినవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. వెంకటేశ్వరరావు : లిక్విడ్ లో అంత నష్టము వాటిల్లిన మాట వాస్తవమేనని ముందుగానే చెప్పాను.

శ్రీ సి. దాస్ : తిన్న వారు తిని పోయారు. ఎవరు ఎంత తిన్నారు అవి తేల్చేదానికి వర్క్ ఎక్కవుంటు కమిటికి ఎంప్లస్టు చేసినా చూస్తారు కదా. లేకపోతే హవుస్ కమిటికి ఇవ్వండి. ఇక జవాబే అవసరంలేదు.

శ్రీ వి. వెంకటేశ్వరరావు : కొంత మంది గౌరవ సభ్యులు 1974 నుంచి ఎవరెవరు ఎం.డి.లు అవీనర్లు అని అడిగినారు. ఇంకా కొంత మంది సభ్యులు ఇంకా అధికంగా అన్యాయాలు జరిగినాయి అని చెప్పినారు. అసలు ఈ సంస్థ మొదలు పెట్టినప్పటినుంచి నష్టాలే జరుగుతున్నాయి. దానికి గల కారణాలు స్టాక్ వెరిఫికేషను మొదటినుంచి సరి అయిన పండాల్తో జరగకపోవడము, వర్వేజింగు పోలీసీ నడిగా లేకపోవడం, రిక్రూట్ మెంటులో అనకతవకలు జరగడము మొదలైనవి నేను చెబు తున్నాను. ఈ మేనేజిమెంటు కొత్త గా సీనియర్ అధికారి తిసుకున్న తరువాత

జరిగిన ఉత్పత్తి మార్గంలో ఉండే ప్రగతి గురించి ఏమీ సంభాషించినది ఉంది. అ జరిగిన వాటికి ఆఫీసర్ ఆర్ స్పెషల్ డయాటీ వేయడం. ఆయన చూసి ఈ 4వే మంది మిస్ ఎప్రోప్రియేట్ చేశారని చెప్పాడు. ఉత్పత్తి ఓంకార్ గారు ఇది సరి అయిన పరిధిలోనే ఉన్నది అని చెప్పాడు. అప్పుడు లక్షల వరకు తేల్చవచ్చునని అన్నారు. ఇంకా అనేక మంది మిస్ అండ్ వారు, అ వ్యయం వారు ఇది సరి అయిన పరిధిలో ఉండడంలేదు దీనికి ఒక హాల్ వుంది దానిని అన్నారు. కొందరు సమస్యల జుడిషియల్ ఎంక్వయిర్ కావాలి అన్నారు. అందుకూ ఆయనకు కౌంటర్ ఉన్నారు.

Sri C. N. Reddy in the chair

Chairman : There has been no cross-verification of stock. There have been certain lapses at the time of purchases. Some members wanted to know during that period which was the agency which functioned or who were the personnel who functioned. What is the action now suggested by the Special Officer

శ్రీ వి. వెంకటేశ్వరరావు : అదే నేను మనవి చేశాను. అవకతవకలపై దర్యాప్తును స్పెషల్ ఆఫీసర్ ఆర్ డయాటీ వారికి వేశారు. ఆయన పరిశీలిస్తూ కొన్ని విషయాలు మనకు బయట వెళ్లారు. బయట వెళ్లిన విషయాలలో చాలావరకు నష్టాలకు సంబంధించినవి లేవు. యీ పక్షము వారు, ఆ పక్షము వారు చెప్పారు ఇవన్నీ దొడ్డిలో పెట్టుకొని, క్రియేట్ అధికారులు, అన్ని రంగాలలో ఏ విధంగా ప్రగతి సాధించాలి, ఏ విధంగా ముందుకు తీసుకుపోవాలి అనే దానిపై సంబంధిత కారంగా కృషి చేస్తున్నట్టిది, ఇంతకు ముందు ఏవైతే అవకతవకలున్నాయో, వాటివల్ల ఖాళీ ఎత్తున నష్టము జరగడానికి కారణమేమిటో తెలుసుకోవడానికీ సమస్యలందరూ ఆదుర్దా వ్యక్తము చేస్తున్నాము, స్పెషల్ ఆఫీసరు ఆర్ డయాటీ, ఆయన తన కర్తవ్యాన్ని సరిగ్గా నిర్వహిస్తున్నావా అని, చాలా మంది సమస్యలు మోస్ కమిటీ కావాలని, కొందరు జుడిషియల్ కమిటీ కావాలి అన్నారు. అందుకు నేను వారి భావాలతో ఏకీభవిస్తున్నాను. సమాజములో అట్టడుగున ఉన్నవారి సంక్షేమం కోసము, ఈ సందర్భం వెలకొల్పాము. ఏ ప్రయోజనము లేకుండా ఈ విధంగా దాని పేరు....

Chairman : This comes under the purview of Public Undertakings.

Sri M. Venkayya Naidu : Why should the Chairman suggest it comes under the Public Undertakings.

శ్రీ ఇ. ఆయ్యప్పరెడ్డి : అధ్యక్షా, ఇదివరకే ఈ సమస్య ఎచ్చింది. పి.యు.సి. కమిటీ యొక్క కంప్లీటు జూరిస్ డిక్షన్ క్రిందకు వస్తుంది ఇది.

There is already a House Committee which has got jurisdiction over it.

ఇదివరకే ఈ క్వశ్చన్ వచ్చినప్పుడు, అందుకు హౌస్ కమిటీ వేయాలని అన్నప్పుడు మనము ఏ సాంప్రదాయాన్ని ఏర్పాటు చేసుకున్నామంటే, ఒక హవుస్ కమిటీ వున్నప్పుడు, దాని జూరిస్ డిక్షన్ వున్నప్పుడు, వేరే జూరిస్ డిక్షన్ ఉండక్కరలేదు. స్టేట్ వర్క్ అండ్ రిజిస్ట్రేషన్ కమిటీ జూరిస్ డిక్షన్ వున్నప్పుడు, పి.యు.సి. ని సైప్లెట్ గా రిక్లెస్టుచేసి, సైప్లెట్ రిపోర్టు తెప్పించుకోవచ్చు. హౌస్ ని రిక్లెస్టుచేసి, హవుస్ కమిటీని సెవరేట్ గా వేస్తాము అనుకొంటే, హవుస్ కమిటీ వెళ్లి ఎగ్జామిన్ చేసినంత మాత్రాన, పి.యు.సి. జూరిస్ డిక్షన్ పోదు, వారు కూడా యింకొక రిపోర్టు యివ్వడానికి అవకాశముంది. అందువల్ల పి.యు.సి.లో ఒక సబ్ కమిటీని ఏర్పాటు చేసి, లెకపోతే పి.యు.సి నే వెంటనే దీనికి డిక్షన్ చేయమని మనము చెప్పవచ్చు.

Chairman : That is exactly what I was trying to know from you.

శ్రీ ఎం. ఆదెయ్య : మంత్రిగారు సమాధానము చెప్పేముందు, అక్కడుండే బందార్కే గారిని, ఎ.వి. రామచంద్రన్ గారిని వెంటనే బదిలి చేసిన తరువాతనే దానిని పరిశీలన చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి. వెంకటేశ్వరరావు : నభలోవున్న చాలా మంది మిత్రులు వారి కోరికలను వెలిబుచ్చారు. దీక్షికి దర్శాస్తు జరగాలి, అయితే సబ్ కమిటీ అని కొందరు, పి.యు.సి అని కొందరు, లెకపోతే జూడిషియల్ కమిటీ అని కొందరు అంటున్నారు. ఈ దశలో ఆవి అవసరము లేదని భావిస్తున్నాను. 'యా సైప్లెట్ ఆఫీసరు ఆయన కున్న హోదా, అందుకు అప్పి విధాల చెక్ చేయటానికి, ఎంక్వయిరీ చేయటానికి తగడేమైనాని నేను భావిస్తున్నాను. ఒక సిజాయిటీగల, పేరు పొందిన సీనియర్ రిటయిర్డు అధికారిని (ఐ. ఏ. ఎస్.) ఎం.ఆర్. పాయిగారిని పరిశీలన చేయవలసిందిగా, ప్రభుత్వము తప్పకుండా ఆలోచన చేస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను అది కూడా ఏదో....

వైర్మన్ : మీరు ఒక సలహా యిచ్చారు. దాని విషయం ఏమి చెప్పారు ?

There is the Public Undertakings Committee. In that there are some hon. Members. Would you like to constitute a sub-committee in that ? Or do you want to entrust it to a senior officer.

Sri V Venkateswara Rao : Public Undertakings Committee has got a power of a general nature. Over that Corporation it has got a right.

Sri M. Venkaiah Naidu : My suggestion is-if the Minister is accepting for a new House Committee that is one thing. Secondly as Mr. Ayyapu Reddy has pointed out the Public Undertakings Committee may be asked to expedite and submit a special report

పి.యు.సి. 1974 నుండి ఇప్పటి వరకు యొక్క జరిపిన పరిశీలన పరిధి, పరిశీలన రిపోర్టు యివ్వడం అంత సులభము కాదు.

For that, if Mr. Pai is asked to enquire and report to the Government there is no objection.

చైర్మన్ : పి.యు.సి. కమిటి వుంది. అందులో పరిశీలన చేసి, వారు Let it be enquired into by a Special Officer. అని అంటే బాగుంటుంది. కాని

You are encroaching on the jurisdiction of the Public Undertakings Committee. If the Committee desires, there is a Sub-Committee and if that Sub-Committee recommends for appointment of a special officer for looking into these allegations that would be in accordance with the parliamentary practice that we are following.

శ్రీ ఎం. ఆదెయ్య : మంత్రి గారికి మరొక సీనియర్ ఆఫీసరును వేయాలనే ఉద్దేశము వచ్చింది. అంతకు ముందు ఒక సీనియర్ ఐ. ఎ, ఎస్. ఆఫీసరు, ఓబియ్య గారు దీనిపై రిపోర్టు యిచ్చారు. ఆ రిపోర్టు నదిగ్గా లేదని మనమునుకుంటే, ఇంకొక ఆఫీసరును పరిశీలన చేయటము వేస్తే, అంతకు ముందు వేసిన అధికారి, కించపరచినట్లు అవుతుంది కావాలంటే పి.యు.సి. కి ఆప్షన్ వున్నది. త్వరగా రిపోర్టు ఇవ్వమని చెప్పండి.

శ్రీ వి. రంగారావు : దీనిలో చిన్న టెక్నికల్ డిఫెక్టు వుంది. సేను పి.యు.సి. లో మెంబరుగా వున్నాను. ఇంత సీనియర్ గా కమిటి డీప్ గా వెళ్లి పరిశీలన చేయలేదు. ఇది కమిటివల్ల కాదు. కొంత మందిని సెలెక్టు చేసి, సీనియర్ గా మనము ఓల్ అయితే దానిలోని లోటుపాట్లను తేల్చాలని భావిస్తే, పాయిగానిని వేసి

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ వి. రంగారావు : మంత్రిగారు యీ లిడ్ కాప్ వ్యవహారం విషయంలో సీనియర్ గా ఓల్ అయి దీనిపై ఒక ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసరును వేసి ఎంక్యూయర్ చేయిస్తే మంచిదని అనుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి.పావ్. వికల్ రెడ్డి : వర్జ్ అండర్ టేకింగ్సు కమిటీలో దీని విషయం పరిశీలన చేయమంటే రాష్ట్ర స్థాయిలో ఉన్న వర్జ్ అండర్ టేకింగ్సు చూస్తూ ఈ లిడ్ కాప్ విషయం తీసుకోవడం కష్టం అవుతుంది. కాబట్టి యిది ప్రత్యేకంగా కేసుగా తీసుకొని దీనిమీద ఒక సబ్ కమిటీని వేస్తే బాగుంటుంది లేకపోతే పాయిగాని వేసి 20 రోజుల్లో ఈ లిడ్ కాప్ వ్యవహారంమీద రిపోర్టు యివ్వడానికి వసర్లు యిస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ బి. మన్మోహన్ రావు : ఈ లిడ్ కాప్ స్టాటు వెరిఫికేషన్ ప్రోషరగా లేక, మెన్ దెవెన్స్ ఆఫ్ ఎక్కుంటు సరిగా లేక ఆది సరిగా పనిచేయడం మానివేసింది. దీనిమీద ఏ.జి. ఆఫీసు వారే ఆడిట్ చేసి రిపోర్టు యిస్తే బాగుంటుంది. తరువాత వర్జ్ అండర్ టేకింగ్సులోనే దీనిమీద ఒక సబ్ కమిటీ ఫారమ్ అయి ఈ లిడ్ కాప్ మీద రిపోర్టు యిస్తే బాగుంటుంది. తరువాత వారి రిపోర్టు చూసుకొని కావాలంటే యిక్కడ హాఫుస్ కమిటీ వేసుకోవచ్చును.

శ్రీ సి. దాస్ : గౌరవసభ్యులు ఆద్యుగారు, అదివరకు ఓబయ్యగారు అనే సీనియర్ ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసరును ఎంక్వయిరీకి వేసారు. మరల ఆయనమీద వేరొక ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసరును ఎంక్వయిరీకి వేయడం అంతమంచిది కాదనుకుంటాను. మొదటి ఆఫీసరును కించపరిచినట్లు అవుతుంది.

శ్రీ ఇ. అయ్యప్ప రెడ్డి : గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా రూల్సు ప్రకారంగా ఈ వర్జ్ అండర్ టేకింగ్సుమీద ఏ.జి. ఆడిటర్లు ఎగ్జామిన్ చేసి రిపోర్టు యిస్తారు. ఇప్పుడు ఈ లిడ్ కాప్ అండర్ టేకింగ్సుకు సంబంధించి కూడా నేను వర్జ్ అండర్ టేకింగ్సు చైర్ మెన్ గా ఉన్నప్పుడు కొన్ని కేరాలు ఎగ్జామిన్ చేసాను. దీనిమీద సెప్టల్ రిపోర్టు కూడా తెప్పించుకోవచ్చును. పాయింట్ రిపోర్టు గవర్నమెంటు ప్రత్యేకంగా ఎగ్జిక్యూటివ్ నెట్ తీసుకోవచ్చును. దానికి ఆక్షేపణ ఏమీ ఉండదు.

Whom-ever they think, they can appoint

So far as the House is concerned, the Public Undertakings Committee is the ultimate authority and it has got complete jurisdiction over it.

వర్జ్ అండర్ టేకింగ్సు కమిటీవారు ఈ లిడ్ కాప్ టేకప్ చేసి పరిశీలించడానికి వారికి వేరే అధికారం యివ్వనక్కరలేదు. దీనిని టేకప్ చేయడానికి వారికి ఏమీ అభ్యంతరంలేదు.

శ్రీ ఎం. ఓకార్ : నా పాయింటు ఏమిటంటే రోగం ఒకటి అయితే మందు వేరొకటి వేయడం మంచిదికాదు. ఇప్పుడు ఈ లిడ్ కాప్ మీద సీనియర్ ఐ.ఎ.ఎస్.

అపీసర్ల రిపోర్టులు ఉన్నాయి. ఓబయ్య, వనజాక్షిగార్ల రిపోర్టులు ఉన్నాయి. ఇప్పుడు మరల వేరొక ఐ.ఏ.ఎస్. అపీసరును ఎంక్వయిరీకి వేస్తే కాలయాపన అవుతుంది. ఇంతకుముందు గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లు ఇదివరకు దీనిమీద పరిశీలన చేసిన అధికారులనుకూడా న్యూనత పరచినట్లు అవుతుంది. అందువల్ల వట్టి అండర్ టేకింగ్స్ కమిటీవారు ఒక నబ్ కమిటీగా పారమ అయి యంత ప్రముఖాల లిడ్ కాప్ ను పరిశీలించి ఈ హావుస్ కు రిపోర్టు యిచ్చాలని చెబితే ధాన్యంగా ఉంటుంది.

శ్రీ ఎం. ఈరన్న : లిడ్ కాప్ లో దుర్వినియోగం జరిగింది. దీనిమీద ఒక హావుస్ కమిటీని కాని, జుడీషియల్ ఎంక్వయిరీగాని జరిపించమని మంత్రిగారిని అడిగితే దానికి సమాధానంగా ఒక ఐ.ఏ.ఎస్ అపీసరు బందార్ కర్ గారిని మంత్రి గారు సమర్పించాడు. కాని మంత్రిగారు సమర్పించినంతమాత్రం చేత బందార్ కర్ గారిని మేము సమర్పించడంలేదు. ఆయన కొంత డబ్బు దుర్వినియోగం పరిచినట్లు మేము సభలోనే చెప్పాము అందువల్ల పెద్దలు అయ్యున్నారైతే మంత్రిగారు చెప్పిన దానిని మేము ఒప్పుకుంటున్నాము.

శ్రీ వి. వెంకటేశ్వరరావు : గౌరవసభ్యులు ఆదయ్యగారు చెప్పినది వాస్తవము కాదు. వారు ఓబయ్యగారు ఈ దుర్వినియోగం మీద రిపోర్టు యిచ్చారని అన్నారు. కాని ఓబయ్యగారు ఏ పరిస్థితులలో ఎంక్వయిరీ చేసారంటే అప్పుడు ఉన్న చైర్ మెన్ గారికి, ఎం.డి. గారి మధ్య పరస్పర నిందారోపణలు చేసుకుంటూ ఉంటే ఎవరిది కర్తవ్యం ఉందో తేల్చడానికి ఓబయ్యగారు పరిశీలించి రిపోర్టు యిచ్చారు. ఇప్పుడు పెద్దలు అయ్యున్నారైతే మంత్రిగారు వట్టి అండర్ టేకింగ్స్ కమిటీకి దీని విషయం అప్పజెబితే బాగుంటుందన్నారు. ఆ కమిటీకి దీని విషయం పరిశీలించడానికి నేను చెబితేనే అధికారం ఉంటుంది లేకపోతే లేకు అనేది కాదు.

Even otherwise, the Public Undertakings Committee has got every right to go and inspect all these things. The Government is prepared to appoint a single one man commission that would be headed by single man, a retired I.A.S. Officer, who is known for his integrity, i.e. Mr. M.R. Pai

శ్రీ కె. నరసయ్య (ఎట్టూర్) : మంత్రిగారు సమాధానంలో లిడ్ కాప్ లో పని చేసిన ఎం.డి. గారు నల్వేలుడు, సత్యవంతుడు, ఇంద్రుడు, చంద్రుడు అని పేర్లు ఉన్నాయి. కాని ఎం.డి. గారు చేసిన అవకతవకల గురించి యిక్కడ చెప్పడం జరిగింది. అందువల్ల ఆ ఎం.డి. గారిని మొదట అక్కడనుంచి ట్రాన్స్ ఫర్ చేస్తే బాగుంటుంది.

తరువాత ఏ.జి. గారు యిచ్చిన అడిద్ రిపోర్టుకూడా యిక్కడ అందజేస్తే జాగుండేది.

శ్రీ డి. సురేంద్రరావు : ఈ లిడ్ కాప్ కు మొత్తం కోటి రూపాయలు నష్టము ఉంది. ఇప్పుడు మిస్ అప్రాప్రియేషన్, మిస్ మేనేజ్ మెంటు ఆపీషియల్స్ వల్ల జరిగింది కాని నాన్ ఆపీషియల్స్ వల్ల జరగలేదు. ఇప్పటికైనా నాన్ ఆపీషియల్స్ ను ఎంక్వయిరీ చేయడానికి వేస్తారా ?

శ్రీ వి. వెంకటేశ్వరరావు : ఇంతకుముందు సీనియర్ ఆఫీసర్లు ఎంక్వయిరీ చేయడానికి వేసిన తరువాత యింకో ఐ.ఏ.ఎస్. ఆఫీసరులు చేయడం మంచిది కారనుకుంటాను.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు : ఇప్పుడు యిక్కడ యీ లిడ్ కాప్ విషయం చర్చించిన మీదట దీనిని ఆటోమేటిక్ గా పబ్లిక్ ఆండర్ టేకింగ్ కు కమిటీ నోటుచెసుకొని యాక్షన్ తీసుకుంటుంది. అందువల్ల వీలైనంత తొందరలో యీ లిడ్ కాప్ విషయమీద పరిశీలన చేసి ఒక రిపోర్టును వెంటనే యీ హౌస్ నకు పంపే ఏర్పాటు చేసుకుంటే జాగుంటుంది.

శ్రీ ఎం. ఆదెయ్య : బండార్కర్ ను ట్రాన్స్ పర్ చేస్తారా, లేదా ?

శ్రీ కె. సత్యనారాయణ : మంత్రిగారు చెప్పిన దానిబట్టి మాకు అర్థమైన దేమంటే మొమ్మా వల్లిక్ అండ్ రిలేటివ్ ఆదగవలసిన అవసరం లేదు అన్నాడు. సుఖమెంతోగా అది తీసుకుంటే తీసుకుంటుంది; మొమ్మా లిడ్ తీసుకుని, విచారణ జరుపమని చెప్పమని అంటున్నాడు, పోయ్ గారిని జైర్మాము అంటున్నాడు. పోయ్ గారితో ఆందరికీ గౌరవం వుంది, నేను వెప్పేదెమంటే మనం పబ్లిక్ ఆండర్ టేకింగ్ ను ఈ విషయం శాసనసభలో చర్చకు వచ్చింది, మీరు దీనిని వెంటనే టేక చేసి, మీ ఆభిప్రాయాలు ఏమిటో మాకు సాధ్యమైనంత త్వరలో తెలియజేయండి అని కోరడం మన బాధ్యత. మంత్రిగారు దీనికి అంగీకరిస్తారా, లేదా? లేకపోతే, మీ వైఖరి ఏమిటో చెప్పండి, దాపై హాస్ వెఖరి ఏమిటో అప్పుడు ఆలోచిద్దాం.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ : అధ్యక్షా, మంత్రిగారి ఆభిప్రాయంతో నిమిత్తం లేకుండా అధ్యక్షులుగా మీరు వల్లిక్ ఆండర్ టేకింగ్ కు కమిటీని డై రెక్టు చెయ్యవచ్చు.

శ్రీ ఎం. ఆదెయ్య : అధ్యక్షా, మీరు మాకు న్యాయం చెయ్యండి. అప్పుడు వున్న ఎం.డి. సి, ఎక్స్ కెంట్స్ ఆఫీసర్ ను ట్రాన్స్ పర్ చేసిన తరువాత ఎంక్వయిరీ

వేస్తే హరిజనులకు న్యాయం జరుగుతుంది, వైసర్ గా తమరు నిర్ణయించండి. వర్జ్ అండ్ తేకింగ్స్ వారి రిపోర్టు వెంటనే తెప్పించండి. బండార్ క్లర్కును, ఎక్సాంప్లర్ను ఆఫీసర్ ను ట్రాన్స్ ఫర్ చేసి ఎంక్వయిరీ చేయించాలి. లేకపోతే, న్యాయం జరగదు. తమరే ఈ విషయంలో న్యాయం చెప్పాలని నేను కోరుతున్నాను.

Sri V. Venkateswara Rao : I have nothing more to add than what I have told in the House.

ఎం. ఆర్. పాయి గారిని నియమించడం జరుగుతుంది. మూడు మాసాలలో వారి రిపోర్టు సమర్పించవలసిందిగా, లైమ్ లైట్ పెట్టడం, వారిచేత నివేదిక సమర్పించజేయడం జరుగుతుందని మరచిపోకుండాను.

లైగ్జున్ : సభ్యుల ఆశీర్వాదం హౌస్ కి మిటి వెయ్యాలని, అక్కడ వర్జ్ అండ్ తేకింగ్స్ కమిటీ వుంది, అది స్టాటుట్ రీ బాడి దానిని త్వరగా చెయ్యమని వారికి ఈ హౌస్ తరఫునుంచి సూచన ఇవ్వాలి. నేను కూడ మీరు అదే సూచన ఇస్తున్నాను.

శ్రీ బి. మళ్ళీందరరావు : ఇప్పుడు వున్న బోర్డు మెంబర్స్ ఆ వృత్తిలో ఆరికేరిన వారు కాదు, బోర్డును ఆ విధంగా వారితో వేస్తారా?

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి : ఇది చాలా సబబైన కోరిక, ఆ వృత్తిలో నుంచి వచ్చిన వారిని వెయ్యాలనే ఆలోచన వుంది, ఇదివరకు చాలా మంది గౌ. సభ్యులు ఈ విషయం ప్రస్తావించారు. ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి కూడా ఈ విషయం వెళ్లింది, దానిని పరిశీలన చేస్తామని కూడా వారన్నారు.

SHORT DISCUSSION ON

Transfer of Teachers in Panchayatraj Department

శ్రీ కె. సత్యనారాయణ అచ్యుట్, పంచాయతీరాజ్ శాఖ వారు ఈ మధ్య 20-7-82వ తేదీన జి.ఓ. ఎం.ఎస్. నం. 3151 ద్వారా ఉపాధ్యాయుల బదిలీలను నిషేధించే ఉత్తర్వులు ఇచ్చారు. అందులో నాలుగు కేటగిరీస్ ను మినహాయించారు.

“1. in the event of disciplinary action; 2 consequent on the promotion, 3. consequent on the re-adjustment of surplus posts, if any, and 4. inter-district transfers on mutual basis when the Chairmen of both the Zilla Parishads agree.”

అని ఉచ్చారణ. దీనిపైన దాష్ట్యంతో కొన్ని జిల్లా పరిషత్తులు, సహాయ ట్రాన్స్ ఫర్స్ చేసినవి. రాష్ట్రం మొత్తంమీద పరిస్థితి నాకు తెలియదుగాని, ముఖ్యమంత్రి

పరంలో జరిగింది, నరసరావుపేటలో జరిగింది, దాదాపు ఎక్కువ సమతులలో జరిగినట్లుగా కనబడుతున్నది. వీటిపై కొన్ని కంప్లెయింట్స్ మంత్రిగారికి వచ్చాయి. ఇక్కడ విచారకరమైన విషయమేమంటే 31-7-82న మంత్రిగారి దృష్టికి రాగానే, వారు వెంటనే రెస్పాండ్ అయి, డెస్టిగ్రక్టు డెవలప్ మెంట్ ఆఫీసర్స్ ను వీటికి సంబంధించిన సమాచారాన్ని యివ్వమని తెలిగ్రాంమ్స్ ద్వారా కోరారు. మరల 7 వ తేదీన వివేదిక వంపించమని తెలిగ్రాం యిచ్చారు. మరొకసారి 31వ తేదీన వారికి వంపించమని మరొకసారి గుర్తు చేస్తూ లెటర్లు వ్రాశారు. నిన్న మంత్రిగారు ఈ విషయాన్ని వేరుగా చర్చిస్తూ మళ్ళీ పూర్తి సమాచారముంటుందని మేము అనుకున్నాం. కాని, ఈ నోట్ లో చూస్తే అదేమీ లేదు, దీనినిబట్టి పంచాయతీరాజ్ శాఖ యిచ్చిన ఉత్తర్వులను క్రింద వున్న బి.డి.ఓలు, డిస్టిగ్రక్టు డెవలప్ మెంట్ ఆఫీసర్లు, ఇతర ఉద్యోగులు ఎంతవరకు పాటిస్తున్నారో అర్థమవుతున్నది. ఎకడమిక్ ఇయర్ ప్రారంభం అయిన తరువాత చెయ్యకూడదని, అంతకుముందు చెయ్యవచ్చని ఇంతకుముందు వున్నది. కాని, రాజకీయకక్షలను, ఇతర విషయాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని, ప్రభుత్వ ఆర్డర్లను కూడా ఖాతరు చెయ్యకుండా అక్కడ ఈ విధంగా చెయ్యడం జరుగుతున్నది.

పంచాయతీ సమితి ప్రశ్నించు కాని, బిడివో కాని, జిల్లా పరిషత్తు చేర్మెన్ కాని, డిడివో కాని ఏదైనా పౌరపాటు చేస్తే సరిదిద్దుకోవడానికి అధికారాలున్నాయి. నిర్ణయమైన గైడ్ లైన్సు ఇవ్వవచ్చును. పలానా కేటగరీలను యీ ప్రాతిపదికపై ట్రాన్స్ ఫర్ చేయండి అని ఆదేశాలు ఇవ్వవచ్చును. ఒక ఆర్డర్ రాత్రి అసగ్గా జూలై 20 వ తేదీన ఉత్తరువులు ఇచ్చారు. అగస్టు 15 వరకు దైం ఉంది కదా అని వారు అనుకుంటున్నారు. మీరు 20 వ తేదీన ఆర్డరు చేస్తే ఆ ఆర్డరు తడి అరకుండా, 18 వ తేదీ వేసి వేరే ఉత్తరువులు జారీ చేశారు, రుజువు చేయాలంటారు, బాక్ డేట్ ఎవరు చేసారంటారు.

Can the D.D O. do it ? Your order is illegal and unjust.

సమితి ప్రశ్నించు కాని, జిల్లా పరిషత్తు చేర్మెన్ కాని చేయలేదు కదా. డిడివో ద్వారానే ఉత్తరువులు వస్తాయి. సమితి ప్రశ్నించు ఉత్తరువులు ఇస్తే బిడివో ద్వారా వెదుకుంది. అసలు ఆ జివో ఇవ్వడమే కొందరపాటు అని మనవి చెస్తున్నాను. అగస్టు 15 వరకు అధికారాలున్నప్పుడు ప్రజా ప్రతినిధుల అధికారాలను అనుమానించడం కాని వారికి అవకాశం లేకుండా అటకాయించడం కాని ఎకడమిక్ సంవత్సరం మొదట్లో కొందరపాటుతో చేసామని నా అభిప్రాయం. మనం ఉత్తరువులు ఇచ్చిన తరువాత వాటిని పాటించవలసిందే కదా. వాటిని రివ్యూ చేస్తే వేరే విషయం. వేసిన ఉత్తరువులను పాటించక వెనుక డేట్ పోనీ మార్పులు చేస్తే ప్రభుత్వం ఉండా లేదా అనిపిస్తుంది. అంతా చూస్తూనే ఉండగా తయారైనది. వారైనా ప్రభుత్వానికి రిప్రె

జెంట్ చేయవచ్చు, మీ ఉత్తరువు ఇల్లిగల్ అనవచ్చు.

శ్రీ. ఎం. వెంకటేశ్వరరావు (నందిగామ) : వారు కూడా ప్రజలచేత ఎన్నుకోబడినవారే, వారికి అధికారాలున్నాయని ఒక ప్రకృతి అంటారు. మరల ప్రచుత్వం ఉందా లేదా అంటారు.

శ్రీ కొరటాల సత్యనారాయణ : వారి అధికారాలలోనికి ప్రోకుండా ఉండాలి, జోక్యం చేసుకోకూడదనే నా అభిప్రాయం. ప్రభుత్వం ఉత్తరువు అనేది ఇచ్చిన తరువాత వారు డౌట్ ఆఫ్ ది వే పోయి చేయడం సరైనది కాదు. ఉత్తరువును పాటించవలసిన బాధ్యత వారిపై ఉంది. మన ఉత్తరువులు వారు పాటించవలసినదే మనం అడిగినప్పుడు వారు సమాధానం చెప్పాలా, లేదా : ఈ విధంగా ప్రభుత్వం సంద్విగ్ధమైన స్థితికి రావడం దురదృష్టకరమైన విషయం. జరిగిన వాటిని దివ్య జేసి ఇంకా లోతుకు పోయి రిప్పర్ వెంచకుండా డౌట్ ఆఫ్ ది వే పోయినవి సరిచేసి అంతకు మించి వ్యవహరించకుండా ఉండే మంచివని నా అభిప్రాయం.

డా. వి. వివరామకృష్ణారావు : అత్యజా, నేను చర్చిత చర్చణంగా చెప్పడం మరొకటి. ఇందులో ఉన్నదే చదువుతాను.

“As soon as the reports are received from the District Development Officers, Zilla Parishads, the transfers effected including with ante-dates and also on false charges will be reviewed and if they are not in the exempted cases indicated in the ban orders and found irregular, they will be cancelled.”

20.7.82 న వాన్ ఆర్డరు ఇచ్చాం. దానిని స్టాఫ్ జేసి సమితి ప్రతిదెంట్లు, జిల్లా పరిషత్తు చేర్మిన్స్ క్రాన్స్ వర్స్ చేశారు. 30 వ తేదీ లోకల మంత్రి గారికి రిపెజెంటేషన్లు ఇచ్చాము. ఒంటిర్నర వెలలె నాయి. అగస్టు 30 కి రిపోర్టులు వస్తాయి అన్నారు. ఈ రిపోర్టులు ఎప్పుడు వస్తాయో తెలియదు.

“Again the Government will consider and review the cases wherever a new decision has to be taken.”

ఈ ఎకడమి సంవత్సరం ఇప్పటికి అయిపోయింది. ఈ ట్రాన్స్ ఫర్సు గురించి శాసన సమక్షాలందరూ ఆవేదన పడుతున్నప్పటికీ వచ్చే వలితం శూన్యమని ప్రభుత్వం చెప్పకుండానే చెబుతున్నారు. ఎప్పుడు ఈ ట్రాన్స్ వర్స్ జరిగాయి : అనలు చేయకూడదు ప్రభుత్వం ఉందా లేదా అని నా పాఠం. ప్రభుత్వం ఆర్డర్లు ఇస్తూనే ఉన్న తరువాత.

Immediately the orders should have been cancelled without any lapse of time. It was not done. Then, why should they issue orders at all ?

ప్రభుత్వ పార్టీలోనుంచే వేను మాట్లాడుతున్నాను.

I am a Member of the Government.

ఇటువంటి ఆర్డర్లు ఇన్చ్యూ చేసి ఇంప్లిమెంట్ చేయలేని ఆరిస్టికో ఉన్నామని తెలుసు.

Having issued the orders, we are, not in a position to implement them.

ఈ పేరాగ్రాఫును ఇప్పటికైనా దృష్టిలో పెట్టుకుని ఈ రోజున అయినా మా వాదన విన్న తరువాత 20 వ తేదీ తరువాత ఇన్చ్యూ చేసిన ఆర్డర్లు ఆన్లీ కాన్సిలు చేసినట్లు ఇవ్వాలని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను.

Sri Ch. Parasurama Naidu ; In. Srikakulam District also, there are very many cases of transfers. Several complaints in regard to transfers were received by me and I have been representing to the Hon'ble Minister too. Why there should be controversy over the powers. Let the Hon'ble Panchayat Raj. Minister, who is having a revolutionary thinking, cancel the power of transfers from the Panchayat Samithies including transfer of education subject. Let a useful system be evolved in regard to children's education. When the Government orders are not implemented, let the Panchayat Samithies be superseded.

-00 P.M.

శ్రీ కె. వెంకట్రామయ్య : పంచాయతీ రాజ్ డిపార్టుమెంటుకు వెళ్ళిన అదే కాలను ఎస్.డి ఓలు బి.డి.ఓలు పోటిస్తున్నారా అంటే ఎవరైతే తప్ప చేశారో వారిని అడుగుతాము అంటున్నారు. ఈ డిపార్టుమెంటును మంచిగా నడవవలచుకొన్నారా లేదా? మేము స్వయముగా చెప్పి నెల రోజులై నది, ముందు డేట్ వేసి బదిలీలకు చేశారని చెప్పాము. ఇంతమంది శాసన సభ్యులము చెబితే నమ్మకము లేదా? ఎస్.డి.ఓ. లను విచారించి చెబుతాము అన్నారు. మేము ఏమైనా కక్షదారులమా? పంచాయతీ రాజ్ కి ఇంత దురవస్థ వదుతోంది అంటే ఒప్పుకోము. ముక్రిగారు ఎందుకు శ్రద్ధ తీసు కొనడములేదో అర్థము కావడంలేదు.

శ్రీ జి. నరసింహులునాయుడు (మక్తల్) : అన్యాయ, సమితి ఎన్నికలు జూన్ లో జరిగినవి. సంబంధిత బ్యాన్ ని లిఫ్ట్ చేసిన తరువాత ప్రెసిడెంట్స్ చేసిన మొదటి పని డిఫర్స్ ట్రాన్స్ఫర్స్. ఈ విషయాన్ని గవర్నమెంటుకు తెలియ చేశాము. దురదృష్టవశాత్తు ముక్రిగారు క్షణించుకొనలేదు. సమ్మర్ వెకేషన్స్ ఏప్రిల్ 28 నుంచి జూన్ 15 వరకు వున్నాయి. 14 జూన్ నాడు స్కూల్స్ రీఓపెన్ అయినాయి. ఆక్టోబరు 17 వ తేదీన జారీ చేసిన రిజిస్ట్రేషన్ సంఖ్యగల ఉత్తర్వులో ఆ తేదీ

నుంచి 1981 నవంబరు నెలాఖరు వరకు బదిలీల నిషేధపు ఉత్తర్వును తొలగించి నది. దాని పర్యవసానముగా ఆక్టోబరు, నవంబరులలో బదిలీలు జరిగాయి. తరువాత 353 సంఖ్య గల జి.ఓ. వచ్చింది దీనిని సమితి ప్రెసిడెంట్స్ ఖాతరు చేయకుండా డివర్షన్ ని ట్రాన్స్ఫర్ చేశారు. 352, 429 జి.ఓ. లలో ట్రాన్స్ఫర్ చేయటానికి కొన్ని గైడ్లైన్స్ యిచ్చారు. దానిని ప్రక్కకు పెట్టి ఇరెగ్యులారిటీస్ కమిట్ చేశారు.

The S.C. teachers were also transferred within 8 months time

3 సంవత్సరాల లోపల కూడ వున్నవారిని ట్రాన్స్ఫర్ చేశారు. 340 మందికి నవంబరులో దాదాపు 150 మందిని ట్రాన్స్ఫర్ చేశారు. ఈ మధ్యనే 60 మందిని ట్రాన్స్ఫర్ చేశారు. మంత్రిగారికి రిప్రజెంట్ చేశాను. పంచాయతీ డాక్ డిపార్టుమెంటు సెక్రటరీ గారితో చెబితే తక్షణమే డి.ఎస్. చేత ఎంక్వయరీ చేయించారు అక్కడున్న పెద్ద మనుష్యులు విషయాన్ని చెప్పారు. చాల మెరిటోరియస్ సర్వీస్ వుండి, 1968 లోను, 1975 లోను అవార్డు పొందిన హెడ్ మావ్తరును కూడ ట్రాన్స్ఫర్ చేశారు. 8 రోజులు మంత్రిగారి వద్దకు ఉదయం, సాయంత్రం వస్తే సే గ్రాండ్ చేశారు. దానిని సమితి ప్రెసిడెంటుకు యిస్తే ఈ స్టే ఆర్డరు మా వద్ద చెల్లదు మాది మిని గవర్నమెంటు అన్నారు. మరల మంత్రి గారికి వెప్పడం జరిగింది. మంత్రిగారు దానికి సరియైన జవాబు యివ్వలేదు. యిచ్చిన స్టే అమలు కాలేదని వెకేట్ చేశారు.

Minister for Panchayat Raj (Sri C. Rambhupal Reddy) : He might be referring to a particular teacher against whom several complaints are there. He is an arrogant man and it seems he misbehaved also. That is why there was some difficulty in regard to his transfer. It is a particular case referred by the Hon'ble Member.

శ్రీ జి. సర్సింహులునాయుడు : 9 వ తేదీనాడు స్టే గ్రాంటు చేశారు. ఆన్ మెరిటోరియస్ సర్వీసెస్ ప్రత్యేకంగా ఆయనను తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్సుకు తీసుకు రావడం జరిగింది. అందుకొరకు అది పాల్స్ గ్రాండు వుందని, దానికి పూప్ లేదని చెప్పి ప్రారేయవడనా కూడ కనీసం ప్రభుత్వం యిచ్చిన స్టే ను అమలు చేయకుండా మళ్ళీ వెకేట్ చేయడం వుందని, మా ప్రభుత్వం వుందా లేదా, మా రెజిస్ట్రేషన్ కు మర్యాద వుందా అనేది ఆర్డం కావడం లేదు. యీ విధంగా రోకన వడవేస్తే మా యిషేజ్ ఏమి కావాలి? నేను ముఖ్యంగా కోరేది, యీ 20 వ తేదీ తరువాత ఏవైతే అక్కర్లు ఆఫ్ఫర్ యింపోజింగ్ ఆఫ్ బ్యాన్ యిన్వూ సేనోనవి ఉన్నవో వాటిని క్యాన్సల్ చేసే న్యాయం చేస్తారో, ఏమి చేస్తారో, మా యిషేజ్ ని ఎట్లా కాపాడుతారో సేను. అనులు చేయని ప్రెసిడెంట్ల పవర్సు విల్ డ్రా చేస్తారో, ఏమి చేస్తారో చెప్పాలి.

చైర్మన్ : ఇప్పటికి 15 మంది స్వీకర్ను వున్నారు. ప్రతి ఒక్కరు 5 నిమిషాలు తీసుకుంటే అర్థ రాత్రి అవుతుంది.

In the morning when there were several Members, I could not allow much time to more members and they made dispering remarks also when I was sitting. If this is so, do you think this is a seat of roses ? I am not showing discrimination. Kindly cooperate with me.

శ్రీ యరీ. వెంకటేశ్వరరావు : మాట్లాడినవారు మాట్లాడాలి గదా.

చైర్మన్ : ఉదయం మాట్లాడారుగదా, ఎంతసేపు కూర్చుందాము, చాలా సేపు కూర్చుందామా, అలా ఒప్పుకుంటే సరిపోతుంది. కాని మీరు ఏమి అంటారు, సమయం యివ్వకపోతే you call me as arrogant.

నేను లిబరల్ గా యిస్తే you say in a different way.

లేకపోతే పార్షియాలిటీ అంటారు. మీరు ఎంతవరకైతే సహకరించరో అంత వరకు నేను ఏమీ చేయలేను.

డా. ఎన్. చంద్రమాః : 20-7-82 తరువాత యాక్చువల్ గా ట్రాన్స్ ఫరు చేసి నత్పటికి యాండిడేట్ ఏదైతే వేసి కాని రద్దు చేస్తామని ఒక ముక్క చెప్పమనండి.

శ్రీ యం. వెంకటేశ్వరరావు : అధ్యక్షా, పంచాయతీ సమితుల్లో జిల్లా పక్షత్తుల్లో యీ ట్రాన్స్ ఫర్ను గురించి స్వవక్షం వారు అవతల ఆపోజిషనువారు సుందరయ్యగారు, రాజేశ్వరరావు గారు, జయపాల్ రెడ్డి గారు, వెంకయ్యనాయుడు గారు, పంచాయతీరాజ్ మినిష్టరు గారి ఇంటి వద్ద - సెక్రటరీ, పంచాయతీరాజ్ కూడ వున్నారు - మాట్లాడడం జరిగింది. 20-7-82 తరువాత యిచ్చిన ప్రతి ట్రాన్స్ ఫరు కూడ జిల్లా పరిషత్తులో యిచ్చినా, పంచాయతీ సమితి యిచ్చినా క్యాన్సల్ చేయిస్తామని అటు ఆపోజిషనువారికి మాకు కూడ ఆ రోజు హామీ యివ్వడం జరిగింది. నేనూ పంచాయతీ సమితి అధ్యక్షుడిగా ఎక్కువ కాలం వని చేశాను. పంచాయతీ రాజ్ తో ఎక్కువ సంబంధం వుంది. నేను అధ్యక్షుడిగా చేసే రోజుల్లో ప్రభుత్వం అంటే భయం. తక్కి వుండేది. ఇన్ ట్రెగ్యులర్ ట్రాన్స్ ఫర్ను చేసేవారం కాదు. అగస్టు 15 వరకు చేసుకునే ఆదికారం మాకు వుండేది. మిడిల్ ఆఫ్ ది యియరు చేసేవారం కాదు ఏ పరిషత్తుల్లో కూడ. మా సర్పంచులకు నచ్చ చెప్పకనేవారము. మాజీ మంత్రి పరశురామనాయుడుగారు కూడ సభితి ప్రెసిడెంటుగా చేశారు. ప్రభుత్వం 20-7-82 తరువాత ట్రాన్స్ ఫరు చేయడానికి ఏను లేదని చెప్పి వత్రికా ముఖంగా వచ్చిన తరువాత, రేడియోలో వచ్చిన తరువాత ప్రభుత్వం జి.ఓ ఇచ్చిన

తరువాత 21.7.82 తేదీన ప్రెసిడెంటు, పంచాయతి సమితి, నందిగామ, 34 మందిని ట్రాన్స్ఫర్ చేశారు. అందులో రీ మాసాల వారిని కూడ ట్రాన్స్ఫర్ చేశారు, ప్రెసిడెంటు, పంచాయతి సమితి ఆర్డరును సస్పెండ్ చేస్తూ స్టట్యూట్ - మేజిస్ట్రేట్ చెయ్యమని పంచాయతిరాజ్ మిస్టర్లుగారు ఆర్డరు ఇచ్చారు. ఆ ఆర్డరు తీసుకొని ఉపాధ్యాయ ప్రతినిధుల ద్వారా సమితికి, బి.డి.ఓ. వద్దకు వెడితే యీ ఆర్డరు భాతరు చేయవలసిన అవసరం లేదు, చేయను అని మిస్ట్రేట్ ప్రభుత్వములాగా మాట్లాడారు. ఇప్పటికి ఉపాధ్యాయులలో 9 మంది ఎక్కడున్నారో తెలియదు. వారు జాయింట్ అవడానికి వీలు లేదు, పంచాయతిరాజ్ మిస్టర్లుగారు పంచాయతి సమితి ప్రెసిడెంటు ఆర్డరును సస్పెండ్ చేశారు, ఆ నమ్మకముతో వున్నారు. కానీ ప్రెసిడెంటు, పంచాయతి సమితి ఏమీ అంటున్నారు. డి.వర్సెస్ యింకా మూడు సంవత్సరాల 9 మాసాలు నావద్ద పని చేయాలి ముత్రులు వుంటారు, పోతారు, యీ ఆర్డరు వీ పరిస్థితులలో కూడ యింట్లో మెంట్ చేయను, గాబట్టి ఒద్ది కలిగి చేరమంటున్నారు, భయపడినవారు చేశారు. భయపడనవారు 9 మంది అట్లాగే ఉన్నారు. ఆనేక సందర్భాల్లో సెక్రటరీ, పంచాయతి రాజ్, మినిస్టరు, పంచాయతీరాజ్ అడిగాము, ప్రభుత్వానికి శక్తి లేదంటారా, మీ ఆర్డరును విత్ డ్రా చేసుకోండి, మేము వాలంటరీగా చేరుస్తాము అని చెప్పాము, లేకపోతే మీరు అమలు పరుస్తారా, సమితి ప్రెసిడెంటుక, బి.డి.ఓ. కు అమలు చేయమని చెప్పండి, ఎవరైతే ప్రభుత్వ ఆర్డరును వయల్ చేశారో వారి మీద చర్య తీసుకోండి. సెక్షను 34 ప్రకారముగా ప్రభుత్వానికి ఎవీ స్టేట్లో అయినా యింటర్ ఫెయరు కావడానికి అధికారం ఉంది మీ ఆర్డరు పాటించని వారిని సెక్షను 34 ప్రకారం సస్పెండ్ చేసే అధికారం వుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఎందుకు యంత మంది 298 మంది ఎం ఎల్ ఎ లు యీ పార్టీ ఆ పార్టీ అగుకుండా ఏకగ్రీవంగా చెబుతున్నారు? ఏమైనప్పటికీ ఉపాధ్యాయులకు అన్యాయం జరిగింది. పంచాయతి సమితుల్లో, జిల్లా పరిషత్తులో అనుభవం వున్నవారు నెత్తిన నోరు పెట్టుకుని చెప్పినప్పటికీ దిక్కు మొక్కు లేదు. సెక్రటరీ, పంచాయతిరాజ్, కమిషనరు, పంచాయతి, మినిస్టరు పంచాయతిరాజ్ గార్లకు చెప్పినప్పటికీ అన్ని పక్షాలవారు మినిస్టరుగారి యింటికి వెళ్లి - వారు వీలిస్టేనే వెళ్లారు - ఒప్పుందం చేసుకున్న తరువాత సంతకంపెట్టి తేదినెటు మిస్టరుగారు ఆర్డరు చేసిన తరువాత ఆ ఆర్డరు అమలు కాలేదంటే, మీ సంతకం పొరపాటా, మేము చూచింది పొరపాటా. మీ ఆర్డరు పొరపాటా, అర్థం కాకుండా వుంది ఈనాడు ప్రజాప్రతినిధులకు విలువ లేకుండా పోయిందని మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీమతి కె. ప్రభావతమ్మ : అద్యక్షా, ఈ ట్రాన్స్ఫర్ల గురించి యంతకు ముందు ఒకసారి పంచాయతిరాజ్ మినిస్టరు గారి యింట్లో వున్న తాదికారుల సమక్ష

ములో, ప్రతిపక్షాల సమక్షములో డిస్కషను జరిగింది. ఆనాడు మాకు ఆర్డం అయింది ఏమంటే, మేము ఇచ్చినటువంటి రిఫరెన్సులు మీద మిగతా జరిగిన చర్చల ప్రకారము నాకు ఆర్డం అయింది, తొందరగా మేము ఒక నిర్ణయం తీసుకుంటాము, 20 వ తేదీపైన ఎవరికైనా ట్రాన్స్ఫరు ఆర్డరు ముట్టి వుంటే అది క్యాన్సల్ చేయడానికి మేము ఆర్డరును పైనలైజా చేస్తామని. మరి నేను ఆర్డం చేసుకున్నది కరెక్టు అవునో కాదో మంత్రిగారు చెప్పవచ్చు. లాస్ట్ నవంబరులో ట్రాన్స్ఫరు జరిగినవి. ఈ సువర్ణరము చేయకూడదనే వుద్దేశము ప్రభుత్వానికి కలిగినప్పుడు వారి వుద్దేశాన్ని అమలు పరచగలిగితేనే ఆర్డరు యిచ్చి వుండాలి, అమలు చేయలేమనే భయం, అందోళన వారిలో వున్నప్పుడు ఆ ఆర్డరు యివ్వకుంటే యీ సమస్య ఉత్పన్నం అయ్యేది కాదేమో. ఎందుకంటే పోయిన నవంబరులో వేళారు, సమితి ప్రెసిడెంట్లు విసిరారు అనుకోండి తోచినకాడికి, ఆడ మగ, బాల్యా భర్తలు అనే వివక్షణ లేకుండా హరిజనులు, వీకరు సెక్షన్లు అని ఏమీ చూడకుండా విసిరారు, ఆ విసుర్లకు ఓర్పుకున్న వారు ఇంక నాలుగేండ్లు ఓర్చుకునేది పెద్ద కథ కాదు. ఓర్చుకునే శక్తి సామర్థ్యాలు వున్న టీచర్లు వున్నారు. ప్రభుత్వం అమలు చేయలేనప్పుడు ఎందుకు యిలాంటి ఆర్డర్లు యివ్వాలి? నేను సెన్సిటివ్ ఇన్స్టాన్సెస్ యిస్తాను. కడప జిల్లా పరిషత్తులో 22 వ తేదీన పరిషత్తు ఎడ్యుకేషను అఫీసరు సంతకం పెడితే డిస్ట్రీక్ క్లర్కు కవరు మూసి అంటించిన తరువాత 21 వ తేదీ అని వేళారు. ఇది అన్యాయం అవునా కాదా చెప్పండి. అధ్యక్షా, మీరు ఎగ్జిక్యూటివ్ లెవెల్లో వున్నారు.

You were an administrator.

చెప్పండి, ఇది అన్యాయం కాదా? ఇలాంటి అన్యాయం జరిగినప్పుడు అదుపులో పెట్టలేకపోతే ఎందుకు వున్నట్లు? ఎందుకు ఒక ఆర్డరును యిస్యూ చేయాలి? అది పోస్టులో 26 నాడు వేస్తాడు, 27, 28, 29 తేదీల్లో టీచర్లకు అందాయి. ఎందుకు చేయాలి.

Mass illegal and ante-dated transfer orders, harassing and penalising innocent teachers have been done in Cuddaph. I have brought it to the notice of the Secretary; I have given proof also.

ఓరిజనల్ కాగితాలు ఇవ్వడం జరిగింది. ఒకటిన్నర నెలల నుండి ప్రభుత్వం చేసిన పనులు ఏమిటి? కనీసం మాకు చెప్పాలిగదా, యా నోటు పెట్టారు, యింకా చూస్తాము అంటే ఎప్పుడు చూస్తారు? మీరు చేసే లోపల పుర్యాకాలం అయిపోయి ఆ టీచర్లు చేరడం అయినా బేసి ఉంటారు కొంత మంది, చేరకపోతే ఏమీ అవుతుంది చూద్దామనే డైర్యముతో నిలబడినవారు కొంత మంది ఉంటారు. ఇలాంటిది

జరిగినప్పుడు మంత్రిగారు ఇంటర్ పీయరు కాకపోతే ఇంత నిస్సహాయులు అయితే మీ నిస్సహాయతను ఒప్పుకోండి. మేము చేయలేమని చెప్పండి.

We will take it sportively. We are not given to object.

మేము అర్జుకు చేయము. మావల్ల కాదు మేము చేయలేము అక్కడ మాట చెప్పమనండి. సెక్రటరీగారు వున్నారు, మిగతా అఫీసర్లు వున్నారు, మినిస్టరుగారు వారి సలహా తీసుకొని మావల్ల కాదు, మేము చేయలేము అని యా స్టోర్ మీద ఒక్క మాట చెప్పమనండి.

We do not want the Government to curtail the powers of the Panchayat Samithis : we want them to give full powers-once you issue an order please see that it is implemented. If this is not the case naturally Government's image will go down from day to day ; it has already saturated.

అని ఇంకొకటి మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. దాదాపు సంవత్సరం అయింది : ప్రొవిన్షియల్ జు చెళాము. .

Government are paying the salaries of the teachers and not the local bodies.

రూల్సు అంటారు, సంవత్సరము నుండి ఏమి రూల్సు, సంవత్సరము నుండి వైసలై జు కాలేదు అంటారు.

Why does not the Government take a decision and remove the teachers from the clutches of the local bodies and put them under the direct control of the D.E.O.

పంచాయతీరాజ్ కు తలనొప్పి పోతుంది, టీచర్లుకు తలనొప్పి పోతుంది, శాసన సభ్యులకు తలనొప్పి పోతుంది, సమితులకు తలనొప్పి పోతుంది. ఇంత మేలు జరిగే కార్యక్రమాన్ని ఎందుకు ఈనాడు ఎసొన్ను చేయరు? ఎందుకు పంచాయతీ రాజ్ మినిస్టరుగారు ఒక డిసిషను యివ్వకూడదు? యివ్వ వచ్చుగదా. మళ్ళీ లేదీ నెటు అంటారు, నాకు అర్థం కాదు. కేబినెటు డివైడ్ చేసేగదా జి. ఓ యిస్కూ చేశారు, మళ్ళీ కేబినెటుకు ఎందుకు? ప్రతి అడుగుడుగున అడ్డం పెట్టుకొని ఎట్లా వంశను చేయగలరు? అందుకని దయచేసి మినిస్టరుగారు యీనాడు ప్లోరు మీద మేము యిది క్యాన్సల్ చేస్తున్నామని అయినా చెప్పాలి లేకపోతే మాకు శక్తి లేదు మేము చేయలేము అని అయినా చెప్పాలి.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు : అద్యక్షా, మంత్రిగారికి ముందు నుయ్యి, వెనుక గొయ్యిలాగా వుంది. అవునంటే జిల్లా వరిషత్తు చై డ్యెన్ కు కోపం వస్తుంది, కాదంటే శాసన సభ్యులకు కోపం వస్తుంది.

That is a reality ; we have to accept it. I have only two suggestions.

మంత్రిగారు ఎందుకు చేశారనే దానిలోకి పోదలచుకోలేదు.

You have issued an order.

ఆ ఆర్డరు ఆమలు అయ్యేట్లు చూడండి. యాంటి డేప్ వేసినా మీరు విరుద్ధంగా వేసినా ట్రాన్స్ఫర్స్ అన్నింటినీ రద్దు చేయించండి. అయితే రద్దు చేయించడానికి ఎవరు రెహ్యూ చేయాలన్నప్పుడు.

D.D.O. cannot act under the control of the Z.P. Chairman. సమితి చేసి వుంటే అపీలు కలక్టరుకు యివ్వండి, డి ఇ ట కు యిచ్చినా లెంపరరీగా డి ఇ ట పొలిటిషయన్నకు సంబంధం లేకుండా కలక్టరుకు యివ్వండి. జిల్లా పరిషత్తువారు చేసి వుంటే - జిల్లా పరిషత్తు చైర్మన్ కలక్టరుతో యాక్చువల్ గా పీర్ ఆఫ్ ఫాక్టరు గాబట్టి యిబ్బంది కలుగుతుంది అనుకుంటే - ప్రభుత్వాన్ని తీసుకోవనండి. అంటే సెక్రటరీ, మినిస్టరు బాధ్యత తీసుకుంటారు.

చైర్మన్ : కమీషనరు ఫర్ పంచాయతీరాజ్ ?

శ్రీ యం. వెంకయ్యగారు : ఇప్పటికే చాలా ఆలస్యం అయింది, అందుకే యింత ఆందోళన, యింత ఘటన వదలాలంటే వాడుతున్నారు. 15 రోజుల లోపల యీ కేసులు అన్ని డిస్పోజ్ చేయాలని స్పష్టమైన లైము లిమిటు పెట్టి నిర్ణయం చేసే పద్ధతి వుండాలి. మూటవడి, లాంగ్ మెజర్నీ. శ్రీమతి ప్రభావతమ్మగారు చెప్పినట్లు పీల్డెనంత తొందరలో డివర్సును రాజకీయ నాయకుల చేతుల్లో నుండి తప్పిస్తే మంచిది. ప్రభుత్వం ప్రొవిన్షియల్ జు చేసిన పరిస్థితిలో వారి సర్టిఫైడ్ మేటర్స్ లోకూడ, రెవల్యూమెంటల్ యాక్టివిటీస్ తప్పితే మిగతా వేదిన సమితికి, జిల్లా పరిషత్తుకు సంబంధం లేకుండా చేయడం చాలా అవసరం. గాని మీద ప్రభుత్వం తీవ్రంగా ఆలోచించి కేబినెట్టు స్థాయిలో క్లిక నిర్ణయం తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. సమితి ప్రెసిడెంటుకు అధికారం ఇచ్చి దానిమీద అధికారం చలాయించడం మంచి పద్ధతి కాదు. కొంత మంది డిస్సార్ట్స్ చేయమన్నారు. దాని మీద నా ఆధి ప్రాయం ఏమంటే.

Suppose the Panchayat Samithi does not hear you : dissolve the Samithi : simply proceed because they have not obeyed. B.D.O. and D.D.O, or your officers. If they do not obey your orders take action against them.

వారు ఆటోమెటిక్ గా దానిని ఆమలు చేసే అవకాశం ఉంది. ఆ విధంగా కావాలంటే అమెండ్ మెంటు - ప్రభుత్వం యిచ్చిన యిన్స్ట్రక్షన్సు కంపల్యరీగా

ఎడి ఓ, డి ఓ. ఒక బై వేయాలని ఆర్డర్ను పంపించండి, వారు దాని మీద యాక్టు కాకపోతే తగిన చర్య తీసుకోండి, కాని సమితిని నూవర్ సెడ్ చేయమనే ఆలోచన ఆలాంటి కోరిక మనం కోరామని బయటకు రావడం మంచిది కాదు. గౌరవానికి సంబంధించిన విషయం కాదు. అత్రేడి మన మీద చుమారం చెలరేగి పుండి. ఒక్కడ ఉన్న శాసన సభ్యులకు చాలా మందికి వ్యతిరేకమైనుటువంటి వారు సమితి ఆధ్యక్షులుగా వచ్చారని కాబట్టి ఇది జరుగుతుందనే భావం కలుగుతుంది, ఎం.ఎల్.ఎ గా వున్నవారు జిల్లాపరిషత్తు చైర్మన్ అయ్యారనే ఒక భావం ఉంది. ఎం.ఎల్.ఎ గా వున్నప్పుడు ఒక భావం వుంటుంది, చైర్మన్ అయ్యాక వారి ఆలోచన వేరే విధంగా వుంటుంది.

We cannot find fault with them.

అందుకని వయామీడియంగా ప్రభుత్వం ఆలోచించవలసిన అవసరం వుంది. యాజ్ ఎ పాలసీ మేటరు యీ విధంగా చేశామంటే డిజర్ను సంతోషపడుతారు' విద్యార్థులు సంతోషపడతారు, రాజకీయ నాయకులకు బాదరబండి లేకుండా పోయిందని సంతోషం వ్యక్తం చేసే ఆవకాశం వుంది. అందువల్ల, మంత్రిగారికి చేయగలిగిన శక్తి సామర్థ్యాలు వున్నవని సేస్తు అనుకుంటున్నాను. అందుకని వీలైనంత తొందరగా సిర్దయం చేయండి, టైము ఎక్కువ యిస్తే మాత్రం మంత్రిగారు అనుకున్న దేయం సేరవేరదు. 15 రోజుల లోపల క్రింది స్థాయిలో కలక్టర్ను గాని, పై స్థాయిలో సెక్రటరీ స్థాయిలో అప్పీలును డిస్పోజ్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేయకపోతే మంత్రి గారు వేసిన పుత్తర్వులకు ఏ మాత్రం విలువ వుండదని మంత్రిగారికి మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ . రంగారావు : ఆద్యక్షా, అసలే పరిపాలనలో తగాదాలు ఎక్కువగా వున్నవి అందులోను లోకల్ బాడీస్లో మనం ప్రవేశించి తగాదాలు పెట్టుకుంటే లోకల్ గా ఏమి పరిపాలన సాగుతుంది? జిల్లా పరిషత్తు చైర్మన్ కు, పంచాయతీ సమితి ఆధ్యక్షులకు డిజర్నును ట్రాన్స్ఫర్ను చెయడం తప్పితే ఇంకొక పనిలేదు. అది కూడ తీసేస్తే అది వేరే సంగతి, అది ఉంచి వారు చెసిన తరువాత మేము యిచ్చిన పుత్తర్వులను ఆమలు పచ్చాలని నవాలు చేస్తున్నారు. సమితి ప్రెసిడెంట్లు, మేము యిచ్చిన ఆర్డర్లు ఏమి కావాలని వారు నవాలు చేస్తున్నారు. వారు ఒక ఆర్డరు యిచ్చారు, అది ఆమలు జరిగిపోయింది. వారు కూడ మనలాగే ఎక్కుకోబడ్డ పరిపాలనలే, వికేంద్రీకరణ కావాలని చెప్పకుంటున్నాము, రెండవ ప్రక్క వారి మీద దాడి చేస్తున్నాము, యిది వరస్సర విరుద్ధంగా వుంది. వేను చెప్పేది, ఎక్కడయినా వారు ట్రాన్స్ఫరు చేసినదానిలో పొరపాటు జరిగి వుంటే వార్డ్ కేసు అయితే ఆ కేసును ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావచ్చు, కలక్టరుకు, చైర్మన్ కు చెప్పవచ్చు,

యీ ఎరిస్ట్రీటులలో చేయడం మంచిది కాదని సరిచేయమని సామరస్య పూర్వకంగా చెప్పవచ్చు గాని లోకల్ బాడీస్ మీద మన దాడి ఏమిటి? వారికి పవర్స్ యిచ్చి ఎప్పుడు ఆక్కడ కూర్చోబెట్టి తిరిగి వారి మీద దాడి అంటే చాలా విచారపడు తున్నాను. ప్రతిపక్షములో వున్నా కూడా నేను సమర్థించలేకపోతున్నాను. ఇది చాలా అన్యాయం. మినిస్టరుగారు యువకుడు బాగా చదువుకున్నవాడు, ఆయనను యిరుకున పెట్టి సవాలు చేస్తే ఆర్గం లేని మాట. ఏ విధంగా క్రియిచ్చాలో, యిచ్చిన దానిలో కొన్ని రోపాలు చూశాము, ఆగస్టు వరకు చేసే హక్కు వుంది, ఏ కారణా ననో ఆఫీసు తొందరలో, జి.ఓ ముందుకు వచ్చింది. వారు చేసిన దానిని సమన్వయ పరచడానికి ప్రయత్నం చేయాలి గాని దిస్తరి చింపే నానా కల్లోలంచేసి మినిస్టరు గారికి, జిల్లా పరిషత్తు చైర్మన్ కు తగాదాలు పెట్టి ఎంపాల్ చేస్తామంటే పొరపాటు. ఈ రాజ్యంలో పరిపాలన బలిష్ఠంగా సాగాలంటే ఎవరికైనా అన్యాయం జరిగితే ఇడిగో పలానా పోట అన్యాయం జరిగింది అని చెప్పవచ్చు, ప్రభావతమ్మగారు చెప్పి నట్లు ఒకటి రెండు వుండే సుకేసుకోవచ్చు, నెక్టరీ వున్నాడు, డైరెక్టరు ఉన్నాడు. ఎవరైనా ఒకరు చూశారు. ఇన్ బోబో చైర్మన్ ను కించపర్చాలనే ప్రయత్నం చేయడం ధర్మం కాదు. వారు మీ పార్టీ, మీరు వారి పార్టీ, అందరు ఒక పార్టీలో వున్నాడు, నేను సలహా ఇస్తున్నాను, తీవ్రంగా ఆలోచన చేసి సామరస్య పూర్వకంగా చేయాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

1-30 P.M.

శ్రీమతి కె. ప్రభావతమ్మ : నా గురించి వారు ఏదో చెప్పారు.

I would like to know what he has said about me.

చైర్మన్ : ఆవసరం లేదు. కూర్చోండి

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం నాయుడు : అధ్యక్షా, నేను 2, 3 విషయాలు చెబు తాను. గతంతో - మీరు నవంబరులో ట్రాన్స్ ఫర్ చేయడానికి గవర్నమెంటు ఒక ఆర్డరు ఇష్యూ చేసింది. ఈసారి ఆగస్టు 15 వరకు అవకాశాలు ఉండగా జూలైలో ఎందుకు కట్ చేసారు? రాయలసీమ తూర్పు, పశ్చిమ చట్ట క్షేత్రాల ఉపాధ్యాయుల నియోజక వర్గాలలో ఎన్నికలు జరగాలనే ఉద్దేశంతో జూలై నెలాఖరు వరకు ఆ నాలుగు జిల్లాలలో బాన్ ఉంది. ఆ జిల్లాలకు కూడా ఇప్పుడు అన్ని జిల్లాలతో బాటు అన్వయించజేసారు. జిల్లా పరిషత్ చైర్మన్ మీద కాని, సమితి ప్రెసిడెంటు మీద సమ్మతం లేకపోతే, వారు అన్యాయం చేస్తారనే అభిప్రాయం ప్రకటించి ఉంటే వారి సర్టిఫికేట్ అన్ని ప్రోవిన్సియల్ జు చేసి ఆ ప్రెసిడెంటు నుంచి ట్రాన్స్ ఫర్ చేయడానికేమిట చేయడం మంచిది. లేకపోతే మనం డైరెక్టు ఎలక్షనులో ఎలాగ వచ్చామో వారు కూడా అలాగే డైరెక్టు ఎలక్షనులో వచ్చారు. అటువంటి వారిమీద విశ్వాసం

లేకపోతే వారినుంచి ప్రాన్స్‌వర్‌జేసే అధికారులు తీసివేయండి. వారికి ఆక్కడ పెట్టి అగస్టు 15 వరకు అవకాశాలు ఉన్నాయనే భావం కలుగజేసి పూర్వంనుంచి వచ్చే సాంప్రదాయాన్ని మనం అన్వయింపజేయకుండా జూలై 20 కి రద్ చేయడం మంచిది కాదు. దానిని ఆలోచించండి దానివల్ల దొడ్డిదాడిత్రాక్కే అవసరం ఏర్పడింది. జూలై 20 కి ముందు జరిగిన ప్రాన్స్‌వర్‌సును ఖండించాలి. దానిని మనం అగస్టు 15 వరకు ఎలా చేయవలసిన అవసరం ఉంది. కనుక జూలై 20 పూర్వం యాంటి డేట్ వేసి చేశారు కనుక వాటిని క్వార్టెల్ చెత్తమనడం మంచిది కాదు. ఆ చేసిన ఆర్డరు అక్రమంగా ఉంటే చూడండి. రాజకీయ కక్షలతో జరిగి ఉంటే మీరు నిర్ధారణ చేయగలిగితే చేయండి. అందుచేత ఇవన్నీ దృష్టిలో ఉంచుకొని ఆలోచించండి. అవన్నీ గమనించి ఏ ఉత్తర్వు పాస్ చేసినా పాస్ చేయండి. ఇక్కడ మీ మీద ఒత్తిడి వస్తున్నదనే భావంతో మీరు చేయవద్దని మనవి చేస్తూ వెళ్ళు తిరు కొంటున్నాను.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

ANNOUNCEMENT

re : Election of Speaker

Mr. Deputy Speaker : I am to inform the House that the Governor of Andhra Pradesh has fixed 10 00 a.m on Tuesday, the 7 h September, 1982 as the time and date for election of the Speaker of the Legislative Assembly.

As per rule 7 (2) of the Rules of Procedure and Conduct of Business of the Andhra Pradesh Legislative Assembly nomination papers for the election of Speaker shall be delivered to the Secretary at any time between 10 30 a.m and 5.00 p.m. on Monday, the 6th September, 1982 either by the proposer or the candidate nominated

SHORT DISCUSSION ON

Transfer of Teachers in Panchayatraj Department (Contd.)

శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు (బెన్నూరు) : జిల్లా పరిషత్ అధ్యక్షులకు, పాఠశాల అధ్యక్షులకు ప్రాన్స్‌వర్ అధికారులు ఇవ్వవద్దని మూడు కమిటీలు చెప్పినవి. 1981లో శ్రీ వెంగళరావు కమిటీ చెప్పింది.

The Chief Executive officer of the Zilla Parishad in consultation with the Collector...

అని వారు చెప్పారు. తరువాత హై పవర్ కమిటీ - నరసింహ కమిటీ 1971లో ఒక విషయం చెప్పింది. నేను ఒకే ఒక రికమెండేషను చెబుతున్నాను. అది రికమెండేషను 250. దానిలో వారు ఒక విషయం చెప్పారు.

The B.D.O. is the competent authority to transfer. No other person.

రికమెండేషను 251లో twenty miles from the native place అన్నారు. రికమెండేషను 262లో మినిమం 5 ఇయర్లు, మాగ్నిమం 7 ఇయర్లు అన్నారు. తరువాత 253లో ఏమన్నారంటే నాట్ హైర్ డాన్ 10% ఇన్ ఎ ఇయర్. 10% కన్నా ఎక్కువ ఏ వర్సితులలో కూడా ట్రాన్స్ఫర్ చేయకూడదని అన్నారు. ఒకవేళ వీటన్నింటినీ అతిక్రమించి చేయదలచుంటే డిస్క్రిప్టు డెవలప్ మెంటు అపీసరు యొక్క వర్సిషను తీసుకోవాలి. తరువాత 1979లో నరసింహం గారి అధ్యక్షతలో ఒక కమిటీ వేసారు. ఆ కమిటీలో చాలా ముఖ్యమైనవారు ఉన్నారు. అందులో నరసింహంగారు ఉన్నారు, వైసేచాన్సలర్ శ్రీ రామిరెడ్డిగారు ఉన్నారు. వహీరుద్దీఖాన్ గారు ఉన్నారు. శ్రీ పిన్నమనేని కోటేశ్వరరావుగారు ఉన్నారు. సమితి ప్రెసిడెంటు వీరారెడ్డిగారు ఉన్నారు, ఆగ్నిహోత్రీ, ఐ.ఎ.ఎస్ గారు ఉన్నారు. వారు ఈ రిపోర్టు అన్నీ చూసి మహారాష్ట్రలో ఉన్న భువనగిరిగారి రిపోర్టు ఒకటి ట్రాన్స్ఫర్లు గురించి ఎడాప్టు చేసారు. నేను చెప్పిన విషయాలు వారు ఖచ్చితంగా చెప్పారు. దానిలో చీఫ్ ఎగ్జిక్యూటివ్ అపీసరు

Or B.D.O. with the consultation of Samithi President or Chairman, Z.P.

వారు చాలా కంట్రాక్టుగా చెప్పడం జరిగింది. నాన్ అపీషియల్స్ కు ఈ ట్రాన్స్ఫర్ చేసే అధికారం ఏ కమిటీ రిపోర్టులోను ఇవ్వబడలేదు. ఏ జేస్ లేకుండా వీలునుబట్టి మనం జి.ఓ.లు చేసుకొంటున్నాము. అది సరైన పద్ధతి కాదని మనవి చేస్తున్నాను. దీనిని మనం అరికట్టాలని అనుకుంటే నేను ఒక విషయం మనవి చేస్తాను. శ్రీ వెంకయ్యనాయుడుగారు ఒక సలహా చెప్పారు. 20-7-1982 తరువాత సమితులలో జరిగిన ట్రాన్స్ఫర్లనున్నీంటినీ కలెక్టర్లను రెవ్యూ డెయవనండి వారిని ట్రాన్స్ఫర్ చేసే అధికారం వారికి ఇవ్వండి. జిల్లా పరిషత్ లెవెల్ లో ట్రాన్స్ఫర్లు జరిగితే వాటిని గవర్నమెంటు తెప్పించుకొని చేస్తే వాగుంటుంది. శ్రీ వెంకయ్యనాయుడుగారు చెప్పిన సలహా బాగుంది. దానిని నేను కూడా బలపరుస్తున్నాను. ప్రభుత్వం జి.ఓ. 429 ఇష్యూ చేసారు. దానిని అమలు చేయండి. అందులో కొన్ని గైడ్ లైన్లు చాలా క్లియర్ గా ఉన్నాయి. నేను చాంబర్ ప్రెసిడెంటుగా ఉన్నప్పుడు ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ ప్రొఫెసరు శ్రీ ముతాలివ్ గారు,

ఎస్.పి. రంగాచార్యులు అంతా కలిసి తెలంగాణలో, ఆంధ్రలో, రామలక్ష్మణిలో అన్ని జిల్లాలు తిరిగి ఇచ్చిన రిపోర్టుకు ఆధారంగా ప్రభుత్వం ఒక జి.ఓ ఇచ్చింది. మంత్రిగారు పాలనీ పెట్టుకొని దానికి వ్యతిరేకంగా ఎవరు చేసివచ్చింది చారినీ ట్రాన్స్ఫర్ చేసే అధికారం ప్రభుత్వానికి, అటు కలెక్టర్లకునూ ఇచ్చాలని ఇంచోకసాది మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి : అధ్యక్షా, ట్రాన్స్ఫర్లు విషయంలో ఆరుసు ట్రాన్స్ఫర్ల కాల కడుగనేల అన్నట్లు ఉంది. సమితి రాజ్యం నుంచి ఎక్కడెక్కడ వచ్చి వచ్చారు. వైసలు ఇచ్చేది ఎక్కడెక్కడ ఉన్నాయి. టీఎస్. కాలిని అంటే ఎక్కడెక్కడ ఉన్నాయి. భవనాలు కాలిని అంటే ఎక్కడెక్కడ ఉన్నాయి. మొత్తం గ్రాంట్లు. ఇప్పుడు ఇవన్నీ వందాయితీ రాకుండా ఉన్నాయి. మున్నీ పాలిటి ఏరియాస్లో అయితే మునిసిపాలిటీనకు అప్పగించాము తెలంగాణలో మిసి హాయింది నేను బీబీసీగా ఉండి శ్రీ వర్మారెడ్డిగారిని రెండూసార్లు సమితి ప్రెసిడెంట్ గా చేసాను. శివ సాగి చేయలేదు. ఆయన జిల్లా పరిషత్ చైర్మన్ అయిన తరువాత నన్ను ట్రాన్స్ఫర్ చేసారు. నేను గవర్నర్ మెంటు సర్వెంటును. వరంగల్ కు వచ్చాను. దానితో ఆయనకు రోపం అగలేదు. డివిజన్ ప్రాసారు. గవర్నర్ మెంటు నుంచి అర్థం తెప్పించి నన్ను బమ్మంకి బదిలీ చేసారు. నేను కోపంతో రాజీనామా చేసి రాజకీయాలలోకి వచ్చి ఆయనను ఒకసారి ఓడించాను. ఆయన క్యాంపిడేటును ఒకసారి ఓడించాను. సమితి ప్రెసిడెంటుకు ఈ అధికారం ఉంటే అధికారం దుర్వినియోగం జరుగుతున్నది. పంతుళ్లు వారికి చేసినన్న రోజులు నేవ చేయాలి. చేయని నాడు కోపానికి వస్తారు. కంటి వాడిని ఎంత దూరము ఎక్కడ పోయినా వాడికి కోపము వస్తుంది. వాడు వచ్చిన దనుక వాడి వెంటి ఉండి గమ్యస్థానం చేర్చాలి కాబట్టి వాడు చచ్చే దనుక ఎక్కడింటే తప్ప వాడు నడవలేడు. వాడు ఇప్పుడు మన కొన్నింటి వరకు పోవాలనుకొండి వాటికే దగ్గర ఆపితే వాడికి కోపము వస్తుంది. వాడు నడవలేడు. ఆ పరిస్థితిలో టీబీసీ ఉన్నారే కాబట్టి వెంటనే సమితి లెవెలు నుంచి దీనిని ఎక్కడెక్కడ ఉన్నాయి తెలంగాణలో తరలించాలి. ఒకవేళ తరలించని పోతే మన వెంకయ్యనాయుడు గారు చెప్పినారు. అప్పీలు వచ్చిన కలెక్టరుగారికి ఉంటాయి కలెక్టరుకి అప్పీలు చెబాడు అనుకొండి అప్పీలు నెగ్గండి అనుకొండి ఇంట్లమెంటు చేసే లోడుండదు. సరే ఇంట్లమెంటు జరుగుతే అనుకొండి సమితి ప్రెసిడెంటుకి కక్ష వచ్చిన తరువాత నాలుగు సార్లు స్కూలుకి పోయో లేనీ పోని ఇబ్బందులు సెల్లో మిద్ డే మీల్లు పేరుతోటో. హాస్టల్ లో డౌంగ్ లెక్కలు అనో. ఆ లెక్కలు అనో ఈ లెక్కలు అనో అక్కడనే సస్పెండు చేసి డిస్ మిస్ చేసే అవకాశం ఉన్నది. కాబట్టి వెంటనే దీనిని తీసేవేయడం ఉత్తమం అని నేను భావిస్తున్నాను. ఒకవేళ అది

జేయలేకపోతే నమితి లెవెలులో ఒరిగిన ట్రాన్స్ఫర్లకేమో కలెక్టరు గారికి పవర్లు, జిల్లా పరిషత్తులో జరిగిన వాటికి కమిషనరుగాని, లేక సెక్రటరీగాని లేకపోతే ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటులో ఈ మధ్య రీజినల్ డైరెక్టరు హోస్టులు ఇచ్చారు కాబట్టి వారికి ఆప్షన్లు పవర్లు ఉంచడం మంచిది. కాని ఉత్తమం గా నా మనవి ఏమిటంటే ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటునుంచి తీసివేస్తేనే బాగుంటుంది. ఈ టీచర్లు ట్రాన్స్ఫర్ల తప్ప వేరే ఏమీ లేవు. ట్రైనలు లేవు రోడ్డు వేధామంటే. హాస్టులు లేవు వారి కంట్రోలులో. కాబట్టి మంత్రిగారికి తెలుసు అధ్యక్షా. మంత్రి పదవులు వదిలపెట్టు కుని జిల్లా పరిషత్తు చైర్మన్ అయి అధికారాలు చెలాయించుము, ఇది మిని గవర్నమెంటు. అది ఏమీ ఉంది, స్టేటు గవర్నమెంటు ఏమీ ఉంది, జిల్లా పరిషత్తులో బాగుంది అని చెప్పి మన దగ్గర క్యాబినెట్ లో ఉన్న ముగ్గురు మంత్రులు వాయి జిల్లా పరిషత్తు పదవులు అధిష్టానం కాదు ; అంటే కేవలం డబ్బు సంపాదించాలి అని కాదు, అధికారం పైతనం చెలాయించవచ్చు హుందా తనం, కాట కథ ఈ టీచర్ల ట్రాన్స్ఫర్లు ఉన్నది కాబట్టి ఈ ఎడ్యుకేషను డిపార్టుమెంటు తీసివేస్తే అందరి తలనొప్పి పోతుంది. ఈ ఎడ్యుకేషన్ తీసి వారికి ఇవ్వాలని మాత్రం నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఒక టీచర్ పోస్టు రాంథూపాలరెడ్డి గారికి కావాలి అంటే కేకవ రావుగారిని అడుక్కోవాలి. ఒక పూను పోస్టు కావాలి అంటే కేకవరావుగారిని అడుక్కోవాలి. ఒక స్కూలు బిల్డింగు పండ్లు కావాలి అంటే వారిని అడుక్కోవాలి వాళ్లు ఎడ్యుకేషన్ గ్రాంటునుంచి ఇవ్వవలసింది తప్ప వేరే లేని వర్సిటి ఉంది. వ్రయివేటు స్కూలుకి ఏ గతి ఉందో ఈవేళ నమితిస్కూలుకూడా అదేగతి. జిల్లా పరిషత్తు స్కూలుకి కూడా అదే గతి. కాబట్టి దీనినుంచి విముక్తి, వంతుక్లకి విముక్తి, అందరికీ విముక్తి కలగడానికి అవకాశం కల్గించేటట్లు. అధ్యక్షా, నమితి ప్రెసిడెంటులకు లేని పో ఇబ్బంది. వారి ఎలక్షన్లులో పని చేయడేమో అని చెప్పి వాడు పని చేసినా పని చేయకపోయినా వాడు కళ్లు మూసుకుని కూర్చోవాలి. ఎన్నో ఉదాహరణలు ఉన్నాయి. మనం చూస్తున్నాము.

మన ఎలక్షన్లు సపోర్టు చేశాడు. వాడు పని చేయకంటేమీ అంటే ఏమీ చేస్తాము అబ్బి సర్పంచిని పట్టుకు వస్తాడు, పది మందిని తీసుకు వస్తాడు. మంచిది, మీరు చెయ్యలేదు, వచ్చే ఎలక్షన్ లో మీపని చూస్తాను అంటాడు. వాడువచ్చే ఎలక్షన్లు తయము పెట్టుకుని వాడు చెప్పిందల్లా చేస్తాడు. ఇది జరుగుతున్న విషయం. కాబట్టి తీసిని తీసివేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. అది జేయలేకపోతే ఉన్న పరిస్థితులలో ఏమీ చేయాలి అంటే క్రాస్ఫర్లు విషయంలో ప్రభుత్వం ఇచ్చిన జి. ఓ. కిరీ లో ఇది అన్ని ఏజ్ చేయండి. మూన్యవల్ ట్రాన్స్ఫరు, కకవేళ రెక్లెస్టు ట్రాన్స్ఫరు అంటే పోయే చోట కనుక క్లియర్ చెకెస్సి ఉండి ఉంటే అది జేయడానికి ఏమి

సందేహించకండి. మంత్రిగారు ఇచ్చిన గైడులైన్సులో ఈ రెండు ఏజ్ చేయమని కోరుతున్నాను. రెండవది, బ్యాం పెట్టిన 20-7-82 అంటే గచ్చిబౌలిలో ఉన్న ప్రైవేటు రాజకీయ కారణాలవల్ల ఎన్నో ట్రాన్స్ఫర్లు జరిగినాయి. వాటిని కూడ పట్టా చేయండి. ఈ ట్రాన్స్ఫర్ల పేరుతో కొంత మంది సమితి ప్రెసిడెంట్లు కొంత దుష్ట కూడా కాజేస్తున్నారని చెప్పడానికి సేను సిగ్ని పడుతున్నాను. అలాంటివారు కూడా ఉన్నారు మన రాష్ట్రంలో. ప్రభుత్వం ఇచ్చిన జి.ఓ.కి వ్యతిరేకంగా ఇచ్చిన ఆర్డర్లు కూడా రెవ్యూ చేయమని కోరుతున్నాను. మా వరంగల్లు జిల్లాలో ఒక సమితి లో 100 టీచర్లు ఉంటే 358 మందికి ట్రాన్స్ఫర్లు అయ్యాయి. పీజిఎన్సీ టీచింగ్ సెంట్రాల్ గారు దృష్టిలో పెట్టుకుని రివ్యూ చేయించమని సమితియంచి ఎక్కువేషమను తని చేయమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. మర్రిరావు : పంచాయతీరాజ్ ఉపాధ్యాయులు బదిలీ విషయం మరం చర్చ చేయవలసి వచ్చింది అంటే అది మంచిది కాదు. ఎలక్షన్లు అయిన తరువాత జిల్లా పరిషత్తు వెళ్తున్న అనేక బదిలీలు జేశారు. జి.ఓ.కి వ్యతిరేకంగా చెసిన ట్రాన్స్ఫర్లు కాన్సిల్ చేయాలని కోరుతున్నాను. దానికి పెట్టిన కండిషన్సులో మని రెండు కండిషన్సు జేర్చాలి. అవి 1. రెటైర్ మెంటు ఏజి దగ్గరకు వచ్చిన వారిని, రినిపోయిన వా పేరులో వేసిన వారిని కూడా ఏజి చేయాలి. ఎలాట్ మెంటాఫ్ టీచర్లు విషయం కమిటీ వుంటే చాలి. జిల్లా పరిషత్తులో డి. డి. ఓ ని ఎంకల్యన్ మెంబరుని కూడా కన్సిల్లు చేసి వారి నలహా కూడా తీసుకోవాలి. సువరీటిజమ్లో ట్రాన్స్ఫర్లు చేయకూడదు. నా కాన్సెంట్రూయన్స్ కంట్రోలమెంటులో పంచాయతీ రాజ్ టీచర్లు నిరాహార దీక్ష చేస్తున్నారు. మేము వెబితే విరమించుకున్నాను. వారి కోరికలు పరిశీలించాలి.

శ్రీ బి. రామారావు : మంత్రిగారు ఇచ్చినటువంటి కోరికలు చూస్తే చాల లోటుగా ఉంది డిప్లొమా బాన్ ఆర్డరు ఉన్న ట్రాన్స్ఫర్లు కూడా చేస్తున్నారు. రెండు రెలి గ్రాములు ఇచ్చినట్లు ఉంది. దానిమీద ప్రభుత్వముకు అసలు రిపోర్టు సబ్మిట్ చేసేవారా : సబ్మిట్ చేయకపోతే వారిమీద తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి : ఒక ప్రక్క సమితి అధ్యక్షులు రై రెక్టు ఎంకల్యన్లో వచ్చిన ప్రజా పతినిదులు వారు చేయ కూడదు అని ఈ విషయమీద పేపరులో వచ్చింది. కార్డునులు కూడా వచ్చాయి. అసలు టీచర్లుని గవర్న మెంటు ఎంప్లాయిన్ క్రింద డ్రీట్ చేస్తాము అన్నారు. అది జరిగిందా : దానిని డి.ఓ.కి ఆప్రజెప్టితే దానిపైన ప్రభుత్వానికి అధికారం ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను ప్రభుత్వం ఇచ్చిన ఆర్డర్లు ఇంప్లీమెంటు చేయని వారిపై ఏమి చర్య తీసుకోబోతున్నారు : ఆ స్టే ఆర్డరు కూడా మీరు యిచ్చారు.

దాని ఇంప్లిమెంట్ చేయగల అధికారంపైన తీసుకోవోయే చర్య ఏమిటి? ఏది ఏమైనా ప్రభుత్వమే క్యాబినెట్ లో పెట్టి ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. పంచాయతీ కాఫలో ప్రజేసున్న నిబ్బంది అంతా కూడా ప్రచుటోద్ద్యోగంగా, ప్రభుత్వ పరిధి క్రిందకు వస్తారని; చెప్పినపుడు, వారందరిని డి.ఇ.ఓ. అధికారము క్రిందకు తీసుకొని రండి. దానిపైన ఆ పీలింగ్ అదారిటి సెక్రటరీకి ఇస్తారో, కలెక్టరుకు ఇస్తారో, మరి ఎవరికి ఇస్తారో దాని ఆలోచన చేయండి. బ్యాంక్ డేట్ వేసి ట్రాన్స్ఫర్ చేసే కేసులు ఎన్ని ఉన్నాయో తెలవమని అన్నపుడు, రిల్ రిపోర్టు చూపే వదిస్తే వుంది ఈ విధంగా అధికారాలను దుర్వినియోగము చేస్తున్నారు. బ్యాంక్ డేట్ కారణము పోస్టల్ డిలే అని అంటారు. పోస్టల్ ఎప్పుడు డెస్ పాచ్ అయిందో తేలి ఉండదు. నెంబరు చూపరు. అట్లాంటివి పరిశీలన కేసులంటే ఈ పుణ్య కాలము పూర్తి అయి పోతుంది. ఈ టీచర్లపై ఇప్పటికైతే డి.ఇ.ఓ. లకు అధికారాలు దేలాగా ఒక నిర్దిష్టమైన నిర్ణయం తీసుకోవాలని కోరతూ నెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎల్. ఆంజనేయులు : అధ్యక్షా, ఈ ఎడ్యుకేషన్ డి.ఇ.ఓ అండర్ నుండి పంచాయతీరాజ్ అండర్ లోకి వచ్చిన తరువాత, నిజంగా ఎడ్యుకేషన్ ల్ ఎంతవరకు డెవలప్ మెంట్ వచ్చిందో కొందరు నెలవిచ్చారు. ఎడ్యుకేషన్ పంచాయతీరాజ్ క్రిందకు వచ్చిన తరువాత, టీచర్ల నిజంగా, గ్రామాలలో బడులకు వెళ్లి పాఠాలు చెబుతున్నారా లేదా చూడండి. నెను టీచర్లను జేం చేయడం లేదు. గ్రామాలలోని పిల్లల బోధనకు గాను టీచర్లకు ఉద్యోగాలు యిస్తున్నామో, ఆ మొత్తము టీచర్లపైన ఒక్కొక్కరిపైన నెలకు 98 నుండి 100 రులు ఇచ్చు పెడుతున్నాము. నేను చదివే రోజులలో గ్రామాలలో టీచర్లంటే గౌరవముండేది. ఈ రోజు టీచర్ల 24 గంటలూ రాజకీయాలలో అడుతూ, లోకల్ పాలిటిషియన్స్ లో, సర్పంచలలో, సమితి ప్రెసి డెంట్ లలో కుమ్మక్కయి, పేకాటలు ఆడటం తప్ప. మిగతా కార్యక్రమాలు వారి కేమీ లేవు. అందరూ ఈ విధంగా వున్నారని చెప్పడం లేదు. కొందరు మాత్రమే ఆ విధంగా వుంటున్నారు. పెద్దలు వెంకయ్య నాయుడుగారు వారి బాధలను చెప్పారు. టీచర్ల బదిలీల విషయంలో దీని వెనుక ఓట్లు వేయించుకనే లక్షాధికారున్నారు. ఒక టీచరు బదిలీ విషయంలో ఎంతో అందోళన వచుతున్న కార్యక్రమం ఏమంటే దీనివెనక ఒక రహస్యంవుంది. ప్రత్యేకంగా టీచర్లు, లేవు వచ్చే ఎన్నికలలో మాకు అగెనిస్తుగా వనిసిస్తావచ్చలంపువస్తే, వాంసి బదిలీలు చేయటం, వారికి అనుకూలంగా పున్న వారిని అక్కడకు మార్చునేయడం ఇది జరుగుచున్న రహస్యం ఈ కార్యక్రమం గ్రామాలలో చేపట్టారు. వెనకటిరోజుల్లో టీచర్లు కి.ఇ.ఓ. క్రింద వున్నపుడు, రాజకీయాలలో దిగేవారు కారు. వారు రాజకీయాలికి సలహా మాత్రమే ఇచ్చేవారు. ఈ విషయంలో ఇక్కడున్న సెక్రటరీగాని, పంచాయతీరాజ్ మినిష్టరు గాని ఆలోచించి, పీల్లను

డి.కె.బి. ఆండర్ క్రింద చేర్చాలని కోరుతున్నాను. ఆవుడే గ్రామంలో విద్య బాగు పడుతుంది. కానన సమ్యక్కు జరిగే భయాందోళన కూడా పోతుంది.

శ్రీ జి. మల్లికార్జునరావు (గురికాల) : ఆద్యక్షా, 20వ తేదీ లరువాత బదిలీ చేయకూడదని అంటే, యాంటీ డేట్ వేసి బదిలీ చేశారని చాలా మంది సమ్యక్కులు చెప్పారు. ఇల్లీగల్ గా, ఇర్రెగులర్ గా బదిలీ చేసినవి చాలా వున్నాయి. అవి ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చాయి. అయితే వాటిమీద వర్క తీసుకోలేదు. ఎవరెవరిని బదిలీ చేయకూడదో కొన్ని నారమ్స్ పెట్టారు. వాళ్లు ఎవరంటే విడోస్, భార్య భర్తలను, పెళ్లికా లేదీస్ని, రిటైర్డ్ పాదర్ ఫున్నవారిని బదిలీ చేయవద్దని వుంది. కొందరు టీచర్లు ఎమంటున్నారుంటే, గత 10 సంవత్సరాల నుండి మేము హాయిగా వున్నాము, మా చదువులు మేము చెప్పకున్నాము. ఈ సంవత్సరము నుండి సబ్జెక్టు ఎన్నికలు జరిగిన తరువాత సమితి వారు మమ్ములను హెరాస్ చేస్తున్నారు, సమితుల పరిధి నుండి ఎప్పుడు విడుదల చెస్తారని అంటున్నారు. ఉదా. ఇర్రెగులర్ గా, ఇల్లీగల్ గా చేసిన బదిలీలు ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చినపుడు ప్రభుత్వము స్టే ఆర్డర్లు యిచ్చినప్పటికీ, వాటిని మరల, ఖాతరు చేయకుండా, ఆరు నెలలు టీచర్లను ఏర్పించిన సామెటనలు వున్నాయి. మరల ప్రభుత్వము, ఎక్కడి వాళ్లను అక్కడే వుంచాలని ఆర్డర్లు ఇచ్చారని అన్నారు. కానీ దానిని కూడా పాటించలేదు. ఈ సంవత్సరము స్టే ఆర్డర్లు వున్నవారిని మరల బదిలీ చేశారు. అందువల్ల స్టే ఆర్డర్లు మీద స్టే ఆర్డరు తిరిగి తీసుకోవలసి వచ్చింది. ఇలాంటి సంఘటనలు చాలా వున్నాయి. ఉదా హరణకు కొన్ని చెబుతున్నాను. పిడుగురాళ్ల సమితిలో అక్కడ బదుగురి టీచర్లను ఇర్రెగులర్ గా బదిలీ చేశారు. విడోస్, భార్యభర్తలను విడదీయడం బదిలీ చేయడం జరిగింది. రీ నెలల క్రితమే అక్కడకు వచ్చిన లేదీస్ తిరిగి బదిలీ చేశారు. స్టే ఆర్డర్లను సమితి ప్రెజిడెంట్ ఇంప్లిమెంట్ చేయనప్పుడు, ప్రభుత్వమిచ్చిన స్టే ఆర్డర్లను విలవ లేకుండా పోతున్నది. ప్రభుత్వమంటే ఎవరికైనా భయం వుండాలి. భయం లేనపుడు చేసేది ఏమీ వుండదు. యింకొక విషయం. ఈ సంవత్సరము రిలీఫ్ బదుగురిని ఇర్రెగులర్ గా, ఇల్లీగల్ గా బదిలీ చేశారు. దామీద స్టే ఆర్డరు వచ్చింది. అద్యుష్టవశాత్తు బదుగురిని తిరిగి చేర్చుకున్నారు. కానీ చేర్చుకొన్న వెంటనే ఇద్దరిని నస్పెండ్ చేశారు. ఎందుకు చేశారో కారణము తెలియదు. మరొక గారిని అడిగితే సేనేమి చేసేది అని అంటారు దీనికై ఆ టీచర్లు హైదరాబాదుకు రావాలంటే వారికివచ్చే టీకము ఒకసారి ఇక్కడకు రావటానికి సరిపోదు. రాజా పాలెం సమితిలో భర్త సత్తెనపల్లిలో పనిచేస్తున్నాడు. భార్య 7 కి.మీ. దూరములో హైస్కూలులో పనిచేస్తున్నది. ఆమెను రిలీ కి.మీ. దూరంలో వేశారు. ఎపాయింట్ మెంట్ ఆర్డరు యిచ్చి రీ నెలలు కూడా కాలేదు. ఇంతలో ఈ బదిలీ జరిగింది.

8-00 P.M.

దీనిపై వీరు పిటిషన్ యిచ్చారు. వారు యిచ్చిన పిటిషన్ ను కూడా మంత్రిగారికి యిస్తే మరల యిప్పుడు దీనిమీద కమిటీని వేస్తే బాన్ లో ఉన్నప్పుడు ట్రాన్స్ ఫర్ చేయకూడదు కదా అంటారు. అది కొత్తగా జరిగిన ఆస్పాయింటుమెంటు కాదు. ట్రాన్స్ ఫర్ మాత్రమే, అందువల్ల యీ సమితి ప్రతిదెంట్లకు అధికారము యిస్తే అనవసరంగా ట్రాన్స్ ఫర్స్ జరుగుతున్నాయి కాబట్టి యీ టీచర్లు జీతాలు మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వము కూడా భరిస్తున్నది కాబట్టి యీ ట్రాన్స్ ఫర్స్ విషయం మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పరిధిలోకి తీసుకుంటే టీచర్లు కష్టాలు కొంటే ఆయినా తగ్గతాయి. కాబట్టి తగునిర్ణయం యీ ట్రాన్స్ ఫర్స్ విషయంలో తీసుకోవాలని కోరుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. ఎ. ఎస్. భుక్త (హరిశ్చంద్రాపురం) : ఇంతమొందు యీ సభలో సభ్యులు వెలుబుచ్చిన అభిప్రాయాలు ఆందమా విన్నారు. ఈ టీచర్లు ట్రాన్స్ ఫర్స్ జరిగినప్పుడు పొలిటికల్ గా విక్టిమైజేషన్ ఉంటున్నది. ఒక్కొక్క సమితిలో 30, 40 ట్రాన్స్ ఫర్లు ఒక్కసారే జరిగాయని యిక్కడ చెప్పడం జరిగింది. ప్రత్యేకంగా పంచాయతీ ఎలక్షన్లు జరిగిన తరువాత యీ ట్రాన్స్ ఫర్లు అన్నీ కూడా మూకమ్మ డిగా రాజకీయాంతో కూడినవని చెప్పనవసరం లేదు. అందువల్ల యిక్కడ యిద్దరు ముగ్గురు సభ్యులు వెలుబుచ్చిన అభిప్రాయాల ప్రకారం యీ సమితుంచి తీసేసి యీ ట్రాన్స్ ఫర్స్ ప్రొవెన్యూ లైజేషన్ చేయాలని కాగండా, ప్రత్యేకంగా ఎడ్వకేషన్ విషయంలో టీచర్లు సర్వీసు హెటర్స్ ను సమితి పరిచించి తీసివేసినందుకు అక్కడ సమితి ప్రసిడెంట్లు బాధపడకండా యీ ట్రాన్స్ ఫర్ సబ్జెక్టును సమితిలో కమిటీకి అప్పగిస్తే మంచిది. ఇప్పుడు గ్రామాలలో బావి త్రవ్వాలన్నా, రోడ్డు వేయాలన్నాదాని కొరకు ఒక కమిటీ పెడుతున్నాము. జిల్లా పరిషత్తులో కూడా కమిటీలు ఉన్నాయి. అట్లాగే యీ ట్రాన్స్ ఫర్స్ కూడా కమిటీవారికి అప్పగిస్తే విక్టిమైజేషన్ అనేది పోకండి. ఈ సమితి ప్రసిడెంట్లు కూడా కొంత విలువ యిచ్చినట్లు వుతుంది. రాజకీయంగా కూడా ట్రాన్స్ ఫర్స్ పెట్రారని ఆనుకోకుండా కమిటీ ద్వారానే ఒకటి రెండు ట్రాన్స్ ఫర్స్ చేసుకోవచ్చు. కాబట్టి యీ విషయం కూడా పరిశీలిస్తే సమితికి యీ ట్రాన్స్ ఫర్స్ బాధలు లేకుండా సమితి డెవలప్ మెంటు యాక్టివిటీస్ మీద వారు కేంద్రీకరిస్తారని నూచిస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ డి. చిన మల్లయ్య (ఇంద్రుల్లి) : అధ్యక్షా, యీ టీచర్లు ట్రాన్స్ ఫర్స్ విషయంలో మరల మరల యీ సభలో చెప్పవలసి రావడం సిగ్గుచెటుగ అంది. ఎందుకంటే పంచాయతీరాజ్ మినిష్టరుగారు యింటికి పిలిచి ప్రతిపక్ష నాయకులతో చర్చించినప్పుడు మేము ఆందరము కూడా యీ విషయం మీద స్పష్టంగా ఉన్న సిట్యుయేషన్ ను చెప్పడం జరిగింది. ఆపీనర్లముందు శాసన సభ్యులమూ, ప్రజా

ప్రతినీదులమైన మేము స్పష్టంగా యీ ట్రాన్స్ఫర్స్ విషయం చెప్పిన తరువాత ఏడా ఆ సూచనలను పాటించకుండా మరల ప్రభుత్వం చేవక ఆర్డరు ఇచ్చింది. అది ఎట్లా ఉన్నదంటే ఎవరు అయితే దొంగతనం చేసారో వారికే పెత్తనం అప్పగించి నట్లుగా ఉంది. ఇప్పుడు ఈ ట్రాన్స్ఫర్స్ విడి ౨, ౩, ౪, ౫ రిపోర్టులపై ఆధారపడి పోలీస్ నిర్ణయించారు. కాని ఇక్కడ ప్రజా ప్రతినిధులు చెప్పిన అంశాలకు ఎదురు ప్రాముఖ్యత యివ్వారో అర్థంకావడం లేదు. ఇప్పుడు యీ ట్రాన్స్ఫర్స్ జరిగినా వాటి అనేది యిక్కడ కొందరికి మేమాంశ వస్తున్నది. కానీ ట్రాన్స్ఫర్స్ కావాలి. ఆ ట్రాన్స్ఫర్స్ ఏ ప్రాతిపదికమీగ జరగాలంటే పిల్లల బాగాగుల కొరకు, వారి విద్యాభివృద్ధికి అనుగుణంగా ట్రాన్స్ఫర్స్ జరగాలి. చదువు చెడుగా చెడితే అది ట్రాన్స్ఫర్ చేయవచ్చు, కాని డీవర్సు రాజకీయ ఉద్దేశ్యముతో ట్రాన్స్ఫర్ లిగితే మాత్రం ఈయకొలేము. ఎందుకంటే యీ రోజున ట్రాన్స్ఫర్ అయిపోవచ్చు ఒక రున వైరవీల కొరకు వదుతున్నారు. అందువల్ల పిల్లల చదువులకు యిచ్చింది కలుగుతున్నది. ఇప్పుడు రాజకీయాలతో జరుగుతున్న ట్రాన్స్ఫర్స్ అయితే మనము డీవర్సుకు రక్షణ కల్పించాలి. ఒకప్పుడు డీవర్సు తప్పుకూడా ఉండి ఉండవచ్చును. కాని కొన్ని ఇన్ఫర్మేషన్లారబోసినను తీసుకొని ఏక మోతంగా పనిపేమెంటు యివ్వటావచ్చు. ఇప్పుడు హాస్పిటల్లో డీవర్సు యూనియన్ ప్రెసిడెంటును ట్రాన్స్ఫర్ చేయకూడదని కలెక్టరు కమిషన్లో గుర్తుమెంటు ఆర్డరు చూపించి వెదితే ఆ యూనియన్ ప్రెసిడెంటు, డీవర్సుగా ఉన్న ఆయనను 27 వ తేదీనాడు 19 వ తేదీ ఆర్డరు తేదీ వేసి ఆర్డరు యిచ్చా చేసారు. ఒకే మనిషికి, రెండు ట్రాన్స్ఫర్ ఆర్డర్లు ఒకే రోజున రెండు చోట్లను ఎట్లాగు ట్రాన్స్ఫర్ చేసారు. ఈ ట్రాన్స్ఫర్స్ అనేవి ఒక వర్గతి ప్రకారం చేస్తే మంచిదే. కాని ఒకే మనిషిని రెండు చోట్లకేసే ఆర్డర్ల వర్గతి మంచిదికాదు. ఈ డీవర్సు అటు జిల్లా పరిషత్ డైరెక్టర్ మాట వినాలా, ఒక ఎం.ఎల్.ఎ. మాట వినాలా అట్లాగ విసకపోతే ఆతనిని ట్రాన్స్ఫర్ చేయడం అనే వర్గతి అన్యాయం. ఇప్పుడు మా పక్షము నట్టుడు సుబ్బయ్యగారు మొన్న 22 వ తేదీన గవర్నమెంటు బాన్ ఆర్డరు యిస్యూ చేసిన తరువాత ట్రాన్స్ఫర్ జరిగినట్లు చెప్పారు. దానిమీవ యాక్షన్ చిన్నటివరకూ ఏమైనా ఉందా? ఈ ట్రాన్స్ఫర్స్ వర్గల పిల్లలు ఇబ్బందులు వదుతున్నారని ఇక్కడ ప్రజా ప్రతినిధులమైన మేము చెప్పిన తరువాత దానిని పరిశీలన చేయాలి. సమితి కలెక్టర్లో ఒక కమిటీని వేసి డీవర్సు సరిగా పనిచేయకపోతే వారిని శిక్షించాలి. ఇప్పుడు పరిపాలకులు వ్యవహారిస్తున్న తీరుకెర్నలు యీ విధంగా ఉంటే ప్రజలు, విద్యార్థులు అంతా కూడా విపరీతమైన పరిస్థితుల్లో కొట్టుకు పోతారు. ఇట్లా ఒకే మనిషిని ఒకే రోజున రెండు చోట్లకు ట్రాన్స్ఫర్ చేయడం వంటి పనులు మంచివి కావని చెబుతున్నాను. ఇట్లా చెస్తే యీ ఉపాధ్యాయులు వారి ట్రాన్స్ఫర్స్ విషయంలో వైరవీలు కొరకు తిరుగుతూ ఉంటే

నూలు గతి, నూలులో పిల్లలు గతి ఏమి అవుతుంది? ఇప్పుడు ఎవరైనా బి.డి.ఓ గాని, వేరొక ప్రసిడెంటుగాని తప్పుగా టీచర్లను ట్రాన్స్ఫరు చేస్తే వారిని శిక్షించాలి. టీచర్లను కూడా రక్షించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానికి ఉంది. అట్లాగే ఎవరైనా టీచరు తప్పు చేస్తే అతనిని కూడా తప్పకుండా శిక్షించాలి. ఈ ట్రాన్స్ఫరు అనేవి రాజకీయాలకు దూరంగా ఉంటూ ఆ ఉపాధ్యాయుడు తన డ్యూటీ సరిగా చేస్తున్నాడా లేదా అనేది మాన్యువల్ వాని ప్రకారం జరగాలని మనవి చేస్తున్నాను. సక్రమంగా విద్య చెబుతున్నాడా, లేదా చూడండి. డెప్యూటీ సెక్రెటరీ జెయ్యండి. మా కరింనగర్ జిల్లాలో జరిగిన వాటిలో 60-70 పర్సెంట్ అక్రమంగా జరిగినవి. వెస్ చెర్మన్ జోక్యం కల్పించుకుని, చెర్మన్ కు విరుద్ధంగా అక్రమంగా ట్రాన్స్ఫర్స్ చేశారు. మంత్రిగారు మాతో వస్తే రుజువు చెయ్యడానికి సిద్ధంగా వున్నాం. కాగితాలమీద కాదు. కాగితాలమీద మీకు సమయైన రుజువులు దొరకవు మాతో వస్తే మీము రుజువు చెయ్యడానికి సిద్ధంగా వున్నాం. కాబట్టి, యీ ట్రాన్స్ఫర్స్ ఆపి, సక్రమంగా వెయ్యమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి పాల్. కాశ్యూ (కొత్తగూడెం) : అధ్యక్షా, ఇప్పుడు యీ పంచాయతీ రాజ్ వ్యవస్థకు సంబంధించి మౌలిక సమస్యలను మనం చర్చించవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది, ఈ ప్రజాస్వామ్య వికేంద్రీకరణ పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థ యిది మనం చిత్తశుద్ధితో అమలు చేస్తున్నామా? చేస్తే ఏ మేరకు చేస్తున్నాం? అన్నది ప్రధాన సమస్యగా మనకు ఎదురవుతున్నది. ఒక చట్టం ద్వారా, ప్రజలకు అందుబాటులో వుండే ఒక వ్యవస్థను ఏర్పాటు చెయ్యాలనే ఉద్దేశంతో, ప్రజలు ఎన్నుకున్న ప్రజా ప్రతినిధులతో ఏర్పడిన యీ సంస్థల ద్వారా మనం గ్రామీణ వ్యవస్థను గ్రామీణ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను చేయాలని నిర్ణయించి మనం యీ వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేశాము.

అధ్యక్షా, ప్రజాస్వామ్యాన్ని మనం అంగీకరించాము. ఎన్నికల ద్వారా ఏర్పడిన ప్రభుత్వాలను ఏ పార్టీ ప్రభుత్వంలోకి వచ్చినప్పటికీ, దానిని మనం అంగీకరించాము. వారు అధికారంలో వున్నంతకాలం, ఆ పాలకుల సొంకకు నిర్ణయాలను మనం అంగీకరించాము. రాష్ట్ర స్థాయిలో, కేంద్ర స్థాయిలో, చట్టరీత్యా, కాన్ స్టిట్యూషనల్ గా మినిష్టర్లకు ఏమి పవర్లు వున్నాయో మనకు తెలుసు. మినిష్టర్లు కూడా మనలాగే ఎన్నికయిన వారు. వారు మన సహచరులు. మంత్రులలో మనం విశ్వాసం వుంచాము. వారికి అధికారాలు యిచ్చాము. వారు వుపయోగిస్తున్న అధికారాన్ని మనం అంగీకరిస్తున్నాము. మంత్రి ఎంత చదివివా, చదవకపోయినా వారికి బి.ఎ ఎస్ అఫీసర్లు సలహా సంప్రదింపులు వున్నాయి. కాని, నిర్ణయించే అధికారం

మాత్రం ప్రజలు ఎన్నుకున్న యీ మంత్రులకు, మంత్రి వర్గానికి ఉన్నాడనే విషయం మనకు తెలుసు. ఈ శాసన సభ, మన మంత్రి వర్గం, యీ వికేంద్రీకరణ వ్యవస్థపై విశ్వాసం వుంది, మరింతగా ప్రజలకు విశ్వాసం కలుగజేయడానికి - మేము చిత్త శుద్ధితో చేస్తున్నాం; మా చేతిలో అధికారాలను కేంద్రీకృతం చేసుకోవడం లేదు, మేము పెత్తందార్లుగా వశివహరించడలనుకోలేదు, మీరు మీకు యివ్వం వచ్చిన వారిని ఎన్నుకోండి, మీ బాగోగులు వారు చూస్తారు - నిర్ణయం ప్రకారం యీ వ్యవస్థ ఏర్పడింది. ఆ సూత్రం ప్రకారమే సమితులు, జిల్లా పరిషత్తులకు ఎన్నుకోవడం జరిగింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఇంత విస్తృతమైన అధికారాలు వున్నప్పుడు - రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి కూడా ట్రాన్స్ఫర్స్ విషయంలో గైడ్లైన్స్ వున్నప్పటికీ కూడా - వారు సంవత్సరంలో ఒక్కొక్క అధికారి రెండుసార్లు, మూడు సార్లు మార్పుతున్న సందర్భాలు కొన్ని వందలు వున్నాయేమీ మన ఆనుభవంలో తెలుసు. అది రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు కావచ్చు; పోలీసు డిపార్టుమెంటు కావచ్చు. వంచాయతీరాజ్ డిపార్టుమెంటు కావచ్చు; రాష్ట్ర ప్రభుత్వం - మనని అడిగే వారులేరు అని, సుప్రీం పవర్ వుందని - కింగ్ కెన్ మేక్ నా ఎర్రర్ - అనే వద్దతితో వ్యవహారాలు జరుగుతున్న యీ రోజుల్లో - గైడ్లైన్స్ తయారు చేసిన ఉన్నతాధికారులు, మంత్రులు క్రిందివారు ఎంతవరకు వీటిని పాలో అవుతున్నారో చూసే ముందు తాము ఎంతవరకు ఏ, మేరకు పాలో అవుతున్నారో ఆత్మ పరిశీలన చేసుకోవలసిన అవసరం కూడా వున్నదని నేను మీ ద్వారా సవిషయంగా మనవిజేస్తున్నాను. ఏమైనప్పటికీ, యీవిషయంలో ప్రభుత్వం కొన్ని గైడ్లైన్స్ యిచ్చింది, ఎప్పుడు ట్రాన్స్ఫర్ చెయ్యవచ్చును; ఏ సందర్భంలో చెయ్యవచ్చును అనే విషయంలో స్పష్టమైన గైడ్లైన్స్ వున్నాయి. జి.ఓ. 429 మన ముందు వున్నది. కొంతకాలం అమలు జరిగిన తరువాత, దానిలో ప్రభుత్వమే కొన్ని మోడిఫికేషన్లు చేసింది. ఆరడు అది అవసరమని భావించాము, ఇటీవల కొన్ని గైడ్లైన్స్ ఇచ్చారు. ఆ గైడ్లైన్స్ అమలు చెయ్యకపోతే, వారు ఎంత పలుకుబడి గలిగిన సమితి ప్రెసిడెంట్లు, జిల్లా పరిషత్తు చైర్మెన్ ఆయనప్పటికీ చట్టరీత్యా వారిపై యూక్షన్ తీసుకునే విషయంలో మనం మొహమాట పడవలసిన అవసరం లేదు. ఇంకో విధంగా, వెనుకడుగు వెయ్యవలసిన అవసరం లేదని నేను అభిప్రాయ పడుతున్నాను. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యీవ్యవహారంలో యూనిఫార్మ్ నిర్ణయాలు చేసే శక్తి లోపించడంవల్ల ఇవాళ ఈ రకమైన విమర్శలు అనేక సంస్థల నుంచి వస్తున్నవని మనవిజేస్తున్నాను. నాకు పదవి, అధికారం వున్నాయి గదా అని ఒక ఆఫీసర్ ను సంవత్సరానికి మూడుసార్లు ట్రాన్స్ఫర్ చేస్తూ, నేను ఇంకో నానవిషయల్ నో, ఇంకో అధికారి నో, నువ్వు ఎందుకు ట్రాన్స్ఫర్ చేస్తున్నావు? అని ప్రశ్నిస్తే దానికి పరువు లేదని మనవిజేస్తున్నాను. అటువంటి ఉత్తర్వులు ఏ మాత్రం విలువ లేకుండా పోతాయి, అందుచేత, నేను మనవిజేసేది, మనం విశ్వాసం వుంచాము, మనం

గ్రెడ్ లెన్స్ ఇచ్చాము; ఇన్ స్ట్రక్షన్స్ ఇచ్చాము. వాటికి బిన్నంగా ఎవరైనా సమితి ప్రెసిడెంటు, జిల్లా పరిషత్తు చైర్మన్ చేస్తే వారిపై చట్ట ప్రకారం చర్య తీసుకోవడానికి, అవసరమైతే చట్టానికి సవరణచేసి అయినా సరే - ఆటవంటి సమితి ప్రెసిడెంటుపై, చైర్మన్లపై కఠిన చర్యలు తీసుకునే ఆదీకారాన్ని యింకా కావాలంటే ఈ శాసన సభ ద్వారా పొందండి. అతన్ని రిమూవ్ కెయ్యడానికి కావలసిన ఆదికారాన్ని, ఇంకా కావాలంటే పొందండి. ఆ సెక్షన్ వువయోగించే సత్యా ప్రభుత్వానికి వున్నదని రుజువు చెయ్యండి. ఆదిగాక, ఇచ్చిన కొద్దిపాటి ఆదికారాలకు ఆడుగడుగునా ఆటంకాలు కల్పిస్తూ, ఆచరణలో యీ ప్రభుత్వం వంచాయతీ వ్యవస్థను విశ్వసింపడం లేదని ఒక ఖావన ప్రజలకు కలుగజేసే వ్యస్థితి మనం తీసుకు వస్తే, ఇది మౌలికంగా ప్రజాస్వామ్యానికి నష్టం కలిగించే ప్రమాధం వుంది. అందువలన, అసలు బాన్ తీసుకురావలసిన అవసరం వున్నదని నేను అనుకోవడం లేదు బాస్ ఎందుకు? మన గ్రెడ్ లెన్స్ వున్నాయి.

మళ్ళీ మనం హడావుడిగా బాన్ పెట్టవలసిన అవసరం లేదు. సమితి ప్రెసిడెంటు బిన్నంగా చేస్తే కాన్సిల్ చేసే ఆధికారం మీకు వుంది. అలాగే, హరిజనులు, గిరిజనులు ఆధ్యక్షులుగా వున్నచోట కాగితాలు సరిగా కదులుతున్నాయా లేదా, ఆదికారులు సకాలంలో ఫుటవ్ చేస్తున్నారా, సరిగా గ్రెడ్ చేస్తున్నారా, లేదా అనేది కూడా చూడవలసి వుంది. ఇవాళ గవర్నమెంటు పంపించే టపాల్స్ చైర్మన్ చూడకుండా డి.డి.ఒలు చూస్తున్న సందర్భాలు కూడా ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చాయి, అందువలన, దీనిని సమస్యయే వరచవలసి వుంది. ఇంకా తగాదాలు, అనుమానాలు పెరగకుండా చూడాలి, సమితి ప్రెసిడెంటుకు, జిల్లా పరిషత్తు చైర్మన్లకు పై విశ్వాసం వుంచవలసి వుంది, గ్రెడ్ లెన్స్ అవసరమైతే ఇంకా స్పష్టంగా యివ్వండి, కానీ, ఆడుగడుగునా ఆటంకాలు కల్పించే విధానం సరైనది కాదు. గవర్నమెంటుకు ఆధికారాలున్నాయి, ఆధికారులు, మంత్రులు మిగతా వారికి చెప్పే ముందు వారు కూడా ఇటువంటి ఆచరణ అలవంతుకోవలసి వుంది. అందువలన, దీనిని మనం పెద్ద సమస్యగా చెయ్యవలసిన అవసరం లేదు. ఈ డి.డి.ఒలు, సమితి ప్రెసిడెంటు, చైర్మన్లను విశ్వాసంలోకి తీసుకోవాలి. వారి ఆధికారాలను హరింపజేసే ప్రయత్నం చెయ్యకుండా, గ్రెడ్ లెన్స్ క్లియర్ గా యిచ్చి, అవి ఇంప్లిమెంట్ అయ్యేట్లుగా చూసి, వారు ఇంప్లిమెంట్ చెయ్యకపోతే, ఆ సమితి ప్రెసిడెంటుకుగానీ, చైర్మన్లకుగానీ రిమూవ్ చేసే కఠిన నిర్ణయాలు ప్రభుత్వం తీసుకునే అవసరం వున్నదని నేను మీ ద్వారా సునవిజేస్తున్నాను.

శ్రీ సి.వి. శేషారెడ్డి (సర్వేపల్లి) : అధ్యక్షా, స్థానిక స్వపరిపాలనకై 'కోట్ల' సంవత్సరాలుగా పోరాడి స్థానికంగా ఉన్న వెద్దలకు పెత్తనం ఇవ్వాలని నిర్ణయించి

ఆ విధంగా నమ్మితింది, ఈ రోజున స్థానిక స్వపరిపాలన గురించి విచారణం చూపకుండా ఉండడం మంచి వని కాదు. సోదరుడు కాళయ్యగారు ఉత్తమోత్తంగా ఉపన్యసించాడు. సమితి అధ్యక్షుగా ఎన్నికైనా తరువాత సమితి అధ్యక్షునికి జిల్లా పరిషత్తు అధ్యక్షునికి ఈ అధికారాలుండాలని మనం ఒప్పుకుని చట్టం చేసి దాని ప్రకారంగా ఎన్నికలు జరిపి ఆ సంస్థలను ఏర్పాటు చేసిన తరువాత ఈ రోజు మొత్తం స్థానిక స్వపరిపాలనను సవ్యల పాలు చేసి విధంగా మొత్తం ఎదురెవ్వనను దీడివోకు ఇవ్వాలనడం ఆశ్చర్యంగా ఉంది ప్రజాస్వామ్యం మీదనే మనకు నమ్మకం లేని పరిస్థితిలో ఉన్నామేమో అనిపిస్తున్నది. ఇదివరకు వేగంగా కార్యం జరిగింది, ఇప్పుడు వేగంగా జరగడం లేదనడం మంచిది కాదు. దీక్షాదీ ఇన్స్పెక్టర్లు, డిఇవోలు చూచేటప్పుడే విద్యా విధానం బాగా ఉంది, ఇప్పుడు బాగా లేదు అనడం ప్రజాస్వామ్యంలో మంచి వని కాదు. సమితి అధ్యక్షులుగా ఎన్నికైనా తరువాత విద్యా విధానంలో లోపం ఉంటే, అక్కడి ఉపాధ్యాయులు దని చేయకుండా ఉంటే, అతనిని మండలిలో ఆధికారం బదిలీ చెసే విధానం, ప్రజలకు సమాధానం చెప్పవలసిన వంచాయతీ సమితి అధ్యక్షులకు, పరిషత్తు ఛైర్మన్లకు ఉంది. దీడివో చేతులలో ఉంటే బాగుంటుందని ఎడ్యుకేషన్ ప్రొవిన్షియల్ లెజ్ చేస్తే మంచిది అనడం మంచిది కాదు. జూనియర్ ఇంజనీర్లకు బదిలీలుంటే రైల్వే స్టేషన్లకు ఆర్డర్లు ఎత్తుకుపోయి, అక్కడికక్కడే కాల్పులు చేసిన ఉదంతాలున్నాయి. ఇటువంటివి ఈ ప్రభుత్వంలో చేసిన తరువాత ఇటువంటిది బాగా ఉంది, స్థానికంగా ఉండే సంస్థల వారు చేస్తేనే బాగు పడవని చెప్పడం మంచిది కాలని. మనవిజేస్తూ కర్రకెన, మరుకైనా అంబాయతీరాల్ మంత్రిగారికి మనవిచేసేది ఏమిటంటే ఒక అధికారికి ఉండే అధికారాలు గురించి స్థూతప్రాయంగా అంగీకరించిన తరువాత దానికి విరుద్ధంగా ప్రయత్నం చేస్తే దానికి సమితి అధ్యక్షుని తప్పు, జిల్లా పరిషత్తు అధ్యక్షుని తప్పు అని ఎందుకు బాధిస్తున్నారో తెలియదు. డిడివోలు, డిడివోలు దీనిని అమలు చేయాలని చట్టంలో ఉంది ఆ విధంగా అమలు చేయని అధికారులను శిక్షించాలి. ఆ విధంగా కరకుగా వ్యవహరించిన రోజున బాగుపడుతుంది. అదేకేక సూత్రాలను అమలు చేయని అధికారులను సస్పెన్షన్ లో పెట్టడమో, అవసరమైతే డిస్మిస్ చేయడమో చేస్తే స్థానిక స్వపరిపాలనను కాపాడిన వారవుతారు. ఎలుకలు పడితే ఇల్లు తగలపెట్టుకోము. అధికారి చేసిన తప్పువల్ల ప్రభుత్వం ఉత్తరువు అమలు చేయనంత మాత్రంచేత సమాలుంగా వ్యవస్థనే నాశనం చేసి వాటిని హస్తగతం చేసుకోవాలనడం భావ్యం కాదని మనవిచేస్తున్నాను. ఉపాధ్యాయులు రాజకీయాలలో కలుగచేసుకుంటున్నారు. వారికి ఎప్పుడూ రాజకీయ నాయకులు కనిపిస్తుంటారు. వారి వ్యక్తికి వారు ద్రోహం చేసుకుంటున్నారు. ఇది రాజకీయ నాయకుం వల్ల జరుగుతోంది అనడం మంచిది కాదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ నీపావ్. రాజూపాలరెడ్డి : అధ్యక్షా, మీరందరూ విన్నారు.

All the members are very much agitated over the transfer of the teachers.

ఇప్పుడే కాళయ్యగారు చెప్పినట్లు, శేషారెడ్డి గారు చెప్పినట్లు, బేసిక్ డెమా క్రసీ అంటున్నాం, డీసెంట్రలైజేషన్ ఆఫ్ పవర్స్ అంటున్నాం. ఈ విధంగా ఒక ప్రక్క చెబుతూ గైడ్లైన్సు ఇస్తే వాటిని పాటించకూడదని కాదు కాని పై నుంచి ప్రేక్ష వేయడం అంత సబబు కాదని అనుకుంటున్నాను. వారే ఇక్కడ చట్టం చేసారు. ఆ చట్టంలో గైడ్లైన్సు, రెస్పాన్సిబిలిటీలు ఏర్పాటుచేసి పాస్ చేసారు. ఆ చట్టం ఇప్పుడు ప్రజే చేయాలి అంటున్నారు. ఇటీవ్ ట్రూ - అక్కడక్కడ సమితి ప్రశ్నలకు కానన సభ్యులకు మధ్య ఇరిటేషన్ ఉంది. కానన సభ్యులు సమితులు సరిగా లేవని ట్రాన్స్పర్సు చేస్తున్నారని కంప్లయిన్ చేయడం జరుగు తోంది. వారు కూడా కొంత మందిని ఇరెగ్యులర్ ట్రాన్స్పర్సు చేసి ఉండవచ్చును. డిటైల్సులోనికీ వెళ్లాలి. బాన్ ఇచ్చిన మాట వాస్తవం. 1980-81 నవంబరు, డిసెంబరులో.

I do not know for what reason, but we have opened the flood gates

తరువాత అక్కడా డిస్టర్బెన్స్ జరిగింది. కొన్ని జిల్లాలలో డిచర్జ్ ఈ రోజు వరకు జాయను కాలేదు.

still they have not joined and they have created so many problems.

వారికి ఇప్పుడు జీతాలు ఇవ్వాలా లేదా, లీప్ గ్రాడ్ చేయాలా లేదా అనే, ప్రాబ్లమ్ క్రియేట్ అయినది. మేము ఎంత త్వరలో పెడితే అంత బాగుంటుంది, లేకపోతే మరల డిస్టర్బెన్స్ వస్తుందని బాన్ ఇచ్చాము. వేరే విధంగా ఇవ్వడం జరుగలేదు.

We have nothing against the Panchayat Samithi Presidents or Zilla Parishad Chairman.

ఇదంతా ముందుకు పోతే గొయ్యి, వెనుక్కు పోతే గోడ అన్నట్లు ఉంది.

It has become a tight rope walking.

అన్నారు కూడా. మీరు ముందు ఇస్తున్నారు, తరువాత అవుతున్నారు అన్నా రు. వారా విధంగా అంటే మీరు మీకు ఇమేజ్ లేదు, మర్యాద లేదు, పార్టీ ఇమేజ్ వదిలిపోతుంది అంటున్నాను. చిన్న విషయాలకు పార్టీ ఇమేజ్ ని ముడి పెట్టడం మంచిది కాదనుంటాను.

This is purely my personal feeling.

వారికి కూడా మనం కొంతవరకు మార్జిను ఇవ్వవలసి ఉంటుంది. వారిలో కొంత మంది ఎంతో చదువుకున్న వారున్నారు, కొంతమంది అంత చదువుకున్న వారు లేరు. గైడెన్స్ కూడా సరిగా ఉండక పోవచ్చును. చేయాలనే కొందరలో చేసి ఉండవచ్చును. డీచర్లు సరిగా చదువు చెప్పడం లేదు, వారిమీద చర్య తీసుకోవాలని చేసామని చెప్పవచ్చును. ఎడ్యుకేషను డిపార్టుమెంటుకు ఇచ్చాలి, డిఇఎంకు ఇచ్చాలి అన్నారు. ఒక డిఇఎం ఏమి కంట్రోలు చెయ్యగలడు ?

In the running of the administration, some difficulty may come and in the process some of them may go wrong.

ఒక్క డిఇఎం ఈ మూలనుంచి ఆ మూలకు వెళ్లలేడు. వారుకూడా తప్పలు చేయరు అని కాదు. వర్సనల్ కక్షలు ఉండవచ్చు. నెను పోయినప్పుడు సలాం చేయలేదు అని ఏమైనా చేయవచ్చు. ఎక్సెక్టివ్ ఎడ్మినిస్ట్రేషను ఉండాలంటే ట్రాన్స్ పర్స్ పంచాయతీరాజ్ సంస్థలనుంచి తీసివేయడం మంచిది కాదు. వారినుంచి తీసి ఎడ్యుకేషనుకు ఇస్తే నాకూ తలనొప్పి తగ్గుతుంది, పంచాయతీ సమితికి కూడా తగ్గుతుంది. వేరే పార్టీల వారు చెప్పవచ్చు.

These are the elected people. They can go to the schools and see whether they are giving education or not.

దీనికి నాకు వర్సనల్ గా అర్జున్ లేదు. మనం ఎట్లా చేయాలనేది ప్రశ్న. బాన్ వేస్తే ఇంప్లిమెంట్ చేయాలి అంటున్నారు. మాకు వచ్చిన ఫిగర్లు ప్రకారంగా పెద్ద ఎత్తున జరుగలేదంటున్నారు. వేరే బోర్డు చేసి ఉండవచ్చు. మా వద్ద ఫిగర్లు లేవు. వారిని ఒకేసారి బాన్ ఉంది, దానిని ఇంప్లిమెంట్ చేయాలి, లేకపోతే డిస్టి సరీ యాక్షన్ తీసుకుంటామంటే,

There will be agitation. We are not in a position to concentrate more on development works.

దెమాక్రసీలో పెయిట్ ఉందా లేదా అనే బేసిక్ క్వశ్చన్స్ బైటకు రావచ్చును. ఏమైనప్పటికీ సభ్యులు చాలా యాజిడేట్ అయినా అంటున్నారు.

We can take a decision in the party and then we can take a policy decision in the Cabinet.

If all the Members of this House feel that we should strictly implement the ban, we will do so strictly.

శ్రీ పి జనార్ధనరెడ్డి : గవర్నమెంటు డీచర్స్ ట్రాన్స్ఫర్స్ మీద ఖ్యాన్ 8-30 P.M. పెట్టిన తరువాత దానిని సమితి ప్రెసిడెంట్స్ ఖాతరు చేయకపోతే ఈ గవర్నమెంటు ఇక్కడ ఎందుకు వుండటము?

Where is the existence of this Government ?

శ్రీ సిపాల్. రామభూపాలరెడ్డి : 11 సంవత్సరాలుగా ఎలక్షెడ్ బాడిస్ లేవు.

May be they are new.

ఇప్పుడే ఎన్నికలను పెట్టాము.

Slowly, they will adhere to the rules and regulations and bans.

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి : 20 సంవత్సరాలనుంచి పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థ వుంది.

శ్రీ ఎల్. అంజనేయులు : సమితి ప్రెసిడెంట్స్ వచ్చి సంవత్సరం కూడ కాలేదు. ఏదో చేశారవి మంత్రిగారు అనడం సమంజసముగా లేదు. చదువుకొన్నవారు, రా తెలిసినవారు వుండవచ్చు. కొత్తగా వచ్చారు అన్నారు.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి : చదువుకొనివారు బాగా చేస్తారు. చదువుకొన్నవారికైతే వెనక తేదీ ఎట్లా వేయాలో కాగా తెలుస్తుంది.

శ్రీ సిపాల్. రామభూపాలరెడ్డి : ఇట్లా యిబ్బందులు వస్తాయనుకొంటే ఎలక్షన్స్ జరపవలసినది కాదు. ఒకసారి పాస్ చేసి వెంటనే,

We should not have elections. We should not have passed the rules and regulations under the Act. Immediately we are taking some action. We have to give some time.

శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వరరావు : పంచాయతీరాజ్ తో మాకు గత 25 సంవత్సరాలుగా సంబంధము వుంది. సమితి అధ్యక్షులుగా పని చేశాము. పొరపాటు చేయలేదు. గవర్నమెంటు ఆర్డరు వస్తే అమలుచేశాము. మంత్రిగారు వేసిన ఆర్డరు యింతవరకు అమలుకాకపోతే మంత్రులకు ఏమి గౌరవము.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి : తెలంగాణాలో మొత్తము స్కూల్స్ ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటు కంట్రోల్లో వుండేవి. ఆంధ్ర ఏరియాలో డిస్ట్రిక్టు బోర్డుల కంట్రోల్లో వుండేవి. తరువాత జిల్లా పరిషత్తులు వచ్చాయి. అక్కడ, యిక్కడ ఒకే సిస్టమ్ ఏర్పాటు అయినది. జిల్లా పరిషత్తుల నుంచి ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటుకు అప్పగిస్తే మంచిది. తాలూకా ఎడ్యుకేషన్ ఆఫీసర్స్ ని పెట్టండి. అది చేయకపోతే సమితి ప్రెసిడెంట్స్ చేసిన ట్రాన్స్ఫర్స్ పైన కలెక్టరుకు ఆపీలు చేసుకొనే అవకాశమైనా పెట్టండి.

శ్రీమతి కె. ప్రభావతమ్మ : అక్షును పాస్ చేశాము. అమలు చేయండి. బ్యాన్ పెట్టాలని మేము ఆడగలేదు. నూ మోటో గవర్నమెంటు

Sue moto the Government have issued a ban order and created in the minds of the teachers that they are not going to have a transfer. So, when the Government have issued this order, it should now think to implement the order.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ : గవర్నమెంటు బ్యాన్ ఆర్డరును యిస్యూ చేయడం వల్ల చిక్కు వచ్చింది. పాలసీ విషయం వచ్చేటప్పటికి కాశ్యూగారు చెప్పినది చక్కగా వుంది. పంచాయతీరాజ్ నుంచి విడదీయకూడదు. అవకతవకలు జరిగినపుడు సమితి విషయాలు కలెక్టరుకు జిల్లా వరిషత్తు విషయాలు కమీషనరుకు అప్టిల్ చేసుకొనే అవకాశం వుండాలి. జిల్లాలలో వివిధ ఉపాధ్యాయ సంఘాలు వున్నాయి ఉపాధ్యాయ సంఘాలను కూర్చోబెట్టి న్యాయము జరగని కేసులు ఇండివిడ్యువల్ గా పరిశీలించి పరిష్కరించాలి.

శ్రీ సీహెచ్. విఠలరెడ్డి : బ్యాన్ పెట్టిన తరువాత ట్రాన్స్ఫర్ చేశారని ప్రభుత్వం దగ్గరకు వచ్చి చెప్పిన డీవర్లను వారి వారి స్థలాలలో వేయటానికి ఆదేశాలను యివ్వాలి. గౌరవ సభ్యులు ఏన్ని కేసులను అయితే తెచ్చారో వారి విషయం ఆలోచించాలి.

శ్రీ జి. సరసింహులునాయుడు : బ్యాన్ పెట్టిన తరువాత కూడ ట్రాన్స్ఫర్ చేశారు. ఇన్ డిస్క్రిమినేట్ గా చేశారు. బ్యాన్ పెట్టిన తరువాత అది అమలుకాకపోతే ప్రభుత్వానికి గౌరవము ఏమి వుంటుంది?

శ్రీ కె. వెంకట్రామయ్య : అధ్యక్షా, అసలు విషయం. మంత్రిగారే దీనిని వెల్లం చేశారు, దీని విషయం డిస్కస్ చేయండని, ఒక చోటు యిచ్చారు. అదంతా దాటవేసి ఏదో వేదాంతం చెప్పి ఎలక్షన్లు, డెమొక్రసీ అని మాట్లాడితే మాకు తెలియదనా? వారితే బాగా తెలుసునా? బ్యాన్ యిచ్చే ముందు యివి అన్ని మరచిపోయారు, మరచిపోయిన తరువాత యిప్పుడు నేర్చుకున్నారా? బ్యాన్ యిచ్చారు గాబట్టి అది అమలు చేస్తారా, లేదా అనేది చెబితే చాలు, లేకపోతే రివోల్ చేశామని చెప్పమనండి.

శ్రీ బి. మప్పిందర్రావు : అధ్యక్షా, మంత్రిగారు చెప్పారు, ఏమని? పంచాయతీరాజ్ ఎలక్షన్లు ప్రజాస్వామ్య పూర్వకంగా చేశారని ; అయితే మా ప్రజాప్రతినిధులకు పార్టీ డిక్రెటు యివ్వలేదని దానివల్ల కాంగ్రెస్ (ఐ) ఎం ఎల్ ఎలు ఎలక్టు అవుతారా లేదా అని వరస్పర విభేదాలు రావడం వల్ల యిది జవుతుందా?

శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు : అధ్యక్షా, ఇతర పార్టీస్ వాటికి వున్నట్లే మా పార్టీ ఖచ్చితమైనటువంటి అభిప్రాయం ఏమంటే

The education should stay in Panchayat Raj. There is no difference of opinion.

తప్పనిసరిగా పంచాయతీరాజ్ లో ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటు వుండాలి. 429 జి.ఓ. లో యిచ్చిన గైడ్ లైన్సును అమలు చేస్తారా? బ్యాన్ ఆర్డర్సు యిచ్చిన తరువాత ఏ వైతే ట్రాన్స్ ఫర్సు జరిగాయో వాటి గురించి మీరు ఏమి చర్య తీసుకుంటారు? క్లారిఫై చేయాలి,

శ్రీ యం. జయరాములు : అంతా బాగానే వుంది. మనం చేసిన చట్టాన్ని మళ్లీ మార్చమనడం చాలా బాధాకరంగా వుంటుంది. అపవాదు వస్తుంది. ఆ మాట చేయకుండా ప్రభుత్వం ఎందుకు బ్యాన్ పెట్టవలసి వచ్చింది. ఎందుకు అమలు కావడం లేదు, ఏ కేసుల్లో అయితే స్టే యిచ్చారో ఆవి ఎందుకు అమలు జరగడం లేదు, యీ విషయాలపై ఏమి చెబుతారు?

శ్రీ బి. రామారావు : యతిరాజారావుగారు 429 జి.ఓ. అమలువర్చాలని చెప్పారు. ఆ 429 జి.ఓ. 420 జి.ఓ. అయిపోయిందేమో మాకు తెలియదు. 429 తీసి వేసి 420 పెడితే అనుకూలంగా వుంటుంది. అమలు వేస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ సి.పె.ఎ. రాంభూపాల్ రెడ్డి : ఇంతకుముందు నేను ఆదే చెప్పాను.

My personal opinion is that education must stay with Panchayat Raj. I am not for deletion of the subject from the Panchayat Raj and tagging on to the Education Dept

మేము అనుకున్నాము.

Right or wrong we have issued the ban order and we will strictly implement the order. After all, this is democracy and we have to take and respect the views of others. I have noted the Members feelings. They are very much agitated over the implementation of the Government order. We will strictly implement it. As far as irregular transfers are concerned, it will be reviewed the collector and DRC will review transfers at the Zilla Parishad level.

45 P.M. Mr. Deputy Speaker : The House adjourned till 8.30. a.m. on 4th September, 1982,

(The House, then adjourned till 8.30 a.m. on 4th September, 1982.)

APPENDIX

Announcement by Mr. Deputy Speaker on 2-9-1982
regarding Agenda for 3-9-82

1. All papers included in the Agenda will be deemed to have been laid on the Table of the House.

Written Answers to starred questions placed on the
Table of the House

296—

Declaration of Land for Rama Krishna Studios in Nacharam village, Hayatnagar under Agricultural Land Ceiling Act.

*9959-V : Sarvasri K. V Pathi, D. K. Samara Simha Reddy, D. Surendra Rao and G. V. Rattayya : Will the Chief Minister be pleased to state ;

- a) whether it is a fact that Sri N. T. Rama Rao has purchased 8 Acres of land for Rama Krishna Studios in Nacharam village of Hayatnagar Taluk ;
- b) the owner of the said land, who sold it :
- c) whether he declared his land under the Agricultural Land Ceiling Act of 1976 :
- d) whether it is a fact that the Hyderabad Urban Development Authority has extended the statutory master plan to this area also :
- e) if so, whether Sri N. T. Rama Rao has filed a statement under the Urban Land Ceiling Act before the Special Officer and Competent Authority : and
- f) the action taken by the Government ?

A--

- a) Yes Sir. Sri N. T. Rama Rao on behalf of Ramakrishna Studios as its Managing Partner purchased Ac. 7-29 of land in Nacharam village in March, 1979.
- b) Sri Syed Azam
- c) Yes Sir.
- d) Yes Sir.
- e) No, Sir.
- f) Necessary particulars of the lands at Nacharam are being gathered from Hyderabad Urban Development Authority by the Special Officer & Competent Authority, Urban Land Ceilings, Hyderabad and action as required under Section 6 (2) or section 28 of the Urban Land (Ceiling & Regulation) Act, 1976 will be initiated by him.

Cases against Sri Ibrahim Khan in Kavadiguda, etc.,
Police Stations

269—

L. A. Q. No. 9249-C (Starred) Sarvasri M. Omkar, K. Satyanarayana and Smt. M. Swarajyam and M. Yarraiah Reddy : Will the Hon'ble Chief Minister be pleased to state :

- a) the number of cases foisted against the Co-operative Societies by one notorious Ibrahim Khan put up in the Kavadiguda, Saifabad and Ramachandrapuram Police Stations and withdrawn during 1980 and 1981 :
- b) the reasons therefor
- c) whether it is a fact that the withdrawn cases have been taken up by C. P., C. I. D. for enquiry now ?
- d) if so, the stage which they stand now ?

A—

- a) One case at Kavadiguda and three cases at Ramachandrapuram Police Stations were registered. No case was registered at Saifabad Police Station. No case filed against Co-op. Societies foisted by Sri Mohd. Ibrahim Khan, was withdrawn during 1980 and 1981.
- b) to d) Does not arise.

Nagarjuna Fertilizers Project

300—

L. A. Q. No. 7823 (Starred) Sri Poola Subbaiah, K. Govinda Rao V. Sobhanadeswara Rao, Ch. Rajeswara Rao, and D. Chinna Mallaiiah : Will the Minister for Major Industries be pleased to state :

- a) whether it is a fact that Nagarjuna Fertiliser Project is not coming up as Zuari Company fell out of the agreement : and
- b) if so, the action taken by the Government in this regard ?

A—

- a) & b) No Sir.

The Chairman, Zuari Agro Chemicals Limited wanted major changes to be made in basic policies of the Central Government. While the matter was pending, the Chairman, ZACL withdrew from participation in Nagarjuna Fertilisers & Chemicals Limited in January, 1982. The Company and State Government are exploring the possibility of securing another Co-promoter.

**Tourist Bus Accident Near Nirmal Highway ghat Section
of Adilabad.**

270—

L.A.Q. No. 9817 (Starred) Sri P. Janardhan Reddy, D. Chinna-Mallaiah : Will the Minister be pleased to state :

- a) Whether it is a fact that on 30th May, 1982 a tourist bus, while taking a turn near Nirmal Highway Ghat Section of Adilabad hit a huge rock on the way and fell into a deep pit, resulting in the death of six persons ; and
 - b) if so, whether the Government propose to take any action to prevent such accidents on the Ghat road ?
- a) Yes, Sir.
 - b) The accident occurred because the cleaner was driving the vehicle and not on account of any defect in the Ghat Road.

**Formation of New Road Between Ahobilam and Jyothi
Temples of Cuddapah District.**

275 --

L.A.Q. No. 9984 (Starred) Sri V. Sivarama Krishna Rao : Will the Minister for Roads and Buildings be Pleased to state :

- a) Whether it is a fact that the detailed estimates are prepared to form a new road between Ahobilam of Kurnool District and Jyothi temples of Cuddapah District :
- b) if so the total estimates for the same ; and the stage at which its stands now :
- c) whether it is also a fact that this new road links the two important pilgrim temples and also shortens the distance between Kurnool and Nellore : and
- d) if so, the reasons for the delay in taking up this said work ?

A—

- a) Yes Sir,
- b) The total estimated cost of the scheme is about Rs. 268 70 lakhs. This could not be included in any schemes of R&B Department so far due to meagre allocations. Normally the formation of new roads and rural roads is within the purview of Panchayat Raj Department.
- c) this proposed new road links up to pilgrim centres Ahobilam in Kurnool District and Jyoti Narasimha Swamy Temple in Cuddapah District. This will shorten the distance between the border taluks of Kurnool and Nellore districts but not the distance between Nellore and Kurnool.
- d) There is no scope to take up this new road due to meagre allotment under the Plan Provision of the Roads and Buildings Department.

**Conversion of Present Metergauge Line Between Tirupathi
and Katpadi as Broadgauge Line**

319—

L.A.Q. No. 9870 (Starred) Sri N. P. Venkateswara Chowdary,
Will the Honourable Minister for Roads and Buildings be pleased to state

- a) Whether the Government sent any proposals to the Centre to convert the present Metergauge line between Tirupathi and Katpadi as Broadgauge line.
- b) Whether the said proposal has been considered by the Central Government : and
- c) If not the reasons thereof.

A—

- a & b) The South Central Railway has sent proposals to the Railway Board for undertaking survey for conversion of Metergauge Section from Tirupathi to Pakala into Broadgauge with a parallel Broadgauge line from Pakala to Katpadi. The proposal for survey has been approved by Ministry of Railways.
- c) Does not arise.

Bifurcation of Thummalapalli Panchayat From Komaragiripatnam Major Panchayat.

293--

*9892 : Sri P. V. S. Rama Rao : Will the Minister for Panchayat Raj be pleased to state :

- a) Whether it is a fact that Thummalapalli Panchayat was bifurcated in 1978 from Komaragiripatnam Major Panchayat in East Godavari district :
- b) whether the major revenue yielding lands were allocated to the Minor Panchayat of Thummalapalli.
- c) whether the Sarpanch Komaragiripatnam preferred an appeal to the Government upheld the objection and directed the Collector, East Godavari to rectify the mistake and demarcate the area :
- d) Whether it is also a fact that even after demarcating the area by the Collector more than one year ago, no action has been taken to set right the uneven allocation of revenue between the said Major and Minor Panchayats ; and
- e) if so, the reasons thereof ?

A—

- a) Yes Sir.
- b) The following are the particulars of allotment of lands between Komaragiripatnam residuary and Thummalapalli newly constituted gram panchayat ;

	Komaragiripatnam	Thummalapalli
Ayacut area	2,134.96 Acs	3,608.55 Acs.
Wet area	400.00 Acs.	2,200.00 Acs.

- c) Yes Sir.

d & e) In pursuance of orders issued by the Government, the Collector, East Godavari issued a revised notification on 1-1-1981. On a representation received from the Harijans and other weaker sections of Thummalapalli village against the notification issued by the Collector, East Godavari reconstituting Komaragiripatnam gram panchayat and Thummalapalli gram panchayat, were kept in abeyance and the Collector was asked to conduct personal inspection and to send his report. The report of the Collector, East Godavari is awaited.

Introduction Motor Launches from Kurnool To Srisailam

222—

L.A.Q. No. 9100 (Starred) Sri Mohd. Ibrahim Khan : Will the Hon'ble Minister for Tourism be pleased to state :

- a) Whether the Government propose to introduce Motor Launches from Kurnool to Srisailam and Srisailam to Nagarjunasagar for the benefit of the Tourist ; and
- b) if so, when ?

A—

- a) There is no proposal to introduce the launch service from Kurnool to Srisailam. But there is a proposal to introduce launch service from Srisailam to Nagarjunasagar.
- b) After receipt of 'Zaria' motor ship.

establishment of crocodile Sancturry near Korangi,
Tallarevu Taluk

309—

L.A.Q. No. 9869 (Starred) Sri V. Sobhanadreswara Rao : Will the Hon'ble Minister for Forests be pleased to state :

- a) Whether the Government are aware of panic and anxiety of the local public about the establishment of crocodile sanctuary near Korangi in Tallarevu taluk, East Godavari district.
- b) Whether the Government are in receipt of the representations submitted by the Fishermen of Korangi, Gadimoga and eighteen other coastal villages stating that the establishment of this crocodile centre resulted in loss of employment to them and also dangerous to their lives and requested the Government to close the centre ; and
- c) If so, the action taken there on.

A—

- a) Yes, Sir.
- b) No, Sir.
- c) Does not arise.

covering of Nallamala Forest Range by Agency Rules
of Reserve Forests

310—

L.A.Q. No. 9164 (Starred) Sri Polla Subbatah; Will the Hon'ble Minister for Forests be pleased to state :

- a) Is Nallamalai Forest Range covered by agency rules of the Reserved Forest :
- b) If not, what are the reasons for not taking over ?

A—

- a) No, Sir,
- b) The Andhra Pradesh Forest Act, 1967 does not provide for such coverage of Nallamalai Forest Range by agency Rules.

Revision of Pay scales of Employees of Sugar Industry

329—

*L. A. Q. No. 10023 Sri Pydi Sri Rama Murthy, Sri Ch. Parasuram Naidu and Sri K. A. N. Bhuktha, Sri Varada Rama Rao : Will the Minister for Sugar Industry be pleased to state :

- a) whether the scales of pay and allowances of the Employees of the Sugar Industry are revised in accordance with the revision made in the case of Government Employees :
- b) if not, the reasons there for :
- c) the norms adopted in this regard :
- d) whether there is any proposal to form a separate corporate body to cover Sugar Industry: and
- e) if not, the reasons therefor ?

A—

- a) No, Sir.
- b) The scales of pay and allowances of the employees of Sugar Industry are governed by the recommendations of the wage Board for Sugar Industry.
- c) The question of adopting any norms by State Government does not arise as the scales of pay, allowance etc. of Employees in Sugar Industry are based on the recommendations of the Wage Board.
- d) No, Sir.
- e) The need for formation of a separate corporate body for Sugar Industry is not felt at present.

Guidelines for opening of New Junior and Degree Colleges

266—

L. A. Q. No. 9875 Sri N. P. Venkateswara Choudary : Will the Minister for Education be pleased to State :

- a) The guidelines followed for opening of new junior and degree colleges during this academic year ; and
- b) The number of junior and degree colleges permitted to start in this year ?

A—

- a) The guidelines issued for opening of degree/junior colleges from the academic year 1982-83 are placed on the Table of the House.
- b) The number of junior and degree colleges permitted to start this year as on 20-8-82 are :
 1. Government degree colleges . Nil.
 2. Private degree colleges...One.
 3. Government junior colleges...Nil.
 4. Private junior colleges.. 20.

Papers to be placed on the Table of the House regarding Revised Guidelines for opening of Degree/Junior Colleges-Government/Private from the Academic Year 1982-83

1. All the applications for Degree/Junior Colleges both Government/Private shall be first made to the concerned Universities Board of Intermediate for their feasibility report,

2. Universities/Board of Intermediate Education shall in turn, forward the said applications with necessary recommendations after their inspection etc., to the Government for their approval.

3. The applications for Government Colleges (Degree and Junior) emanating from Government or requested by Private Individuals/Societies shall be routed through the Director¹ of Higher Education to the concerned University/Board of Intermediate Education after necessary concurrence of the Finance Department, through Education Department.

4. The Universities/Board of Intermediate Education shall scrutinise the applications strictly in accordance with the rules, Regulations under the Acts, etc., and forward their recommendations about affiliation to the Government.

5. The recruitment of teaching staff of Private Degree and Junior Colleges shall be done by a Selection Committee which shall comprise of the following :

- a) A nominee of the Governing Body/Managing Committee.
- b) The Principal of the College concerned.
- c) One representative of the University/Board of Intermediate Education as the case may be.
- d) Two nominees of the Director of Higher Education.

Note : In case of selection of the Principal of the college the governing/managing committee may nominate another representative in the place of the Principal of the college.

The quorum for the Selection Committee shall be four and the quorum shall not be complete unless the representative of the University/Board of Intermediate Education as the case may be and one of the representatives of the Director of Higher Education are present.

The management must get the list of Selection Candidates approved by the University/Board of Intermediate Education as the case may be within one month of the date of selection. Any appointment made without the selection by the selection committee and the proper approval of the University/Board of Intermediate Education shall not be valid.

6. a) The following conditions will be insisted upon by the Government over and above the conditions prescribed by the Universities :

Degree/Junior Colleges	Corpus fund	Land	One year deposit in lieu of recurring expenditure to be spent on salaries and other estt. charges	Head of account in which the amount should be deposited
1. a) Private Degree College.	2.00 lakhs	10 acres	2.5 lakhs	Joint account of the management and Govt.

b)	Private Women's Degree Colleges & Colleges in Tribal areas.	1.00 lakh	10 acres	2.5 lakhs	-do-
2. a)	Private Junior College	1.00 lakh	10 acres	2.00 lakhs	-do-
b)	Private Junior College in Tribal areas and for Women.	0.75 lakh	10 acres	2.00 lakhs	-do-
3. a)	Govt. Degree colleges (as requested by individual/Society)	2.00 lakhs	10 acres	2.5 lakhs	Govt. Head account
b)	Govt. Degree Colleges (as requested by individual/Society) in Tribal Areas and Women's Degree Colleges.	1.00 lakhs	10 acres	2.5 lakhs	-do-
4. a)	Govt. Junior Colleges (as requested by individual/Society)	1.00 lakh	10 acres	2.00 lakhs	-do-
b)	Govt. Junior Colleges (as requested by individual society) in Tribal areas and Women's Colleges.	0.75 lakhs	10 acres	2.00 lakhs	-do-
6. b) The College Committee should provide suitable buildings for accommodating college as per the specification given by the Universities and other concerned authorities. Where the buildings are under construction or proposed to be constructed a lease hold building suitable for accommodating the said college temporarily should be provided. The lease deed for five years period should be produced. The college committee should be prepared to construct the said buildings from their own funds within 5 years at the latest.
- c) The lands given should be Registered in favour of the colleges.
7. Private individuals/societies applying for private Degree/Junior Colleges shall fulfil the conditions prescribed in Clause 6 before consideration of their applications.

8. The private Managements should run the colleges at their expenses without any Government grant either now or at any time in future.

9. From the academic year 1983-84 onwards the last date of receiving the applications from private managements shall be 30th September of the preceding academic year. The recommendations of the University/Board of Intermediate Education, as the case may be, based on the Inspection Committee reports, shall be sent to the Government Director of Higher Education before 31st December. Final orders sanctioning the colleges may be issued by Government by 31st March. This time schedule shall not however, apply to the colleges proposed to be opened during 1982-83 for which a separate time schedule has been intimated.

Short notice questions and answers (placed on the table)

Irregularities in the works of Nagarjunasagar Left Canal in Jaggayapet and Nandigama areas.

350—A

S. N. Q. No. 9965—C Sri B. Rama Rao : Will the Hon'ble Chief Minister be pleased to State :

- a) whether any complaints have been received regarding the irregularities in the work of N. S. Left Canals in Jaggayapet and Nandigama areas :
- b) if so, the action taken thereon ?

A--

- a) Yes Sir.
- b) Complaints regarding excavation of field channels in Nandigama and Jaggaihpeta areas have been received from Hon'ble Member, Sri B. Rama Rao in his letter dated 24-4-1982 stating that field channels were not excavated properly and that some field channels are not existing on ground. The Chief Technical Examiner, Irrigation Department who is looking into the irregularities in the Irrigation Department has reported that no specific instances of fraud or misappropriation in the execution of field channels have been noticed. However, he could do random check in Blocks 16 and 20 only. The Chief Technical Examiner found that generally the field channels were existing on ground. The Chief Engineer, N. S. Left Canals reported that he has instructed the Superintending Engineer, Designs, Tekulapally who is not concerned with execution : to examine in detail and prepare comprehensive report to take action if there are any irregularities. Necessary action will be taken on receipt of the report.

Intermediate Pharmacy Diploma Courses

360—B

S. N. Q. No. 9961—R Sri Gouthu Latchanna, Sri B. Narayana Swamy : Will the Hon'ble Minister (Education) be pleased to state :

- a) The Colleges in which the Intermediate Pharmacy Diploma courses have been introduced in the State together with the places and the years when the courses were introduced :
- b) whether complete teaching staff and Laboratory facilities have been provided in these colleges :
- c) whether these courses are treated as professional courses or whether they are treated as one of the facilities of the Junior College Education : and
- d) the prospects of the students who pass Intermediate with this Diploma :

A—

	Year of starting
a) 1) Govt. College for Women, Guntur	1979-80
2) Govt. College for Women, Srikakulam	1980-81
3) S. C. N. R. & B. G. N. R. Government College for Boys, Khammam	1980-81
4) Government Junior College (Girls) Machilipatnam	1980-81
5) Govt. Junior College, Pondur	1980-81
6) Govt. Junior College, Penugonda	1980-81
7) Govt. Junior College, Paikal	1980-81
8) Sri Srinivasa Junior College, Pullareddipet (Aided College)	1980-81
9) Govt. Junior College (Girls) Madanapalli	1981-82
10) Govt. Junior College, Rayachoti	1981-82
11) Govt. Junior College for Boys, Nalgonda	1981-82

- b) Complete staff has not been provided. The posts of Lecturers in Pharmacy could not be filled due to non-availability of qualified candidates. Laboratory facilities have been provided to all the Junior College. Government are also doing their best to strengthen the laboratories by releasing funds progressively to come up to the standards as stipulated by Pharmacy Council of India.

- c) At present the Pharmacy Vocational course is treated as one of the facilities of the Intermediate Education. However, efforts are being made to get the course recognised by the Pharmacy Council of India as equivalent to D. Pharmacy.
- d) In general the course is terminal. Kakatiya University has permitted the pass outs for admission into B. Pharmacy course. They are also eligible for general B. Sc., course in all Universities in the State except Kakatiya University, Warangal. Kakatiya University is also reconsidering the matter.

Allowing M. A. Candidates to appear for both previous and Final Examination at a time by Osmania University.

360-C—

S. N. Q. No. 9963-H Sri Baqer Agha : Will the Hon'ble Minister for Education be pleased to state :

- a) Whether it is a fact that the Osmania University is allowing M. A. (External) candidates to appear for both previous and final examinations at a time in November/December 1982 for those who had not appeared for the said examinations in March, 1982 as per University press note from time to time ?
- b) will the University be sympathetic towards M. A. previous (External) failed candidates of March, 1982 to appear both previous and final at one time in November/December 1982 in view of the fact the Andhra and Sri Venkateswara Universities allow to appear both the examinations at one time ;
- c) if not, the reasons therefor ?

A—

- a) Yes, Sir.
- b) Yes, Sir.
- c) Does not arise.

Non-Sanction of Old Age Pensions for 1982

360-D—

S. N. Q. No. 9961-K Sri M. Yarraiah Reddy. Smt. M. Swarajyam and Sri K. Satyanarayana, Smt. G. Dhanasuravthi and Sri M. Omkar : Will the Minister for Social Welfare be pleased to state :

- a) whether it is a fact that the applications for Old Age Pensions are not being sanctioned in the Current Year i. e., 1982.
- b) whether it is a fact that the pensions amount for the pensioners is not being sent for the last several months.
- c) if so, the reasons therefor and the action taken thereon ?

A—

- a) Yer Sir.
- b) No Sir.
- c) Due to financial stringency, now cases could not be sanctioned so far. However efforts are being made to provide additional funds to cover as many new cases as possible, this year.

Shortage of Drinking Water in Lalapuram etc., Villages
in Guntur District.

360-E

S. N. Q. No 9965-N Sri L. Eswara Rao : Will the Honorable Minister for Rural Water Supply be pleased to state :

- a) whether it is a fact that the people of Lalapuram, Budampadu, Koppuravuru, Erukuru and Tekkelapudi villages of Guntur taluk and District are facing difficulties for want of drinking water facility :
- b) whether any scheme has been prepared to meet the drinking water shortage : and
- c) if not, when the said scheme will be prepared and implemented.

A—

- a) There is some scarcity of drinking water in these villages during summer,
- b) A Protected Water Supply scheme is already in operation in Lalapuram village. Protected Water Supply schemes have been formulated for the other villages except for Koppuravuru.
- c) It is proposed to consider and sanction this scheme as per guidelines.

Misappropriation of funds by the President of S.cs. Authapoor
Village, Kodakandla Taluk.

310-D

S.N.Q, No, 9971-J Sri N. Yethiraja Rao : Will the Honourable Minister for Cooperation be pleased to state :

- a) whether it is a fact that the President, Service Cooperative Society, Authapoor village, Kodakandla Taluk Warangal District has misappropriated funds amounting to Rs. 30,000/-
- b) Whether any representation dt. 29-6-1981 received by the Registrar of Cooperative societies in this regard from Sri N. Yethiraja Rao, M.L.A.
- c) The name of the President ; and
- d) If so, the action taken in this regard.

A—

- a) No Sir, However as per the entries in the cash Book, under the date 6-6-1980. an amount of Rs. 5,875-70 being the cash balance was retained by the Ex-President.
- b) Yes, Sir.
- c) Sri P. Soma Narasimha Reddy was the President of the Service Cooperative Society, Authapoor.
- d) The books of account of the Society were seized on 4th June 1982. Action is being taken to get the audit of accounts of the Society completed for incorporation with the Principal Society i.e. PACS Nancharimadur. Execution petitions have been filed for recovery of Loans from all the eleven defaulters.

MATTER UNDER RULE 329

re Raid by S. I. of Police, Tiruvuru, Krishna District on the House of Sri G Krishna Mohan,

STATEMENT

A case in Cr, No, 45/82 under Section 447 I. P. C. was registered in Tiruvuru Police Station on 19-5-1982 by Sri K, Akkayya, Sub-Inspector on a written complaint given by Sri Y. Siva Rao of Tiruvuru to the effect that G. Krishna Mohan Rao had criminally trespassed into his agricultural land with the assistance of his servant and tilled the land on 19-5-1982 morning despite his protest. G. Krishna Mohan Rao was arrested on 19-5-1982 at 1800 hours at his house and kept over night in Police lockup at Tiruvuru Police Station as no surities came forward to offer bail. He was produced before Judicial First Class Magistrate, Nuzvid on

20-5-1982 and was released on bail by the Magistrate on the same day. On 25-5-1982 at about 1900 hours, Sub Inspector of Police, Tiruvuru went to the house of G. Krishna Mohan Rao with a view to arresting the second accused K. Krishna, the servant of G. Krishna Mohan Rao who was involved in the above case. At that time G. Krishna Mohan Rao obstructed Sub-Inspector from causing any enquiries about the second accused and thus prevented him from performing his legal duties. Therefore, the Sub Inspector arrested him under section 41 (E) Cr. P. C. and registered a case in Cr. No. 47/82. He was kept in Police lockup at Tiruvuru over night since no surities came forwarded to offer him bail. He was produced on 24-5-1982 before Judicial First Class Magistrate, Tiruvuru and released on bail. G. Krishna Mohan Rao again committed criminal trespass on 17-6-1982 and 10-7-1982 into the land of Y. Siva Rao. On written complaints, two cases in Cr. Nos. 854/82, 65/82 under section 447 I. P. C. were registered against him and he was arrested and released on bail. Krishna Mohan Rao did not complain about assault or torture by Sub-Inspector of Police or by any other Police men when he was produced before the Magistrate. G. Krishna Mohan Rao filed a private complaint against K. Akkaiyah, Sub-Inspector of Police, Tiruvuru in the Court of Judicial First Class Magistrate, Tiruvuru alleging that he was beaten by the said Sub-Inspector on 23-5-1982 and the Magistrate dismissed his complaint. Aggrieved by the order of the Magistrate, he filed a revision petition in the Court of Additional District Sessions Judge, Vijayawada and the matter is Sub-Judice. G. Krishna Mohan Rao was involved in a number of Criminal cases for assaulting village Munsif of Rolupadu, Revenue Inspector etc., and cases have been registered in Cr. Nos. 9/75, 91/75 and 24/77 under section 353 I. P. C. of Tiruvuru Police Station. He has no respect for Law and rights of other citizens and is known to be a litigant who resorts to threatening and brow beating public servants. Hence the allegation that the Sub-Inspector beat Sri Krishna Mohana Rao is not true.

re : Cultivation of lands submergeable under Thandava Reservoir in Narsipatnam Taluk.

STATEMENT

Certain lands were acquired in Narsipatnam taluk under Thandava reservoir project and compensation was also paid to the land holders. After construction of Reservoir some lands in fore

re : Cultivation of Lands submergeable
under Thandava Reservoir in
Narsipatnam Taluk.

shore area which were not submerged under water are being cultivated by some of the former land holders. In the year 1979, they had approached the Minister (Medium Irrigation) and Minister (Revenue) and requested that the Government may consider to reconvey such of the lands as are not required by the Government on payment of the amount by the concerned ryots. This matter has been referred to the Collector, Visakhapatnam for a report by both the Irrigation and Revenue Departments. The Revenue Department had also issued instructions to the Collector, Visakhapatnam not to disturb the possession of the land and crop of the petitioners while calling for a report from him. In response, the Collector Visakhapatnam has submitted the report of the Sub-Collector, Narsipatnam in the matter.

It is seen from the report of the Sub-Collector, Narsipatnam that the Executive Engineer (I. & P.) Department Thandava, had been pressing him to get the unauthorised encroachment in the foreshore area of the Thandava Reservoir project evicted immediately as the foreshore cultivation is highly objectionable, since it causes silting in the bed of the Reservoir.

In view of the stay orders issued by the Government none of the encroachers has been evicted from the lands.

As the lands in question fall under the foreshore area of Thandava Reservoir Project. The encroachment is objectionable and hence encroachers will necessarily have to be evicted to prevent silting up of the Reservoir. Therefore, the question of assigning the lands to the weaker sections after evicting the present encroachers does not arise. Action is being taken to evict the existing encroachers.

re Deaths due to food poisoning in the Tribal Villages of Sangiguda and Gazulaguda In Vizianagaram District.

STATEMENT

2 families of Gajulaguda and Sangiguda tribal villages in Bhadrigriri Taluk had prepared food of Samarice with Tenkapindi which was preserved under-ground for about 2 months for decomposition. This food was consumed by the members of the 2 families on 31-7-1982 adding to it Udumu Mutton after preserving for 10-15 days. The District Medical and Health Officer, Vizianagaram reported that the food contained fungus. The 2 families who consumed the food in question developed vomittings, abdomen pain and

Matter Under Rule 329
re Deaths due to food poisoning
in the Tribal villages of Sangiguda and Gazulaguda in
Vizianagaram District

nausea after 3 to 4 hours of consuming the food. The District Medical and Health Officer, Vizianagaram collected samples of the food in question for chemical analysis. On 2-8-1982 five persons of Sangiguda village family and four members of Gajulaguda village family, who consumed the above food, died. One person who was hospitalised was discharged on 2-8-1982 after recovery. The report of the chemical analysis is however awaited from the chemical examiner.

re : Closure of Mini Cooperative Spinning Mills
at Uravakonda

The Andhra Co-operative Spinning Mills Ltd., Guntakal has been running with an installed capacity of 39,104 spindles providing work to 1869 workers both permanent and temporary. It undertakes production of 10s, 20s, 26s, 40s and 60s counts of yarn. The expected average monthly production of yarn of these counts is 1.80 lakhs kgs for realisation of which 1750 bales of cotton of different varieties would be needed. Under Centralised Cotton Purchase System being done with the supervision of the A.P. State Federation of Co-operative Spinning Mills Ltd., all the members Co-operative Spinning Mills are making purchases of different varieties of cotton to the extent required by each at rates decided by the Cotton Purchase Committee. Under the said programme, the Mills made bulk purchases of 1450 bales of cotton at rates fixed by the Committee on 30th April, 1982. Subsequently, the prices of cotton have gone up and having regard to this factor and the available stocks as well as the supplies expected against the earlier contracts, the Mills had purchased only 100 bales during June, 1982 under the same programme, in expectation of fall in prices in the ensuing months Cotton Purchase Meeting fixed by the Federation for 15-7-1982 for making arrangement for further purchase cotton to meet future requirements of the spinning mills has been postponed on account of the accumulated yarn stocks for which there was steep fall in prices and also with a view to avoid purchases of cotton when the prices were still higher and were expected to fall in the coming months. The Andhra Co-operative spinning Mills by this time i.e. 14/7/82 had about 700 bales of cotton which was sufficient just to meet the requirements for 3 to 78 days if all the machines made to work on three shifts bases as shown hereunder :

(Counts of yarn)

10s/14s	...	78 days.
20s/26s	...	7 days.
40s/60s	...	3 days.

In these circumstances, the Mills was telegraphically permitted on 16-7-1982 to make local purchases to meet its immediate requirements for a minimum period of one month. Accordingly, the Mills has also taken action to contact the cotton suppliers by letters and telegrams for supplying the required cotton. The cotton supplies have since started arriving from the cotton suppliers.

Pending receipt of fresh arrivals of cotton, with reference to the said indents and with reference to the quantities of cotton available with it to feed the machines, the Andhra Co-operative Spinning Mills had to schedule its production programme in such a way that atleast the permanent and other regular workers who had put in more than 240 days work in the mills are enabled to have work without break. In this process, it has to notify 'No work' till 31-7-1982 to temporary workers numbering about 640 (Apprentices and substitutes who were recently converted from apprentices) only from the 2nd shift of 14-7-1982. Cotton suppliers indented by the mills have now started arriving. The mill has taken back all the temporary workers such as apprentices and substitutes and provided work to them. The Mill is now working in full.

In the circumstances stated above, it may be added such a step is common feature in all production units, particularly in Textile Mills (including the private sector units).

As regards the Mini Spinning Mills at Uravakonda, it is a small unit with 932 spindles established by the A.P. State Textile Development Corporation for production of lower counts of yarn i.e., 26s and below. This mill is also being run by the Managing Director of the Andhra Co-operative Spinning Mills who is kept in additional charge of this unit. The required cotton to this unit is being supplied by the Andhra Co-operative Spinning Mills. There are 82 workers who are mainly engaged in this unit. The average monthly production of yarn by this unit is about 800 bundles per month. This unit also had to be closed for the same reason i.e., for want of required cotton.

However, Mini Spinning Mills has since procured cotton for Spinning 26s counts of yarn. The management had exhibited on the notice board notifying that the Unit will start with effect from 1-8-1982. The workers were requested to resume duty. But the workers did not report for duty and demanded for settlement of certain pending issue like revision of wages etc. At the instance of District Collector of Anantapur, the R.D.O., Anantapur persuaded the workers to resume duty. Accordingly, the workers resumed duty on 5-8-1982.

The incharge General Manager of the Mill made arrangements for preparation of wage bills for the actual period they worked i. e., from 1-7-1982 to 15-7-1982 and the disbursement of the wages for this period was also commenced on 25-8-1982 at the mills. He has reported that the workers alleged that their wages were short calculated by the staff with to victimise them and on that ground refused to receive the wages and stopped work from the second shift of 25-8-1982. The workers have sent a representation requesting the General Manager to rectify the wrong calculations in the preparation of wage bills and to take action against the persons responsible for such wrong calculation. Immediately on this representation, the General Manager made arrangements to get the necessary records to Guntakal and check them by the Accounts Section of the Andhra Co-operative Spinning Mills of which he is the whole-time Managing Director so as to rectify the defects, if any. The workers did not allow the records to be moved from Uravakonda to Guntakal but insisted to get them checked there itself by the Accounts Section of the Andhra Co-operative Spinning Mills. The incharge General Manager has reported that this action of the workers in stopping to work from 2nd shift on 25-8-1982 and preventing the staff on duty to move out from the mills is illegal. The workers also decided to go on indefinite strike till all their problems are settled and their demands met. The workers have again resorted to stay away from work from 25-8-1982.

The mills has since disbursed to the workers, who were present, full wages for the period from 1-7-1982 to 15-7-1982 and lay off wages for the subsequent period upto 31-7-1982 as earlier decided in the conciliation meeting held on 6-8-82. The Asst. Commissioner of Labour, Anantapur has again convened a joint meeting with the representatives of the management and workers on 2-9-1982 to sort out the pending issues.

An Officer of the Department also would be visiting the Mini Spinning Mills to study its working in all aspects and suggest measures to improve its working in consultation with the District Collector, Anantapur.

CALLING ATTENTION MATTERS

re : Proposed collection of Penalties on Lands under
R, D S Canals

STATEMENT

It is reported that no penalties were levied on ayacut lands R. D. S. canal which were kept fallow without valid reasons during

the agricultural year 1981-'82. But only normal assessment was levied by Nazim-e-Jamabandi at usual rates (i. e.) Rs. 20/- Rs. 30/- and Rs. 60/- on irrigated dry, single crop wet, and double crop wet respectively. Penalties were, however, levied by the Nazim-e-Jamabandi on non-ayacut lands and unauthorised cultivation made by the ryots taking water from the canal. Though the Executive Engineer, R. D. S. canal informed that the water in the Dam was inadequate the ryots in non-ayacut area measuring Acres 4, 147-04 guntas had utilised the Water unauthorisedly. Therefore Sivaj-jamabandi was levied to a tune of Rs. 1,05,233-40 Ps. for the year 1981-'82.

The ayacutdars in 53 villages of Alampur taluk under R.D.S. canal have been affected. Out of which ayacutdars of 22 villages have preferred appeals against the levy of such water rates by the Nazim jamabandi before the Collector, Mahboobnagar and stay has been granted in 19 villages. In remaining 3 villages cases are being heard.

However, in pursuance of the assurance given on the floor of the Council in connection with a calling attention notice on this subject instructions have been issued to the Collector, Mahboobnagar to send a detailed report and in the meanwhile to stop collection of penalisation the peasants holding lands under R.D.S. canal on the plea of "Bilavajah Padeva" pending decision in the matter.

re Treating of Hamlets, Tandas, and Harijanwadads as Single unit of Revenue Village for the Purpose of Electrification.

STATEMENT.

The Village electrification schemes are sanctioned considering all the feasible hamlets keeping in view of budget limitation and targets set for the year by the Planning Commission. In Andhra Pradesh, there are 32750 Hamlets attached to 9826 villages and the investment required would be very heavy to cover all the hamlets attached to revenue villages. The National Policy on Rural Electrification is to first cover the revenue villages and then extent facilities to all inhabitations within the revenue villages.

2. Tandas are as big as hamlets and most of them are included as hamlets in 1971 census. The issue of Tandas is also considered similar to that of Hamlets.

3. In the case of Harijanwadads, it is informed that schemes are sanctioned duly covering the Harijanwadads nearer to the villages.

Calling Attention Matters
re : Treating of Hamlets, Tandas and
Harijanwadass as a single unit of
revenue village for the purpose
of electrification

Wherever the Harijanwadass are located far away, such Harijanwadass are however sanctioned separately without considering remuneration.

4. In regard to electrification of all Hamlets and Tandas, the Government have requested the Government of India, Ministry of Energy. on 29-7-1982 as follows :

- 1) Substantial funds are made available for Rural Electrification in the State during the next few years.
- 2) Rural Electrification Corporation, being the major financing agency providing loans to electricity Board, should allot adequate amounts for area schemes.
- 3) The norms of Rural Electrification Corporation for preparing schemes for electrification/hamlets/or and tribal villages has to be more liberal particularly in the matter of interest rates and also Rural Electrification Corporation should consider RMNP Schemes for Andhra Pradesh.
- 4) The Government of India may consider hamlets as exclusive units in addition to the villages for consideration of allotment of additional finances for Rural Electrification.

re : Non-Payment of Salaries to the Employees of the Samachara Bharathi.

STATEMENT

The Regional Director, A.P. Employees State Insurance Corporation, Hyderabad has informed that Samachar Bharathi, Hyderabad has informed that samachar Bharathi, Hyderabad is not complying the provisions of the Employees State Insurance Act since its coverage that is from 14-4-78. Registered Notices were issued twice to the employer for payment of dues but the employer has not so far made any payment. The Regional Director, E.S.I. is considering necessary penal action in this regard.

The Regional Provident Fund Commissioner has reported that this Agency is not covered under the Employees Provident Fund & Miscellaneous of the Act, 1952 in Andhra Pradesh Region.

As reported by the Labour Department, Samachar Bharathi, Hyderabad branch has paid salaries upto July. 1982 to its employees and the Vijayawada Branch paid salaries for the month of April, 1982

Calling Attention Matters
re : Non-payment of Salaries to
the employees of the
Samachara Bharathi

3rd September, 1982 317

in June, 1982 and their salaries from the month of May, 1982 are not paid so far. I have instructed the Labour Commissioner to convene a meeting and settle the matter without further loss of time.

It is also reported that Bonus is not being paid to their employees of Vijayawada Branch are receiving salaries direct from Head office at New Delhi by cheques.

re : Contribution for Sanction of P.W.S. Schemes in Rural Areas.

STATEMENT

According to the orders issued in G.O. Ms. No. 1392 Panchayati Raj dated 24-12-1977, the Government have prescribed following criteria for determining the quantum of grant and people's contribution for sanction of P.W.S. Schemes in Rural areas of the State.

The gross annual
average income for
the last 3 years.

The rate of
contribution
payable by the
people/Gram Panchayat.

1 Above Rs. 1,00,000/.	50% of the cost of the scheme upto Rs. 5,00,000 (plus) 25% of the excess if the cost of the scheme exceeds Rs. 5,00,000.
2. Above Rs. 50,000/- and upto Rs. 1,00,000/-	331/3% of the cost of the scheme upto Rs.3,00,000/- (plus) 20% of the cost of the scheme in excess of Rs. 3,00,000/-
3. Above Rs. 10,000/- and upto Rs. 50,000/-	25% of the cost of the scheme upto Rs. 2,00,000/- (plus) 15% of the cost of the scheme in excess of Rs. 2,00,000/-
4. Above Rs. 4,000/- and upto Rs. 10,000/-	15% of the cost of the scheme upto Rs. 1,00,000/- (plus) 10% of the cost of the scheme in excess of Rs. 1,00,000/-
5. Below Rs. 4,000/-	No Contribution.

The Chief Engineer (Rural Water Supply) has submitted proposals for revision of the quantum of contribution to be paid by Gram Panchayats as follows :

- 1) For Gram Panchayats as having a yearly income upto Rs.50,000/- -Nil-
- 2) For Gram Panchayat having an income between Rs.50,000 and upto Rs. 1.00 lakh per year. 10% irrespective of cost of cost of scheme.
- 3) For Gram Panchayats having an annual income of above Rs. 1.00 lakh. 15% irrespective of the cost of scheme.

It has been represented that some Gram Panchayats have meager incomes and are unable to meet their conditions for Piped Water Supply Schemes.

The question of raising this limit is under examination by Government.

re : Injustice to the Local People in Employment of SHAR Project, Sriharikota, Nellore District.

STATEMENT

SHAR Centre, Sriharikota is one of the Constituent Units of the Indian Space Research Organisation under the Department of Space, Government of India and its Head-quarters office is located at Bangalore. Besides SHAR Centre a Civil Engineering Division attached to the SHAR Centre is also functioning at Sriharikota

The number of employees in the SHAR Centre includes certain employees who are borne on the rolls of SHAR Centre but actually stationed outside the State also as detailed below :

Orissa	...	27
Kerala	...	2
Gujarat	...	21
Tamilnadu	...	33
Car Nicobar Island	...	6
Karnataka	...	3
Total...		92

It is quite possible that a few employees belonging to other States might be working at these places.

For recruitment of employees to work outside Sriharikota, the SHAR Centre contacts respective Employment Exchanges, wherever possible.

Recruitment to vacancies to posts above the scale of pay of Rs. 380-560 is made by advertisement. Advertisements for posts for grades below the scale of pay of Rs. 700-1300 are restricted to local or regional news papers and for posts of and above the scale of pay of Rs. 700-1300 are made on All India basis. A copy of the advertisement is also sent to the Employment Exchanges concerned including the Central Employment Exchange, New Delhi, wherever considered advantageous and candidates. If any sponsored by them are also considered along with the candidates who apply in response to the advertisement.

As seen from the data collected, out of the total personal of 2030 employed in SHAR Project 1565 belong to the Andhra Pradesh and 465 belong to other States. Some of them might have come on transfer to Sriharikota from other constituent units located in other States.

Papers laid on the Table :

Copy of the Fifth Annual Report of Sponge Iron India Limited for the year 1979-80 together with the Audit Report and the Comments of the Comptroller and Auditor General of India thereon, in compliance with section 619 (A) (2) of the Companies Act, 1956.

2. Copy of the 11th Annual Report and Accounts of the Andhra Pradesh State Agro Industries Development Corporation Limited for the year 1978-79 (period ended 30th June, 1979) containing also the Audit Report for that year, as required under section 619-A of the Companies Act, 1956.

3. Copies of the fourth and fifth Annual Reports of the Andhra Pradesh State Seeds Development Corporation Limited, for the year 1979-80 and 1980-81 together with the Audit Report and the comments of the Comptroller and Auditor General of India thereon, in compliance with the provisions of section A (3) of the Indian Companies Act, 1956.

Presentation of the report of the Committee on Welfare of Scheduled Tribes :

Eleventh Report of the Committee on Welfare of Scheduled Tribes 1981-82, on Reservation for Scheduled Tribes in services in

Government Offices, State Undertakings and in admissions and services in Educational Institutions.

Presentation of the report of the Committee on Welfare of Backward Classes :

- (i) The Seventh Report of the Committee on Welfare of Backward Classes (1981-82) on implementation of rule of reservation for Backward Classes in services and admissions in educational institutions etc., and also the schemes taken up for the Welfare of Backward Classes.
- (ii) The Eighth Report of the Committee on Welfare of Backward Classes (1981-82) on action taken by the Government in respect the recommendations in the First Report of the Committee (1976-77) and in the Second Report (1977-78) of the reservation in services etc.

